מעריב

36 עמודים

המייסד והעורך הראשון ד"ר ע. קרליבך ז"ל

העתון הנפוץ ביותר במדינה • MAARIV

יום ג'
י"ז ניסן תשל"ד
9.4.74
גליון 9046
שנה כ"ו

50 אג'

חוסיין יוצא היום לדמשק – לדיון עם אסד בייצוג הפלשתיני בז'נווה

מאת סופר „מעריב" לענינים ערביים

המלך חוסיין עומד להגיע היום לדמשק, כדי להיפגש עם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, לפני צאתו של אסד למוסקווה.

הפגישה – לפני צאתו של הנשיא הסורי מחר למוסקווה

במרכז שיחותיו של חוסיין עם נשיא סוריה תעמוד, ככל הנראה, שאלה ייצוג הפלשתינים בועידת ז'נווה והכרת ירדן ב„ארגון לשיחרור פלשתין" כנציג יחיד של הפלשתינים.

לאחר שבביקורו בקאהיר, סירב המלך חוסיין להתחייב בפני הנשיא סאדאת, בדבר הכרה רשמית ב„ארגון השיחרור", כגיחוים בקהירה כבר ריים כי חוסיין יתבקש על־ידי הנשיא אסד לשקול שנית את עמדתו, וכי העמדה הירדנית בנושא זה איננה סופית.

בחוגים אחרים צוינו כי שיחות חוסיין־אסד הם: הפרדת הכוחות בחזית הגולן, הגאום עמדת שתי המדינות לקראת השלב של ועידת ז'נווה.

חוסיין גם ידווח לאסד על השיחות שניהל בוואשינגטון עם ניכסון וקיסינג'ר.

ביקורו של חוסיין בדמשק הוא הראשון מאז מתה נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, ביקור רת פומבית בראיון לעתונאי על עבודתה של ירדן בזמן המלחמה. אסד טען, כי המלך חוסיין סירב להיענות להפצרותיו לפתוח חזית שלישית במלחמה והסתפק במשלוח כוחות סמליים לחזית הסורית. יש להניח, כי בביקורו הנוכחי ינסה המלך חוסיין לשפר את יחסים עם סוריה.

קודם בואו של המלך נפגש אתמול נשיא הפארלמנט הסורי, עלי אל חלאבי, עם שגריר ירדן בדמשק ודן אתו ביחסים הדו־צדדיים בין שתי המדינות.

בעקבות סירובה של גולדה להסכים להתפטרות הממשלה

רפ"י נגד כל פשרה שתראה בה הדחת דיין; פרס: או סטאטוס־קוו, או אחריות קולקטיבית

ראשי מפא"י ואחה"ע חוששים: המצב עלול לגרור בחירות חדשות * הערב „ישיבה מכרעת" של ראשי כל החטיבות במפלגת העבודה

מאת יוסף חריף

מי שמציע לערוך בממשלה „תיפקוד מחדש" בלי שכל הממשלה תתפטר תחילה, מתכוון רק להדחתו של משה דיין מתפקיד שר־הבטחון. התיפקוד המחודש אינו אלא כסות להטלת האחריות למחדלי המלחמה על כתפיו של איש אחד ולכך יש להתנגד בתקיפות – אמר הבוקר שר־ההסברה, מר שמעון פרס, לסופר „מעריב".

(ראה המשך בעמוד 3)

בעקבות ישיבת לילה מאוחרת שקיימה אתמול הסיעת רפ"י בהתפתחויות האחרונות על רקע הדרישה להעביר את משה דיין מתפקיד כשר הבטחון, נשאל הבוקר מר פרס האם גיבשה כבר הסיעת רפ"י עמדה סופית כתנאי בל־יעבור ואשר ממנו לא תזוז. על כך השיב מר פרס, כי נבשכים המאמצים למציאת מוצא – אך כל מוצא שיוצע ליישוב המשבר אינו יכול לסתור את מסקנות ועדת אגרנט ולא יכול להיות בניגוד לאחריות המשותפת של הממשלה.

„אחריות משותפת"

עקרון זה נכון בכל זמן ועל אחת כמה וכמה אחרי שוועדת אגרנט לא הטילה על שר הבטחון שום אשמה וככל שמדובר באחריות, מציינת הועדה בהקשר זה את „ההנהגה המדינית". לדעת מר פרס, מתמקדת הבעיה במושג האחריות המשותפת, אבל אי־אפשר להפוך את האחריות הזו לאשמה נגד איש אחד, והו הדבר שכמה אישים במפלגת העבודה מנסים לעשות.

שתי אפשרויות

הוא הוסיף, כי לדעתו יש עתה שתי אפשרויות לחיסול המשבר הזה:

* איחוץ מסקנות ועדת אגרנט כמות שהן, בלא להביא שינויים בממשלה מבחינת הרכב וההיפקד, אלא לטפל בביצוע אותן ההמלצות המחייבות ביצוע, כגון הכנסת שינויים בדרך פעולתה של קהיליית המודיעין וכו'.

* אחריות על כתפי הממשלה כולה.

„אין תחליפים"

מר פרס הבהיר, כי דבר זה פירושו, שהנהלת המפלגה צריכה לבחור בדיוניה באחת משתי הדרכים: להשאיר את המצב כמות שהוא (כלומר, שר הבטחון, מר משה דיין, יישאר בתפקידו) או שינויים בתוך הממשלה, רק לאחר שהממשלה תתפטר ותוקם ממשלה חדשה.

אחריות פארלמנטרית פירושה יכול להיות רק אחד – אחריות קולקטיווית. בין הצעה הראשונה להשארת המצב כמות שהוא, הדגיש מר פרס – לבין מיצוי האחריות הקולקטיווית – אין תחליפים.

במסדרוני בית־המפלגה נפוצה אתמול ידיעה האומרת, כי בהמלך הדיונים האחרונים בתוך מפלגת־העבודה השתכנע, שראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, אינה מאמינה, כי תוכל להשלים את ארבע שנות כהונתה, וכי לכל היותר תוסיף לכהן רק עוד שנה. המפלגה סבורה, שאם אומנם זהו רצונה, אין איש יכול להכתיב לה מתי ללכת. יש חשש, שאם תתקבל הצעת רפ"י, שכל הממשלה תתפטר ותורכב מחדש – גב' מאיר לא תהיה מוכנה להיות זו אשר תרכיב את הממשלה ותעמוד בראשה.

קשיים למפא"י

קושי אחר, שראשי מפלגת־העבודה חוששים מפניו, הוא, שהתפטרות הממשלה תגרום לכך שהמשבר תתקשה, מחמת קשייה הפנימיים, להגיע לנוסחה שתאפשר לה שיבה לממשלה. מטעמים אלה מתגבשת ההכרה בצמרת מפא"י לשעבר, לא להסתבך בהתפטרות הממשלה כולה, כצעד לחיסול המשבר.

חששות מפא"י ואחה"ע

יגאל ידין, מוסר: בחטיבות מפא"י ואחדות העבודה גובשה דעה, שאין לקבל שום פתרון הכרוך בהתפטרות הממשלה, לאחר שראש הממשלה גב' גולדה מאיר הודיעה, כי לא תהיה מוכנה לעמוד בראש ממשלה חדשה. ראשי מפא"י חוששים, שההמאבק על קביעת המועמד לראשות הממשלה הבאה יגרור פילוג ולבחירות חדשות, ועלול אף לסלול את הדרך לחילופי שלטון במדינה.

(סוף בעמ' 2, טורים 6, 7, 8)

בהגיעו לפנות בוקר לישראל

„מצאתי מולדת חדשה" – אמר אסיר ציון ואלה קוקוי

ואלרי קוקוי (מימין) אסיר ציון, הגיע הבוקר מברית־המועצות. משמאל: אשתו, הנמצאת בארץ זה כשנתיים. (הצלום: ישמח יצחק)

מאת רחל פריבור

ואלרי קוקוי, אסיר ציון המפורסם שעליה הראשונים מסברדלובסק, בא לפנות בוקר לישראל, לאחר שריצה שלוש שנות מאסר בברית־המועצות.

קוקוי, מהנדס בן 36, אמר בנמל התעופה בן־גוריון: „היום מצאתי מולדת חדשה וכשפחה כמעט חדשה". רעייתו ובנו עלו בברית המועצות לפני כשנתיים.

על הקיפת שבהו במאסר סיפר הבוקר קוקוי כי לאחר שנמסר לו על עליה אכתו ובתו „נהפכה השהייה במחנה קלה יותר. ידעתי שאין צורך לדאוג לגורלן".

קוקוי נכלא עם קבוצה של אסירים פליליים, והיה היהודי היחיד ביניהם. עובדה זו הגדילה סבלו, בגלל ההתנכלויות של אנשי מינהלת המחנה.

האסיר ששוחרר הביא גם כמה דרישות שלום מחברי, ליאוניד זאבלישינבסקי וולאדימיר מארקמאן, הכלואים אף הם במחנה מעצר.

יציאתו כברית המועצות, לאחר שריצה עונשו הוסדרה במהירות. „עוד במחנה אמרו לי כי בחכה לי אשרת יציאה; ואכן, נדמה לי שיציאתי היתה מהירה מאוד וללא קשיים".

הבוקר הגיעה קבוצה גדולה של עולים מברית המועצות בשתי טיסות כיוחדות מוינה. בין הבאים גם רעייתו של יורי סודוקה, פעיל עליה מקייב, אשר השלטונות סרבו לאפשר יציאתו – אם כי התירו זאת לבעלה ולבתה לפני כחצי שנה.

הממשלה תמשיך היום בדיון על דו"ח הועדה; ספק אם תדון ב„אחריות המיניסטריאלית"

מאת סופרו המדיני של „מעריב"

הממשלה, בישיבתה היום, עומדת להמשיך בדיון בדו"ח ועדת אגרנט, אך עדיין יש ספק, אם תגיע לפרק הדן באחריות המיניסטריאלית. בכל מקום, אין כוונה שהפרק יסוכם היום.

בישיבתה הראשונה של הממשלה בנושא זה, סיכמה לדעתה את החלק הפרסונאלי – לגבי פיטורי הקצינים הבכירים בהתאם להמלצות הועדה. היום עומדת הממשלה להתרכז בחלק המוסדי – היינו בהמלצות הנוגעות בארגונה מחדש של קהיליית המודיעין. לא מן הנמנע, כי תגיע גם לפרק השלישי, ביחס לאחריות המיניסטריאלית, אך ממקור מהימן נודע, כי אין בוונה שפרק זה יסוכם – בגלל המו"מ הפנים־סיעתי במפלגת העבודה.

שר המשפטים, מר חיים צדוק, יצא שלשום נגד המבקרים הכוללים של ועדת אגרנט ואמר, כי הוא שולל ביקורת כזאת.

יצוין, כי בישיבתה הקודמת על הממשלה, שדנה בדו"ח ועדת אגרנט, אמר שר המשפטים, כי על הממשלה לכבד את „הממצאים העובדתיים שבדו"ח" אשר להכללות, חייבת הממשלה לדון בהן בכל הכבוד הראוי, אם כי אין הממשלה חייבת, מבחינה חוקית, לקבל את כל ההמלצות.

באותה ישיבה יצא מר צדוק נגד דברי השר יצחק רבין, שטען כי הועדה „התחמקה", כאשר לא קבעה את עמדתה ביחס לאחריות המיניסטריאלית.

גוברת המערכה נגד ווילסון בפרשת הספסרות בקרקעות

גילויים חדשים – יום יום * אלמונים איימו על חייו של מחזיק „המכתב המזוייף" * נאום וילסון בפרלמנט – איכזב

מאת צבי לביא

סופר „מעריב" בלונדון

הטמותהדר סביב ספקי ספסרות הקרקעות של עוזרו וידידיו האישיים של ראש ממשלת בריטניה מר האר־ולד וילסון, התעצמה בימיה האחרונים לא רק בגלל נאומו של מר וילסון בפארלמנט, שנכבר ניסה למשטש את חלקה של מזכירתו האישית האשת מרשיה וויליאמס.

נוסף לכך מגלה העתון „דיילי מייל", העומד בראש המערכה העתונית נגד מר וילסון ומפרסם מידי יום גילוי חדש, מדיע הבוקר כי אלמונים פרצו למשרדו של האיש שסיפק לעתון את „קצה החוט" להפרשה, וגנבו מן המשרד מסמכים חשובים הקשורים לעסקות.

מדינית גבי מארשה וויליאמס, בפרשה. כי סוכן הקרקעות שהחזיק בידיו את המכתב הנושא את חתימתו של מר וילסון (שחוששים כי היא מזוייפת) שרף את המכתב, אחרי שאיימו עליו על חייו ועל חיי בני משפחתו.

*

שיחות הטלפון המסתוריות התקבלה, לדבריו, זמן קצר לפני בואם של החוקרים הבכירים מן הסקוטלנד יארד.

(סוף בעמ' 2, טורים 3, 4, 5)

בריטניה לומדת לקחי מלחמת יום הכיפורים

ייתכן שלא תוציא כוחותיה מדרום מזרח אסיה, בגלל התעצמות הצי הרוסי באיזור

מאת צבי לביא

סופר „מעריב" בלונדון

במשרד ההגנה הבריטי מבחן עתה את לקחיה והשלכותיה של מלחמת יום הכיפורים על מדיניות החימוש הבריטי, בעיקר בכל הנוגע לציוד ההגנה נגד טילים.

הבעיה נבחנת בצורה הרחבה ביותר, נוכח התעצמות הצי הסובייטי באוקינוס ההודי, ומתעוררת השאלה, אם יש מקום לבצע את החלטתה של ממשלת בריטניה עוד משנת 1968 ולהוציא את הכוחות הבריטיים מדרום מזרח אסיה.

בתשובה בכתב על שאלת חבר הפרלמנט, מייקל פידלר, הדגיש תת שר־החוץ הבריטי, בר דוד אנלס, את שתי נקודות עיקריות: העובדה שבאוקינוס ההודי מצויים נתיבים בעלי חשיבות חיונית לאינטרסים הכלכליים הבריטיים, והנוכחות הימית הסובייטית, הגוברת בהתמדה בהיקף ובאיכות בחמש השנים האחרונות, עד כדי כך, שכיום גדולה הנוכחות הסובייטית שם מזו של מדינות המערב.

הערכת המצב החדשה פרם נסתיימה, אך לסופר „מעריב" נודע, כי בחוגי משרד ההגנה הבריטי מתגבשת הדעה שיש לזרז בניית כלי שיט קרביים חדשים. עם זאת, פרס מצאה בריטניה זו את ביטויה בתקציב ההגנה הבריטי.

חברה אמריקנית תקים מערכות טילים לסעודיה

החברה האמריקנית „ריית'און" ממאסאצ'וסטס הודיעה אתמול כי זכתה בחוזה בשווי 260 מיליון דולאר לשכלול מערכת ההגנה האווירית של סעודיה.

החברה מסרה שהיא תספק מערכות טילים לסעודיה בחמש השנים הבאות. (רויטר)

האלוף מרון יחקור תלונות האלוף גונן נגד אריק שרון

ראש המטה, האלוף מרדכי (מוטה) גור, נתבקש על־ידי רב־אלוף דוד אלעזר, לקבוע הקצין החוקר, שיבדוק את התלונות של האלוף שמואל גונן נגד האלוף (מיל.) אריאל שרון.

הרמטכ"ל מינה את האלוף מרון לקצין חוקר במעמד של ועדת חקירה, לפני שהתפטר מתפקידו. החקירה עדיין לא החלה.

„וושינגטון פוסט" הושבת; הבעלים יפרסמו מהדורה

איגוד מקצועי המייצג עתונאים, צלמים ועורכים הכריז אתמול את עובדי „וושינגטון פוסט" אך בעלי העתון הודיעו כי בכוונתם לפרסם הבוקר מהדורה כלאה על אף ההשבתה.

על ההשבתה הוחלט בעקבות כשלון המשא ומתן בין נציגי העובדים והמעסיקים על חוזה עבודה חדש.

עתונאים, צלמים וצורכים המשתייכים לאיגודים מקצועיים אחרים ימשיכו בעבודתם כרגיל. (א.פ.)

ולדהיים ניהל שיחות בפאריס

מזכיר האו"ם, ד"ר קורט ולדהיים, קיים בפאריס דיונים על המשבר המזרח־תיכוני. ולדהיים, ששהה בפאריס כדי להשתתף בטקס האשכבה לנשיא פומפידו, נפגש עם הנשיא נשיא ניכסון, נשיא בריה"מ, ניקולאי פודגורני, ועם שר החוץ הצרפתי.

מדינות ערב סיפקו נפט לארה"ב גם בתקופת החרם

מדינות ערביות הזרימו נפט לארה"ב, למרות החרם שהן עצמן הטילו עליה – מתברר מנתונים של משרד המסחר האמריקני, שנשמרו בסוד, עד פירסומם אתמול.

סייעו למלא את המחסור שנוצר בארה"ב בגלל החרם. סעודיה שלחה לארה"ב כ־260 אלף חביות נפט בינואר וכ־550 אלף חביות בפברואר – כעדים הנתונים. אומנם, זוהי ירידה חדה ביצוא הנפט הסעודי לארה"ב, שכן, בנובמבר 1973 סיפקה סעודיה לארה"ב 18 מיליון חביות, אך הכמויות הנזכרות עדיין גבוהות בהרבה, מהערכות מוקדם בימי החרם.

מדינות הנפט הערביות צימצמו אתמול, במידה ניכרת, את יצואן לארה"ב, עם הטלת החרם, אך הנתונים מוכיחים, שכמה מהן הצליחו „להגניב" נפט לארה"ב.

איראן, החברה באופ"ק, הגדילה את יצוא הנפט לארה"ב, מ־11.1 מיליון חביות, בנובמבר 1973; ל־13.5 מיליון חביות, בינואר השנה. ניגריה סיפקה לארה"ב 14.6 מיליון חביות בינואר, לעומת 13.4 מיליון בנובמבר אשתקד. (רויטר)

עוד התברר, כי מדינות שרתמות לערבים, בארגון אופ"ק.

דיפלומאט סורי בוואשינגטון:

אנו מפגיזים כדי למנוע הקמת יישובים חדשים

מאת פיליפ בן

סופר „מעריב" בארה"ב

דיפלומאט סורי בוואשינגטון הודה, כי ההפגזות הסוריים מכוונים אל העמדות הישראליות, בנסיון למנוע ביצורים והקמת ישובים.

בראיון עם „ניו יורק טיימס" אמר ראש הנציגות הסורית בארה"ב, סבאח קאבאני, כי „ברגע שהישראלים מקבלים לידיהם קרקע כלשהי, הם מבצרים את המקום ומיישבים אותו כדי ליצור עובדות מוגמרות. כעבור זמן מה, הם רואים בשטח תחום ישראלי, ואחרי שנה או שנתיים בתרגל העולם לחשוב; שאכן מדובר בטריטוריה ישראלית, כפי שקרה בגולן ובסיני".

קאבאני, שעתה את המערדים הסוריים בבנין הטרנייט בוושינגטון כעת, כי „סוריה מנסה לשמור על הפסקת האש. אך באותה שעה מנסה ישראל להקים ישובים בשטחים שנכבשו בחודש אוקטובר". קאבאני הוסיף, כי ההפגזות הסוריות בוודאי ימשכו גם בשלב הבא של שיחות ההפרדה.

קאבאני עצמו ישתתף בשיחות שייערכו בין ד"ר קיסינג'ר לבין המשלחת הסורית, בראשות חיכמת שהאבי, העומד להגיע לוושינגטון מחר.

קאבאני קבל על כך, שהעתונות האמריקנית היא פרו־ישראלית מובהקת, וכי הכל מדברים על השבויים הישראליים הנמצאים בסוריה וכלל אין מדברים על כך שישראלים מתעללים בשבויים כוריים.

תחזית ותקלים

מזג האוויר להיום: מעונן חלקית וגשם מקומי.

תשקיף לבוקר: גשם מקומי.

טמפרטורות: רמת הגולן: 4–10. חיפה: 14–18. ירושלים: 8–12. תל־אביב: 13–9. הר שומרון: 15–18. מישור עזה: 15–19. אילת: 16–27. כפר שלמה: 16–27. באר־שבע: 9–14.

עולם ומלואו בלוח מעריב

ראה עמודים 32, 33

מדעות
דרושים
בעמודים: 32, 33, 34, 35, 36

פולגרת אתא
לאביב ולקיץ 74'
את דגמי התשלובת של
בגיר־אומן • LEE
תל־אביב: דוד אלנבי 100
ירושלים: דרך יפו 42, כבר ציון
חיפה: דוד הרצל 18 (בית הקרנות)

נגנבה מכונית
כרמל דוכס לבנה
מס' 770-631
(הגה מנוע פורד)
עם סימני פחחות
מצד ימין
לטלפן 03-442562
המוצא הישר יבוא על שכרו

מתנות לחג
בגדי
זמש
ועור
לגברות ולגברים
שניידמן
המקור
זמנהוף 25 תל־אביב
(פ' המלך ג'ורג' 99)

הודעה חשובה לנשים
ברמת־גן והסביבה
מכנסים וחולצות
במחיר בית החרושת – ישר מהיצרן
כל מכנס 79 ל"י
„אלפי סטייל" ביאליק 37 רמת־גן (ע"י העיריה)

ידיעות עולמים
פסטיבל
שירי ילדים
בבנייני האומה
מחר 10.4.74
נדחה
מסיבות טכניות
משעה 11.45 לפנה"צ
לשעה 14.30
אחרי־הצהרים

דמי האפיקומן מוקדש ל
לגו

אם עוד לא נמאס לך לשמוע את ההספד של
דן בן־אמוץ
ברדיו. תוכל לשמוע אותו עכשיו בתקליט הקלאסי
איך לעשות מה.
תקליט הדו־ארצי – אתה מכשיר מתנה טובה יותר?

הבילוי הלא נורמלי
הוא כמובן ביקור באלחוש! אותה משוטט בחנות התקליטים הגדולה בארץ, מדפדף במבחר העצום, מאזין לכל התקליט העולה על דעתך ומבלה את זמנך בנעימים! אינך חייב לקנות דבר, אך אם תחליט לרכוש תקליט בודאי שתופתע:
אצלנו עדיין המחירים הישנים!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה!
זאת ועוד. מבחר משגע של אריכי נגן קלסיים וקלים במחירים משועים, כגון:
במקום 24.90 12.90 תקליטי ילדים 2.50
התבדר אצלנו לשעה קלה, וקנה לידידך שי במחיר פרסומת. הפרדה (סטריאופונית) והנתקות (מצוות היום־יום) עם תקליט מאת אלחוש.
רחוב אבן־גבירול 21, תל־אביב

בחורים, נערים ובחורות
המכון הותיק בארץ
פצעי בגרות
עור פרובלמטי ופגמים
טיפול בכל סוגי העור
„עור חלק"
ת"א, ארלוזורוב 18
טלפון 220745

הגיעו דגמי אביב/קיץ 74' של
גבעונה
בעיצוב: גדעון אוברזון
להשיג בבתי האופנה הנבחרים

של פורד

Ford

هكذا من الأصل

„פאנטום" שסייר מעל החרמון התלקח ונפל; שני אנשי הצוות צנחו בדרום לבנון ונישבו

מאת יעקב ארז
סופר הצבאי של „מעריב"

מטוס „פאנטום" של חיל האוויר נפגע אתמול סמוך לשעה 11.30 לפני־הצהריים על־ידי שני אנשי צוותו כתוצאה מאש שהתלקחה בו. המטוס היה במשימת סיור מעל פיסגת החרמון, במקום שבו היו בימים האחרונים חילופי־אש בעקבות נסיון של הסורים להשתלט על שיא ההר.

בהודעת דובר צה״ל נמסר, כי נראה שהמטוס נפגע כתוצאה מתקלה. אך אין בר־ציאים כבלל אפשרות שחיילים סורים שיגרו לעבר ה„פאנטום" טיל־כתף מטיפוס ס.א. 7. טיל זה מתביית ל־מקור החום של המטוס. שני אנשי הצוות צנחו בשלום ליד הכפר הארייבה שבדרום לב־נון, סמוך למירה מארג׳ עיון, ונלקחו בשבי על־ידי כוחות הבטחון הלבנוניים. הודעה נמסרה למשפחותיהם.

„הטייסים שלמים ובריאים"

(ע״צ, ע״ר, יופ״יא) המטוס שהופל היה מדגם „פאנטום" ושני טייסיו צנחו שלמים ו־בריאים והם נעצרו על ידי שלטונות לבנון — מסר מקור מהימן בבירות.

דובר צבאי סורי אמר אתמול בדמשק, כי מטוסי קרב ישראליים ניסו לחדור לתחום האוויר הסורי באיזור הר חר־מון. מערכת ההגנה הסורית הבחינה במטוסים, פגעה ב־אחד מהם, והוא נראה נופל בדרום לבנון כשהוא אחוז להבות.

הדובר אמר עוד כי זה המטוס הישראלי הראשון ש־סוריה הפילה מאז מלחמת אוקטובר.

הדובר מסר, כי חילופי ה־אש של טנקים ותותחים, ש־החלו אתמול בהר חרמון, עדיין נמשכים. זה היום ה־28 ברציפות, שמתנהלים קר־בות ברמת הגולן, אמר.

חלקי מטוס ה„פאנטום" הישראלי שנפל אתמול בלבנון. (תצלום: איי.פי. רדיופוטו)

השגריר ש. דיניץ ואלוף (מיל.) הוד ידווחו לוועדת הקונגרס האמריקני

מאת שמואל שגב,
סופר „מעריב" בוושינגטון

שגריר ישראל בוושינגטון, שמחה דיניץ, ועוזר שר ה־בטחון, אלוף (מיל.) מרדכי הוד, יופיעו מחר לפני ועדת השירותים הצבאיים של בית הנבחרים האמריקני, וימסרו בישיבה סגורה על המצב במזרח־התיכון, ועל לקחי מלחמת יום הכיפורים.

בשבוע שעבר הופיעו שר הבטחון, משה דיין, מר דיניץ ואלוף הוד לפני ועדת השרו־תים הצבאיים של הסנאט, ו־דיברו על הלקחים הצבאיים של מלחמת אוקטובר.

שתי הפגישות הוסדרו על־ידי היועץ, צבי רפיח, האח־ראי ליחסים בין השגרירות ה־ישראלית בוושינגטון לבין ה־קונגרס.

בחוגים מדיניים בוושינג־טון, מייחסים חשיבות רבה ל־הופעת דיניץ והוד לפני ועדת בית הנבחרים. חברי הוועדה ביקרו לאחרונה בישראל וב־מצרים, ונפגשו עם מנהיגי שתי המדינות.

על אף שדו״ח הוועדה היה בדרך־כלל חיובי, מנקודת ר־אותה של ישראל, וציין באורח ברור, כי ישראל נחלה נצחון — הודגש, עם זאת, שחברי הוועדה נתקבלו באדיבות רבה בקאהיר.

מימצאי הוועדה חיזקו את אותם יסודות במימשל האמ־ריקני, המצדדים במדיניות מז־רח־תיכונית „מאוזנת".

בעדותם מחר, ידגיש דיניץ את הבחינות המדיניות של ה־מצב הנוכחי במזרח־התיכון, בעוד שהאלוף הוד ישיב ל־שאלות על מאזן הכוחות הצב־אי, אספקת הנשק, כמות הנשק האמריקני הנחוצה לישראל, ו־חשיבותו של חיל־האוויר במל־חמת יום הכיפורים.

צה״ל הפגיז מטרות סוריות חשובות – האש נמשכה 10 שעות

מאת יעקב ארז
סופר הצבאי של „מעריב"

כוחות צה״ל הפגיזו את־מול, במהלך חילופי האש שהיו ברמת הגולן במשך כ־10 שעות, מטרות סוריות בעלות חשיבות מרובה ל־מבלעה, באיזור שבו ריכזו הסורים כוחות ניכרים, ב־מגמת התקפיה.

בימים האחרונים, במהלך „תקריות ההתשה" שיזמו ה־סורים, פוגעים כוחות צה״ל לא רק בעמדות הירי, אלא גם במטרות שונות, כדי להת־יש את הסורים ולגרום נזקים למערכם הצבאי.

חילופי האש החלו אתמול בשעה 8.30 בבוקר, בעת ש־הסורים ירו בתותחים וטנקים לאיזור הדרומי של המובלעת. האש נמשכה לסירוגין עד ה־שעה 7 בערב. במשך היום, ירו הסורים סגד תותחים ו־טנקים וכן שילחו מספר מע־מים טילי נ.ט. מטיפוס „סאג־ר" לגזרות המובלעת בדרום הגולן וכן לאזור מוצבי ה־חרמון.

אתמול נמסר לפירסום, כי כוח של צה״ל, שפרץ ביום א׳ את פיסגת החר־מון, בגובה של 2812 מטר שבה של חייל קומאנדו סורי, שהתבצר במערה. במקום הבוקעו חיילי צה״ל בשני חיילים סורים. אחד מהם הצליח להימלט והשני נישבה.

ישראל מעוררת בארה״ב שאלת אספקת הנשק לסעודיה וכוויית

✶ העניין יידון השבוע בפגישת דיניץ עם קיסינג׳ר ✶ חשש שמטוסי ה„פנטום" יימסרו למצרים וסוריה

מאת שמואל שגב
סופר „מעריב" בוושינגטון

ישראל תעורר בקרוב את בעיית אספקת הנשק האמ־ריקני לסעודיה ולכוויית, במטרה להבטיח שמאזן ה־כוחות לא ישתנה לרעתה.

הבעייה כבר נדונה ביום ד׳ שעבר בין סגן שר־החוץ ה־אמריקני מר ג׳וזף סיסקו לבין שגריר ישראל בוואשינגטון מר שמחה דיניץ. סבורים, כי ה־עניין יידון גם בין מר די־ניץ לבין שר־החוץ האמריקני ד״ר הנרי קיסינג׳ר, השבוע.

ד״ר קיסינג׳ר סיים את ירח הדבש שלו באקאפולקו ועמד לחזור לוואשינגטון הבוקר. עם שובו, הוא ייפגש עם שר־החוץ הסובייטי אנדרי גרו־מיקו, עם שגריר ישראל מר דיניץ ובימים הקרובים ייפגש עם שבעת חברי המשלחת ה־סורית, אשר בראשם עומד ראש המודיעין הצבאי הסורי, גנראל חיכמת שהאבי.

השליח הסורי יקבל מידי ד״ר קיסינג׳ר את ההצ־עה הישראלית להפרדת כוחות והוא מוסמך למסור לד״ר קיסינג׳ר את הרעי־יונות הסוריים על הפר־דה.

האפשרות שארה״ב תמכור נשק לסעודיה ולכוויית, כבר נדונה בין ישראל וארה״ב לפ־ני מלחמת יום הכיפורים. עוד אז הביעה ישראל ספיקות ב־דבר הצורך שיש לסעודיה ו־לכוויית לקבל מטוסי „פאנטום" מתוחכמים ואף הביעה את דע־תה, שמטוסים פחות מתוחכ־מים יספיקו.

ואולם נראה, כי הבעייה ישובה עתה, לשביעות רצו־נן של מדינות המפרץ ה־פרסי. יש הטוענים, כי ה־מועצה לבטחון לאומי, ש־ד״ר קיסינג׳ר עצמו עומד בראשה, החליטה על מכי־רת נשק לשתי מדינות אלה, הבאש שאין סיכוי שההתנגדות הישראלית ת־ביא לביטול העיסקה.

ישראל חוששת, שמטוסי ה־פאנטום יגיעו לידי צבאות ער־ביים אחרים, בעיקר צבאות מצרים וסוריה. הכוונה היא, כי נקודה זו תהיה מרכזית ב־שיחות בין השגריר דיניץ ל־בין ד״ר קיסינג׳ר — אולי עוד מחר. כמו־כן, מודעת ישראל גם לכך, שאם ארה״ב לא תמכור נשק לסעודיה ול־כוויית — ינצלו מדינות אירו־פיות את הסירוב האמריקני ו־ימכרו נשק לשתי המדינות האלה.

„אל אחבאר" הקאהירי מטפל בפרשת דיין:

„המשבר בישראל – משבר החברה הישראלית כולה"

מאת סופר „מעריב"
לעניינים ערביים

לראשונה מאז פורסם דו״ח אגרנט בישראל, עוסקים ה־בוקר כמה מעתוני קאהיר במאמרי המערכת במשבר הממשלתי בישראל.

„המשבר החריף הפוקד את ישראל, בשאלת הישארות דיין בממשלה או התפטרותו, איננו רק משבר ממשלתי רגיל" — כותב „אל אחבאר" הקאהירי. „אין מדובר כאן בחיכוכים אישיים או במאבק על תפיסת כסאות, אלא במשבר ששור־שיו עמוקים יותר".

„בעקבות תבוסת ישראל ב־מלחמת אוקטובר נתונה כל החברה הישראלית במשבר. הישראלים, בלא הבדל בין פו־ליטיקאים, מנהיגים וסתם אז־רחים מן השורה, האמינו ב־משך שש שנים, כי עמי ערב מפורדים, כי לא ייתכן ש־יבואו לברית איחוד, ולא יתק־פו את ישראל לפני חלוף 10 שנים.

„משום כך — מוסיף „אל־אחבאר" — כה גדול היה ה־זעזוע שפקד את ישראל ב־עקבות המלחמה. המשבר הנו־כחי עתה על ישראל הוא מש־בר של החברה הישראלית כולה".

המשורר שחיבל בהולנד מובא לדין בבלגיה

משורר בלגי, סמפן ואנ־דן ברגמה, הובא לדין ב־בריסל בסוף השבוע שעבר. הוא נאשם בהשתתפות ב־נסיון חבלה בשתי תחנות שאיבה הולנדיות בפברואר ב־1972. שתי התחנות ני־זוקו בפיצוץ ב־7 בפברואר 1972.

בית־המשפט מאשים את ה־משורר בהעברתם של שני מ־חבלים פלשתינים וירדני אחד במכוניתו להולנד ביחד עם חמרי נפץ.

ברגמה הכחיש, כי ידע ש־הוא שותף למבצע חבלה. הוא אמר, כי חשב שלא היה זה יותר מאשר „טיול קטן להו־לנד".

לדבריו פגש את הירדני שאבאן במחנה פליטים בירדן בעת סיור במזרח התיכון.

פרקליטו של ואן ברגמה תי־אר אותו בבית־המשפט כ„אידי־אליסט הניזון מרעיונות מהפ־כניים" וכ„חולם נאיבי". הוא ביקש את זיכויו בנימוק שלא הוכחה כוונת הזדון מצידו.

פסק הדין יינתן ב־18 באפ־ריל. (עסט״א).

גוברת המערכה נגד ווילסון

(סוף מעמוד 1)

סקוטלאנד יארד המנסים לברר אם אכן חתימת ווילסון היתה מזוייפת. ב־מכתב זה יש רמז כאילו השתתף ראש הממשלה באחת העסקות.

אתמול פירסם „דיילי מייל" תצלום של מכתב אחר, המעיד בפירוש כי למר ווילסון היתה אופציה על שטח קרקע שהיה מיו־עד לפיתוח, כלומר ש־מחירו עמד לעלות.

✶

בהודעתו בפרלמנט, ש־תכליתה היתה לטהר את האווירה רק הגביר ווילסון את אכזבתם וזעמם של יושבי הספסלים ה־אחוריים מבין צירי מפ־לגתו, שניהלו את מערכת הבחירות בסיסמת המל־חמה במספסרי הקרקעות.

מר ווילסון גילה שהוא יודע זה שבע שנים על עסקות ידידו וראש לש־כתו לשעבר אנתוני פילד, שהוא אחי מזכירתו גב׳ וויליאמס, ושל גבי פגי פילד, מזכירתה האישית לשעבר של מרת ווילסון.

„אין כאן שום מסתו־רין" — הכריז ווילסון ב־פרלמנט שהיה מלא מפה אל פה. „קצת קשה לשחק גולף עם אדם בלי לדעת מה הם עסקיו".

✶

אבל ידיעה זו לא מנעה את מר ווילסון מלמנות את אנתוני פילד לראש לשכתו כאשר היה מנהיג האופוזיציה.

אשר לגבי וויליאמס אמר, כי היא לא היתה מעורבת בעסקות אלו. אך לא הזכיר אפילו במלה אחת את חלקה בחברה שביצעה עסקות אלה. ב־חברה זו היתה גב׳ ווי־ליאמס שותפה עם אחיה ואחותה.

לעצם העניין טען מר ווילסון, כי לא היה כאן שום מעשה ספסרות, אלא הפיכת קרקע שאינה ני־תנת לשימוש, לחלקת אד־מה שאפשר לעשות בה שימוש רצוי.

✶

בינתיים הגישו מר וויל־סון ומזכירתו תביעות על הוצאת דיבה נגד כמעט רוב עתוני בריטניה ה־גדולים. על השאלה מדוע הגיש תביעות אלו אם אין ממש בפירסומים, השיב כי פעל על פי עצת פרק־ליטיו, שמצאו בהם להג־שת התביעות.

נוכח איום הוויטו האמריקני במועצת הבטחון

הסובייטים נסוגו מדרישתם להרשות לחיילים פולנים מכוח האו״ם הכניסה לישראל

ישראל לא ויתרה על איסור כניסת חיילים ממדינות שאינן מקיימות יחסים עמה ✶ הוארך המנדאט של כוח־החירום — מזכיר האו״ם יקיים מו״מ על „בעיות המתעוררות" ✶ ישראל ומצרים — לפי „הסכם ג׳נטלמני" — נמנעו מלהביע דעה

מאת פוליק בן
סופר „מעריב" בארה״ב

נוכח איומה של ארה״ב להטיל וטו במועצת הבט־חון, חזרו בהם הסובייטים מכוונתם להוסיף להחלטה ה־מאריכה את המנדאט כוח ה־חירום של האו״ם ב־7 חד־[illegible] דשיש נוספים, סעיף, המגנה את „הפליית" היחידה הפו־לנית והיהודית אחרות בחיל זה, ממדינות שאינן מקיי־מות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, בשאלה הזכות ל־היכנס לתחום הנמצא בשלי־טת ישראל.

במקום זאת קיבלה המועצה נוסח נייטראלי, האומר, כי מזכיר האו״ם נושא ונותן עתה לפתרון „בעיות המתעוררות" ל־גבי חיל החירום של או״ם.

הנוסח נתקבל ב־13 קולות. סין ועיראק לא השתתפו ב־הצבעה. נציג עיראק הוא עתה נשיא מועצת הבטחון.

זו הפעם הראשונה בתולדות האו״ם נמנעו ישראל ומצרים, שהוזמנו להשתתף בדיון, מ־לתפוס את מקומותיהן ליד שולחן המועצה, כדי להימנע מן הצורך להשמיע דעותיהן במועצה.

היתה זו תוצאה מ„הסכם ג׳נטלמני", שנתקבל מראש, אף היה בכך גם משום סימן, ששתי המדי־נות מרוצות מהדרך, בה נמשך הסכם הפרדת הכו־חות והתפקיד שהאו״ם ממ־לא במיסגרת זו.

אף על פי שהנציג הסובי־יטי, יעקב מאליק, נאלץ לחז־ור מן התיקון האנטי־ישר־אלי, הוא ניסה להעניק „פר־צוף מסויים על ידי התקפת ישראל בנאומו.

מר מאליק הודה אמנם, כי ההסכם בין מצרים וישראל על הפרדת כוחות הוא צעד חיובי, אך הדגיש, כי הסכם זה הוא חלקי ובעל אופי צבאי בלבד. לדעתו, חייבת „ועידת ז׳נבה" למלא את תפקידה במציאת הסדר יסודי, שיכלול נסיגה מלאה של „כוחות הכיבוש ה־ישראליים" והחזרת זכויות ה־פלשתינים.

מאליק דיבר גם על הפ־ליית יחידות שונות מכוח האו״ם על ידי ישראל — כמיותר היחידות מגאנה, סנגאל, אינדונזיה ופולין. „כתוצאה מכך נוצר גידול בלתי נהוג בהיקף כוח האו״ם ועלינו לחשוב על האפשרות של הגשת החשבון להוצאות אלה לישראל" — אמר.

מאליק אמר, כי על [illegible] המועצה להבטיח, שישראל תחדל מהפליית חלק מכוח האו״ם, שהרי כוחות אלה הם „כוחות של החיל הבינלאומי, ולא כוחות לאומיים, ויש להתייחס אליהם בתור כאלה" [illegible]

פאול ליטווינוב הגיע לארה״ב: „העובדה ששמי ידוע – היא שהצילה אותי"

הכימאי הסובייטי פאוול ליטווינוב, שהיה גולה ב־משך ארבע שנים בסיביר משום שמחה על [illegible] יהודה אורח בבריח־המועצות — הגיע אתמול לניו־יורק מווינה.

ליטווינוב, בן 34, שניתן לו לעזוב את מוסקווה ב־18 במארס עם בני משפחתו, אמר, כי הוא שמח להגיע ל„ארץ המהגרים".

ליטווינוב — נכדו של מי שהיה שר החוץ הסובייטי ב־ימי סטאלין — היה ארבעה חודשים אסור בבית הכלא ו־ארבעה חודשים עבד במיכרה בסיביר. „העובדה, ששמי היה ידוע במערב, היא שהצילה אותי מעונש חמור יותר" — אמר ליטווינוב בהצהרה ל־עתונאים, בקשר לביקורת ש־השמיע על היחס [illegible] ב־ברית המועצות.

ליטווינוב הגיע לארה״ב באמצעות „היאס", אירגון ה־סיוע היהודי לפליטים. הוא אמר, באמצעות מתורגמן, ש־הוא מקווה, שיקבל מישרת פרופסור באחת האוניברסיט־אות. לעת עתה ישהו, עם רעייתו מאיה, בנם דמיטרי, בן 12, ובתו לאריסה, בת 4 אצל אחד מאחייניו.

ליטווינוב התנצל על עיי־פותו והבטיח לעתונאים, ש־היום יספר להם על חוויותיו בברית המועצות. (אי.פי.)

מפקד צבא גאנה נתמנה סגן מפקד כוח החירום

בריגדיר עמנואל אלכסנדר ארסקין, בן 37, מפקד צבא גאנה, נתמנה לתפקיד ראש המטה של כוח החירום המזרח התיכוני — על כך הודיע את־מול האו״ם.

כוח החירום, שתפקידו העי־קרי הוא לסייר באזור הפרדת הכוחות בסיני, מונה עתה קצת פחות מ־7000 אנשי צבא. כוח זה כולל, יחידה מגאנה, שבה 500 אנשי צבא. (ע״ר).

משבר האנרגיה הביא את דודי השמש לביהמ״ש

צו מניעה, האוסר על חברת „מירומית" להפריע לתעשיין שמואל דוידוביץ, להמשיך לייצר דודי שמש בשם „מירומית", הוצא את־מול על־ידי השופט המחוזי שלמה לובנברג, בתל־אביב.

השופט נענה לבקשת דוי־דוביץ, ודחה את בקשתה של חברת „מירומית" לאסור עליו להשתמש בסמל המסחרי שלה. הצדדים הם צוויי־בניים, עד לבירור התביעות ההדדיות בין החברה ובין התעשיין.

ב־1970 בתום הסכם בין „מירומית" ובין התעשיין לפיו קיבל רשות לייצר דודי־שמש „מירומית" החברה התחייבה שלא למכור את מוצריה (מ־חים מצופים, המשמשים לחי־מום המים לדודי השמש) ל־אחרים. תוקף החוזה עמד לפוג בעוד כחודשיים.

דוידוביץ טען כי בעקבות משבר האנרגיה, החלו גור־מים שונים לגלות התעניינות בשיטות החימום על ידי השמש. לפיכך, פנתה החברה וביקשה להפסיק את החוזה לפני המועד. [illegible] הוא התכוון להמשיך [illegible] המסחריים עם [illegible] שנים אחדות.

השופט קבע, כי החוזה שריר וקיים, ואסור לחברה להפריע לתעשיין להמשיך לייצר את הדודים הנושאים את שמה. (ע)

בנות פארוק יבקרו במצרים

מצרים הסכימה להת[illegible] [illegible] כניסה לבנותיו של מלך פארוק — מוסר [illegible] העתון „אל גומהוריה" [illegible] הכשמונה היה בגלות, [illegible] לך המלך פארוק מן השלטון ביולי 1952. (אי.פי.)

בגילוי דעת לראש הממשלה

על ועדת אגרנט להגדיר השיטה ביתר בהירות

מאת אלה איזנברג
„גילוי דעת" בציריך 120

[illegible] סטודנטים מאוני־ברסיטת תל־אביב, [illegible] לראש הממשלה על ידי קבוצה „איכפת לנו" [illegible] התארגנה באוניברסיטה [illegible] כחודש.

בגילוי הדעת נאמר: „[illegible] לוועדת אג־רנט, סטודנטים ואנשי סגל אוניברסיטת תל־אביב, [illegible] שהוועדה תגדיר ביתר בהירות את השיטה, בה יפעילו הדר־גים האזרחיים את המנגנון הצבאי ואת אחריותם הציבורית. „הגדרה זו תהווה צעד [illegible] לשיפור שיטת המימשל [illegible] והמוסר הציבורי [illegible] ישראלי".

קבוצת „איכפת לנו" [illegible] ביום כ־500 איש, רובם סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב. הם מקיימים צוותי־חשיבה [illegible] דנים בבעיות־יסוד של המדינה וקיבצת אפשרות [illegible] הכנאה.

בומדיין ייפגש עם קיסינג׳ר השבוע

נשיא אלג׳יריה, הואר בומדיין, יערוך ביקור בוושינגטון השבוע ויפגש עם שר החוץ ד״ר הנרי קיסינג׳ר, וייתכן גם עם ה־נשיא ניכסון.

בומדיין יגיע לניו־יורק [illegible] עצרת האו״ם, שב מיוחד לדיון על חומרי גלם.

היחסים הדיפלומטיים בין ארה״ב ואלג׳יריה, נותקו בעקבות מלחמת ששת הימים וטרם חודשו באופן רש־מי. עם זאת, ניתן לאמר כי [illegible] בין המדינות. (ע״צ).

שני מחסנים הוצתו הלילה במושבים צרופה ותיר עציון

מאת יוסף ולמר

שני מחסנים — האחד ב־מושב ניר־עציון והשני ב־מושב צרופה, שבאיזור הכ־רמל — הוצתו הלילה ב־ידי אלמונים. נגרם נזק ב־שווי של אלפי לירות. טרם ידוע המניע למעשה.

הלילה, סמוך לשעה 11, הו־דיע יהודה שילה, חבר מו־שב ניר־עציון, כי בחזרו מ־עבודה למשק, ראה שמחסן ה־ציוד בפרדס — הנמצא סמוך לכביש חיפה — תל־אביב, עו־לה באש.

בדליקה נשרפו כליל חומ־רי הדברה, כלי עבודה וגג המחסן. נגרם נזק של קרוב ל־10,000 ל״י.

חוקרי המשטרה שהגיעו ל־מקום, גילו כי אלמונים שב־רו את המנעול, הדיו פניסה והציתו את המחסן. כן הוברר, כי אלמונים פרצו לחדר־אוכל סמוך למחסן. שעה לאחר מכן, הודיע כמוס עטייה, ממושב צרופה, כי מחסן הציוד של המושב, הנמצא בתוך פרדס, סמוך לכביש חיפה—תל־אביב — הוצת. נשרפו כליל חומ־רי הדברה, וגרם נזק בשווי של למעלה מ־5,000 ל״י.

משערים, כי ההצתות בוצעו בידי אותם אנשים, ולא מן הנמנע, כי יש קשר בין שו־רת ההתפרצויות, שפקדה שני מושבים אלה לפני כשבועיים, לבין הצתות של אמש.

רפ״י נגד כל פשרה

(סוף מעמוד 1)

מצד שני לא קיבלה גב׳ מאיר גם את ההצעה, שכל השרים שהיו חברים בממשלה הקודמת, חוץ ממנה, יתפטרו מתפקידיהם, ויחזרו מיד אחר כך לכהן בממשלה. תוך „חי־לופי תיקים" ביניהם.

חילופי תפקידים

אחד הרעיונות שנדונו ב־מהלך פגישת הדברות שהיתה אמש בין ראשי הסיעה רפ״י ומפא״י: ראש הממשלה גול־דה מאיר תודיע במרכז מפ־לגת העבודה על התפטרותה מתפקידה, לאחר שגם השרים האחרים ימסרו הודעות כאלה. המרכז יחליט לא לקבל את התפטרותה של גולדה מאיר, ואחר כך היא תמשיך לעמוד בראשות הממשלה, בעוד ש־חברי הממשלה האחרים יבצ־עו „חילופי תפקידים". ראשי רפ״י דחו הצעה זאת כבלתי מתקבלת על הדעת. בישיבת צמרת רפ״י שהתכנסה מיד לאחר ההדברות עם ראשי מ־פא״י אף הוגדרה ההצעה ל־התפטרות פיקטיבית של גול־דה (ואיתה של הממשלה כו־לה) כ„מצחיקה".

היום ומחר צפויה ש־רה של מגעים נוספים, ב־מאמץ להדיח לייצב את המשבר הפנימי במפלגת העבודה.

לחץ הזמנים הוא צפוי, ש־כן מתורתים צריכים להתקיים ישיבת הכנסת, שבה הדיון, קרוב לוודאי, הצעת אי־אמון של הליכוד, על רקע דו״ח ועדת אגרנט. אם עד אז לא יחול שינוי בממשלה, ושר־הבטחון יוסיף לכהן בתפקידו, עלולים נציגי מפ״ם, נציגי אחדות העבודה, וחלק מנציגי מפא״י להמנע מתמיכה בממ־שלה. אם יאולץ דיין להתי־פטר — ימנעו כנראה חבריו בסיעה רפ״י מלתמוך בממ־שלה.

אחר הצהריים התכנס בתל־אביב ישיבה של סיעה מפא״י בכנסת וחברי החטיבה בלש־כת מפלגת העבודה. ב־6.30 בערב תודה ישיבה משותפת של ראשי כל החטיבות, ש־הוגדרה כ„ישיבה מכרעת". בפורום זה ייעשה מאמץ למ־צוא מוצא, שיבטיח את של־מות מפלגת העבודה, ועם זאת יאפשר לממש את עקרון האחריות המיניסטריאלית על־ידי ביצוע „חילופי תפקידים" בממשלה, או התפטרות הממ־שלה כולה.

ישיבת סיעת מפלגת הע־בודה בכנסת ולשכה המפלגה, שהיתה צריכה להתקיים את־מול ובוטלה — תתכנס, ככל הנראה, מחר. בישיבה זאת יהיה צורך לגבש עמדה מח־ייבת לקראת הדיון בכנסת ביום ה׳.

הפתרון: חילופי תפקידים

לקראת הישיבה המכרעת ה־ערב, נודע, כי ראשי הסיעת מפא״י מרכזים עכשיו את מא־מציהם בשכנוע כל חלקי מפ־לגת העבודה, להסכים להצעה ל„חילופי תפקידים" ומתן אמון מחודש של המפלגה בגולדה מאיר כראש הממשלה. להצעה הזאת יש שני חלקים: השרים שכהנו בממשלה הקודמת יתפ־טרו מתפקידיהם; גולדה מ־איר תודיע גם היא על התפט־רותה, אך תעשה זאת בישיבת מרכז מפלגת העבודה, ולא ב־דרך של פנייה לנשיא המדינה. לאחר שהמרכז יסרב לקבל את התפטרותה של גולדה ו־יטיל עליה להמשיך בתפקידה כראש הממשלה, תאייש גולדה מחדש את ממשלתה. ובין ה־שאר תעביר את דיין מתפקידו כשר הבטחון, ותטיל עליו תחום אחריות אחר.

ראשי מפא״י סבורים, כי הצעתם מספקת את תביעת רפ״י כי הממשלה כולה תיטול על עצמה אחריות קולקטיבית למחדלים, משום שהיא כוללת התפטרות השרים, ואפילו הו־דעת התפטרות של גולדה; ו־מצד שני, מבטיחה ההצעה את העברתו של דיין מתפקיד שר־הבטחון.

אליאב: על כולם ללכת

ח״כ אריה (לובה) אליאב אמר אמש בתשובה על שא־לה, כי אין להתפשר ב„חילו־פי תפקידים" בממשלה או ב־פיטוריו של שר־הבטחון. ל־דעתו, יש לדרוש כי כל ה־צוות האחראי לאירועי מל־חמת יום הכיפורים יפנה את מקומו. אליאב ואחרים בחב־רים עשויים להצטה את תמי־כתם בממשלה ביום ה׳ ב־קבלת עמדה זאת.

הבעת פניהם של המשתתפים בדיוני מפלגת העבודה, שנערכו אתמול בבית המפלגה בתל־אביב, לא גילו את המתרחש בלבם. מימין לשמאל נראים: שר האוצר פנחס ספיר, שר השיכון יהושע רבינוביץ, שר המשפטים חיים צדוק, שר ההסברה שמעון פרס, יו"ר ועדת חוץ ובטחון ח"כ יצחק נבון, ח"כ גד יעקובי, מזכ"ל המפלגה ח"כ אהרון ידלין.

(תצלומים: ישראל סימיונסקי, „ישראל־סאן")

גולדה מאיר הבהירה לשרי מפא"י: לא תרכיב ממשלה חדשה, אם הנוכחית תיאלץ להתפטר

התגבשה חזית של שרי מפא"י ואחה"ע הדורשת לבצע „חילופי תפקידים" — כלומר, העברת דיין — בממשלה הנוכחית ✶ שרי מפא"י חוששים, שהליכתה של גולדה תקדים את „מלחמת הירושה" ותחריף האפשרות של השמטת השלטון מידי מפלגת העבודה ✶ דיוני אתמול הסתיימו בלא־כלום, כי גולדה נרתעת מכל „סידור", שיפלה אותה לטובה לעומת חבריה בממשלה, בענין האחריות למחדלים ✶ מפ"ם מאיימת באי־הצבעת אמון לממשלה ✶ ראשי רפ"י: חלה הקשחה בעמדות מפא"י ואחה"ע ✶ היום תתכנס חטיבת מפא"י בכנסת ובלשכת המפלגה — לראשונה מאז איחוד „העבודה" ב־1968

מאת דניאל דגן

ראש הממשלה גב' גולדה מאיר הבהירה אתמול בפגישה של שרי מפא"י, כי לא תרכיב ממשלה חדשה, והיא תעמוד בראשה, אם תיאלץ הממשלה הנוכחית להתפטר.

הבהרתה הביאה לתפנית בדיונים על המוצא מן המשבר שפקד את הממשלה ואת מפלגת העבודה.

עד אתמול היתה ההצעה העיקרית שנדונה — התפטרות הממשלה כולה, והרכבת ממשלה חדשה, עם חלוקת תפקידים שונה; מאתמול התייצבה חזית אחידה של ראשי מפא"י ואחדות העבודה, השוללים הצעה זאת מכל וכל, ודורשים לבצע חילופי תפקידים בממשלה הנוכחית.

לדעתם, צריכים חילופים אלה לכלול את העברתו של שר הבטחון משה דיין לתפקיד אחר בממשלה.

● חשש מ„מלחמת הירושה"

הודעת ראש הממשלה נמסרה לראשונה בפגישת שרי מפא"י אתמול בבוקר, וגרמה מבוכה וחששות. אחדים מן השרים אמרו, כי הליכתה של גולדה עלולה להקדים את „מלחמת הירושה", ולהגביר את הסיכון, שמפלגת העבודה תתפלג ותאבד את ההנהגה במדינה.

גב' מאיר מצידה דיברה במרירות על האווירה שנוצרה בימים האחרונים. היא אמרה, שהיא מצטערת על שנענתה להפצרות חבריה וחזרה לראשות הממשלה.

בעת ירדה למעשה מן הפרק ההצעה להתפטרות הממשלה — הצעה שהועלתה בסוף השבוע על ידי ראש עיריית חיפה, ח"כ יוסף אלמוגי, בשמו של משה דיין, ושכוונתה היתה, שהממשלה כולה תיטול על עצמה אחריות למחדלים.

לשם כך הועלתה הצעה חדשה על ידי אחדים משרי מפא"י: כל שרי מפלגת העבודה בממשלה, פרט לראש הממשלה, יתפטרו מתפקידיהם, ואחר כך יתבצע „איוש מחודש" של התיקים, בצורה שתבטיח, כי דיין לא יכהן עוד כשר הבטחון.

כוונת המציעים היתה ברורה: למצוא דרך לחלוקת האחריות למחדלים בקרב קבוצה של שרים, ובכך להיענות לדרישת דיין בדבר „התפטרות קולקטיבית"; יחד עם זאת, למנוע את התפטרות הממשלה כגוף (לפי החוק, התפטרות ראש הממשלה גוררת את התפטרות הממשלה כולה — אך לא כן התפטרותם של שרים בודדים).

● גולדה נגד הפלייתה לטובה בענין האחריות למחדלים

גב' מאיר התנגדה גם להצעה המחודשת הזאת. היא אמרה, שאינה רואה בעין יפה „סידור" כלשהו, ש„יפלה" בינה לבין חברים אחרים בממשלה בקבלת אחריות למחדלים. אחר דברים אלה, לא חזרו עוד שרי מפא"י לדון בכך, אם כי אחדים מהם סברו שזהו המוצא האפשרי היחיד מן המשבר.

פגישת שרי מפא"י עם גולדה, שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה בתל־אביב, התפזרה איפוא בלא כלום.

אחת ממסקנותיה הברורות היתה, שיש לבטל, או לפחות לדחות, את ישיבת סיעת העבודה בכנסת ולשכת המפלגה, שנועדה לשעות הערב של אתמול. היה ברור, שאם יתכנסו מוסדות אלה, בלי שתובא לפניהם הצעה מוסכמת ומגובשת, תחריף הסכנה של קרע פנימי ופילוג — ואת זה מבקשים כולם למנוע, לפחות בשלב זה. אחר התייעצות עם גב' מאיר, פנחס ספיר וחיים צדוק, החליט מזכיר „העבודה", ח"כ אהרון ידלין, לבטל את הישיבה.

עמדת מפ"ם

בינתיים הגיעה פניה מזכירות מפ"ם, לקיים פגישה עם ראש הממשלה, כדי להציג לפניה את עמדת המפלגה ביחס למשבר. מצד מפ"ם השתתפו בפגישה יעקב חזן, השר ויקטור שם־טוב, מזכיר המפלגה מאיר תלמי, והמזכיר המדיני נפתלי פדר. אל ראש הממשלה נלוו השר ישראל גלילי וח"כ ידלין.

אנשי מפ"ם הבהירו, כי הם דורשים בתוקף את התפטרותו של שר הבטחון מתפקידו, ומתנגדים בתוקף להתפטרות הממשלה כולה.

הם לא הוציאו מכלל אפשרות, שמפלגתם תסכים להעברת דיין לתפקיד אחר בתוך הממשלה. בהמשך לכך הבהירו לגב' מאיר, שאם לא תופסק כהונתו של דיין כשר הבטחון, תתקשה מפ"ם להצביע בעד הממשלה, בעת שתועלה השבוע לדיון בכנסת הצעה אי־האמון.

● מצטערת שהמשיכה בתפקידה

גב' מאיר שוחחה עם שותפיה למערך בגילוי ובכאב, „מלב אל לב". היא גוללה לפניהם בהרחבה את לבטיה הפנימיים, וסיפרה על החוויות הקשות שעברה בעת המלחמה.

במיוחד הדגישה, שהיא מצטערת על שהמשיכה בתפקידה, ולא נטשה את ראשות הממשלה, כפי רצתה.

ראש הממשלה לא העלתה טענות נגד אנשי מפ"ם, אך ניכרת בדבריה המרירות שנצברה בלבה. בני שיחה התרשמו, כי הפתרון הנוח ביותר בשבילה יהיה, אם שר הבטחון יסכים לקבל תפקיד אחר בממשלתה. גם כאן חזרה גולדה על עמדתה, כי לא תהיה מוכנה לעמוד בראש ממשלה חדשה, אם הממשלה הנוכחית תיאלץ להתפטר, או לא תזכה לאמון הכנסת.

בשעה שגולדה שוחחה עם נציגי מפ"ם בלשכתה בירושלים (בין השעות 3 אחה"צ עד 6 בערב), התכנס פורום מפלגתי נוסף: פעילי חטיבת אחדות העבודה. הם נועדו בחדרו של סגן מזכ"ל העבודה, אברהם גיבלבר, ובלטו ביניהם חברי הכנסת משה כרמל ועדי אמוראי, ומזכיר הקיבוץ המאוחד דני רוזוליו.

השר ישראל גלילי ניהל אותה שעה שיחה עם שר האוצר פנחס ספיר, במקום סמוך, בבניין מרכז העבודה, ברחוב הירקון 93, אך מצא גם זמן כדי להיות עם חבריו לחטיבה.

הדעה הכללית שהתגבשה היתה, כי אין להסכים בשום פנים ואופן להתפטרות הממשלה כולה, ולעומת זאת יש לעמוד על הדרישה להתפטרותו של שר הבטחון, או להחלפתו בתפקידו.

אחד הנוכחים התבטא, כי אם ימשיך דיין בתפקידו, יהיה בכך משום הרס מוראל הצבא — שכן לא ייתכן, ששר הבטחון יוסיף לשמש בכהונתו, אחר שהרמטכ"ל וחלק חשוב מצמרת הפיקוד הצבאי נאלצו לתת את הדין ולהסתלק.

● סיכון של פילוג המפלגה

אחר הצהריים התקיימה גם פגישה של חברי חטיבת מפא"י במזכירות תל אביב. בפגישה זו לא היו אמנם „תותחים כבדים" מבין שרי המפלגה, אבל ההחלטה שנתקבלה משקפת נאמנה את הקו שנוקטים ראשי מפא"י.

ההחלטה הזו אומרת, שעל המפלגה לתמוך במליצה כאשר המשמעות להמשיך ולקיים את הממשלה הנוכחית, ולמנוע את התפטרותה.

בהמשך לכך נאמר, כי התפטרות הממשלה עלולה להביא עתה לבחירות חדשות ולפילוג המפלגה, ודבר זה יש למנוע. פעילי מפא"י בתל־אביב מצדדים עם זאת בהחלת עקרון האחריות הפרלמנטרית, ולשם כך הם דורשים חילופי תפקידים בתוך הממשלה — כשהכוונה העיקרית היא להעברתו של שר הבטחון, משה דיין, מתפקידו הנוכחי.

רפ"י: הקשחת העמדות

אין פלא, שראשי רפ"י ציינו אתמול, כי חלה הקשחה בעמדות חטיבת מפא"י ואחדות העבודה.

עתה אין עוד במפא"י קולות המוכנים להסכים להתפטרות הממשלה כולה, לפי ההצעה שיוחסה לדיין; מצד שני, אין גם כל נסיגה מן הדרישה, שדיין יתפטר למעשה מתפקידו אף כי יש נכונות להבטיח לו תפקיד אחר בממשלה.

● ספיר: יש „להחליף תיקים"

שר האוצר פנחס ספיר אמר אמש במוסמכו, כי הוא מכחיש כאילו יש ברצונו להדיח את דיין. אבל בשיחה אחת הדגיש, שלדעתו צריכה להיות בתוך הממשלה „החלפת תיקים" — וכל אחד יודע, שפירוש הדבר הוצאת תיק הבטחון מידי דיין. ספיר הדגיש, כי לא קרה דבר המחייב את התפטרות הממשלה כולה.

כלומר: שר האוצר דוחה את הצעת דיין להתפטרות כל הממשלה, ועם זאת עומד על הדרישה להעברת דיין מתפקידו, על ידי כך שיינתן לו תיק, או תחום אחריות, חדש.

לא בגלל הדו"ח — אלא בגלל יריבות

נציג חטיבת רפ"י, שר ההסברה שמעון פרס, חזר על עמדתו המקורית, שאין כל הכרח שהממשלה תתפטר. לדעת פרס, עברה הממשלה מבחן של בחירות, וקיבלה מנדט מן העם.

הוא סבור, שהדרישות להתפטרות דיין אינן נובעות מדו"ח ועדת אגרנט, אלא מנטיות פוליטיות של תנועת סמויות, הרואים בדיין יריב פוליטי, ומאבקים נגדו כבר שנים רבות.

„פתרון אלגנטי"

למרות המצב העדין שנוצר, חזקה מאוד הנטיה — הן במפא"י והן ברפ"י — שלא לגרום לפילוג המפלגה. על רקע זה אפשר אולי להסביר את מאמציו של שר המשפטים, חיים צדוק, המנסה למצוא פתרון שיבטיח, כי משה דיין יישאר בממשלה, אם כי לא בתפקיד שר הבטחון.

הקושי שבפתרון כזה ברור: „החלפת תיקים" בממשלה, והעברת דיין מתפקידו, נראית בעיני חטיבת רפ"י כדרך „אלגנטית" להדחת דיין, ולכן אין פעילי החטיבה מוכנים להסכים.

אמש התכנסה בבית מפלגת העבודה פגישה בהשתתפות נציגי מפא"י ורפ"י, לדון בפתרון שניסה צדוק לגבש. מצד מפא"י השתתפו צדוק, צבמו, פנחס ספיר ויהושע רבינוביץ, ומזכיר המפלגה אהרן ידלין. מצד רפ"י היו בפגישה השר שמעון פרס, ח"כ גד יעקבי ויצחק נבון, ומזכ"ל המשנה של המפלגה משה באר.

● שמועות סביב אותה נקודה

במשך שעות אחדות של דיונים נוקבים הכל סובב סביב אותה נקודה: מפא"י דורשת שדיין יוחלף בתפקידו, אם כי היא מוכנה לכך שיועבר לתפקיד אחר בממשלה. חטיבת רפ"י רואה בכך הדחה, ומסבירה את עמדתה, שאם אמנם יש להחיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית — צריך עקרון זה לחול על כל שרי הממשלה.

הפגישה מסתיימת בלא־כלום; רפ"י ציפתה להצעות ממשיות, ל„הליכה לקראתה". במקום זאת, כפי שאמר אחד מפעיליה, „חלה הקשחה בעמדות, המשבר למעשה החריף".

אחרי הפגישה בבית מפלגת העבודה נסעו נציגי רפ"י ללשכתו של השר שמעון פרס בתל־אביב, והמשיכו בישיבה לילית. כאן מסרו דיווח לשר הבטחון משה דיין, והמשיכו בדיון על האפשרויות הפתוחות לפניהם. בשעת הנעת עדיין נמשך דיון זה — וטרם נמצא כל מוצא.

● ידלין: המשבר מעמיק ומחריף

מזכיר העבודה, ח"כ ידלין, כינס מסיבת עתונאים, שבה לא יכול היה לבשר שום דבר חדש, פרט לנוסחה הכללית: „בשלב זה אינני רואה כל מוצא מוסכם".

ידלין חותר למוצא, שיבטיח את יציבות הממשלה ואת שלימות המפלגה, ויתבסס על שמירת כבודה של ועדת אגרנט, והאזנה לרחשי הלב של חברי המפלגה והציבור הרחב. ואולם, אין בידו „נוסחת פלאי" כדי להשיג מטרה זאת, והוא נאלץ להודות, שהמשבר הפנימי הולך ומעמיק.

היום — ישיבת ממשלה

הבוקר מתכנסת בירושלים ישיבת הממשלה. לא ברור עדיין, אם דו"ח אגרנט יעמוד על סדר היום. מכל מקום ברור כמעט, שהדיון בנושא זה לא יסתיים היום.

כשעה אחה"צ יחזור שוב הכדור לזירה המפלגתית — השעה המפתחת הדמוקרטית: ישיבה משותפת של נציגי חטיבה מפא"י בכנסת ובלשכת המפלגה, ישיבה ראשונה מסוגה מאז איחוד „העבודה" ב־1968.

„לא היתה ברירה" — אומר ח"כ ידלין — „המשבר הביא להידוק התישוקים החטיבתיים".

מוסיף חבר אחר של סיעת מפא"י: „רפ"י התארגנה מחדש כחטיבה, ומגלה ליכוד למופת — ממש קולקטיביות רעיונית. אצלנו אין קולקטיביות רעיונית, אבל יש דברים שצריך לבדר יחד".

„ועדת רצון טוב"

נוסף לפגישות החטיבתיות הנפרדות — הצפויות היום גם ברפ"י ובאחדות העבודה — יזם ח"כ ידלין פגישה של „ועדת רצון טוב", שתכלול נציגים בכירים של שלוש החטיבות, ותתכנס הערב בתל־אביב.

בין המשתתפים יהיו, כנראה, השרים דיין ופרס מרפ"י, השרים צדוק, ספיר ורבינוביץ ממפא"י, חברי הכנסת יוסף אלמוגי ומשה ברעם, ואחרים.

חששות במפד"ל

אתמול בבוקר נפגש שר הפנים ד"ר יוסף בורג מן המפד"ל עם ראש הממשלה גולדה מאיר, והביע באזניה את חששותיו מאפשרות של פירוק הממשלה. בין השאר הבהיר השר בורג, כי התפטרות הממשלה תעמיד את מפלגתו לפני משבר, ולא ברור כלל, שהמפד"ל תוכל לקבל החלטה על הצטרפות מחדש לממשלה.

נושא אחר שהועלה היה מינוי שר בטחון, במקרה של התפטרות דיין. השר בורג אמר, שמפלגתו תבקש להיות שותפה להכרעה בדבר מינויו של שר בטחון חדש.

בתוך המפד"ל יש חוגים המצדדים בדרישה להתפטרות דיין, אך יש גם חובבים, שהממשלה כולה תתפטר — אם אמנם יוחלט להחיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית ביחס למחדלי יום הכיפורים. בצמרת המפלגה מובע חשש, שבמקרה של פילוג במפלגת העבודה ופרישת רפ"י, יצביעו חברי הכנסת זבולון המר וד"ר יהודה בן־מאיר נגד הממשלה.

● ל"ע: להחיל אחריות על השר

השותף הקואליציוני הזוטר של „העבודה", הליברלים העצמאיים, נקט אתמול גם הוא עמדה ביחס למשבר. הסיעה המורחבת של ל"ע קיבלה החלטה, כי על הממשלה להחיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית והציבורית על שר הבטחון, בהתחשב בעובדות שנקבעו על ידי ועדת אגרנט. על יסוד ממצאי הועדה, אין שר הבטחון יכול להוסיף ולכהן בתפקידו — קובעת סיעת ל"ע.

בדיון שקדם להחלטה אמר ח"כ הלל זיידל, כי לדעתו צריכה להתפטר ה„טריקה", שעמדה בצמרת השלטון ערב מלחמת יום הכיפורים (גולדה־דיין־גלילי) — ולא דיין בלבד.

נציג האופוזיציה הפנימית בל"ע, אודי הוערט, פירסם אמש הודעה, המגנה את החלטת סיעת ל"ע, וקובעת שיש לדרוש את התפטרות הממשלה כולה.

הליברלים: לפזר הכנסת!

הנהלת המפלגה הליברלית (ליכוד) החליטה אמש, כי האחריות הפרלמנטרית לכל המחדלים, לרבות טשטוש תחומי האחריות והסמכות בנושאי הבטחון, מוטלת על ראש הממשלה ועל כל חברי ממשלת יום הכיפורים, ובראש וראשונה על שרי המטבח — ועל כן על גולדה להגיש את התפטרותה. לדעת הליברלים, הפתרון למשבר החמור והמעמיק הוא פיזור הכנסת ועריכת בחירות חדשות.

לפי הצעת ח"כ ידידיה בארי, נתקבלה גם החלטה האומרת, כי הנהלת הליברלים רואה בחומרה את ההתבטאות של חוגים במערך נגד ועדת אגרנט וממצאיה — התבטאות שיש בה משום פגיעה בשלטון החוק.

במהלך הדיון הואשם שר העבודה, יצחק רבין, שניסה כביכול להעמיד את עצמו מעל החוק, כאשר הציע במפלגתו להחזיר את הדו"ח לועדה.

לפי הצעת אריה דולצ'ין קבעה ההנהלה, כי התפיסה הציבורית הקיימת היא ביטוי לאובדן דרך בהנהגה הנוכחית של המדינה.

● מזכירות „המנהיגים השחורים" קבעה אתמול, כי גולדה מאיר היא מקור אסון התברותי והצבאי שפקד את ישראל, והעמיד את העם על סף חורבן, והיא האשמה במחדלי דו"ח אגרנט תדו"ח כך (שעסק במצוקת השכבות החלשות). המזכירות קבעה, כי גב' מאיר והממשלה כולה צריכים ללכת, וכי המשך שלטונם הוא סכנה לעתיד העם. „הפנתרים השחורים" מאיימים, שאם לא תתפטר גולדה עוד השבוע — יחדשו את מאבקם ויתחילו ב„פעולות רחוב".

● מזכיר תנועת המושבים, השר אהרון אוזן, הכחיש אמש ידיעות, כאילו היה דיון כלשהו בתנועתו, בקשר לדו"ח ועדת אגרנט. ההכחשה באה בעקבות פירסומים, כאילו מסתייגת תנועת המושבים מן ההתקפות על דו"ח הועדה.

בן־אהרן: „הנהגה צעירה"

● ח"כ י. בן־אהרן אמר אמש בשידור טלוויזיה, כי הנסיון להגיע לפשרה פנימית על ידי חילופי התפקידים בממשלה לא יצליח. לדעתו, המשך כהונתו של דיין בתפקיד שר הבטחון איננו אפשרי מבחינה מוסרית וחברתית. בן־אהרן אמר, כי על המערך להתייצב מחדש לפני הבוחר, תחת „הנהגה רעננה". הוא סבור, כי הנהגה חדשה זאת צריכה להיות צעירה, והוותיקים, כולל דיין, יצטרכו להסתפק בתפקיד של „אחוות טובה", בדרך של מתן עצות.

ביה"ד הרבני הוציא כתב סירוב נגד חבר מועצת עירית בת־ים

מאת אברהם תירוש

בית הדין הרבני בתל אביב הוציא בימים אלו „כתב סירובי" נגד חבר מועצת עירית בת־ים מסיעת המפד"ל, אורי פלח.

„כתב סירובי" פירושו — הכרזה של בית הדין, כי מר פלח סירב להופיע לפניו. מר פלח, שנבחר למועצת העיריה במקום השני ברשימת המפד"ל, נתבע לדין תורה ע"י המועמד מספר 3 ברשימה, ניסים חרמון, שלא נבחר למועצה. מר חרמון טען בכתב התביעה, כי לפני הבחירות סוכם בינו לבין מר פלח ב„תקיעת כף", שאם יבחרו רק שני חברים מסיעת המפד"ל, כפי שאמנם אירע, יתפטר מר פלח לטובתו.

מר פלח מכחיש מכל וכל קיומו של הסכם כזה. הוא אמר אתמול, כי לא קיבל כלל הזמנה להופיע בבית הדין, ולכן לא בא. גם את כתב הסירוב לא קיבל, לדבריו.

صورة عن الأصل

هكذا من الأصل

מפכ"ל המשטרה: ידוע לנו מי חטף את ג'ו נצר
אבל הפרשה עדיין לא נחשפה כולה

„גורמי החבלה עשו מאמץ רציני לקראת החג; הרבה מאד סוכל" ✶ „הציבור נקרא לעירנות מירבית" ✶ „המשטרה תפעל באופן רציני להבטחת הרכוש בנמלים ובשדות־התעופה"

מאת ראובן בן־צבי

„בפרשת העלמו של מו"ל העתון „אל־פג'ר", יוסף נצר ממזרח ירושלים, אנחנו יודעים היום מי חטף אותו, יודעים עד לרבע מסויים מה היו המהלכים שלו, אך יותר מזה איננו יודעים ועדיין מוקדם ליחס אשמות או מניעים לגוף זה או אחר" — אמר אתמול המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב־ניצב שאול רוזוליו, במסיבת עתונאים שערך בחיפה, כאורחו של ראש העירייה.

הוא הוסיף כי התמונה בעניין זה היא עתה או יותר מדוייקת, אבל כיוון שלא בהי־שף עד סופו — אי אפשר עוד להרחיב את הדיבור על כך.

בתשובה לשאלה, אמר המפקח הכללי כי משטרת ישראל, בשיתוף עם יועצים משפטיים בדקה בצורה קפדנית את תופעת „גורמי המצא כי איש אינו עובר בעניין זה עבירה כלשהי.

„כולנו מבינים שהתופעה היא קשה אך מבחינה משפטית אין כאן כל עבירה. המשטרה מודעת לבעייה זו — אמר רב ניצב רוזוליו ומקווה שנמצא דרך לטפל בה" — אמר.

עירנות הציבור

אשר להבלות שהיו באחרונה במדינה אמר המפקח הכללי, שאין נתמה בכך שהחבלות היו מועטות ותוצאותיהן — להוציא את המקרה הטראגי בנהריה־יעקב — מזעריות. ברור למשטרה, כי נעשה מאמץ רציני מצד גורמי החבלה לקראת החג והרבה מאד סוכל וכיום כבר ידוע מי הניח את מטען החמר הנפץ במשביר המרכזי וברור לחלוטין מדוע זה נעשה.

„המשטרה" — אמר — „זורת ומתריעה, כי הדרך האפקטיבית ביותר היא העירנות של הציבור — היכול לשמש עינים ואזניים. ככל שהערנות תהיה גדולה יותר — יהווה הדבר תריס. אנו מודעים לכך שתושבי השטחים עובדים אצלנו בכל מקום, וזה סיכון מחושב, שאנו חייבים לקחת עלינו. עד עכשיו היו החבלות מוגבלות לאמצעים בלתי משוכללים עם תוצאות זעירות".

במחנה־הרכוש

להלן מסר, כי המשטרה מתכוננת לפעול בצורה רצינית נגד בעיות במחנה־הרכוש בנמלים ובשדה התעופה ובגשר היבשתי, לאחר שהוכח כי עבירות בתחומים אלה — במוקדים מסוג זה — עניין חמור. לצורך פתרון של בעיות אלו, אמר, דרוש שיתוף פעולה בין כל הגורמים.

שואה התחבורתית

בתשובה על שאלות עתונאים אמר המפקח הכללי, כי המשטרה חושבת שצריך לאמץ מדיניות של אכיפה יחד עם הרשויות המקומיות בכל הנוגע להוצאת אישורים לבנייה, שאינם עונים על תקנות של בטיחות, חנייה וכו'. אם לא נפתחו מערכת כבישים והנועה למטעצים, כלי רכב והולכי רגל לאיזור הנמל החדש — שבהקמתו הוחל באחרונה — הרי צפויה שואה תחבורתית בחיפה.

בסוף אמר, שמשטרת ישראל סובלת ממחסור חמור ב„חיל־הרגלים", שלה. בעינה למצב תקין יותר בתוך שמסות ובנושאים מקצועיים אם כי היא מתפעלת עם אלף שוטרות.

עם ביטול ההסדר בין חברות הגאז

משרד המסחר יקבע מחיר התקנת גאז מרכזי למגורים

יעלה כ־200 ל"י לדייר ✶ דורשים שיכלל במחיר הדירה

משרד המסחר והתעשיה עומד לפרסם תוך מספר ימים צו בדבר מחירים מאכסימליים להתקנת מערכות גאז מרכזיות למגורים. זאת לאחר שהמועצה לפיקוח על ההגבלים העסקיים החליטה בסוף השבוע שעבר לבטל את ההסדר הכובל שבין חברות הגאז. היא המליצה בפני המשרד לקבוע את מחירי ההתקנות. מחיר ההתקנה לדייר יהיה כ־200 ל"י.

דובר משרד המסחר והתעשיה מוסר, כי למעשה היה קיים בעבר מחיר מוסדר לי התקנת גאז מרכזי. המחירים שקבע המשרד לעבודות ההתקנה נכללו במסגרת ההסדר הכובל בין החברות.

משרד המסחר והתעשיה היתנה בשעתו את אי התנגדותו להסדר הכובל בכך, שחברות הגאז יתחייבו בשמירה על מחיר שיקבע המשרד. מחיר כזה אמנם נקבע סמוך להפעלת ההסדר הכובל לפני כחצי שנה.

לאחר ביטול ההסדר הכובל ופרסום צו המחירים המאכסימליים להתקנת גאז מרכזי יפנה משרד המסחר והתעשיה למשרד השיכון בדרישה לפעול לכך שהמחיר המאכסימלי להתקנת המערכת ייכלל במחיר הדירה ולא ייגבה מהדייר בנפרד.

המועצה לפיקוח על ההגבלים העסקיים לא התייחסה להצעה בדבר צנרת מרכזית לגאז, שהיו בתוקף לפני שנה. היא השאירה את המקרים הללו להכרעה של המערכת המשפטית. משרד המסחר והתעשיה לא יהיה צד לסכסוכים מסוג זה, שגרמו תקלות להלק מצרכני הגאז.

ראש עיריית ברמן: „ולטר של מהווה מכשול ביחסי ישראל־גרמניה"

מאת איננה דוידשקרון

ראש עיריית ברמן, האנס קושניק, חבר הוועד הפועל של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית הגרמנית בגרמניה, אמר כי יחסים טובים שוררים כיום בין מפלגתו, לבין מפלגת העבודה הישראלית, אם כי דבר זה נכון רק מאז ביקורו של הקאנצלר, ווילי בראנדט, בישראל, ביוני אשתקד.

מר קושניק הודה, עם זאת, כי יש חילוקי דעות בתחומים שונים, בין ממשלות גרמניה וישראל.

ראש עיריית ברמן מבקר עתה בישראל, כאורח מפלגת העבודה וזהו ביקורו השלישי בארץ. אשתקד בא כשליחו המיוחד של בראנדט, כדי „להסביר" את עמדת המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, לגבי שיחרור המחבלים, שהיו מעורבים בטבח במינכן, והכין את ביקורו של ראש ממשלת מערב־גרמניה בישראל.

מר קושניק מאשים את שותפת מפלגתו בממשלה, מפלגת הדמוקראטים החופשיים, בחלק מהקשיים הקיימים ביחסי גרמניה — ישראל. לדעתו, מהווה שר החוץ, ואלטר של, אחד המכשולים ליחסים משופרים ומאידך, משפיעים גם הנפטים — אשר עמם אין הגרמנים רוצים לקלקל את היחסים, על הקשרים הגרמנו־ישראלים.

לדעת מר קושניק, יכולים הישראלים „בהחלט לסמוך על הסוציאל־דמוקרטים הגרמניים", ובמיוחד הדבר לגבי ברמן עירו, בת אוכלוסיה של 750 אלף נפשים. בעיר זו קיימת תחנת שידור רבת־עוצמה, שהחליטה במשך מלחמת יום הכיפורים לא להיכנע בשום אופן ללחץ הערבים.

הוא הוסיף כי מלחמת יום הכיפורים הביאה לשינוי דעה אצל שמאלנים צעירים במפלגתו. העובדה שהסובייטים נתנו נשק בידי הערבים כדי להפר את השלום, הביאה להכרה בעמדתם, לטובת ישראל.

„שנאה תעורר מדנים" — ציטט ש. פרס בפתיחת כינוס התנ"ך

מאת סופר „מעריב" בירושלים

לומדי מקרא מכל רחבי הארץ — ובכללם רחל ינאית בן־צבי המקיימת חוג לתנ"ך בביתה זה עשרות שנים — התכנסו אתמול ב„בית־העם" בירושלים, לפתיחת הכינוס הארצי ה־22 לתנ"ך.

על במה מוגבלת בפרחים ופסוקי „ברגלי המדינה" ישבו חברי נשיאות החברה, לחקר המקרא, נציגי ההסתדרות הציונית העולמית ועיריית ירושלים, הורים שכולים של חיילים שנפלו במלחמת יום הכיפורים.

בעניני דיומא

שר ההסברה, שמעון פרס, שייצג את הממשלה בפתיחה החגיגית, טרח למצוא רמיזות אקטואליות בספרות החכמה, נושא הכינוס. יש לשים את הדגש על מצב הזירות, סבור פרס, כי „בתחבולות תעשה לך מלחמה". הוא הודה, כי קשה לברך בימים אלה „כי גדול הכאב מאד", מתובתנו לדאוג לחזית הפנימית מאותר, כי „שנאה תעורר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה".

השר הביע דעתו, כי הסיכון הציבורי המתגלה עתה הוא תנאי לקיום החופש, אולם „אל תבהל ברוחך לכעוס".

ברכת הנשיא

נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, שנעדר מטקס הפתיחה, שלח איגרת ברכה, בה הביע משאלה לחכמה, בינה ומוסר, כדי ליישם את הישגי המדע והטכנולוגיה לטובת הפרט, החברה והאנושות כולה.

ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, שנבצר ממנה להשתתף בכינוס, הזכירה בדברי ברכתה, שהוקראו בכינוס, כי זו הפעם הראשונה שנפקד ממנו דוד בן־גוריון ז"ל, שאהבת התנ"ך היתה נר לרגליו בכל שנות חייו.

בן־ציון לוריא, ראשון הנואמים, הביע יתר אמונה עצמית בבדיקת הדרך בה אנו הולכים.

„ספרים" — הם קנין

את ההרצאה הראשונה נשא יו"ר החברה לחקר המקרא, ד"ר חיים גבריהו. הוא דן בספר קהלת ופירש את משמעות הכתוב בסיום המגילה „ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ", כאמרה מריבוי ספרי קנין ורכוש. לשון „ספרים" לכתבי הקודש נזכר לראשונה רק בלשון המשנה.

ד"ר גבריהו התעכב על המעבר בין הדורות, שיותר מכל הסתמל במסירתו של דוד בן־גוריון. בן־גוריון הרבה להצביע על המעבר התקין מדור מייסדי הישובים הראשונים, דור הביל"ויים עד לדורנו.

בספרות החכמה, סבור המרצה, מושם הדגש על רציפות מסורת הידיעה והיקנה למורשת אבות.

פרופ' שמואל ייבין ערך השוואות בין ספרות החכמה בישראל לבין ספרות החכמה של המזרח הקדום.

מקהלת ילדי פתח־תקוה פתחה את המושב.

בישיבת הערב השמעו הרצאות על השקפת עולמו של קהלת.

אבן — על איוב

במהלך הדיונים יצא גם שר החוץ, אבא אבן — שהוא משתתף קבוע בכינוסי התנ"ך — של הנושא „מי שב את שבות איוב".

את הכינוס בן ארבעת הימים יחתום סיור, בהדרכת ד"ר ז. וילנאי, בנופי גבעון ועמק איילון.

הכינוס, הנמשך משעות הבוקר עד מאוחר בלילה, פתוח לכל דיכפין.

עצרת המונית
בתביעה
לאחריות מיניסטריאלית

אנו קוראים בזאת לעצרת המונית בתביעה — להתפטרות שרי ממשלת ישראל הנושאים באחריות למחדל יום הכפורים. שרים אלה אין מקומם בממשלה חדשה.

העצרת תתכנס בעמק המצלבה
בירושלים, ביום ה', 11.4.74, בשעה 13.00

„התמורה" — תנועת החיילים המשוחררים מיסודם של מוטי אשכנזי, אסא קדמוני, משה מלר ודן ארזי. ✶ קבוצת נמרוד ✶ צעירי הליכוד ✶ צעירי ל"ע ✶ חוגי הצעירים במפד"ל ✶ נציגי סטודנטים ותלמידי תיכון.

מודעה א מוממנו ע"י תורמים פרטיים

גלוי דעת

מזכירות הועד־הפועל של הקבה"א דנה, בישיבתה מיום ב' 8.4.74, בדו"ח החלקי של ועדת אגרנט ובהתפתחויות שחלו בעקבות פרסומו ורואה לנכון לגלות דעתה ברבים.

1. המזכירות מציינת בצער כי ועדת אגרנט הגיעה למסקנותיה בלא שאיפשרה ראיית חומר העדויות וחקירת העדים לאלה שכלפיהם פסקה.
2. המזכירות מציינת בצער, כי עפ"י פרסומי הדו"ח החלקי ומסקנותיו, לא נהגה הועדה באמת מידה שווה לגבי הדרג המדיני והדרג הצבאי.
3. המזכירות קובעת כי ממצאי ועדת אגרנט מלמדים ביתר שאת על אחריותו האישית והמיניסטריאלית של השר משה דיין בעצבתה ובישומה של תפיסה בטחונית מדינית שנכשלה.
4. המזכירות תובעת להחיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית, שבלעדיו אין קיום לשלטון תקין, על השר משה דיין ולהעבירו לאלתר מתפקידיו כשר בטחון.
5. המזכירות פונה אל מפלגת העבודה ומוסדות המערך להתנגד לאיומים ולנסיונות סחיטה ולמצות את הדין.

מזכירות הועד הפועל — הקיבוץ הארצי השומר הצעיר

אירועי אביב 74
תערוכות וירידים
חיפה 8-17.4.74

מתוך לוח האירועים:

מחר יום ד' 10.4	ב־5 אחה"צ — בגן בנימין ברחוב פבזנר קונצרט תזמורת הנוער העירונית. הכניסה חופשית.
ביום ה' 11.4	ב־5 אחה"צ — בגן האם ערב אביב בהשתתפות — שוקולד מנטה מסטיק, חיים שמער ויפה ירדני. הכניסה חופשית, הישיבה על הדשא. הצבור מוזמן.
ביום א' 14.4	ב־5 אחה"צ — בגן האם קונצרט תזמורת הנוער העירונית, בהשתתפות — אסנת פז וג'ודי ובובתה אודי. הכניסה חופשית, הישיבה על הדשא, הצבור מוזמן. ב־8.30 בערב בבית ההסתדרות בקרית אליעזר במסגרת אמנות לעם — ערב שירי תיאודורקיס עם ליאור ייני. כרטיסים להשיג במקום.
ביום ב' 15.4	ב־8.30 בערב — במרכז לתרבות ע"ש נגלר בקרית חיים — חוה אלברשטיין והפלטינה. ובקולנוע „נוף" בקרית שפרינצק — ליאור ייני בערב שירי תיאודורקיס. כרטיסים בערב המופע במקום.
ביום ג' 16.4	ב־5 אחה"צ — בגן האם ערב אביב בהשתתפות מירי אלוני, שלישית האדלרים ואלכסנדר יהלומי. הכניסה חופשית, הישיבה על הדשא, הצבור מוזמן.
ביום ד' 17.4	ב־5 אחה"צ — בגן בנימין קונצרט תזמורת הנוער העירונית.

יום יום מ־10 בבוקר עד 10 בלילה:

- היכל הכניסה — התיאטרון העירוני — הרחבה והמרכז לתרבות ע"ש פבזנר — תערוכת אביב — ציור ופסול של אמני חיפה והצפון.
- היכל הכניסה — לאודיטוריום גלריית מרכז רוטשילד — תערוכת „הד הימים" — רשמי מלחמות בציור ופסול של אמני חיפה.
- המרכז לתרבות וחברה „הגפן" — תערוכת ציורים של אמנים יהודים, דרוזים וערבים.
- גן בנימין וגן רוטשילד — ירידי מכירות: דברי אמנות, מלאכת מחשבת, חפצי חן, ציורים, צעצועים, ספרי ילדים, אמנות שמושית, פינות שעשועים ובית קפה (הדוכנים ובית הקפה יהיו סגורים בשבת ובחג).
- שייט בנמלים — ממעגן השייט בנמל הקישון — בימי חול ב־9.30, ב־11.00 וב־2 אחה"צ. בימי ששי וערבי חג — ב־9.30, וב־11.00. כרטיסים ב„העוגן" בקישון.

בתקופת אירועי האביב תהיה הכניסה למוזיאונים העירוניים הבאים חופשית:
המוזיאון הפרה־היסטורי, המוזיאון לאמנות עתיקה, המוזיאון למוסיקה, המוזיאון הימי, המוזיאון לאתנולוגיה, המוזיאון לאמנות יפנית, המוזיאון לאמנות חדשה.
תחרות צילום: „חיפה באביב" (בשיתוף עם ענף הצילום בהתאחדות הסוחרים הכללית). פרטים בקטלוג התערוכה.

עיריית חיפה
האגף לתרבות, חברה, נוער וספורט

האביב הגיע - בוא לחיפה

ציפי ודני זיימן
חובקים בן
אח לליליך
נכד
לאהובה מנלזון   ללאה וצבי זיימן
בית חולים בילינסון   ערב פסח תשל"ד 6.4.74

לידידי מפעלנו
אלוף מרדכי פירון
ותת אלוף גד נבון
לעלותכם בדרגה
בברכת יישר כוחכם
בשם הועדה הציבורית למפגש „ילדי־טהרן"
מאיר אהד

לטובה ויוסי בנדר
איחולינו הלבביים להולדת הבן
אח לגיא
לוס אנג'לס קליפורניה (5.4.74)   חיה ויונה בנדר ומשפחות שטרן

שרה אילקוביץ — סבתא מולה
אדית ואליעזר אלק — סבתא וסבא   מרים וציון שושני — סבתא וסבא
נחמה ומשה אלק — הורים
שמחים להודיע על הולדת בנם
אמיר
אח למיכל
אשקלון, 5.4.74

רצ
התנועה לזכויות האזרח
מתנועות המחאה - ליעדים קונסטרוקטיביים
בעקבות דו"ח אגרנט
כנס ארצי
לפעילי ואוהדי התנועה
בהשתתפות
ח"כ שולמית אלוני, ח"כ בועז מואב, רם רון
מחר, יום רביעי 10 באפריל בשעה 8 בערב, יתקיים בבית בני־ברית, רח' קפלן 10, תל־אביב ת.ד. 6307 תל־אביב
רצ הקהל מוזמן **רצ**

לילי ויהודה הבר
מודיעים בשמחה על הולדת הבת
גליה
אחות לאיתמר
נכדה
ליונה ויעקב לזר   סטפניה וד"ר צ.ז. הבר
ירושלים, משגב לדך   י"ב בניסן התשל"ד 4 באפריל 1974

לשכת בני־ברית יפו
מודה
בשמה ובשם הנהלת בית קלינסקי
(בית מגורי עולים משפחות קשישים ובודדים ביפו)
לחברת „שלום־טורס"
על השי הנאה לכבוד חג הפסח שנמסר באופן אישי לדיירי הבית באמצעות נציגי לשכתנו.
בברכת אחים נאמנה
מאיר פלוטניקוב — נשיא

טייל וסע ברחבי המדינה

משה שמיר
אל המשפחות השכולות

דברים האלה הם פנייה ישירה אל אותן משפחות שכולות, שכבר ביטאו את רצונן — או אלו שעומדות לבטא את רצונן — כי יום העצמאות הקרוב־הבא לא יחוג השנה כחג של שמחה לאומית כללית. ומטרת הפנייה — לנסות ולהסביר להן את טעותן. אני רוצה לנסות לשכנען, כי השבתת החג ביום העצמאות לא תעמיק את ההתייחדות עם יקיריהן, ואילו קיום החג — בדרך באותה — יהיה בו משום ביטוי נוסף לרגש המאחד את כולנו באותה של אבל וגאון, רגש הקר־מביות היהודית.

*

אבל הכאב אין להם ימים ואין להם שעות. הם הזורים חופרים בתוך הנשמה יומם ולילה, הם מאחוהים בתוך היינו — הפרטיים והציבוריים — ואין לנו לא מקום ולא זמן פנוי מהם. ואף־על־פי־כן, רואים אנו זאת כחובה אישית — כמו גם כהכרח לאומי — לא להתמכר להם עד כדי כניעה והתבטלות, עד כדי שלילת החיים, היצירה, המשך־הקיום. מות יקירינו איננו גורר אחריו את מותנו — אלא עושה את חיינו לאחרים, הם עמוקים יותר, רציניים יותר, נתונים יותר לחובה ולאחריות — וכעל לכל: הם פנימיים יותר.

למול העוכחות המתמדת של הבן או האח או האיש אשר איננו, למול הנרכוות המתמדת של המות — נוטים אנו להצניע את עצמנו, את תביעותינו, את אנוכיות הרגש והתגובה שלנו. רוב בתי האבלים עטופים שתיקה. והעטים, רק מעטים מאד, נאותים להיראות באבלם, להפגין את יחודם הטראגי. אני בטוח, על כן, כי המשפחות התובעות להשבית השנה את שמחת יום־העצמאות — אינן אלא מיעוט מבין משפחות הנופלים, ואילו הרוב — הרוב הוא אותו רוב־דומם שאין כמותו בעולם, הרוב הנושא את כאבו בשיניו, המוצא את דרכו שלו להתייחדות, המסתגר אולי בביתו בעת שבחוץ מהלכים קולות השמחה — אבל איננו רוצה ואיננו מסוגל לדרוש כי יום־הזיכרון האחד ייהפך השנה (או בכל שנה אחרת) ליום־זיכרון כפול ומכופל, לשני ימי אבל.

אין זו הפעם הראשונה, שחג־העצמאות בא לאחר מלחמה ולאחר אבדן חיי אדם, אבל מעולם לא נשמעה הדרישה, כי ישבת החג. אין בתוכנו בית שאין בו אבל — וכל מי שהי בבית אשר כזה יודע, כי שנתיים ושלוש — ועשר שנים — ועשרים וחמש — אינן מפחיתות את היגון ואינן מקהות את חוד הניגוד הנורא הקיים בין אבדן החיים לבין המשך החיים ונצחונם, המשך הדורות והיצירה. שכולי מלחמת־יום־הכיפורים מצטרפים למשפחה גדולה שאבלה וגבורתה היו כרוכים לה השנים זה בזה, ובה־בעת קשורים היו בתודעה עמוקה של שייכות למאבקה של האומה וזיקה לטעמו ולתכליתו של המאבק. יום־העצמאות, על שמחתו ועל תפארתו, היה דרוש להם לא פחות מיום־הזיכרון אשר קדם לו.

אכן, דרושות לנו (לכולנו) מלים אחרות, מחדש, על יום העצמאות, על משמעותו, על קיומו הרצוף, על חיותו הלא־נפגמת של יום זה — מתנהלת היום המערכה הכבדה על גבולותינו.

אין זה מקרה, כי יום העצמאות מחזיר אותנו אל מלחמת העצמאות. מלחמה זו יש לה שלושה שמות עד היום: שחרור, עצמאות, קוממיות. והו סדר הדברים והו סדר־המשמעויות בתוכנו של החג. השחרור הוא שחרור מן הגלות, מעבדות אלפי־שנים, הוא שחרור מעול שליט זר אשר היה בארץ, הוא שחרור אדמת הארץ שהיתה נתונה לשלטון זרים מאז גורשנו ממנה. העצמאות — היא עצמאות מדינתנו כלפי שכנינו המבקשים להצמיתה. היא עצמאותה בעולם אכזרי ונוקשה, שאינו סובל עמים חומסים. היא עצמאותה והיבנותה באורחת חייה החופשי והדימוקראטי. הקוממיות — היא קוממיותו של עם דחוק ונלחץ, השב ומחדש את תפארת חייו בבקורם, היא זקיפת קומה וגאון, היא תנופה של יצירה וגידול, היא קיום של כבוד, היא הכרה עצמית בצדק הגלום בחזוננו ובכוח הגלום בנו להגשימו.

האם מותר לנו, כעם נלחם על קיומו, להשבית את שמחת היום הזה, את ביטוי האמונה בהמשכו ובנצחונו — דווקא השנה, בגבור המאבק? האם במו ידינו נוסיף על הקדרות שאויבינו מערימים עלינו סביב? האם נסייע לאלה המזהירים — מבחוץ ולמגינת־ליבנו גם מבפנים — לקעקע את עצמאותנו ואת בצרותה הישגיה? הבצור לאלה המבקשים לפורר את אחדותנו הלאומית, את תחושת כוח־הצמידה שלנו? הנסכים כי מדינת ישראל מגיע לה פחות עצמאות, פחות שחרור, פחות קוממיות?

יום העצמאות השנה צריך להיות — ודאי יהיה — שונה ומיוחד מקודמיו. אבל אסור שננהה לפגום, במכוון, בשמחה הטבעית ובעיקר באותה אחוה והדבקה־כל. אותה יציאה לחוצות העיר, אותה התגלות העם לעצמו ובפני עצמו. בפגישה עם שר ההסברה, שנועדה לבירור אופיו של יום העצמאות השנה וצביונו, כי ייעשה כל מאמץ והכנון — כדי שיום זה יהיה ממוקד בנוער ובדור הצעיר. בבירור הזמן מורשה זאת (האם רוצים מאד, הוא ירושה?) — יש לארגן מצעדי תנועות־הנוער ובתי־הספר, מצעדי סטודנטים ומתנדבים מחו"ל — הכל בסימן הנעורים והעתיד, בסימן העליה החלוציות, ההתחדשות וההתחיה.

זה שנים שתנועות הנוער שלנו נדחקו לקרן זוית — ייצא שוב ויפשט על פני הארץ ויכסה בדגלים וימלאה תחושת עתיד בוטח ועולה. מעולם לא היינו זקוקים לעדות משכנעת זו, כי „עם ישראל חי" — כמו בימים אלה.

ועם כל האבל והיגון, ועם כל הכאב שעצם המלה „חיי" מעוררת באלה אשר יקיריהם אינם בחיים — יודע אני, כי עדות זו דרושה להם ממש כשם שהיא דרושה לנו, וכי ממש כמותנו יאמצו אותה אל ליבם.

לוי יצחק הירושלמי
חטא ההתעלמות

תהיינה ההתפתחויות במפלגת־העבודה ובממשלה כאשר תהיינה — שאלת „האחריות המיניסטריאלית", ולוא רק כעקרון, בעינה עומדת. האומנם זוהי המצאה חדשה של שנות ה־70? כלום באמת לא עמדה מעולם במבחן המציאות הישראלית עד שבא אסון מלחמת יום הכיפורים? מתברר, כי אחריות זו ידועה — וגם מוטלה — בשנות ה־50. אלה הטוענים עתה, כי דבר כזה אינו קיים — ואם צריך לקבלו כעקרון יש להחילו רק לגבי העתיד ולא רטרואקטיבית — חייבים להכיר יותר מאחרים, שאותו עקרון נקבע והופעל אצלנו — ודווקא במערכת הבטחון.

בפברואר 1955 הודיע שר הבטחון דאז, פנחס לבון, על התפטרותו מתוך שנטל על עצמו אחריות מיניסטריאלית־פרלמנטארית לכשלון. אורח רגיל — אין לו גישה חופשית לפרוטוקולים של ועדת־החוץ־והבטחון. אבל בספר שהופיע במארס 1961 אנו קוראים תוכן דבריו של פנחס לבון בישיבת ועדת־החוץ־והבטחון ב־21.2.55: „לאחר שסקר את התפתחות צה"ל והישגיו בתקופת כהונתו (כשר הבטחון) לא העלים מר פנחס לבון, כי היו גם כשלונות אחדים, שהוא נושא באחריות הפרלמנטארית להם כפי שהוא נושא באחריות זו, בהבדל מן האחריות המוסרית, להישגים. באשר ל,עסק הביש' עמד והכריז בכל תוקף, כי הפעולות נעשו לא באישורו, אף לא בידיעתו" (ספר „הפרשה", מאת אליהו חסין ודן הורוביץ, הוצאה „עם הספר", עמוד 78). הווה אומר: אפילו נעשה הדבר שלא באישורו ושלא בידיעתו — נטל פנחס לבון על עצמו את האחריות המיניסטריאלית־פרלמנטארית והתפטר מתפקידו שר הבטחון.

ובכן, אחריות כזאת לא נולדה בשנת 1974. נראה הדבר, כי אצל אנשים שונים משתנים הטיעונים לא על פי עקרונות, אלא לפי העמדות שבהן מוצבים האנשים הפועלים בדראמה. ההבדל בין 1955 לבין 1974 הוא בכך: אז הרמטכ"ל היה משה דיין וסעצו לאחריותו של שר הבטחון בלבד — עכשיו שר הבטחון הוא משה דיין והאחריות נדרשת רק מהרמטכ"ל.

אין לדעת עוד כיצד ישתלשלו הענינים. במצב כזה של התרחשויות ותהפוכות — כל בלתי־אפשרי הוא אפשרי.

איני נמנה עם אלה השואפים לעריפת ראשים לתיאבון. בעבר, כאשר המחיו הלפים לעריפת ראשיהם של שרים וראשי ממשלות — וכמה מהמשהידים דאז נמצאים בחזית המתנגד בכל תוקף להטלת אחריות מיניסטריאלית על שר הבטחון — סלדתי בעבודה הזה זו. לא נמניתי עם מבימי דגל ההדחות הושמאי: שאיפת־נקם פסולה מעיקרה בכל מצב, בכל עת ולגבי כל אדם — בעידה שווה. ואמנם, הצד האישי אינו כעניין, ובכל אופן — אינו עיקר. יש להיחדש לנושא מן הבחינה העקרונית: האם קיים עקרון של אחריות מיניסטריאלית־פרלמנטארית, או לא?

דומה, כי בהגדרה תקינה — שבה קיימים מושגים של שכר ועונש, ואף פועלים על פיהם — חובה להחיל מושגים אלה גם לגבי אחריותו של כל שר, יהיה אשר יהיה. כאשר קיים עקרון ונשארים צמודים אליו בכל מקרה — לא נוצר כלל חשש ולא נולד חשד שמא מתחתרות כוונות לא־רלוואנטיות, או שאיפות פסולות, כאחורי דרישה להתפטרות כזית.

* * *

כל היינו היו שונים וכל חזותנו היתה שונה לו דבקנו יותר בעקרונות ופעלנו יותר על פיהם. הנה, למשל, מצביעה ועדת־אגרנט על העדר הגדרת סמכויות במערכת הבטחון, דבר הגורע בפיקוד האחריות התקינה (האם משום כך הטילו את כל־כולה על הרמטכ"ל בלבד?). השאלה היא: האם צריך היה לחכות עד לדו"ח החלקי של ועדה זו כדי לדעת, שבמערכת הבטחון אין יסודות חוקתיים להגדרת סמכויות ולחלוקת סמכויות? מדוע לא דאגו ראשי מערכת הבטחון — ובראש וראשונה השר המופקד עליה — למילוי החסר? והרי כבר לפני כעשרים שנה נמצא מי שהעיר על כך — בכתב ובעל־פה.

בסוף 1954 ובראשית 1955 העלה פנחס לבון, שהיה אז שר הבטחון, שורה של הצעות בנושא זה. מיסמך מנומק ומנוסח הונח על ידו — לאחר התפטרותו — ליד שר הבטחון החדש־הישן דוד בן־גוריון ז"ל. בתזכיר הנושא את התאריך 24.2.55 המופנה אל שר הבטחון, נאמר בין השאר:

„...הגיע הזמן לצקת דפוסים יותר קבועים לארגון מערכת הבטחון, דפוסים שאינם תלויים ביחס האישי של שר בטחון זה או אחר, ברצונות או שאיפות של אישיות אחת או שניה במערכת כולה.

„...הגיע הזמן לקבוע יסוד חוקתי לפני הצבא, המגדיר את הסמכות על הפיקוד העליון וכן את הסמכויות של שר הבטחון והרמטכ"ל. לדעתי, השיטה הארגונית המתאימה בתנאינו היא: מועצת הגנה, המורכבת מאנשי צבא ואזרחים, שהיא ממלאת את הפונקציה של ,פיקוד עליון' בימי שלום... היות והסדר החוקתי מעין זה ידרוש זמן רב, הנני מציע להנהיגו לאלתר על יסוד החלטת הממשלה.

„במטכ"ל יהיה תפקיד־קבע של סגן הרמטכ"ל, בעל סמכויות מוגדרות, הכפוף ישירות לשר הבטחון בעניינים הנתונים לסמכותו. יוקם מוסד ממשי של פיקוח כללי בצבא ברמה גבוהה. ראש המוסד הזה יכפוף ישירות לשר הבטחון...

„אגף המודיעין יבוטל כאגף נפרד וייכלל ב,אגם', אך יועמד תחת סמכותו של סגן הרמטכ"ל..."

במיסמך מפורטות הצעות נוספות בתחומים שונים במערכת הבטחון, שלא כאן המקום להביאן. אך עם זאת, יש עניין מיוחד בדברים הנאמרים בסיום אותו תזכיר: „יש מקום לטענה שהצעות אלו, אם תוגשמנה, עלולות במידה ידועה לסרבל את תהליכי ההכרעה. הטענה אינה נטולת יסוד. אך לעומתה יש לזכור, שמדובר באורגניזאציה השולטת על תקציב עצום והמצויידת בכוח עלקוני שאין כדוגמתו לשום משרד אחר. במסגרת זו, לא תמיד יש ברכה בדרכי הכרעה פשוטים ומהירים. הנזק הנגרם על־ידי החלטה כהירה עולה לאין־שיעור על צרך הקיצוץ על הסידור הפשטני".

מדוע חלפו עשרים שנה ולא נעשה הדבר הנחוץ לשם הגדרת סמכויות וחלוקה אחריות במערכת הבטחון? מי נושא באחריות להזנחה זו? מי אשם בחטא ההתעלמות מן הצורך לכלא את החסר התחוקתי? הרמטכ"ל? איזה רמטכ"ל? הרי במרוצת השנים האלה כיהנו כמה רמטכ"לים. האחריות על חוסר מצב זה חלה על הדרג המדיני בכלל ועל שר הבטחון בפרט, כאשר הוא צריך לדאוג שהסמכויות בתחום שלו יהיו מוגדרות וברורות.

* * *

לא היה דבר קל יותר מאשר להביא את הרמטכ"ל להתפטרות. אולי לא יהיו קשיים רבים מדי להביא גם להתפטרות שר הבטחון, או הממשלה. אין ספק, שחובת האחריות הפרסונאלית והפרלמנטארית מחייבת זאת. אך מי שסבור, כי בהתפטרות זו או אחרת יבוא התיקון הדרוש במערכת הבטחון — אינו אלא טועה. לצורך הבראה צריך להניח יסודות תחיקתיים ולחלק באופן ברור ומפורש את הסמכויות בין שר הבטחון, הרמטכ"ל והממשלה בתחום רגיש זה — יסודות והגדרות שעליהם יושתת בניין מערכת הבטחון.

כאן — החובה והאחריות על הדרג המדיני, ועליו בלבד.

אריאל וינשטיין
קורת גג ללא קורת רוח

רעיונות מגוונים העלה שר השיכון החדש מר יהושע רבינוביץ בהופעתו הראשונה באגודת העתונאים בירושלים. לנסות ולהחיל את הבניה, להגדיל את היקפו של השיכון הסוציאלי, להחיש את עבודות הגמר, להקל את צפיפות הדיור ולהיטיב עם השכבות הנחשלות. הגשמתן של המטרות החיוביות הללו מצריכה זמן רב. ואולם כמה מבעיות השיכון דחוקות מכדי לאפשר לשר להתרכז, בעיקר, בגיבוש מדיניות לעתיד. כובדן ודחיפותן מחייבת אותו, למרות היותו צועד את צעדיו הראשונים, לקבל החלטות מידיות שיוכלו להצביע גם על פיתת נכונותו וכושרו להשליט סדר בגלגל השיכון.

קליטתה של העליה החדשה קשורה בגורמים רבים כמו התעסוקה, יחסה של הסביבה, ההשתלבות החברתית והסדרי השיכון. ואמנם, בדיקה שנערכה לאחרונה ע"י גורמי הקליטה העלתה שההתמרמרות הקיימת פה ושם והסתמנות ניצנים של ירידה קלה בקרב עולים חדשים, מקורם בביקורתם המקיפה על איכותו של השיכון, כמכלול. העולים לא התלוננו על גודל הדירות או על איכותה של הבניה כי אם על העדרם של שרותים מינימליים בסביבתם הקרובה כמו חנויות מכולת או ירקות, בית מרקחת, פינות־גן, בתי קפה וקיוסקים. הציפיה שעה ארוכה בתור בחנות המכולת היחידה, העדר פינות להתבודדות ו„לב" לשיכון הפכו בעיניהם את החיים לבלתי נסבלים. ואכן, מי מקרב המשכנים והמתכננים הנכבדים היה מוכן להסתגר עם משפחתו בשכונה כזה, כשהקשר למרכז העירוני (מהלך של שלושה עד ארבעה קי"מ) נפסק בשבע בערב, עם צאתו של האוטובוס האחרון? האם אין אמצעים או רצון לפתח את השרותים החסרים? לא ולא. בשיכונים האלה אשר פרס לדירות אין בהם כמעט דבר, מתגוררים נעדרי פרנסה, הם דווקא בעלי אמצעים המסוגלים לספק את השרותים החסרים, אך אין הם זוכים בשורת גן מסחרית. בקשותיהם להקצאת קרקע לבנית עצמית או לרכוש מבנים נתקלים בחומות של ביורוקרטיה נוקשה. שר השיכון החדש ימצא כי ביקים אלה נמשכת בקומות שונים מלאכת הפיתוח במתכונת המפגרת אך אין זה מאוחר לערוך בהם שינויים.

המשרד נוהג למסור את הדירות למשתכנים בגמר בניית השלד למרות שהכניסה המעשית אליהן נעשית בשלב מאוחר יותר. ההתקשרות המוקדמת, המאפשרת למשתכן לדעת היכן נמצאת הדירה שבה יגור בעתיד ולגשת למכירת דירתו הנוכחית, מצמצמת את לחצי הביקוש ותורמת להרפיית המתחים הסוציאליים. והנה התברר בשבועות האחרונים מעבר לכל ספק, שכמה מן החברות הגדולות מתחמקות מלמסור למשרד מאות רבות של דירות גמורות. הדעת מסרבת לקלוט את ההנחה ששמענו יוצאת מפי אחד מראשי המשרד הממשלתי, שטורכים פוליטיים בחושים בקדירה וכי מקורן של ההחיות בוטנו של מי שקיווה כי יצורף לממשלה כשר השכון ותוחלתו נכזבה. לחברות הבונות נמוקים כלכליים, העומדים בפני עצמם לעכב את המסירה משום שהעיכוב מגביר את ריווחיהן אוטומטית, במקביל לעליה החלה במדד הוצאות הבניה. אלא שהעכובים נזקפים לחובתה של קופת המדינה המסבסדת ונעשים על גבם של זוגות צעירים, מפוני משכנות עוני ודיירי־הצפיפות השולחים זעמם בפקידים חסרי־האונים שבמשרד השכון.

נסיון מר צברו הפקידים במגעיהם עם ראשי החברות שקיבלו זכיות בלעדיות לבנית חלק־הארי של השכון הסוציאלי מן הממשלה שסיפקה את הקרקע, ערכה את התכנון, דאגה למימון והצמיסה על עצמה עול כבד של התחייבויות. כמה מן החברות זוכו בהיקף גדול של עבודות. כשהתמורה הקבועה מובטחת, העבירו נתחים מן החוזים לקבלני־משנה — בתוכם מן הגדולים במדינה שנשארו מחוץ למסגרת — ועתה, לאחר שהבניה התמשכה הרבה מעבר למקובל, הן מסרבות לקבוע מחירים בעצמן, מן האתם, להגדלת רווחיהן בעטיה של ההצמדה.

ניתן להטיל ספק בכשרה של ועדת החקירה שתוקם בקרוב ע"י שרי האוצר והשכון להביא להוזלה מהירה במחירי הדירות. אבל שר השכון, החייב להחליט בימים הקרובים על מדיניות ההתקשרות בשנת התקציב הנוכחית, יכול לשחרר את משרדו מכבלי המונופולין ע"י פיזור הבניה בין הקבלנים הרציניים והחברות ועל ידי הקטנת חלקם של בעלי החזקה. דרך טיפולו של השר רבינוביץ בבעיות הדחוקות שנמנו, תוכל להצביע על הכיוון שבו יצעיד את משרד השכון שהופקד בידיו.

אליעזר ליבנה
אין לנו ממשלה אחראית לבטחוננו

הדו"ח של ועדת אגרנט גילה לכל ופירט על ידי הוכחות מה שרבים מאתנו ידעים מזמן: התבורה השליטה בישראל נעדרת הבנה למצבה של המדינה, והיא משתמטת מהאחריות למחדליה וכשלונותיה. במלאכת התחמקות זו משקיעה את מיטב כשרונה, וכשרונה זה אינו מועט.

*

מלחמת יום הכיפורים ודו"ח אגרנט אישרו את חששותינו: זה זמן שאין לנו שר האחראי לבטחוננו והמדריך את צה"ל. השר המצוי ספק אם עוסק עיקר זמנו בעניני בטחון ומשקיע בכך את עיקר מירצו. הדבר לא השתנה לטובה מאז מלחמת יום הכיפורים. ולפי אי־אלה סימנים, השתנה לרעה.

שר, בפרט שר בטחון, אינו פועל על ידי הוראות ישירות בלבד. הוא מבצע באמצעות ממוניו ופיקודיו, ומפקח עליהם. פעולתם היא חלק מהותי מאחריותו. אם נכשלו והכשילו את האומה — הוא הניכשל והמכשיל. אין זה רק ענין של אחריות פרלמנטרית. זו אחריות אישית, מוסרית, מוחלטת. שר שאינו מבין את הדבר, פסילותו כפולה: בגלל כשלונו ובגלל אי־הבנת אחריותו. שר מעין־זה אין מעצור למחדליו, כי מסרב להיות מודע להם.

משה דיין ניכשל יותר מכך. ההערכה המוטעה של המצב המדיני־בטחוני, שאין־צפיית התקפה של האויב — „הקונצפציה" האומללה — אינה מיוחדת לו. לכך אחראית הממשלה, מעל לכל ראש הממשלה. אולם השר הממונה על הבטחון לא דאג להתכונן בעיקרי המצבים בשטח, המתחייבים מכל קונצפציה. הדו"ח של ועדת אגרנט אומר: „כוח השריון בדרום לא נערך כראוי, לא לפי תכנית־הגנה קיימת ולא לפי איזו תכנית מאולתרת ברורה... צריך היה לפרסו כאשר שני שלישים ממנו קדימה בקירבת התעלה, ושליש בעורף, והוא נפרס בסדר הפוך". חיים בר־לב, עמיתו של משה דיין בממשלה, התנדב להוסיף פרטים: „המערך ההגנתי בסיני לא תוגבר כראוי... ערב יום הכיפורים פעלו רק 16 מעוזים מתוך 30, ובמקום מאות טנקים שהיו אמורים להגן על קו־המים נמצאו במקום טנקים ספורים בלבד... שום קונצפציה איננה יכולה לעמוד במבחן, אם לא פועלים לפיה" („מעריב" 4 באפריל). הידע שר הבטחון על המצב ואישר אותו? ושמא לא ידע וסבר שמותר לו לא־לדעת? אינני יודע איזו השערה קשה יותר. כל אחת פוסלת אותו מתפקידו.

רב אלוף דוד אלעזר קבע פומבית: „שר הבטחון היה סמכות אופרטיבית... הובאו לאישורו כל התכניות האופרטיביות וכל הפעולות המבצעיות לפני המלחמה". האישור? הבדק את התבצעותו?

אכן, דיין עסק אותו זמן בענינים חשובים: ערביי יהודה ושומרון, שיקום פליטים ברצועה, תחבורה בגשרי הירדן, מינויים ופיטורים בתעשיה האווירית, ועוד. יתכן שבאלה עסק בהצלחה. אך שר המרוכז בבטחונה של ישראל לא היה לנו. היפלא, שאירע אשר אירע?

גם עתה אין לנו שר המרוכז בעניני בטחון, את עיקר מירצו וחלק ניכר מזמנו משקיע מר דיין במו"מ עם שר־החוץ האמריקני (האין שר־חוץ בישראל?) בחזית הצפון נישלשים קרבות ועתונינו מודיעים בסגנון אחיד: „היוזמה נמצאת בידי הסורים... התגובה הישראלית מתאפיינת בחוסר־קו... אין לצה"ל מדיניות". מה עלה לצה"ל ולתושייתו? המאמין שר הבטחון ביוזמתו של צה"ל ובתכליתו המדינית? בכנסת ראה צורך להודיע, „שישראל לא תגיב בעוצמה רבה". מי משך אותו בלשונו? הלא רמז בכך לסורים, שאינם מסתכנים בתוקפנותם? אחד מוסידי מר דיין הגדיר את אחריותו להליכי במתן בהצטנעות (אירוניה־שלא־מדעת), ש„האחריות הפרלמנטרית" שלו מתבטאת במתן תשובות לשאילתות... לצערי, גם בשטח זה לא גילה אחריות עילאית.

*

אין ספק, ועתה לא יכול עוד להיות ספק, שהאחריות העיקרית למחדל ולמכותיו המדיניות מוטלת על ראש הממשלה. ראש־ממשלה אחראי לתפישה המדינית הכוללת, אותה „קונצפציה שבנוקשותה המיתה את הנכונות להתמודד עם המידע". קונצפציה אומללה זו איננה ענין צבאי־מקצועי, אלא השקפה פוליטית מכלילה, הקובעת את כל מסלולי המדיניות הלאומית — חוץ ופנים, כספים וחברה — וראש הממשלה אחראית לקבלתה ויישומה.

„בהנהגה המדינית... — אומר דו"ח אגרנט — לא העריכו שמלחמה כללית עומדת להתחיל". גב' מאיר יקשבה את הערכות בנוקשות ובעיקשות ואופייניות לה. בין כסה לעשור עשתה בחו"ל בעניין ההתנכלות לעולים בוינה (מה שהוטמן לממשלתנו להסיח את דעתה מההכנות והאתרעות להתקפה הערבית). בשובה ארצה, ב־3 באוקטובר, אישרה במסיבת ה„מטבח", ש„אפשרות מלחמה... איננה נראית סבירה". את ישיבת ועדת חוץ ובטחון של הכנסת ב־4 באוקטובר העסיקה גב' מאיר במעללי קרייסקי, ולא רמזה במלה שקיים מצב בטחוני מסוכן. דו"ח אגרנט ממשיך: „מן הנכון היה, שראש הממשלה תמסור אינפורמציה על המצב בגבולות בישיבת הממשלה ב־4 באוקטובר". היא לא המליטה דבר. „כן לא היתה צריכה לחוס על סידורם של שרים ב־5 באוקטובר, בגלל יום הכיפורים", ולהעסיק לישיבת ממשלה. אך למה לה להעיק, כאשר סברה שאין סיבה??

אם אי־פעם אירע בתולדות המדינה כשלון בהבנה ובהערכה, המחייב את הסתלקותו של ראש ממשלה, לא היה כשלון קטלני מכך. האין גב' מאיר מבינה את הדבר? כיצד ממשיכה בתפקידה כשעכנם־אשמה מכריע אותה? האינה חשה, שכשלונה הבסיסי הוא הדוחף אותה מדחי אל דחי, ללא תקנה?!

*

אחריותם הראשית של גולדה ומשה דיין למחדל האיום איננה מוטלת בספק, אך איננה נעדרת אצלם אלמנט טראגי. כל אחד משלו. אולם אותם שרים המנסים להטיל את האחריות על ראש הממשלה ושר הבטחון (או על האחרון בלבד), ולרחוץ כפיהם בניקיון ולהיבנות מכשלון עמיתיהם, הם מגוחכים, ואולי גרוע מכך.

ניתן לחלקם לשני סוגים: באי „המטבח" וכל השאר. הראשונים — אלון, גלילי ובמידה ידועה בר־לב וספיר — נועדו ב„מטבח", נהגו מהאינפורמציה שלו, והיו שותפים להחלטותיו, כולל החלטות מה לספר לממשלה ומה להעלים, מתי לכנסה ומתי להשהות את ישיבותיה. כיצד יכולים הם להתחמק מחלקם באחריות? ביחוד תמוה ישראל גלילי, הוא איננו אחראי למשרד כלשהו; עיסוקו יעוץ והערכה, סיכום וניסוח — כלומר מדיניות־טהורה. זו אחריותו היחידה. כיצד יתחמק הוא? וכיצד ימשיך, לאחר שתרומתו האינטלקטואלית־פוליטית התגלתה ככשלון חרוץ?

לשאר חברי הממשלה באה היותה שתיקה, אילו בחרו בה. אולם אחדים פתחו פיהם לרווחה והם „מסתייגים", במיוחד משר הבטחון. אך מה עשו המכובדים הללו מאז שלהי 1970, כאשר ידעו יפה שאינם שותפים לידע במלואו ולדיון בתוכנו, ומשמשים תפאורה (יקרה?) להחלטות המתקבלות ב„מטבח"? מדוע לא מחאו בשעתו? מדוע לא התפטרו? כדי להחזיק בכיסאותיהם וליהנות מכבודם? הלא הביטו ש„כבוד" זה מהול בזיון? ועתה הם מוסיפים גיחוך לבזיון.

מצויים בממשלה הנוכחית אישים מוכשרים, מהם לא שירתו בממשלת־המחדל ומהם אינם ששים להיבנות מהדחת עמיתיהם. אולם הממשלה בכללותה, על ראש־הממשלה וסגנה, על שר הבטחון שלה וגרעינה („מטבח") חייבים להסתלק. מספיק ודי.

אומרים, שאומה זוכה במימשל שהיא ראויה לו. זו אימרה קלת־דעת. מה שהתקשו להבין שרים וראשי־מנגנונים ראה קצין־מודיעין צעיר בפיקוד הדרום, סגן בנימין סימן טוב. רבים כמוהו. אומה זו בריאה, נאמנה וערה ביסודה. הגיעה השעה, שתחליף את ההנהגה.

מעריב

העורך: אריה דיסנצ'יק
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס „מעריב" בע"מ

תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית „מעריב" רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67 132) ת.ד. 20010 טל. 287211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל־אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65 123), טלפון 621994.

ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94 581, טל. 221151. הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.

חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33 104), טלפון 666468; 669020. הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254; 660051.

ולדה
גד דיין

אגה
הגמוניה

הרחיב
ת הבסיס

כנס בעמק המצלבה
11.4.74, בשעה 13.00

מיניסטר־אל

הכא מנ الأصل

هكذا من الأصل

57 הצעות מחקר הוגשו בטכניון למציאת פתרונות בשטח האנרגיה

מאת שמעון רפפורט

כ־100 חוקרים בכירים בסגל האקדמי בטכניון הגישו 57 הצעות מחקר, המיועדות להקל על המחסור באנרגיה באמצעות מקורות אנרגיה חדישים, זולים יותר, וייעול השימוש בדלק קונבנציונאלי.

בין הצעות המחקר, שרובן פורסמו אתמול, בדו"ח הבנה לנשיא הטכניון לענייני מחקר, בולטות הצעות כתפוכניות, כמו זו של פרופסור פיטר רודמן מהפקולטה לפיסיקה בטכניון. הוא מציע לנצל את אנרגיית־הרוח. באמצעות מיתקנים מיכניים, שיוקמו על פלטפורמות צפות, באזורים שם כצויות רוחות עזות.

אנרגיית־הרוח תנוצל על־ידי המיתקן, לשם הפקת מימן באמצעות תהליך של אלקטרוליזה. המימן הנוצר ישמש להפעלת תחנות־כוח נוזלה. המימן כדלק, כמציין בכך, שאינו פולט זיהום בעת שריפתו.

צוות חוקרים אחר, מהפקולטה לפיסיקה, מציע לחקור הפרדת איזוטופ של אורניום, באמצעות ליזרים. החוקרים, פ. אומנהיים וב. ויל, מציינים שטכניקה זו מקבלת עכשיו משמעות מעשית, כי לליזרים יש עתה עוצמה רבה, וניתן לכוון אותם באפיק שיהיה צר מספיק, על־מנת להבחין בין האיזוטופים של האורניום. לדעתם, עשויה טכניקה זו להוכיח את עצמה כיעילה מבחינה כלכלית להתחרות בשיטות אחרות של הפרדת אורניום.

מיזוג אויר

המחקר של ד"ר ר. גלוק, מציע שיטה חדישה לצמצם את בזבוז האנרגיה במערכות מיזוג־אוויר. מחקר אחר, שהוצע על־ידי פרופ' ליאור גרוס, כיצד להוריד את יחס דלק־אוויר, בהרכב המבעיר במנוע, דבר העשוי לצמצם את צריכת הדלק בכמויות ולהקטין את פליטת הזיהום בגזי השריפה.

צוות אחר בפקולטה להנדסת מכונות, מציע מחקר המיועד לנצל את אנרגיית השמש להפעלת מערכת קירור ביתית.

חסכון בחשמל

בפקולטה להנדסת־חשמל, התארגנו צוותי חוקרים לנצל אנרגיית השמש לתאי־שמש. צוות אחר יתחבט על מחקר, המיועד להביא דרך להקטנת איבודי החשמל, על־ידי הולכתו ברשת, וכן מציע את דרך להורדת מחיר החשמל, על־ידי אופטימיזאציה כלכלית, של שילוב מערכת תחנות כוח גרעיניות וקונבנציונאליות יחד עם המתקת מי־ים.

בפקולטה להנדסה אווירונאוטית, מתבצעים מחקרים על־ידי שתי קבוצות; האחת, בראשותו של פרופ' אברהם כוגן, עוסקת בשיפור נוסף של מיתקני המתקת מי־ים בשיטת המגע הישיר. חוקרים אחרים, עוסקים בשיפור השריפה בתנורי־העבירה, כדי לנצל ביעילות מירבית את הדלק.

מחקרים חשובים מתבצעים על־ידי חוקרי המחלקה להנדסה גרעינית, בין היתר בנושאי דלק גרעיני, האנאליזה הכלכלית של סוגי דלק הללו. חלק מהמחקרים מתבצעים בשיתוף הוועדה לאנרגיה אטומית, המועצה הלאומית למחקר ופיתוח והסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית.

חימום הדירה

בפקולטה להנדסה אזרחית, מציע מר אנטוני פרביו, מחקר המיועד לפתח מכשיר לחימום מים הדירה בחורף, ואילו בקיץ, עשוי מיתקן זה לשמש להורדת הלחות בדירה.

מחקרים אלה ורבים אחרים הובאו לתשומת־לבו של נשיא הטכניון, אלוף (מיל.) עמוס חורב, שדירבן את החוקרים להרחיב לנושאי האנרגיה, בהם צריך לדעתו הטכניון לתפוס מקום מרכזי. נשיא הטכניון סבור, כי צוותי החוקרים עשויים לתרום תרומה ניכרת, למציאת פתרונות למשבר האנרגיה.

חברת ,צים' מפסיקה לקנות אניות חדשות

הנהלת „צים" תעכב עתה הזמנות של אניות חדשות ובנייתן. ויאפשרו לה למכור חוזי־בנייה קיימים של אניות, כל עוד לא תוכל למכור אניות ישנות, כדי לממן את רכישת החדשות. כך החליטה מועצת המנהלים של „צים" בראשותו של מיכאל צור.

החלטה זו נתקבלה בעקבות חוות דעת של ההסתדרות, לפיה הותר לחברה למכור אחת משתי אניות ישנות לאלתר, ואילו את השנייה — רק עם קבלת אניה חדשה, שבבנייתה החלו בבספנות־ישראל.

בהחלטה זו של מועצת המנהלים של החברה יש לראות מאמץ ללחוץ על ההסתדרות להסדיר את בעיית מכירת האניות הישנות, ולמנוע אפליה בין חברת הספנות הלאומית לבין חברות ישראליות פרטיות שונות, שמוכרות אניות ישראליות כל אימת שהדבר נראה להן, מבלי שמעכבים בעדן.

„פרזות" מקציבה לדיור בירושלים 58 מיליון ל"י

תתן השנה 2850 „פתרונות דיור" לעומת 18 אלף הנדרשים

מאת יוסף וקסמן

18 אלף משפחות שרויות במצוקת דיור בירושלים. לחברת השיכון הממשלתית־העירונית „פרזות" „פתרונות דיור" רק ל־2,850 משפחות. לכך הוקצבו 58 מיליון ל"י.

דירקטוריון „פרזות" אישר תקציב תלת־שנתי בסך 142 מיליון לירות, מזה 58 מיליון לשנת התקציב הנוכחית. סכום זה מיועד לרכישת 501 דירות, בסך 46 מיליון לירות. הדירות תימסרנה למשפחות נזקקות תמורת דמי שכירות והדירות הקיימות. ל־300 משפחות יינתנו הלוואות ב־7.5 מיליון לירות לרכישת דיור. ל־350 משפחות יוצע לשפר את מגוריהן, בהוצאה של 1.5 מיליון לירות. ל־750 זוגות צעירים תינתן הלוואה בסך 13 מיליון לירות.

דובר עיריית ירושלים, יהנה יהב, הוסיף עוד, כי בשנה שהסתיימה ב־31 במארס פתרה חברת „פרזות" את בעיית מצוקת הדיור של 2,700 משפחות, בהוצאה של 42.5 מיליון ל"י.

לדעת החברה אם יישמר היקף טיפול זה הרי שבעוד 6—7 שנים יודבק הפיגור בפתרונות הדיור.

תושב בת־ים נחנק מגאז במרתף של בנק בחדרה

מאת יוסף הטר

צעיר תושב בת־ים, מת אתמול כתוצאה מחנק בגאזים במרתף דבק מגע על רצפת המיקלט של סניף בנק לאומי בחדרה. חברו, תושב קריית־גת, התעלף ואושפז.

השניים (שמם טרם הותר לפרסום) — מרחו דבק מגע על רצפת המיקלט לצורך הדבקת ריצוף פלסטי. אפשר שגאזים שנפלטו מהדבק עצמו, או מחומר שהוכנס לדבק כדי להמיסו, התפשטו על פני החדר שהיה סגור, ללא כניסה ויציאה של אוויר. השניים התעלפו ונפלו על רצפה הדביקה.

אחד מעובדי הבנק שעבר במקום והבחין בשקט המוזר בתוך המיקלט, ירד פנימה ומצא את השניים מחוסרי הכרה. הם הוחשו לבית החולים „הלל יפה" בחדרה, שם נקבע מותו של האחד. חברו אושפז והוצא מכלל סכנה.

עתה מנסים לברר באיזה גאזים מדובר וכיצד נגרם האסון.

צפויה החלטה על בחירות פנימיות ב„עבודה" בחיפה

מוסדות מפלגת העבודה במחוז חיפה — הלשכה והמזכירות — יכונסו בעוד כמה ימים, כדי להחליט על קיום בחירות פנימיות בסניף החיפאי — כראשון הסניפים של המפלגה בארץ. בכך רוצה הסניף ליישם את הצהרותיו על ביטול המינויים במפלגה.

מ"מ מזכיר העבודה במחוז חיפה, אורי אגמי, אמר אמש לסופר „מעריב", כי צריך להפסיק לדבר על ביטול המינויים במפלגה — ולממש הצהרות אלה.

בהתייעצויות שונות שקיימו אתמול בחיפה יוסף אלמוגי, ח"כ משה שחל, אליעזר מולק ואורי אגמי — דובר גם על האפשרות להציע למפלגת העבודה, שחיפה תקבל על עצמה את ביצוע הבחירות הפנימיות, ושאישים שהיו מופקדים על הבחירות בעת הבחירות וההתארגנות בחיפה — ירכזו את העניין הארצי. במקרה כזה — ישמש יוסף אלמוגי יו"ר מטה הבחירות הפנימיות.

נסתיימה שביתת האסירים בשכם

מושל שכם, אלוף משנה אליעזר שגב, הודיע אתמול כי שביתת האסירים בבית הסוהר המקומי, שהתבטאה בסירוב לקבל פני קרובים ואי־יציאה לעבודה, הסתיימה לאחר שהושג הסדר עם הנהלת הכלא.

המושל מסר זאת למשלחת של נשים ונציגת קבוצה של כ־70 אמהות לאסירים, שפתחה אתמול בבוקר בשביתת שבת בעיריית שכם, במחאה על „היחס הגרוע של השלטונות לבנינו". הנשים התפרצו לעירייה בשעות הבוקר, תוך השמעת קללות נגד הנהלת הכלא ונגד השלטונות וממשלת ישראל.

כמה מהמפגינות נפגשו עם ראש העירייה, חאג'י מעזוז אל מאצרי, ובנוכחותו חוברה עצומה, הקוראת להיטיב את תנאיהם של האסירים. בהתערבות ראש העירייה, נתמנה פגישה עם המושל וזה הבטיח להסדיר פגישה בין האמהות לאסירים — בהקדם האפשרי.

מי רשאי לשאוב מים מים־המלח?

בימ"ש דוחה תביעת מפעלי ים המלח נגד חברה ששאבה מים מהאגם

האם רשאי כל דיכפין לשאוב מים מים המלח? בשאלה זו דנו בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי בבאר־שבע. הם דנו בתביעה של מפעלי ים המלח נגד החברה להובלת דלק, ששאבה מים מים־המלח כדי לשפכם על דרכי עפר.

בעתירה לבית משפט השלום, טוען פרקליט מפעלי ים המלח, עו"ד עדי קפלן, כי אין רשות לגורם אחר מלבד שולחיו לשאוב מים מהאגם. בית־משפט השלום דחה את בקשתו אולם קבע, כי אין החברה להובלת דלק רשאית לשאוב מים מים המלח, כי אותו נפשה ולא אישור מחברת ים המלח.

כמו כן קבע בית־המשפט, כי הזכיון להפקת אשלג בתוקף החוק „אינו מעניק לחברה את זכות הבעלות על המים של הים, אלא רק להפיק את מלחי המתצבים".

מפעלי ים המלח ערערו בפני בית־המשפט המחוזי בדרום. גם בית משפט זה דחה את תביעתם. „התובע צריך להוכיח איזו זכות יש לו על המים ורק אחר כך הוא יכול לבוא ולדבר על נזק שנגרם או שעלול להיגרם לו" — קבעו השופטים.

הזכיון להפקת אשלג אינו מקנה, איפוא, בלעדיות על מי ים המלח למפעלים שבסדום.

הקומוניסטים הצרפתיים: „ישראל - לא ריאליסטית"

מאת תמר גולן

בטאון המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, „הומאניטה" מתאר היום את ביקור משלחת המפלגה בישראל, באירוח המזכיר הכללי של רק"ח, מאיר וילנר.

העתון מפרסם את ההודעה המשותפת של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית ורק"ח. בהודעה נאמר, כי „מלחמת אוקטובר 1973 ותוצאותיה גילו פעם נוספת את העדר הריאליזם של ממשלת ישראל והימין הקיצוני".

שתי המפלגות מביעות במיסמך זה את דעתן, כי שלום עם מדינות ערב אפשרי, אם יתקבלו החלטות מועצת הביטחון מאוקטובר 1973, הקוראות לביצוע החלטות נובמבר 1967.

בראש המשלחת הצרפתית עמדו פייר זיקון ואלי מיניו, חברי הוועדה ליחסים בינלאומיים של המפלגה. המשלחת הקומוניסטית הצרפתית ביקרה, בין השאר, בתל אביב, בחיפה, בנצרת, בטבריה ובירושלים וכן ב„יד־ושם".

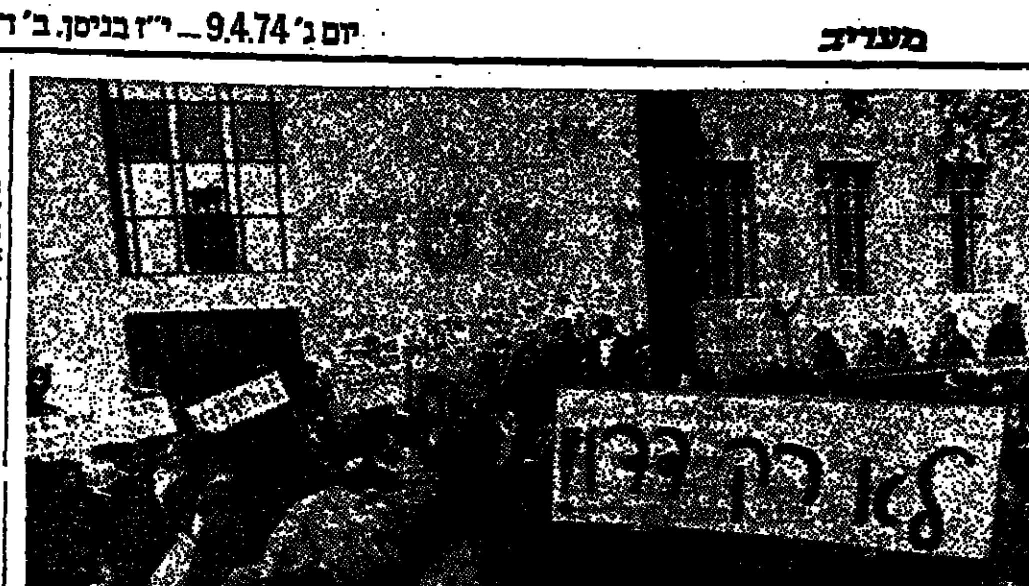

בחיפה נערכה אתמול הפגנה מטעם תנועת „תמורה" שקראה ליישום העקרון של אחריות מיניסטריאלית. בכרזה המרכזית נאמר „לא רק דדו". (תצלום: אוסקר טאובר)

בהפגנת תנועות המחאה בחיפה

„מפלגות שונות הציעו לנו כסף אך ההצעות נידחו בשאט נפש"

„לא רק דדו", „שלמון אינו בקבוצה", „כממשלה רקובה חייבת להתפטר", — סיסמאות אלה נישאו אתמול בהפגנת הורדות, שערכה התנועה להבראה „ישראל שלנו" ברחבת בית העירייה בחיפה.

יעקב צור, מפעילי התנועה, ציין כי אין התנועה מתיימרת להיות מפלגה חדשה בתוך כלל המפלגות במדינה, אלא להיות תנועה עממית רחבה, אשר מטרתה העיקרית לשמש כתנועת „המצפון הציבורי".

סגן־אלוף (מיל.) משה כלר, אמר בדבריו, כי מחדלי יום הכיפורים הם פועל יוצא של המצב בישראל בתוך יובל השנים האחרון. אף כי הרמטכ"ל ושר הבטחון אחראים, לא תיפתר הבעיה על ידי פיטוריהם, כאשר מנהיגות אחרת, שתמונה על־ידי מנגנונים מפלגתיים, תנציח את השיטה הקיימת, המאפשרת לאנשים בלתי נבחרים — אנשי מנגנון ו„עסקנים" — למינויים, שלכוחם לא נמדדו, ליטול חלק בהכרעות.

עוד אמר, כי תנועת „ישראל שלנו" תאבק באופן על־מפלגתי ודמוקרטי להגבלת קדנציות בתפקידים נבחרים ציבוריים, לעריכת בחירות דמוקרטיות במפלגות, להיטל רשות המנויים ולקבלה, וחוק בחירות, שיחייב קשר ישיר בין הבוחר לנבחר.

לדבריו, „הורודה" עזר ויצמן, וכמות אחרים שביקשו לשנות ב„ליכוד", חושפים את זהותו של גוש מפלגתי זה גם כן.

לדבריו, הוצע לתנועתו מימון כספי ממפלגות שונות, אך הצעות אלה נדחו בכל תוקף „ובשאט נפש".

דוברים אחרים ציינו, כי ערב פרוץ המלחמה, בעת שראש הממשלה נעדרה מהארץ ושהתה בווינה, נמסר המידע המודיעיני לידי סגן ראש הממשלה, יגאל אלון. כן יצאו נגד שר האוצר, פ. ספיר, ש„סירס" את הכלכלה הישראלית, ויצר בהקופה מגננת פליטי. (ע)

בעקבות כתבה ב„מעריב"

הנהלת עיריית חיפה: יש לשים קץ לאי־הסדרים בשירותי הכיבוי

א. זכאי: התקן ופריסת־הכוח של הכבאים — לקויים ✶ חסר ציוד מתאים ✶ הוענקו דרגות למחוסרי הכשרה

מאת ראובן בן־צבי

התקן ופריסת הכוח של הכבאים, באיגוד ערים מכבי אש של חיפה נקבעו עוד בשנת 1962 ולדעת קצין כיבוי אש ראשי במשרד הפנים יש להגדילו מ־70 כבאים ל־130, אולם הנהלת המשרד אינה מוכנה לקבל את עצתו של הסמכות המקצועית — ומאשר רק תקן ל־80 כבאים.

פריסת הכוחות של הכבאים היום אינה עונה על צרכיהן של קרית מוצקין, מערב חיפה ומזרח הכרמל. הציוד של איגוד ערים לכיבוי הוא מיושן ובולקו ואין שום ציוד להי־לחץ; אין שום ציוד ללחימה בשריפות בכימיקלים חומרים ומלפות הידראוליים הדרושים לשריפות בבניינים רבי קומות — אמר אתמול חבר הנהלת עיריית חיפה אברהם זכאי (מערך) בעת דיון בהנהלת העירייה, בעקבות מאמר שפורסם בעניין זה לפני שבועיים ב„מעריב".

„שרות לכיבוי כימי"

מר זכאי גילה, כי עוד בשנת 1969 התריע יו"ר איגוד ערים לכבאות דאז על המצב אך עד היום לא הצליח להגיע לכך שתהיה בחיפה יחידה לכיבוי שריפות כימיות — על אף הריכוז הגדול של תעשיות מסוג זה בעיר. הוא אמר כי פריסת הכוחות והציוד אינם נכונים וכוח האדם הוא הרבה מתחת לתקן. הוא גילה כי באיגוד ערים שוררים יחסי עבודה מעורערים; הולקו דרגות קצונה בלי שהאנשים קיבלו הכשרה מקצועית מתאימה; האנשים עובדים לפי שיטת משמרות של 24 שעות ו־48 שעות חופשה, מצב התגונה מבחינת הסדר אינו בשביע רצון — ויש צורך בסדרים חדשים.

להלן הציע — מחוסר ברירה — לקבוע הסדר עם הגיא ושירות הכיבוי, לקבוע שירות לכיבוי כימי ובעניין זה לנהל משא ומתן עם חברות הדלק, כדי שיממנו שירות מיוחד זה, לאחר שישבה הלשכה עקרונית בעניין זה.

ראש העירייה, מר יוסף אלמוגי, אמר בהיוכח כי אם יקרה משהו לא יהכן להסתפק בתירוץ — אפילו המוצדק ביותר. הוא תבע להסדיר מיד את בעיות המשמעת במוסד שבאחריות העירייה ולנקוט בצעדים משמעתיים כדי להסדיר את הדרוש הסדר. הוא הוסיף שאם יהיה צורך בחוק־עזר יזאנו לכך ובלבד שיעלו את שרות הכיבוי על רמה נאותה. בסיכום הוחלט שיש לנקוט בכל האמצעים לשינוי המצב.

חמישה מתושבי טייבה נעצרו כחשודים בהתפרעות

מאת סופר „מעריב"

חמישה מתושבי טייבה נעצרו ושוחררו לאחר שנפתחו נגדם תיקים — כך מסר מפקד משטרת כפר־סבא פקד משה שחר. החמישה חשודים בגרימת נזק ואזור במספר מכוניות ובניתן לשילית שהביאה את קבוצת הפועל גבעת־אולגה למשחק נגד הפועל טייבה במסגרת ליגה ב' בכדורגל שנערך בשבת.

החמישה חשודים גם בתקיפת שוטרים, שהופקדו על הסדר במגרש. מפקד שחר הוסיף, כי ההתפרעות היתה המנגנית כשאנשי טייבה עמדו לעשות שפטים באנשי גבעת־אולגה רק יריות אזהרה, שאת מקורן מנסה המשטרה לגלות — הבריחו את המתפרעים. מפקד שחר ימליץ לסגור את המגרש.

מפקד משטרת כפר־סבא מסר עוד, כי היה מודע לעובדה, שהיתכנה הפרעות בזמן המשחק, שכן גם במשחק הראשון בין השתיים, שנערך בחדרה — היתה סערת רוחות. אי לכך נקט בשני צעדי־מנע: ראשית, ערך מסע הסברה לפני המשחק כששוחח עם ראשי שתי האגודות, שהבטיחו לעשות הכל כדי שהמשחק יסתיים בשלום; ושנית, נשלחו מספר שוטרים למקום, למרות שאין זה מקובל במשחקי ליגה ב'.

סוחר מכוניות חשוד בהונאה

בתל־אביב נעצר סוחר המכוניות אברהם אפשטיין בחשד שהונה לקוח. הוא שוחרר אתמול מן המעצר בערבות של אלף לירות לפי צו שניתן בבית משפט השלום בהיא.

נציג המשטרה טען בבית המשפט כי בעל מכונית השאיר את מכוניתו למכירה במגרש הנמצא בבעלותו של א. אפשטיין במטרה למכור אותה תמורת סכום שלם. אפשטיין חשוד כי מכר את המכונית ב־14,500 ל"י בעוד לבעל הרכב נמסר כי נמכרה ב־12 אלף לירות בלבד וכי את היתרה נטל לעצמו.

חיילים משתחררים הציתו רימוני־עשן בכיכר דיזינגוף

בהלה השתררה אמש בקרב עוברים ושבים בכיכר דיזנגוף בתל־אביב, כאשר לפתע הוטלו במקום רימוני עשן.

התברר, כי קבוצה של כ־40 חיילים באה לחגוג את השחרור, אגב סיום שנת השירות.

עדי ראיה סיפרו, כי החיילים הציתו חמישה רימוני עשן צבעוניים, וכמה מהם קפצו בבגדיהם לבריכת המים בכיכר. המשטרה הגיעה למקום ועצרה כמה מבין החוגגים. גם משטרה צבאית הוזעקה למקום. (ע)

✶ פול וולקר, סגן שר האוצר לעניינים מוניטריים הגיש את התפטרותו לנשיא ניכסון.

סניף בנק בעזה ניזוק מהדף פיצוץ ברחוב

מאת עזרא יעקב

ההדף מפיצוץ של מטען חומר נפץ ברחוב הראשי בעזה גרם נזקים בעשרות אלפי לירות לסניף בנק דיסקונט בעיר, שנפתח לפני שבועות אחדים ברחוב עומר־אל־מוכתר — בקרבת כיכר פלשתין.

בעיר פשטו שמועות, כאילו ניסו המחבלים להתנכל לסניף הבנק כבר פעמיים, אך מחוגי המימשל הוכחשה טענה זו מכל וכל. הוסבר, כי בשבת בבוקר השליך אלמוני מטען חומר נפץ לתוך הבנק, דרך הדלת הראשית אך לא התפוצץ. היה צורך להוציאו ולפוצצו ברחוב, ובהתפוצצות נפגעו הדלתות והשלטים של הבנק ונגרמו נזקים לציוד שבתוכו.

זכה בטוטו ב־310 אלף ל"י

מוסד הספורט מקרית שלום בתל־אביב ניחש יחיד נכונה של שני טורים 13 תוצאות נכונות במחזור מס' 24 ויקבל את כל הפרס הראשון בסך 310,000.— לירות.

הפרס השני יתחלק בין 16 משתתפים שניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 9,200.— ל"י בערך.

הפרס השלישי יתחלק בין 361 משתתפים, שניחשו 11 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 400.— לירות בערך.

הפרס הרביעי יתחלק בין 4,154 משתתפים, שניחשו 10 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 35.— ל"י בערך.

רבנים קוראים להחרים ה„מימונה"

כינוס של רבנים יוצאי צפון־אפריקה קרא אתמול בירושלים להחרים את חגיגות „מימונה" במתכונתן הקיימת משום שיש בהן משום סילוף המסורת של חגיגות אלה.

הוחלט להפיץ חוזר בקרב יוצאי צפון־אפריקה בישראל ובו קריאה להחרים את חגיגות שנועדו ליום א' בירושלים. במקום זה, מבקשים הרבנים ממשתתפי הכינוס לערוך ביום א' חגיגות „מימונה" ב„רוח המקורית" בישוב „ישראל השניה" בשיתוף עם ארגון „יד לאחים".

„ישיבות לעם"

800 בחורי ישיבות יצאו ביום א' ל־19 ישובים חדשים, עיירות פיתוח ברחבי הארץ, במסגרת מבצע „ישיבות לעם". המבצע נערך זו השנה השלישית על ידי ארגון „פעילים" — „יד לאחים".

ישיבות אלו יימשכו שבוע ימים, ויהיו בישובים: יד חנה, שדרות, דימונה, שחר, בי, מבטחים, עוריון, עירייש, בן יבנה, קרית שמונה, חצור הגלילית, מעלות, שלומי, מליאה, גדיש, מגוונה, בית שאן, טירת הכרמל, טבריה עליון.

הוצבה האנדרטה לזכר הספורטאים שנרצחו במינכן

האנדרטה לזכר 11 ספורטאי ישראל שנרצחו במינכן, הוצבה בסוף השבוע שעבר על בסיס יצוק בקרן רחוב וייצמן ובאזל בתל־אביב.

הטכס הרשמי של גילוי לוח מן האנדרטה, ייערך לאחר שעיריית תל־אביב, שגמרה לעניין זה רבע מליון ל"י, תסיים את עבודות הגינון ושתילת הדשא סביב לאנדרטה.

האנדרטה היא מעשה ידי האמן הישראלי אלי אלון, שהוצקה בנחושת ומשקלה 4 טונות. היא מסמלת את מלאכת המוות. אור בבני תושך את הגמר מות להבנה מגנו המנחם קריימן מאנגליה והוותר באולימפי הישראלי.

בחיפה יועלו מחירי המים

מחירי המים בחיפה יועלו והוועדה מחיר — מחיר ישימים. על כך הוחלט אתמול בחיפה, לפי הצעת יו"ר ועדת המים והביוב של העירייה אברהם סכנין. ההצעה להעלות את מחירי המים בשיעור אחוז בממוצע נדחתה. ההעלאות יעובדו בימים הקרובים.

תנועת החרות
מודיעה כי
המושב השני של המועצה הארצית הי"א
יתקיים בבית ז'בוטינסקי בתל־אביב, מחר, יום רביעי, י"ח בניסן תשל"ד (10.4.74), בשעה 5.00 אחה"צ.
על סדר היום:
סקירה מדינית — מר מנחם בגין

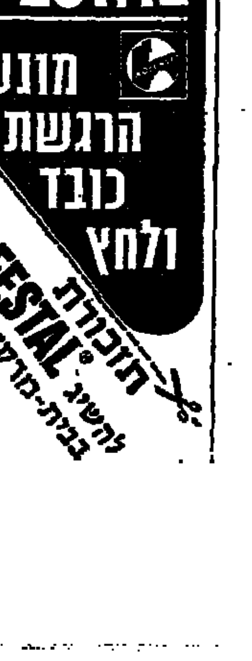

המחבלת נדיה ברדלי מקבלת טיפול רפואי בצרפת

מאת סופר "מעריב" בירושלים

נדיה ברדלי שהותרה בשבוע שעבר מהכלא הישראלי לאחר שריצתה שליש שנות מאסר נמצאת עתה בצרפת שם היא עוברת טיפול רפואי.

נדיה ברדלי נתפסה לפני כשלוש שנים בנמל התעופה לוד שעה שניסתה להבריח לארץ חומרי נפץ בשליחות ארגוני המחבלים. חומרי הנפץ נועדו לביצוע מעשי חבלה במרכזי התיירות בתל־אביב.

יחד עמה נעצרה אחותה מארלין. השתיים ניסו להבריח את חומר הנפץ בצורת אבקה וכן בבגדים שהוספגו בחומר נפץ נוזלי.

השתיים נידונו לתקופות מאסר ארוכות. נדיה ברדלי נידונה ל־12 שנות מאסר ואילו אחותה ל־10 שנים.

בתקופת המאסר, אותה ריצו בכלא "נווה תרצה" החמירה מחלתה של נדיה. היא לקתה במחלת ה"דגנר". מחלה הגורמת לניוון שרירי הגוף. עקב כך אושפזה למספר שבועות בבית החולים "הדסה" בירושלים. לאחר ששוחררה מבית החולים והחליטה הוועדה הרפואית כי אין אפשרות להעניק לנדיה את הטיפול הרפואי לו היא זקוקה במסגרת הכלא ובעקבות החלטה זו מצאה ועדת השחרורים של נציבות שירות בתי הסוהר כי יש לשחררה מכלאה.

ביום ד' שעבר שוחררה נדיה, בכלא נותרה אחותה מארלין ברדלי. בסיור שערך בשבוע שעבר שר המשטרה מר חיים צדוק בבית הכלא נפגש עם האסירה. מארלין ברדלי הביעה את שמחתה על שחרור אחותה אולם אמרה כי אחותה תחסר לה מאד מאחר ובין השתיים נקשרו יחסים הדוקים בעת שהיו בכלא.

אחוות לוחמים — בזירת המזל

2 חיילים רכשו יחד כרטיס פיס והתחלקו בזכייה הראשונה של רבע מיליון ל"י

מאת שאול הון

אחוות־לוחמים עמדה בימים אלה במבחן בזירה אחרת לגמרי: זירת־המזל. שני אנשי־צבא ביקשו לבחון יחדיו את מזלם בפיס. הם רכשו כרטיס אחד עם הספח ושילמו את מחיר החודש, 6 ל"י, חלק כחלק.

גם ההכנסה נתחלקה ביניהם חלק כחלק. שכן, הכרטיס זכה ברבע מיליון ל"י, וכל אחד מהם יקבל עתה 125 אלף ל"י — כנגד "השקעת הקרן" בסכום של 3 ל"י כל אחד.

שני הזוכים המאושרים עודם רווקים, בראשית שנות העשרים שלהם. האחד עודנו משרת כקצין בשירות סדיר, אך חברו כבר משתחרר.

אלה הם הזוכים הראשונים, לפי תכנית־ההגרלה החדשה ששני פרסיה הראשונים הם בסכום של רבע מיליון ל"י כל אחד. על זכייתם נתבשרו בערב־החג, כאשר בדקו את רשימת הזכיות של ההגרלה. אולם, רק למחרת החג, אתמול בבוקר, התייצבו שניהם במשרדי מפעל־הפיס בתל־אביב וקיבלו איש איש את הסכום המגיע לו, בסך 125 אלף ל"י — ב"גמר חתימה טובה" על הצ'ק של מפעל הפיס.

אלפיניסטים מארה"ב הדריכו אנשי צה"ל על תנאי הקיום בקור

צה"ל יישם את המלצותיהם — בחרמון

מאת מנחם רהט

הדרכה "מקצועית" בנושאי ההתנהגות והחיים בתנאי קור עז וסופות שלגים, ודוגמת אלה השוררים בפסגת החרמון — העניקו לצה"ל שני אלפיניסטים היהודים מארה"ב, שהגיעו ארצה במיוחד לתכלית זו, אחרי ששמעו על הקשיים המלווים את חיילי צה"ל המחזיקים בפסגת החרמון, ברום של יותר מאלפיים מטרים.

השניים, האחים גולדברג, התייצבו תחילה במוזיאון "בית אוסישקין" שבקיבוץ דן, נפגשו עם מנהלו אלימלך הורוביץ והסבירו מטרת בואם ארצה. מר הורוביץ הפנה אותם לגורמי צה"ל בגולן, ואלה ניאותו לקבל הדרכה מפיהם בנושאי החיים והקיום בתנאי קור־אימים וסופות שלגים, הקיימים בפסגת החרמון.

השניים, שהיו נזון ב־ספורט העפלה על הרי האלפים, הסבירו, כיצד ניתן למנוע אסונות ולהתקיים בתנאי הקור העז, וכיצד להתנהג בזרמי הקור בשעות היום והחשיכה. כן פירטו כיצד יש להגיש עזרה־ראשונה מהירה ומיידית לנפגעי מכות־קור. הם ציינו, בין היתר, כי את הדרך המפטלה לפסגת־החרמון, ומשם אל מוצבי צה"ל בפסגת החרמון — שנכבשו מידי הסורים במלחמה — ניתן היה למקם בתנאי, שלוה מבצע הצטברות כמות גדולה של שלג על הדרך גם בעיצומו של החורף הקשה.

האחים גולדברג, ציונים דתיים, הביאו עימם גם "ספרות מקצועית" בנושאי החיים בתנאי גבהים — והגישוה כתשורה ל"בית אוסישקין".

נודע, כי חלק מהמלצותיהם של האחים גולדברג אומצו בידי צה"ל וכבר יושמו בהצלחה מלאה בקרב הכוחות המחזיקים בפסגת החרמון ובמורדותיו.

הליכוד ישותף כנראה במזכירות מ. פ. ירושלים

מזכירות מועצת־פועלי־ירושלים החדשה, שתיבחר אחרי חג־הפסח, עשויה לכלול בתוכה, זו הפעם הראשונה, גם את נציגי סיעת הליכוד.

מזכיר המועצה דוד איזון, שהעלה הצעה זו בימים האחרונים, ציין, כי אם אמנם תוקם מזכירות מורחבת בת כ־30 חברים, ומזכירות מצומצמת בת כ־9 חברים, יש לאפשר לליכוד להציע את נציגיו למזכירות המורחבת. לדעתו, עשוי הדבר להרים לעבודת המזכירות ותנופתה.

מזכיר מועצת פועלי ירושלים עומד להביא את הצעתו לצירוף הליכוד למזכירות לדיון ב"ועדה המסדרת" במסגרת בית־העבודה בירושלים, שהוא עומד בראשה.

סקר יבחן עמדות יוצאי־צבא כלפי הדת

מכון הנרייטה סאלד, המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות, יבחן את עמדותיהם של יוצאי־צבא, אשר קיבלו חינוך בבתי־ספר על־יסודיים, כלפי הדת.

חוזה על ביצוע הסקר, בסך כ־130 אלף ל"י, נחתם בין המכון לבין האגף לחינוך דתי במשרד החינוך והתרבות.

מנהל מכון סאלד, ד"ר חנן רפפורט, מסר, כי בעתיד הקרוב עומד המכון לחתום על חוזים נוספים לעריכת סקרים ומחקרים.

פריצה "נקיה" בקפה שטראוס בתל־אביב

עובדי בית־הקפה "שטראוס", ברחוב דיזנגוף 143 בתל־אביב, הופתעו אתמול בבוקר, כאשר פתחו את המקום, להיווכח, שהכספת נפתחה במפתח מתאים ומתוכה נגנבו 15 אלף ל"י כסף מזומן, פדיון מוצאי חג־הפסח.

למקום הוזעקו אנשי החקירות של משטרת מרחב הירקון בתל־אביב, אשר חיפשו אחר טביעות אצבעות. במקביל עורכים אנשי המשטרה חקירה, מהיכן נטלו הגנבים את המפתחות לבית־הקפה ולכספת, שכן במקום לא ניכרו כל סימני־פריצה.

* בבית־מסחר ברחוב עליה 6 בתל־אביב, "ביקרו" אור ליום ב' פורצים וגנבו מן המקום כלי־עבודה, המוערכים ב־30 אלף ל"י.

אחת הכרזות שהוצבה ברחבת הכותל המערבי, ליד שובתי הרעב למען יהודי סוריה.
(צילום: דה־קסטרו, "ישראל סאן")

נשים יהודיות נעצרו ועונו בדמשק

מאת אברהם הירוש

שלטונות דמשק עצרו בשבוע שעבר, נשים יהודיות, אשר לטענת הסורים נמלטו בניהן מסוריה.

הנשים היו עצורות כמה ימים בכלא מאוזה, נחקרו ועונו, ולפי ידיעות שונות שוחררו שלשום. יש סברה, שהמעצרים נעשו בתגובה על הפגנות שערכו יהודים בעולם, לאחר רצח ארבע הנערות היהודיות ומעצרם של שני צעירים יהודים, המואשמים ברצח הנערות.

סטודנטים שובתים רעב ליד הכותל להזדהות עם העצורים בסוריה

ראשי התאחדות הסטודנטים בישראל ופעיליה פתחו אתמול בבוקר בשביתת־רעב ברחבת הכותל המערבי בירושלים למען שני הצעירים היהודיים, הנאשמים בסוריה ברצח ארבע נערות יהודיות, שנרצחו לפני מספר שבועות בנסותן לצאת את סוריה.

שביתת־הרעב של הסטודנטים תימשך כל ימי חול המועד פסח, בסיסמה עלילת־דם בדמשק 1840—1974, ובסימן עלילת־הדם העכשווית בדמשק לפני כמאה שנה, שהיתה בחג הפסח.

שני סטודנטים שובתים נושאים על חזם את שמותיהם של שני היהודים העומדים לדין: עזור זלטה ויוסף שלוח.

השובתים מוקפים כרזות מחאה על כוונת השלטונות הסורים להעמיד את שני היהודים לפני בית־דין צבאי, שינהל את משפטם בחשאיות.

בשביתתם תובעים הסטודנטים הישראלים לתת לשני היהודים משפט צדק, עם סניגור, כדי שתוכח חפותם מן הפשע שהעלילו עליהם הסורים.

בכרזות של השובתים נאמר: "שחררו את השעירים לעזאזל", "על שלושה פשעי דמשק ועל ארבעה לא אשיבנו".

אלפי המבקרים ליד הכותל לרגל החג מביעים את הזדהותם עם השובתים, וכבר בשעות הראשונות לשביתה נאספו יותר מ־3000 חתימות על עצומה, שתישלח בתום השביתה אל אישים ומוסדות בעולם, הנקראים למנוע את עלילת־הדם החדשה בדמשק.

טולדו נרצח ב־16 כדורים ש"חרשו" את מיטתו - נערתו שהיתה לצידו ניצלה בנס

מאת יהושע כהנא

צרור יריות הרעיד אתמול בשעה 4 לפנות בוקר את שכונת האזבסטונים בגולת־עדה בהרצליה. תחילה נשמעה יריה בודדת. לאחר מכן יריה נוספת, ולאחר הפסקה קצרה צרור יריות שלם.

שכנים מבוהלים הציצו מבעד לחרכי התריסים המוגפים, אולם איש לא העיז לצאת כדי לבדוק פשר היריות.

רק כעבור שעה ארוכה, בשעה חמש ורבע, נשמעו צעקות קורעות־לב מביתן צריף דו־משפחתי שבשכונה. לעיני השכנים שהתאספו במקום נגלתה גופתו של יוסף טולדו — צעיר בן 24, המתגורר במקום בחברת אשה גרושה — מוטלת בתוך שלולית־דם. ראשו של הנרצח היה מנוקב בכדורים. סימני פגיעה נמצאו במטתו, בארונות ובקירות צריף האזבסטון. ליד החלון, בחוץ, נמצאו 16 תרמילים בקוטר 9 מ"מ, שנורו קרוב לוודאי מתת־מקלע "עוזי".

יוסף טולדו

יוסף טולדו לא נמצא יחיד בביתו, שעה שנורו לעברו היריות. ישנה בחברתו ידידתו — ז'קלין דיין, בת 23, משרתת — אולם זו נשרטה, בדרך נס, בצורה קלה ביותר בראשה.

בחדר הסמוך ישנו קרובי משפחתה של ז'קלין. הם התעוררו, כמו כל יתר דיירי השכונה, לקול היריות, אבל חששו להרים קול. רק כעבור שעה ארוכה העיזו לפתוח את הדלת, פרצו בצעקות ואז "העירו" מישהו מן השכונה, שסירב לגלות זהותו, להזעיק את המשטרה.

יוסף טולדו מוכר היטב במשטרה. הוא הסתבך בפלילים מאז היותו בגיל 11. הוא נתפס בפריצה ונידון לשנתיים פיקוח קצין־מבחן. כאשר מלאו לו 12 נידון על עבירות התפרצויות להימצא שלוש שנים במוסד לעבריינים צעירים. משם נמלט לא־פעם והוחזר בידי המשטרה, לאחר שנתפס בהתפרצויות.

המוסד לעבריינים צעירים שימש ליוסף טולדו חממה לפשע. הוא סיים את המוסד עם תואר "עבריין מועד". טולדו התחבר ל"כנופיית סילבר", שהפילה חיתיתה על תושבי הרצליה ורמת־השרון. הוא היה מחברי הכנופיה הפעילים והאלימים והסתבך בהתפרצויות, אחזקת רכוש גנוב, גניבות כלי־רכב, איומים והתפרצויות. בית הסוהר הפך בשבילו למעון קבע.

לפני כשנה שוחרר טולדו מבית־הכלא. הוא לא ריצה את כל תקופת עונש השנתיים שהוטל עליו. ועדת־השחרורים הוציאה אותו שמונה חודשים קודם־לכן על־תנאי. התנאי הוא, שאם יסתבך שוב בפלילים, ירצה את העונש שנותר לו בתוספת עונש חדש.

טולדו לא הסתבך. אבל...

אנשי ציבור בהרצליה ניסו לשקמו וסידרו לו עבודה בתחנת־הגז פי־גלילות. אולם, עד מהרה הוא נטש את העבודה. "זה לא בשבילי" — אמר. תושבי שכונת גולת־עדה רמזו, כי יוסף טולדו החל לעסוק בעסקי הרש — סמים.

בראשית השנה התקשר יוסף טולדו עם ז'קלין דיין, אם לשני ילדים, שהתגרשה מבעלה היושב בעיירה שדרות ועברה לגור עמו בשכונת גולת־עדה.

הרצח שאירע אתמול הוא הראשון השנה במחוז תל־אביב. מפקד המחוז, ניצב דוד עופר, הורה להקים צוות־חקירה מיוחד, במטרה לחשוף במהירות את זהות של הרוצחים.

חוקרי משטרה ותיקים קבעו בשלב זה, כי הרצח היה יזום ומתוכנן לפרטיו. הוא בוצע, כנראה, על רקע "חיסול חשבונות" בין אנשי העולם התחתון.

צוות־החוקרים בודק, אם יוסף טולדו היה קשור במעשים פליליים שבוצעו באחרונה.

כן נחקר בעלה לשעבר של ז'קלין, אם הוא לא קשור בקשר כלשהו ברצח, כמעשה נקמה על שרעייתו־בעבר נטשה אותו ועברה לגור עם יוסף טולדו.

לא יוקפאו צוי־הריסה נגד מיבנים ב"שטח 9"

אך תוגש כל העזרה לבידואים לעקור בתנאים נוחים לאיזור מגורים חדש

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה שליד מינהל מחוז הצפון במשרד הפנים הציעה לבני השבט הבידואי ערב אל־פוקאר לעקור, בתנאים נוחים, לאיזור המגורים החדש שאותר למען בני השבט, במעלה נחל־צלמון בגליל. עם זאת, הוסיפה הוועדה לבצע את צווי־ההריסה נגד בני השבט, אשר הקימו מיבנים לא־חוקיים באיזור האימונים "שטח 9" של צה"ל בצפון ובקירבתו.

על כוונות הוועדה לעשות כל מאמץ, למען הקלת תנאי המעבר של בני השבט, סוכם בפגישה שהתקיימה בין השיח' הבידואי האכר אבורדבייה, לבין הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים ישראל קניג, המשמש גם יו"ר הוועדה המחוזית בצפון לתכנון ולבניה.

4 נאשמים בגניבת מנוף ומטענים מנמל אשדוד וזיוף מסמכים

כתב־אישום נגד ארבעה חשודים בביצוע גניבות בשווי 600 אלף ל"י מנמל אשדוד, הוגש לבית־המשפט המחוזי בדרום.

ארבעת הנאשמים — נחמיה בנימין, אחיו דניאל בנימין, פנחס שושן ורפאל כהן, יובאו בקרוב לדין בבאר־שבע. סגן פרקליט המחוז, עו"ד נ. בירם, מאשים את הארבעה, כי בין דצמבר 1973 וינואר 1974 גנבו מהנמל לוחות־נירוסטה ומנוף הידראולי, מכונה לחיתוך ברזל ומטענים אחרים, שהיו מיועדים ליבואנים ולקניינים בישראל. הם עשו זאת לאחר שזייפו מסמכים ושינו שמות על ארגזי המטענים. הנאשמים ניסו, לפי כתב־האישום, להערים על עובדי הנמל האחראים להוצאת סחורות, באמצעות מסמכים מזויפים, כאילו הסחורה מיועדת למסגריה שבבעלות האחים נחמיה ודניאל בנימין.

הנאשם השלישי, פנחס שושן, עבד כמלגזן בנמל אשדוד והיתה לו גישה חופשית למחסנים. שני האחים, נאמר בכתב־האישום, שילמו לשושן סכום פעולה שהעניקו לו רווחים נאים.

ב־30 בינואר השנה נתפסו כאשר הגיעו במשאית לשער הנמל, והשוטר ביקש לברר, אם תכולת המשאית זהה לתכולה הרשומה בניירות. דניאל בנימין הורה לרפאל כהן, שהיה על המשאית, לברוח, ואת נהג־המשאית, אמנון מרוזי, שידל, כי יעיד במשטרה, שהמכונית נגנבה ממנו ולא היתה בשירותו באותו יום. תמורת זאת הציע למרוזי 30 אלף ל"י כדמי לא־יחרץ, ו־200 אלף ל"י כדי שיטול את האשמה על עצמו ולא יסגיר את האחרים.

הגניבות נתגלו לאחר שיבואנים, שלהם היתה מיועדת הסחורה הגנובה התלוננו במשטרה, אשר פתחה בחקירה מקפת בנמל אשדוד. במהלך החקירה לא הצליחה המשטרה לאתר את אחד השותפים דניאל בנימין, ורק בשבוע שעבר הוא נתפס. שופט מחוזי בבאר־שבע הורה לעצרו עד סיום ההליכים המשפטיים בתיק זה.

חייל חשוד בגניבת רכב משטרה

חייל, החשוד כי גנב מכונית של קצין־משטרה, כשעה אחרי ששוחרר בידי המשטרה בעקבות גניבת מכונית אחרת, נעצר אתמול ל־10 ימים עד להעמדתו לדין.

רס"ל המשטרה י. הגיני סיפר בבית־המשפט, כי החייל משה זמיר נעצר בסוף השבוע, כחשוד שגנב מכונית פרטית בחולון, נסע בה, התהפך וגרם לתאונה. המכונית נפגעה קשה והוא עצמו נחבל קלות. אנשי המשטרה התחשבו בפציעה שלו והרפו מחקירתו ושיחררו את הצעיר. הוא חשוד, כי כשעה אחרי ששיחררוהו גנב מכונית משטרתית של קצין בכיר ונסע בה לביתו.

רפי - הרשימה הממלכתית
המרכז
ישיבת מזכירות דחופה
תתקיים ביום רביעי, י"ח בניסן תשל"ד 10.4.74
בשעה 5.00 אחה"צ בבית סוקולוב רח' קפלן ת"א
על סדר היום:
דו"ח ועדת אגרנט והשלכותיו
נא ראה הודעה זאת כהזמנה אישית.
בברכת חג חרות שמח.
המזכירות

הודעה לציבור הלקוחות
SHARP
MACE Electro
SUPERSCOPE
AIWA
Browni
הננו שמחים להודיע על הפעלתה מחדש של מעבדתנו ומביעים בזאת תודתנו לכל הלקוחות שנתאזרו בסבלנות ומבקשים את סליחתם על העיכובים שחלו במתן השרות בגין גיוסם הממושך של הטכנאים
עם לקוחותינו הסליחה
מעבדת שרות ותיקונים
סלון טוקיו
ת"א, רח' שינקין 10 • טל. 289722

ש. שליט

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מעריב לספורטאים

הקבוצות יוכלו להעביר כדורגלנים בתום העונה

דעה זו מתגבשת בוועדה ליישום תקנון החובבנות

מאת א. מכבי

העברת שחקני כדורגל בכל הרמות, מקבוצה לקבוצה, תותר בתום משחקי הליגה הקרובה. דעה זו מתגבשת בקרב חברי הוועדה ליישום תקנון החובבנות, והיא תחליט על־כך באחת מישיבותיה הקרובות.

הנהלה ההתאחדות לכדורגל החליטה בקיץ 1973 כי החל מה־20 ביולי 1973 ועד יולי 1975 לא יוכלו הקבוצות להעביר שחקנים, וזאת במטרה למנוע כל ביצוע עסקה, בעקבות התקנון החובבנות.

ההחלטה זו, שהיתה בבחינת „הוראה כיעור", נתקלה עתה בהתנגדות נמרצה כאשר כל הקבוצות, המבקשות לבטל אותה מאחר שלדעתן שחקניה בוגרים, וכדעת הקבוצה לשחרר אותם — כה עוד שהמבוגרים מתנים הצטרפות שחקנים צעירים.

אי ביתורים כל שחקנים אלה מחייב גם את הקבוצות לשלם להם שכר, דבר שמבטל את תקציב האגודות.

חברי הוועדה, העוים לבעיה זו, סבורים שאפשר להקל על הקבוצות בנקודה זו, בתנאי שביקורת המבקר תוכיח שהקבוצה עומדות בתקנון מבחינה כספית.

נער מאילת קפץ לגובה 1.92 מטר

הישגו טוב ב־2 ס"מ משיא הנוער

פיני כאבו, מבית־הספר „מקיף כללי" באילת, קבע תוצאה טובה משיא הנוער בקפיצה לגובה, כשקפץ 1.92 מטר — בשני סנטימטרים יותר מן השיא של אשל ליפשיץ, מהפועל עין־החורש.

תוצאה מצויינת זו נקבעה בתחרויות אתלטיקה של בתי־הספר העל־יסודיים, במחוז הדרום.

בין שאר התוצאות: יאיר מקלה, מ„תגר" אשקלון, הדף כדור ברזל (5 ק"ג) למרחק 15.58 מטר, יצחק כץ („תגר") רץ 1500 מטר ב־4:23.5 דקות ורפי המאירי רץ 100 מטר ב־11.1 שניות.

כדורסלני הנוער גברו על בלגיה 82–81

מאת משה דרר

את נבחרת הנוער שלנו בכדורסל מלווה הזילה של הנבחרת, שגברה באוגוסט 1972 על נבחרת ברית־המועצות באליפות אירופה באדאר. אולם נבחרת הנוער הנוכחית, זו שבה הזינב אמש כשהיא מנצחת את הבלגים 82–81, הצטרכה לעמול קשה מאוד כדי להגות מתחרה לקודמתה.

המאמן רלף קליין רצה לני־סות אמש כמה שחקנים, ואם כי נסיונותיו כמעט עלו ל־נבחרת בהפסד — הרי בסופו של דבר קבר נצחון בכוחה.

במשחק הבינארצי הראשון של נבחרת הנוער שנערך אי פעם בארץ.

היה זה בעיקר תודות לתר־שיה שגילו בדקות המכריעות שני שחקני המפתח של ה־נבחרת: אור גורן ממגידו ו־דני ברכה מתל־אביב. השניים שיתפו פעולה עוד במחצית ה־ראשונה, שבה עדיין לא נשקפה כל סכנה לנבחרת, שהובילה גם ביתרון משכנע של 13 נקודות (35–22) לפני שהתוצאה צומקה עד למחצית 43–37.

הבלגים צימקו ל־88–87, ואף זכו להוביל 79–78 כדקה לפני הסיום. ההולנדי נחום פליש ו־דני ברכה (שחזר להרכב) הגי־בו מיד ב־82–79, ואילו הבל־גים לא יכלו עוד אלא לקלוע סל אחד כדי להפסיד בהפרש מינימאלי 82–81.

אין ספק כי המשחקים הנוס־פים עם הבלגים (הערב ב־ים בבנין ומחר במעגן־מיכאל) יגבשו יותר את הנבחרת.

אחד הבולטים במחצית ה־ראשונה, היה התל־אביבי דני שאבי, שקלע בהצלחה שתה סלי שדה בשש הדקות הר־אשונות שלו. לאחר מכן נחלש והוסיף רק סל אחד במחצית השניה.

לנבחרת ישראל קלעו: גורן 29, ברכה 16, שאבי 14, בן־צבי 13, פליש 6, בר־אורי 4.

לבלגים: סמאס 22, קונקאר 14, חוסליקם 13, ראגנרס וטי־רטיקס 10 כ"א, מולקנס 8 ומינאבו 4.

שפטו: חסון ושגב. לעיני 800 צופים בהיכל הספורט ב־יד־אליהו.

2 אמריקנים בין כוכבי בלגיה שיופיעו בישראל

מאת בידי האלקה, מיוחד ל„מעריב לספורטאים"

הרכבה של נבחרת הליגה הבלגית בכדורסל, שתבוא לשלושה משחקים בישראל, בסוף החודש, נקבע אמש בידי המאמן רנה מול, ששימש בעונה שעברה מאמן הנבחרת ההולנדית.

בהרכב — שני אמריקנים, הונגרי לשעבר ואחד מגדולי שחקניה של בלגיה, ווילי סט־ורניה. אין בה ייצוג לאלופה החדשה של בלגיה, „ראסינג" מאלין.

עשרת כוכבי הליגה של בלגיה שיבואו לישראל ב־27 באפריל, הם:

ווילי סטוורניה, בן 35, 1.80 מטר; דוברט הורנן, בן 28, 1.78 מ', מ„סטאנדארד" ליאז'; פטריק דלנוקייר, 25, 1.90 מ', מ„ברוז'"; אסיין גרסט, 22, 1.86 מ', מ„אאוראלי" אנט־ורפן; זייגרס, 29, 1.90 מ', מ„ריאל"; כריסטיאן באק־באל, 25, 1.96 מ', מ„ווילהורד"; ג'ון ריבוק, אמריקני, בן 25, 2.02 מ', מ„ווילהורד", לשעבר שחקן אוניברסיטה צפון־קארו־ליינה, שהכתרתה הבינה כאלו־פת המכללות של ארה"ב; ארט ווייס, אמריקני, בן 24, 1.96 מ', מ„סטאנדארד" לשעבר מאוניברסיטת „ג'ורג'טאון"; קני קארפאנטייה, שחקן „פרא־בוי" מהליגה השניה; אימרה גיטראי, לשעבר שחקן „הונבד" בודפסט שהתאזרח בבלגיה, 2.02 מ', כיום שחקן „פראבי".

בסוף השבוע שעבר הוכתרה קבוצת „ראסינג" מאלין כאלו־פת בלגיה בכדורסל לשנת 1974, אחרי שניצחה במחזור האחרון את בוס ליר 77–66.

באליפות הטניס:

גליקשטיין נוצח בידי לנגספורד 6–2, 6–2

מאת ישראל הייכמר

במשחק המרכזי באליפות הפסח בטניס, גבר אתמול הניו־זילנדי פיטר לנגספורד על אלוף הנוער הישראלי, בן ה־16, שלמה גליקשטיין 6–2, 6–2.

המדורג כספר 1, האמריקאי רוברט רייזנברגר, העפיל לשלב רבע הגמר, בנצחו את סוני אלדלי 6–1, 6–2. גם האמריקני פיטר פישבך העפיל לרבע הגמר כשגבר על יוסף סכבי חולץ 6–2, 6–3.

לבן פאהרן, הביס את אב־ריב גולן 6–0, 6–0.

במשחקי היחיד של כנירות נכנע בזכ"ל ההתאחדות לספור־ט, שמואל לליין, לאהר מאבק קשה בן 3 מערכות לצבי לרין.

בשלב חצי־הגמר לבנים יה־בוזדו ג'ודי קונור (ניו־זילנד) ודיאנה אייסבורן (אוסטרליה), ובמשחק השני: חגית צוברי בת ה־13 נגד גידה איסטבורן (אוסטרליה).

להצי גמר זוגות נכים הצ־פילו האהיית אייסבורן, וכן ליבמן–גוכבי, רוזנגרטן–הה, וקנגור–סכראום.

הגרמני יורגאן באך בן ה־27 ניצח לאמל באבק כרותק את פרנק הלס 6–3, 6–4, 6–1, האוסטרלי לי קוכלינגמן ניצח במשחק נאה את רוברט פילי־גטון 7–5, 6–3.

יאיר ורטהיימר שהקן ה־נבחרת שחזר שנה קודם־

האלוף שלם, בשוב הטניסאים מטהרן:

ה„איראנים טובים יותר"

„האיראנים היו טובים מאד־דמ, מאביר אקבאדי, האלוף הדותיק — טוב מבני; ממקני הזוגות שלהם, הצעירים אלופי הנוער — טובים ביותר הנבר־היומר והאבתן פורהב שלמ: פליקם קמלן היה עבר ביהם טוב בגיום הראשון ולדעתי לא ביתה יכולתה, ביום האחרון. לכן הפ־סדנו 1–4 — הכביר אתמול אלוף ישראל בטניס, יהושע שלם את הכבור הנבחרת ב„גביע דיוויס" נגד איראן, בטהרן.

שלם הדגיש בשובו, כי ה־נבחרת נהקלה ביחס יוצא מן הכלל מצד המארחים האיראנים. הופקדה על הישראלים שמירה חזקה ללא הפסק „ו־קציני הבטחון אמרו לי בעת שנפרדנו, כי הם יודעים ש־תהיה להם עבודה רבה באב־טחת משלחת ישראל למשחקי אסיה, אבל הכל מעוניינים ש־תהיה משלחת גדולה וטובה".

בעניין זה נמסר כי טורניר הטניס במשחקים יהיה ליחידים ולגברות — ונחשב לאחד מ־אירועי־השיא של ה„אס־אדה".

פולק בראש בתום הסיבוב הראשון בליגה האישית בטנ"ש

יהודה פולק, מהפועל תל־אביב, זכה אתמול במקום ה־ראשון בתום הסיבוב הראשון בליגה האישית לטניס שולחן.

בסיכום הכללי צבר פולק 8 נקודות, הפסיד אחד (לגרינ־ברג) ויחס מערכות 17–2.

* שבוע בריכה ישתתפו ב„גביע אירופה" לנבחרות ב־כדורסל, שייערך השנה זו ה־פעם הראשונה, מיום במאי עד 12 ביוני. על־כך הודיע בפא־ריס, מוכיל פיב"א וילאם ג'ונס. המדינות הן: איטליה, צרפת, מערב־גרמניה, הולנדיה, יוון ויוגוסלאוויה. בשנה הבאה יגדל מספרן ל־8 ובעוד שנתיים ל־10.

מכבי פתח־תקוה זכתה השבוע בפרס־ההגינות במגרשי הכדורגל

קבוצת הכדורגל של מכבי פ"ת, מן הליגה הלאומית — זכתה השבוע בפרס־ההגינות בסך 2000 ל"י במיבצע השבועי, שנועד לשפר את האוירה במגרשי הכדורגל. מיבצע זה הוכרז לפני שלושה שבועות על־ידי „מעריב לספורטאים", בחסות בנק דיסקונט ובשיתוף פעולה עם ההתאחדות לכדורגל.

במשחקה הביתי בשבת עם בית"ר ירושלים (0–0) צברה מכבי פ"ת 40 מתוך 45 הנקודות האפשריות — ולא נרשמה לחובתה שום נקודת־חובה. מכבי פ"ת הקדימה בשתי נקודות את הפועל פ"ת ולשותיהן היה יתרון ניכר לגבי קבוצות הליגה הלאומית האחרות.

מכבי פ"ת היא הקבוצה השלישית שזכתה בפרס של 2000 ל"י במיבצע ההגינות. הקדימו אותה הפועל קרית־אתא מליגה א' ובית"ר בדים מליגה ב'.

היום בספורט

2 משחקי גומלין ברבע־גמר הגביע:

בית"ר י־ם מול הכח ב"ש - הפועל פ"ת

במגרשי הכדורגל של ימקא וכאר־שבע ייפתח היום ב־3 אחר־הצהריים סיבוב הגומלין ברבע־גמר גביע המדינה: בית"ר ירושלים תארח את הכח־מכבי ר"ג והפועל באר־שבע תתמודד עם הפועל פתח־תקוה.

לבית"ר יש סיכויים טובים לעלות לחצי־הגמר לאור כש־רה הטוב המשבר של הכח (במשחק הראשון — 1–1) ובבאר־שבע יעמוד למבחן יתרון ה־2–0 של פתח־תקוה.

שני המשחקים הנוספים (מכבי ת"א — מכבי פ"ת, הפועל ת"א — הפועל חיפה) יתקיימו מחר ב„בלומפילד".

בר־חמא מוצע כמאמן־כושר בהכח

„אם לא בליגה — לפחות בגביע. הייני קבוצה גביע מי־טובת — ובשמול להיכוח מזה, שיש לנו עדיין מה לתרום — טיפה אמש ראש הקבוצה ה־אלופה, יהודה שהרבני. עפי־לות קדחתנית שהיתה את־התמיים ונכללה אסיפת־חרום של השחקנים, המאמן ההנ־הלה.

לדברי מאמן הקבוצה, אלי־עזר שפיגל, צפויים היום מספר שינויים בהרכב, בנסיון לפתור חלק מן הבעיות התמורות ש־ההצוורר לאחרונה בהרכב ה־אלופים, בעיקר בחוליית ההגנה ובמרכז השדה. הכח ספגה ב־עשרה משחקיה האחרונה ב־ליגה (5 נקודות בלבד!) 19 שערים!

לקראת משחק הגומלין ב־גביע נגד בית"ר ירושלים, אח־הי"צ בימקא, צפויה פרס ל־שובו של שאול כהן להרכב — גם מהפכה בחיצקה. אבל ה־מאמן שפיגל שומר לעצמו, מסיבות מובנות, את הזכות ל־פרסם את כוונתיו רק סמוך למועד המפגש.

עובדה פיקאנטית: בית"ר ירושלים והכח יפגשו טוב ב־מגרש ימק"א בשבת הקרובה — במסגרת הליגה.

עד למשחק הבא בין שתי הקבוצות הבהבי כבראה ה־האפה, כי קצין אימון נוספי ראשי של צה"ל, סגן אלוף עמוס בר־חמא, יישבו ל־זמן־כה כמאמן כושר של האלופה. אתמול ביקר בבי־תר ואמו כאימון קבוצה הכח ואף זכה לברכתו של ה־מאמן שפיגל, אולם רק ה־יום יוברר אם הצעה בת־ביצוע.

סגן יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל מטעם מכבי, עזריקם מילצ'ין, חיזק גם הוא אתמול את ידי כדורגלני הכח — אבל כל המלים אינן שוות הרבה; „הרגליים הן הקובעות", העיר שחקן וותיק.

(א. צפרס)

סטלמך: זהירות מפני שאננות

„האוהד להשתנות לב השוב־קיה, כי הרף מצבה הקשה, יש להבה נסיון במשחקי ה־גביע ובמבנה האחרונה הצלי־חה בהבה" — הזהיר אתמול המאמן נחום סטלמך את הני־כה, מכבי שאננות, לאחר ה־אימון של בית"ר ירושלים שבו היתה השתתפות כלאה.

ויקטור לוי שנפצע בשבת ערך אימון קל — וישובץ ב־הרכב. צפויה הכללתו של המגן מאיר כהן בהרכב בבקום שח־קן־הרכש בבור.

● ההרכב המשוער: סורי־נוב; חכם, ג'אנו, מנשה כהן, מאיר כהן; נויבון, מלמיליאן, ויקטור לוי; בן־יעקב, ישי, סאבי.

(ג. פרוכמר)

פולברניס — בהרכב באר־שבע

שובו של יעקב פולברניס ל־הליה הקישור יהיה כנראה השינוי הבולט בהרכבה של הפועל באר־שבע במשחקה ה־ביתי עם הפועל פתח־תקוה.

מהרכבה הקבוצה (הבבדה אתמול במשחק אימון בקוצר על קבוצת הנוער הפועל „ה־שלושה" 3–0) יוסיפו להעדר מאיר בוזגלו (חזר להתאמן את־מול כשזירו מגובסת), חיים יהו־דה (שבוע ת„קפסר" אליהו עופר (הורחק השבת).

● ההרכב המשוער: מוס־קוביץ; בנימין, ברקדור, בנ־דוד, ה. כהן; ר. אליהו, פול־ברניס, מימון; יהב, (מ. אבי־גדור), אפרים צבי, נומה.

(ר. אריה)

ויסוקר — חוזר, רוזנטל בספק

יצחק ויסוקר, שוער הפועל פתח־תקוה יחזור היום להרכב קבוצתו במשחק הגומלין עם באר־שבע.

שיתופו של שמואל רוזנטל במשחק מוטל בספק, בגלל פצי־עה מילואים. אם לא יגיע ל־משחק, ישחק ישראל סטוציר נסקי במרכז השדה ואת מקומו

בהגנה ימלא מאיר בלומנפל.

בסוף השבוע נתהם ה־הסכם עם המאמן בועז קור־פמן לפיו יאמן את הקבוצה גם בעונה הבאה.

● ההרכב המשוער: ויסוקר; אביבזר, א. סאלם, סטר־ציינבסקי (בלומנפל), חביה; רוזנברוך, רוזנטל (סטוצינס־קי), גורמן; צלניקר, כליפה, שפיצר.

(א. לוי)

כדורסל

מכבי ת"א נגד מכבי ר"ג

שני משחקים בליגה הלאו־מית בכדורסל ייערכו הערב: ביד־אליהו תארח האלופה, מכ־בי תל־אביב את סגניתה, מכבי רמת־גן, ובגבע, תארח גבעת־ברנר את גור־דוד/בית אלפא.

* שני משחקים ייערכו ה־ערב במסגרת המחזור השביעי בליגה הארצית בכדורסל, מחוז הדרום. אליצור ת"א תארח ב־8.45 את הפועל „אריה" ת"א והפועל גת תתמודד בביתה (ב־7.30) עם אליצור פ"ת.

מה בקבוצות

● בני־יהודה: לנוכח אי־הצלחת החלוצים לכבוש שע־רים במשחקים האחרונים (שער — בארבעה משחקים) האמבן נקודות רבות, ערך אתמול ה־מאמן יוסף מהלל אימון בעיטות מיוחד לחלוצים. בדיבורים, אר־מיאן, עזורי ואהוד סולמי — נעדרו מן האימון. (ר. יצחר)

● באר־שבע: 18 כדורגל־נים השתתפו אתמול באימון — בהם שני צעירים מבטיחים: גרוסמן ושגעם. נעדרו: קשטן, בהרי ומרצ'ינסקי. עיקר האימון הוקדש לבעיטות לשער.

(א. אורשמן)

● הפועל ירושלים: התלוץ ציון תורג'מן הודיע כי הוא פורש זמנית מפעילות. הרקע לכך: נעוץ, לדבריו, בכך כי צעביו נתערערו עקב מצבה של הקבוצה, גיהולה המקצועי ו־שיטת משחקה הבלתי־מתאי־מה, לדעתו. „בטרם יבגדו בי עצבי לגמרי, רצוי שאנוח" — אמר לי. (ב. פרוכמר)

● מכבי חיפה: ישעיהו שווגר ויהושע גל נעדרו אתמול מן האימון — כמו בשבועות האחרונים — עקב גיוסם. אגמי לא התאמן מפאת מחלה.

(א. ירון)

זעזועים בשליש השני

* נתניה - יציבה; מכבי ת"א - נחלשה
* הדרדרות קריטית אצל האלופה הכח
* בית"ר ירושלים אלופת השליש השני

מאת ישראל רוזנבלום

בשבה הגיעה הליגה הלאומית בכדורגל אל תחנת ביניים חשובה: היא עברה שני שלישים בדרכה הארוכה. עתה, משנותרו עוד 900 דקות של משחק עד לסיום העונה, במטרם יפתח שלב ה„פיניש", כדאי לבחון את העובדות המעניינות, העולות כתוך השוואת טבלה השליש הראשון של הליגה לטבלת השליש השני.

	71/2	72/3	73/4
שערים	300	339	284
צופים	778.600	739.200	700.200
מורחקים	14	17	14

הטבלה במחזור ה־20 — ב־3 עונות

מתוך שלל הנתונים הבאל־פים, נצביע תחילה על הבולטים ביותר:

● בצמרת — הנסיגה ה־גדולה ביכולתה של מכבי תל־אביב, לעומת יציבות יחסית במחנה מכבי נתניה.

● בתחתית — השקיעה ה־משמעותית של האלופה הכח־מכבי רמת־גן, לעומת התאר־שות ניכרת של תניכי הערי בים (הפועל ת"א) ואמציה לבקוביץ (הפועל ירושלים).

● במרכז — ההישג המצוין של בית"ר ירושלים, המתבטא לא רק בזאון הנקודות (אלופת השליש השני), אלא בעיקר ב־עובדה שקבוצה זו ספגה במשך 10 המחזורים האחרונים רק שער אחד!!

עם תום משחקי השליש ה־ראשון של הליגה, יכלה מכבי ת"א להיות מרוצה בהחלט מהישגיה המרשימים. אבל כיום אין היא יכולה להיות מרוצה כלל וכלל מהישגיה. מול 16 הנקודות שנטלה בעשרת ה־משחקים הראשונים, מאכזבות שבעתיים 9 הנקודות שאספה בשליש המשחקים השני.

● הסיבה — כמו אשתקד

נסיגה רצינית זו בכושרה של מכבי ת"א — שבאה בעקבות שיבוש משחק הצוות המצויין שלה — עלולה היתה להרחיקה מן המירוץ לאליפות, אלמלא סבלה גם יריבתה העיקרית ל־מירוץ — מכבי נתניה — מכמה אכזבות, למרות שנתניה שמרה גם בשליש השני על הקו ש־איפיין אותה קודם לכן: ב־י־גוניות יציבה.

מכל מקום, אם לערוך הש־וואה נוספת, בין טבלת הליגה הנוכחית לבין זו שגרשמה אש־תקד (בתום 20 מחזורים) מתג־לה תמונה זהה למדי בצמרת. אינני יודע אם גם השנה תהיה האלופה אותה קבוצה המחזיקה בבכורה בתום השליש השני (כמו אשתקד), אבל ברור הוא שכתור האליפות ישען העונה על כאון נקודות מבוכך למדי, במיוחד אם נזכור ש־65 אחוזי הצלחה, מקנים עתה לנתניה את המקום הראשון.

● שליש קריטי להכח

אם היה השליש השני מאכזב מבחינתה של מכבי ת"א, הרי שהיה אולי קריטי לגבי האלו־פה, הכח־מכבי ר"ג. להשיג 5 נקודות מתוך 20 האפשריות — זו תעודת עניות של קבוצה, שמוניטין יצאו תמיד לכושר הלחימה שלה ולהתיצותה. מס־תבר, שהמשבר המוקד עתה את האלופה הוא קשה ביותר, ואם נגסה ללמוד עליו משפת ה־מסטרים, הרי שלחולשת מער־כת ההגנה — שספגה בשליש השני יותר שערים מכל קבוצה אחרת — יש כנראה השפעה מכרעת על הידרדרותה.

הפועל ת"א, שבתום השליש הראשון היתה שקועה עד צוואר באיזור המכוכים, גילתה הת־אוששות ניכרת, בזכות בטחון עצמי משופר במשחקה, ששייע לה להכפיל כמעט את מאזן נקודותיה. תוך ייצוב משמעותי של מערך ההגנה.

גם הפועל ירושלים הגדילה בצורה ניכרת את אוסף נקו־דותיה, אבל העובדה שהיא עשתה זאת על־ידי שרשרת מורה באריכותה של תוצאות תיקו, מצביעה בעצם על מקור חולשתה העונה: מחזיקת ה־גביע, שאשתקד צברה בפרק זמן זה 24 נקודות(!) מתקשה הקונה לנצח, ויעיד על כך גם מספר שערי הזכות שלה (9) שהוא הנמוך ביותר בליגה כו־לה.

ואם היתה הפועל ירושלים הקבוצה שכבשה את מספר ה־שערים הנמוך ביותר, בליגה בכלל, ובשליש השני בפרט (4), הרי שבית"ר ת"א היא הקבוצה שהבקיעה את מספר השערים הגדול ביותר (14) בשליש השני.

● ירידה בהבקעה

וכאשר המדובר בשערים, כדאי לשים לב לירידה הבולטת שחלה בתחום מרתק זה, ב־השוואה לתקופה המקבילה אש־תקד. מול 339 שערים שנרשמו בעונה הקודמת, הובקעו העונה רק 284 שערים, כלומר, ירידה של 55 שערים, שהם כ־16 אחוזים.

גם במספר הצופים חלה ירי־דה, בהשוואה לתקופה המקבי־לה בעונת 1972/3. הירידה מתבטאת ב־5 אחוז, אבל אם נזכור כי העונה נפתחה כאשר חלק גדול של הציבור היה במדים, הרי שאין מקום לייחס לירידה זו חשיבות מיוחדת.

לעומת זאת ישנה ירידה קלה במספר המורחקים מן המגר־שים (כולל 4 „צהובים"), אך כי הכתוב מדבר רק על מוחקי הליגה. להשלמת התמונה יש להוסיף עוד ארבעה כדורגלנים שהורחקו במשחקי הגביע, אשר מהם (אלי לוונטל) אפילו פע־מיים...

הליגה הלאומית 73/74

בתום השליש הראשון

.1	מכבי ת"א	3–16	16
.2	מכבי נתניה	3–11	14
.3	הפועל חיפה	14–14	13
.4	הפועל כפ"ס	9–11	12
.5	מכבי יפו	5–7	11
.6	בית"ר ת"א	6–7	10
.7	הכח ר"ג	8–8	10
.8	בני־יהודה	6–5	10
.9	הפועל חדרה	8–6	10
.10	מכבי פ"ת	10–7	10
.11	הפועל פ"ת	8–11	9
.12	בית"ר י־ם	15–10	9
.13	הפועל ב"ש	14–12	7
.14	מכבי חיפה	13–9	7
.15	הפועל ת"א	10–6	6
.16	הפועל י־ם	13–5	6

הליגה הלאומית 73/74

בתום השליש השני

.1	בית"ר י־ם	1–7	14
.2	מכבי נתניה	7–12	13
.3	הפועל פ"ת	8–10	13
.4	בית"ר ת"א	15–14	12
.5	הפועל כפ"ס	4–8	11
.6	מכבי יפו	9–12	11
.7	מכבי פ"ת	8–9	11
.8	הפועל ת"א	5–8	10
.9	הפועל י־ם	3–4	10
.10	הפועל ב"ש	5–5	10
.11	הפועל חיפה	13–9	10
.12	מכבי ת"א	9–10	9
.13	בני־יהודה	9–8	9
.14	הפועל חדרה	10–6	7
.15	מכבי חיפה	13–7	5
.16	הכח ר"ג	19–10	5

הליגה הלאומית אשתקד

לאחר 20 מחזורים

.1	הכח ר"ג	12–27	29
.2	הפועל ת"א	19–31	26
.3	הפועל י־ם	14–20	24
.4	מכבי יפו	14–23	22
.5	מכבי פ"ת	28–29	22
.6	הפועל כפ"ס	18–20	21
.7	בית"ר ת"א	17–19	20
.8	הפועל ב"ש	26–27	20
.9	מכבי ת"א	16–17	20
.10	מכבי חיפה	22–19	20
.11	הפועל חיפה	23–21	18
.12	בית"ר י־ם	22–16	18
.13	מכבי נתניה	28–17	17
.14	הפועל פ"ת	19–14	16
.15	שמשון ת"א	33–24	15
.16	ברמודק	30–17	12

ליגה ב'

מחזור מלא

כל משחקי המחזור ה־19 בליגה ב' בכדורגל, חוץ מן המשחק בין מכבי „הטכניון" חיפה להפועל רמת־השרון (שנדחה למחר), יתקיימו היום ב־3 אחה"צ.

פרוט המשחקים:

צפון א': בית"ר טבריה — מכבי ביאליק; בית־שאן — בית"ר ק. שמונה; הפועל תל־חנן — מכבי טבריה; נצרת עילית — בית"ר נהריה; קרית חיים — בני עכו; הפועל טב־עון — כפר־רופין; חצור — אפיקים.

צפון ב': הפועל סיבה — מכבי השרון; גבעת־אולגה — הפועל רעננה; גבעת־הכרמל — מכבי חדרה; הפועל בנימינה — מהגה־יהודה; מכבי זכרון — הפועל זכרון; מכבי פרדס־חנה — בית"ר בנימינה; הפו־על עפולה — גבעת־חיים; בית אליעזר — בית"ר דב.

דרום א': בית"ר חולון — בית"ר לוד; הפועל גבעתיים — קרית־אונו; כפר־שלם — בית"ר הרצליה; הפועל צפת — אור־יהודה; בית"ר ר"ג — בית"ר יפו; בית"ר בת־ים — מכבי יהוד; כפר־קאסם — ראש־העין.

דרום ב': הפועל אילת — קרית־גת; עטרות — מכבי ב"ש; בית"ר אשדוד — מכבי ירושלים; הפועל אשק־לון — ירוחם; אופקים — מרחבים; מכבי יבנה — מכבי רחובות; מכבי רמלה — קרית מלאכי; בית"ר ב"ש — הבירה ירושלים.

* מגביע קוראל בכדורסל. במשחק הגמר הראשון: פורסט קאנטו (איטליה) — פרטיזן בלגרד 99–86.

ספורט־טוטו

12 X 21

דקורטור מקרית שלום תל־אביב זכה השבוע בפרס ראשון ב„טוטו"

מוטי הושמנד

310.000 ל"י

השבוע מינימום כלל הפרסים חצי מיליון ל"י

מינימום הפרס הראשון 250.000 ל"י

יום חמישי — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

הופיע
מעריב לנוער

בגליון השבוע:

המצהירות

האם מוצדק „שחרור אוטומטי" של בנות מצה"ל?

„מלחמת המעמדות" של הבאבונים	מסע אל מערכת השמש
ילדות קלה	חדשות לנוער
ניב־עלומים	על העוקם
בידור־עשרה	חדשות לנוער

ספורט

שלמה גליקשטיין - „מלך" הטניס

בין פותרי החידות יוגרלו 5 תקליטים אריכי־נגן מתוצרת

RCA

והשבוע: להיטיה של נאדה

פיתוח מזרח ירושלים בע"מ
EAST JERUSALEM DEVELOPMENT LTD.

רחוב ממילא 18 — ירושלים

מכרז פומבי
לחכירת נכס
בשכונת ימין משה
ירושלים

„פיתוח מזרח ירושלים" בע"מ מודיעה בזה כי היא מוכנה לדון בהצעות לרכישת זכויות חכירה לדורות לגבי 7 נכסים בשכונת ימין משה בירושלים כפוף וכהתאם לפרטים על תנאי המכרז שאפשר לקבלם במשרדי החברה, רחוב ממילא 18, ירושלים, טלפון: 224404 / 224403.

הצעות יש להגיש כמוהר בתנאים הנ"ל עד ליום 10.5.74 שעה 14.00.

פיס עם ספח-סיכוי מיוחד
רבע מיליון במכה אחת!

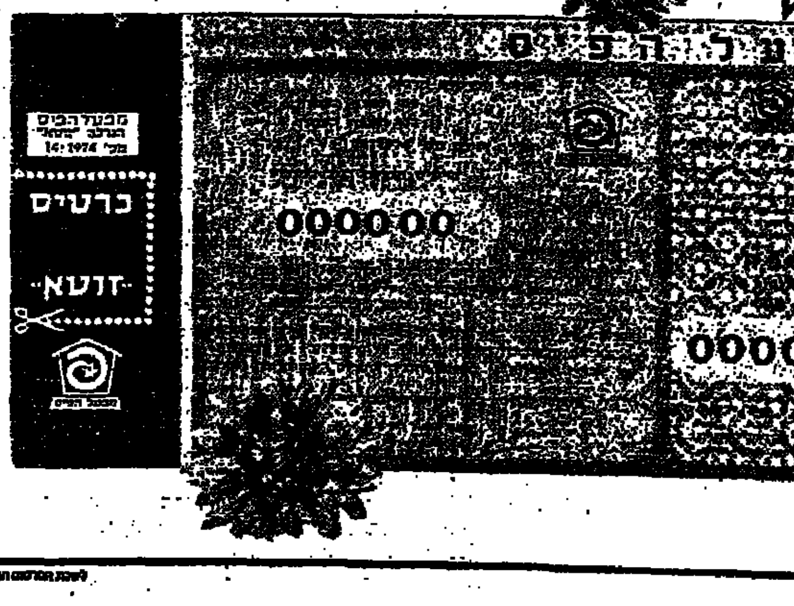

עיריית תל־אביב־יפו

עיריית תל־אביב—יפו בשיתוף עם הערים השכנות עושה

לביעור יתושים במקווי מים במקומות ציבוריים

העירה יתושים קיימה בתוך מערכות ביוב לקיות בחצרות, בניקוזי מים פתוחים, בבינות ובחצרות, במרתפים ובמקלטים וכן במיכלים והפצים שונים.

תושבי העיר מתבקשים למהבהם:
* להריק כים ממיכלים, חביות וכלים אחרים שאינם בשימוש המצויים של גגות ובחצרות.
* לבדוק את מערכת הביוב בחצרות, לאטום כל חריץ, או סדק, להחליף מכסים מזוקים על הא' הבקרות, בורות־רקב ובורות־סופגים.
* לצקת פעם בשבוע נפט, או סולר אל תעלות ניקוז ומערכות ביוב.
* לתקן ברזים דולפים בחצרות ובבינות.

בכל מקרה של גילוי יתושים יש לחפש בראש וראשונה את מקור הדגירה בסביבה הקרובה היינו בחצרות ובבנות הבתים. יש לדאוג בדחיפות לחיסול הגורם להתרבות היתושים ולהודיע לעירייה, אם המפגע לא חוסל. הטלפונים: 625724 (מוקד הדבירה), 246193 (מוקד אגף התברואה).

הקפדת תושבי עירנו על הכללים לביעור מקורות דגירה ימנעו מכת היתושים.

אגף התברואה

7½% הנחה למשלם מסים מראש באפריל
תשלומים בבנקים ובעת"א-יפו

אופק
רח' יהודה הלוי 75 טל. 621987

בית־ספר מקצועי־תיכון בפקוח משרד החנוך והתרבות

החלה ההרשמה לשנת תשל"ה

למגמות
מכס (יחידה בארץ) • פקידות
• מיכון (תיכנות מחשבים)
• חשבונאות
בחינות בגרות
במסלול מקצועי תיכון (מסמ"ת)
*
שכר־לימוד מדורג ממשלתי ותעודות גמר ממשלתיות. תלמידי ט' ותלמידי י"ד בלימוד ...
*
פרטים והרשמה:
בית־ספר „אופק", רחוב יהודה הלוי 75 תל־אביב, בשעות 1—9 למנהי"צ, טלפון 621987

מיכרז למכירת רכב

מוצעות בזה למכירה המכוניות הבאות:

רכב נוסעים טריומף 1300
מספר רישוי 291-620, שנת יצור 1971.

ג'יפ ווילים
מספר רישוי 251-610, שנת יצור 1970.

את המכוניות אפשר לראות בחניון משרדנו „בית יכין" רחוב קפלן 2 תל־אביב — מיום שני 8.4.74 ועד יום ששי 12.4.74, בין השעות 8.30 עד 12.30.

הצעה, בצירוף המחאה בנקאית בשיעור 10% מערכה, יש לשים לתיבת המכרזים ליד חדר 214 במשרדנו הנ"ל. על המעטפה נא לציין: מיכרז רכב 74/2.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה אחרת.

יכין חקל בע"מ

תקון טעות

במודעה של האפוטרופוס הכללי בישראל בענין עזבון המנוח לושה גרבר ז"ל שהופיע בעתוננו ביום 3.4 שאפשר לראות את המטלטלין בשטיחי מגן ברחוב נורדאו 195

צריך להיות ברחוב בן־יהודה 195 (פינת נורדאו).

מכרז מס' 41/73

לקבלנים, ספקים, יצרנים ומשתתפי מכרזים פומביים בכל התחומים כמות הצעות מעניינת ב„מכרזים" שרות תלת יומי למשתתפי מכרזים פומביים — פרוספקט לכל דורש.

מכרזים: דרך פתח־תקוה 7, ת"א, טלפון 612192.

הגעל ה־100% אורטופדית

„לסטרה"

רק אצל לוי־לסטרה
שד' הנשיא 130
מרכז הכרמל, חיפה.

לרס"ר נאולה צברי

השתתפותנו הכנה במות עליך

אביך ז"ל

מפקד הבסיס ופקודיו

לרס"ר נאולה צברי

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

חבריך לעבודה באגף השלישות

להברתנו **רחל פז והמשפחה**

משתתפים אנו באבלך במות

אביך ז"ל

הרופאים והמילדות בחדר הלידה
בית החולים בילינסון

אוניברסיטת תל־אביב
בית־הספר לרפואה

מכבדים את זכרה של

וינטרוב חנה ז"ל

שנפטרה ב־י"ט בניסן תשל"ד (31.3.74)
והקדישה את גופתה למדע הרפואה.

לחברנו עמינדב שדה

השתתפותנו הכנה באבלך על מות

חמיך ז"ל

תוגלה בע"מ
ההנהלה והעובדים

לד"ר זאב היגדס היקר ולמשפחתו

משתתפים בצערכם הרב על מותה ללא עת של יקירתכם הרעיה והאם

שולמית ז"ל

ברברה פדור

במשב גילת
למכירה

משאית ליילנד - ביבר 1972
מהפך

פרטים: משרד להובלה „מרהבי", מפגש מרחבים, ד.נ. הנגב, טלפון 83311—057.

דרוש משקיע
עם - 150,000 ל"י
להקמת נגריה

הזמנות וניהול מובטחים.

בהצעות נא לפנות לת.ד. 26490, תל־אביב.

להשכרה בשכר חודשי
מבנה תעשייתי
500 מ"ר עם כוח ומים
באיזור התעשיה — אזור־חולון

פרטים נוספים: בטלפון 03-623480 או 03-822489 בין 8—1 בצהרים

בתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למכתב „ריקורד" ת"א, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת · פיקה ממשלתי

למשפחת בנימין

אתכם באבלכם הכבד
בנפול יקירכם

סמ"ר בנימין מאיר
הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

משפחות: אדלשטיין
מרדכי
סלפק
צור

עיריית חיפה

משתתפת באבלו של חבר ההנהלה
מר אברהם דניגו
על מות
אמו ז"ל

יוסף אלמוגי
ראש העיר

למליה בספי

משתתפים באבלך הכבד
על מות

אמך ז"ל

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר
אוניברסיטת תל־אביב

לחברנו **בלס ניסים**

משתתפים בצערך במות עליך ללא עת
אחיך

דוד ז"ל

חבריך לפלוגה

לאברהם אלון ולמשפחה

אתכם באבלכם הכבד
בלוקה ללא עת

דניאל ז"ל

קורן גד
אלון יעקב
„ברק" — מבצעי פרסום

למשפחת חסקין

איתכם באבלכם הכבד
בנפול יקירכם

אפרים חסקין הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

בית כפר ביל"ו

המומים מפטירתו ללא עת של חברנו היקר

ד"ר יהודה ניר ז"ל

ומתאבלים מרה יחד עם
רחל והמשפחה

המחלקה לנגיפים
המכון למחקר ביולוגי בישראל
נס־ציונה

למשפחת בלט

אתכם באבלכם הכבד על הבן

סמ"ר משה בן ישראל והניה בלט
הי"ד

שנפל במלחמת יום הכפורים

ארגון עולי רייביך־לובלסקי

[illegible] عن الأصل

هكذا من الأصل

תשלובת „אתא"
ההנהלה וחבר העובדים
אבלים יחד עם משפחות העובדים
ששכלו את יקיריהם במלחמת יום הכיפורים

אדלה אלכסנדה	בנפול בנו	**משה**
אהרוני מרים	בנפול בנה	**אהרון**
גבע לאה	בנפול בנה	**אריה**
כספין מלכה	בנפול בנה	**שמואל**
סטניסלבסקי דינה	בנפול בנה	**אברהם**
פריד עמנואל	בנפול בנו	**עמוס**
רוזנברג ויקטוריה	בנפול בנה	**טיבור**
רוזנטל פרידה	בנפול אחיה	**יעקב**
שושן יעקב	בנפול בנו	**יצחק**

יהי זכרם ברוך

למשפחת קרול וקיבוץ נגבה

אני משתתפים בצערכם במות

ליפא קרול ז"ל

ממיסדי מכוננו וחבר הנהלתו

„מתמור" בע"מ
מכון תערובת מרכזי
לאזור הדרום והנגב

על פטירתו של חבר מועצת המנהלים

ליפא קרול ז"ל

אבלים ומשתתפים בצער
המשפחה וקבוץ נגבה

כותנת־הדרום
פתז הדרום
סיבי המרכז

למשפחת קרזל

משתתפים באבלכם הכבד במות

ליפא ז"ל

משפחת פישמן
ומשרדו

למשפחת כהן
אתכם באבלכם הכבד בפטירת יקירכם

שלמה כהן ז"ל

עובדי מח' החקירות מכס ת"א

חוק התכנון והבניה,
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
קרית־גת
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת מס' ה/292 אזור התעשיה קרית גת, שינוי יעוד משטח להתנה ולחלק להעשיה גוש 1834", שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1875 התשל"ג 9.11.72 עמ' 469.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית הנ"ל, ובן במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית־גת וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. ורדימון
להתכנון ולבניה, מחוז הדרום
יו"ר הועדה המחוזית
א' ניסן תשל"ד (24.3.74)

המכללה הטכנולוגית „אורט"
תל־אביב ע"ש א. סינגלובסקי
ההנהלה, המורים, העובדים, ועד ההורים והתלמידים
אבלים על הבנים והבוגרים
שנפלו במלחמת יום הכיפורים
ומשתתפים בצער המשפחות

אופנגנדן יוסף הי"ד
בר־גיורא חיים הי"ד
גליק יורם הי"ד
גרנות (גרינשטיין) מירון הי"ד
זהבי משה הי"ד
חיגר שלמה הי"ד
ימיני מאיר הי"ד
כבודי נתן הי"ד
ליטני יניב הי"ד
מונהייט יהודה הי"ד
פרידריך אברהם הי"ד
שור שלמה הי"ד
שפיר (שפיץ) דב הי"ד

יהא זכרם ברוך

אנו אבלים על פטירתו של ידידנו ומנהלנו

ליפא קרול ז"ל

ומשתתפים בצער
המשפחה ובית נגבה

ההנהלות ועובדי
מעוף בע"מ מרבק בע"מ

למשפחה
ולחברי קבוץ נגבה

תנחומים על פטירתו של

ליפה קרול ז"ל

חבר הנהלת תבלין ראשון־לציון

הנהלת „תבלין"
ועובדיה

לרס"ן הררי שלום

משתתפים באבלך הכבד
במות

אביך ז"ל

מפקד החיל
וחבריך לעבודה

למר מרדכי אינהורן
יו"ר מנהלת החברה

משתתפים באבלך הכבד על מות

אמך ז"ל

מועצת המנהלים והעובדים של „פיא"
חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

בהתקרב יום הזיכרון לתפארת האומה — גיבורי מערכות ישראל
הננו להעלות את זכרו של יקירנו הבלתי נשכח

יוסף חיים שניאור

בנם היחיד של חוה ומשה ז"ל
נפל בגיבורים בחזית הצ"ל
ב"ו בניסן תש"ה, ב"ב במרס 1945, באיטליה.

לשעבר יו"ר המתי הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, מפקד־ומדריך ב„הגנה", מדריך נוער מעולה קורפורל בבריגדה העברית, גדוד ראשון, פלוגה ב'. יהם המשפה ערכים לאומיים, הנוכחים חברתיים וכלכליים, שהם אבני היסוד להחברה הדרושה ומתקדמת. קנאי לצדק ולעקרונות המוסר.

מתוך הרצה ספוגת כאב לאישיותו המופתית, הננו זוכרים את שמו בצרור החיים ומכבדים את זכרו חכרם של כל טהורי הנפש אשר בהלהם עם — הקריבו חייהם הצעירים וסללו הדרך להקמת מדינת ישראל.

ז. שניאור. ד"ר אורנה שניאור־זהל.
ד"ר גיורא נרי. יעקב. ויוסי.
ז. פבאריפינסק וב"ב.
המשפחות בארץ ובחו"ל.

מחר, יום רביעי 10.4.74 בשעה 21.15
נקיים אזכרה לבננו חברנו

אבידע שור ז"ל

אשר נפל במשימה על ביירות
העליה לקבר בשעה 15.30

המשפחה
וקבוץ שובל

בלב שבור וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

יוסף משה וידברג

ז"ל

לשעבר מנהל סניף בנק לאומי בצפת.
הלויה התקיימה ביום שני, ט"ו בניסן תשל"ד (8.4.74).

המתאבלים:
אשתו: צפורה
בתו ובעלה: ירדנה וד"ר יהושע שמחה
נכדותיו: זיוה ויעל
אחיו: שמשון, אליהו ואברהם וידברג
גיסו: דוד וינקור

אבלים
על מותו ללא עת של
ידידנו

שמואל וורנר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

אל־בן/זופז

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתה
בשיבה טובה של אמנו וסבתנו היקרה

חנה לאה שמוקלרמן

ז"ל

הלויה התקיימה אתמול יום ב' ט"ו ניסן תשל"ד (8.4.74) בבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה

למשפחת **חיים שמוקלרמן**
יו"ר ארגוננו
אנו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו באבלכם
על מות האם

חנה לאה שמוקלרמן ז"ל

ארגון עולי רייביץ — לובלסקי

למשפחת בלומפלד
אתכם באבלכם הכבד על הבן
סמ"ר

יונתן בן דבורה ודוד בלומפלד

הי"ד
שנפל במלחמת יום הכפורים
ארגון עולי רייביץ־לובלסקי

בתנו

איילת

איננה

הלויה תתקיים היום, יום שלישי, י"ז בניסן תשל"ד, 9.4.74, בשעה 1.00 בצהריים בבית העלמין בקרית־שאול.
התהלוכה תצא בשעה 12.15 בצהריים מרחוב קפלנסקי 7, גבעתיים.

לילי וזאב אורן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של בעלי ואבינו היקר

ד"ר שמעון שיחור ז"ל

(צירנומורץ)

הלויה תתקיים היום, יום שלישי, 9.4.74, בשעה 14.30, בבית העלמין בבאר־שבע.

המתאבלים: אשתו סימה
בתו שרה ובעלה
ובנו אריה

לשדה ויסדום
השתתפותנו באבלך הכבד במות אביך

ד"ר שמעון שיחור ז"ל

(צירנומורץ)

הנהלת ועובדי
לשכת הבריאות באר־שבע

יקירנו

משה פייצ'ר

איננו

הלויה היום, יום שלישי, י"ז בניסן תשל"ד (9.4.74) תצא בשעה 2 אחה"צ ליד בנק לאומי, פתח־תקוה

האבלים:
רעיתו: שרה
בנותיו: זמירה ורחל ומשפחותיהן
אחותו: שרה
ומשפחות: פייצ'ר, שיין, פינקלשטיין ופז

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אחינו, דודנו וגיסנו היקר

יצחק פצ'ורניק ז"ל

נכד למייסד המושבה נס־ציונה

הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ז ניסן תשל"ד, 9.4.74 בשעה 3.00 אחה"צ מביתו ברח' הרצל 19 נס־ציונה

המשפחה המתאבלת

במלאת שלש שנים לפטירתה של
בתנו היקרה

ליאורה ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74) בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים ליד השער

ההורים לאה וזאב וולף

אמנו היקרה

דבורה מזן

איננה

הלויה התקיימה ביום שישי
י"ג ניסן תשל"ד 5.4.74

המתאבלים, בניה:
עו"ד יצחק מזן ומשפחתו
משה מזן ומשפחתו

לדינה רים

משתתפים באבלך במות

אביך ז"ל

רשות פיתוח
אמצעי לחימה

חברי הסנאט וביה"נ בארה"ב דנים כבר על פרטי דיוני־האישום נגד הנשיא ניכסון

דיון זה ("אימפיצ'מנט") ישמש הסנאט כחבר־מושבעים, ובית הנבחרים — כתובע ✶ יש ורשים שידור טלוויזיוני ישיר של כל הדיונים הללו ✶ משקיפים סבורים: ברגע שיוחלט על דיונים אלה — ניכסון יתפטר

מאת שמואל שגב, סופר "מעריב" בוואשינגטון

חברים בסנאט ובבית־הנבחרים האמריקני הגבירו עוד יותר את הלחץ על הנשיא ניכסון, באמצעות פירסום של מיסמכים, בני מאות עמודים, ... את ההערכה, כי ההחלטה ... להעמיד את הנשיא ניכסון למשפט.

רשמית אין עדיין מצפים עד בזה בקרוב. אך גדל מספר הסנאטורים כבר ציוו על עוזריהם להכין בשבילם סקירות על הליכי העמדת נשיא לדין ("אימפיצ'מנט") ואף הם מעיינים את ידיעותיהם בנושא זה. ספריית הקונגרס כבר נתבקשה על ידי רבים לספק להם חומר על הליכי "אימפיצ'מנט".

שידור ישיר

מנהיג הרוב הדימוקראטי בסנאט, סנאטור מייק מנספילד, כבר הביע בפומבי את הדעה, שיש לשדר בטלוויזיה בשידור ישיר את דיוני ה"אימפיצ'מנט", שבהם ישמש הסינאט, בראשות שופט בית המשפט העליון, כחבר מושבעים, בעוד שבית הנבחרים ממלא תפקיד של תובע.

יישפט — או יתפטר?

כדי למנוע מן המדינה קשיים שעלולים לנבוע ממשפט הנשיא, הציע סנאטור יעקב יעבץ, שהנשיא ניכסון ישעה עצמו בתפקידו למשך תקופת המשפט. לפי כך סגן הנשיא, ג'יראלד פורד, ימלא התפקיד של נשיא זמני עד לסיום ההליכים.

אין להניח, שניכסון ייענה להצעה כזו. לדברי מקורות בקונגרס, מאמינים רוב החברים בבתי המחוקקים האמריקנים, כי ברגע שיתברר לנשיא ניכסון שאין לו מפלט מדיוני אישום — יגיש את התפטרותו.

שימוש לרעה בסמכויות

ההרגשה ש"אימפיצ'מנט" הוא בלתי־נמנע גברה אתמול, עקב פירסום סידרה של מסמכים, המעידים כולם על ניצול לרעה של סמכות ושימוש מסוכן ברשויות ממשלתיות נגד יריבים פוליטיים מצד הנשיא ניכסון.

בהעידו לפני שלוש ועדות משנה של הסינאט, החוקרות את פרשת האזנות, פירסם הסנאטור הרפובליקני לואל ויקר 14 קבצי מיסמכים, המעידים, כי "הבית הלבן" השתמש ברשויות המס, כדי לתקוף את יריביו. לפי החוק, יש לשמור בסוד את תיקי הנישומים. אך לדברי סנאטור ויקר, נהגו רשויות המס כאילו הם "ספריית השאלה ציבורית" ומסרו לידי אנשי "הבית הלבן" כל תיק, על כל אדם, כל אימת שנתבקשו לעשות זאת.

סנאטור לואל וויקר בעת שמסר את עדותו בוועדת המשנה של הסנאט. (תצלום: איי.פי. רדיוטלפוטו)

ג'ון ויין והעם למחה

אחד המיסמכים הוא מכתב תלונה מן השחקן ג'ון ויין, שנמנה עם תומכיו המובהקים של מימשל ניכסון. ויין התלונן לפני "הבית הלבן" על האופן שבו טיפלו רשויות המס בתיקו, אך הבית הלבן סבר שאין באפשרותו להתערב בעניין זה למענו.

כאשר נודע על גילויי המכתבים, שלח ג'ון ויין מברק נזעם לסנאטור ויקר וכתב בו: "מעולם לא ביקשתי ומעולם לא קיבלתי טובות מרשויות המס. גם לא הייתי זקוק לטובות כאלה. אני זקוק רק להגנה מפני פוליטיקאים זולים כמוך".

ויקר השיב לשחקן: "אני מצטער, שהפנית את דבריך אלה אל הבית הלבן".

פרשת האחיין

ויקר משתייך לאגף הליבראלי של המפלגה הרפובליקנית ונמנה עם המתנגדים התקיפים ביותר של המימשל. אחד המסמכים שהגיש קשור בחקירת דונאלד ניכסון, אחיינו של הנשיא, בן 27. דונאלד ניכסון נחשד שהיה מעורב בהתנהגות בלתי נאותה — בין היתר, שימוש בסמים והשתתפות באורגיות.

המיסמכים הנוגעים בפרשה זו עלולים לחולל שערוריה ציבורית חדשה, שכן הם מגלים, כיצד ניסה "הבית הלבן" לכפות את רצונו על עתונים כגון "לוס אנג'לס טיימס" ו"ניוזדיי", וכיצד נהג "הבית הלבן" ביריביו ובידידיו.

התערבות למען מנהיג איגודים יהודי

בין היתר, יש במיסמכים תזכיר מאת צ'ארלס קולסון אל ג'ון דין. נאמר בתזכיר, שקולסון נתבקש על ידי הסנאטור לשעבר מפלורידה, ג'ורג' סמתרס, להניע את הנשיא ניכסון להתערב, כדי להשיג את שיחרורו של מנהיג יהודי חשוב בפלורידה מבית הכלא. בתזכיר נאמר, כי המנהיג היהודי, שלדון קובנס, נידון למאסר בגלל עבירה הקשורה בחוק האיגודים המקצועיים, ונותרו לו ארבעה חודשי מאסר. סמתרס הציע, שניכסון יתערב למען שיחרורו המיידי, שכן לדעתו, יהיה זה דבר טוב מבחינה פוליטית. הנשיא יזכה אך בשבחים על התערבות כעין זו.

התקפה על מכון־מחקר

קובץ מיסמכים אחר, שפירסם אתמול סנאטור ויקר, קשור במכון ברוקינגס, אירגון שאינו נושא רווחים, המטפל במחקרי מדיניות חוץ ובטחון. ידוע, שלמכון השפעה רבה בחוגי האינטלקטואלים הליבראלים בארה"ב. בקובץ המיסמכים מצוי תזכיר בלתי חתום, בן ארבעה עמודים, ובו המלצה להקים ביעילות את מכון ברוקינגס. נאמר בתזכיר, כי אחד מכותבי הנאומים של הנשיא ניכסון כבר חיבר נאום התקפה על המכון ועל קרן פורד.

המיסמכים הנוגעים לשחקנים ולבדרנים מתייחסים למתנגדי המימשל ולתומכיו גם יחד, כגון ג'ון ויין, פראנק סינאטרה וסמי דייוויס, הנמנים עם תומכי המימשל, וגם לואיס, לוסיל בול ופיטר לופורד, הנמנים עם מתנגדיו.

גילויים סביב "הבית הלבן"

כוכבי־הבד לא שילמו מס־הכנסה בדין

כוכבי הקולנוע ג'ון ויין, סמי דייוויס, ג'רי לואיס ופיטר לאופורד, וכן מושל קליפורניה, רונאלד ריגאן, לא שילמו בשנות ה־60 את מלוא מס ההכנסה שהיו חייבים בו — נאמר במיסמך שפורסם אתמול בוואשינגטון על ידי הסנאטור לואל ויקר, חבר ועדת הסנאט החוקרת את פרשת ווטרגייט.

מתוך מיסמכים של שלטונות מס ההכנסה בארה"ב, שהוגשו לוועדה, התברר, כי רונאלד ריגאן — שהיה באותה עת שחקן קולנוע ידוע — נמנע מלשלם כמה אלפי דולארים לשנה למס הכנסה בין השנים 1962 ל־1965. עתה עורכים רואי־חשבון בדיקות של הצהרות המס שלו גם לשנים 1967 עד 1970. נתונים דומים נתגלו גם לגבי שחקני הקולנוע האחרים. (רויטר)

מיטראן הצטרף למירוץ מרובע לנשיאות, כנציג מפלגות השמאל

מאת חבר גולן, סופר "מעריב" בפאריס

כל המפלגות הפוליטיות בצרפת, כבר ערוכות לקראת מערכת הבחירות לנשיאות ב־5 במאי, שתהיה ככל הנראה סוערת ובוטה.

אתמול הודיע על מועמדותו האדם, שלפי־שעה נראה מעמדו חזק ביותר, מנהיג המפלגה הסוציאליסטית, — פראנסואה מיטראן.

המדינאי בן ה־57, שנאבק בבחירות 1965 עם גנראל דה־גול, כמעט כשווה־כוחות, וצבר כ־45 אחוז מקולות הבוחרים — נהנה מתמיכת כל מפלגות השמאל, ואפילו הקומוניסטים התייצבו מאחוריו.

בהודיעו אתמול על מועמדותו, אמר מיטראן, שמצע הבחירות שלו יתבסס על חמישה נושאים: אורח חופשי יותר, חברה צודקת יותר, מטבע חזק יותר, עם ידידותי יותר וצרפת פעילה יותר.

אשר למצע המשותף של מפלגתו ושל הקומוניסטים, בענין תוכניות־הלאמה, אמר מיטראן: "אין אנו מגנים רווחים, אך אנו מתנגדים למצב, שבו שיקול הרווחיות הוא המכריע בכל שאלה".

במחנה מפלגת־הרוב, הגוליסטית, רבה המבוכה, ושלושה "מוסקטרים" מוכנים להאבק זה בזה, ובמיטראן, על תמיכת הבוחרים.

תחילה הציגו את מועמדותם ראש הממשלה לשעבר, ז'אק שאבאן־דלמאס, ונשיא האסיפה הלאומית, אדגאר פור, שעות ספורות אחרי טכס האשכבה לנשיא פומפידו.

המבוכה במחנה הימין גדלה עוד יותר עם החלטתו של שר האוצר, ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן, להצטרף למירוץ נגד יריבו האישי העיקרי, ז'אק שאבאן־דלמאס.

בהודיעו על מועמדותו, הבהיר ז'יסקאר ד'אסטן, שאין ליבו להתנצחויות וכי אין בדעתו לתקוף איש.

בפנותו אל הבוחרים מן הימין ומן המרכז, אמר ז'יסקאר ד'אסטן: "עניו אני עומד על דעתי כי זכותה של צרפת לרוב חזק יותר. בתקופה הקשה, שבה אנו נתונים כיום, ושבה נהיה נתונים בעתיד, חייבים אנו ליצור רוב חזק זה".

יוסף אלמוגי: "בעיריית חיפה תאוות סחבת"

"יש בחיפה ובעיריה שלה תאווה לסחבת. למעשה אנו חוסמים במו ידינו את הפיתוח של העיר" — אמר אתמול ראש עיריית חיפה יוסף אלמוגי, בעת דיון בהנהלת העיריה על בינוי רחוב יפה נוף. ברחוב יפה זה אין עדיין מדרכה להולכי רגל.

ראש העיריה אמר בתוקף שאילולא הכיר את האנשים (הכוונה למהנדס העיר וחבר עוזריו) היה חושב שזו חבלה מכוונת. בפנותו אל מהנדס העיר, שהשתתף בישיבה, אמר ראש העיריה, שאם הוא מוסר עבודה לאדריכל זה או אחר, אל לו להוסיף לו עבודה אחרת נוספת — בטרם סיים עבודתו הראשונה בזמן סביר.

"כל ארכיטקט שיקבל מאיתנו עבודה ולא יעבוד בה בזמנים סביר — לא יקבל עבודה נוספת כלשהי מטעם העיריה, כי תפקידנו לפתח עיר ולא לחלק עבודה" — אמר ראש העיריה.

מצוד נרחב על החשודים בהנחת המוקש באוטובוס

גרמו למותו של ילד בן 11 ולפציעת עוד שני נוסעים

מאת יוסף הנר

אלה קלסתרוניהם של שני החשודים בהנחת חומר הנפץ באוטובוס בזכרון־יעקב

זרועות הבטחון פתחו אתמול במצוד נרחב אחר שני החשודים בהנחת מוקש נגד רכב בתוך אוטובוס "אגד" שיצא בצהרי יום ה' מתל־אביב. המוקש התפוצץ בחניית האוטובוס בזכרון יעקב, וגרם למותו של ילד בן 11, ולפציעתם של שניים אחרים.

המצוד החל אחרי שהושלמה הרכבת קלסתרוניהם של שני החשודים. לגבי אחד מהם ישנו תיאור מדויק, שמסרו כמה מנוסעי האוטובוס. להלן פרטי החשוד: כבן 50, גובהו 1.72 מטר, מיבנה גוף בינוני, פנים מלאים ובהירים, שיער כהה חלק, עיניים כהות, מצח גבוה המסתיים בבלורית דלילה, נוטה להקריח.

במקביל, ערכו אתמול כוחות הבטחון, בשומרון שורה של מעצרים, בעקבות מעשי החבלה שבוצעו באיזור ובישראל בחודש האחרון. עם אלה נמנים: הנחת מטען נפץ באוטובוס בירושלים, הטלת רימון־יד לעבר סיור של משמר הגבול שנע בקרבת שכם, הנחת מטען חבלה ב"משביר לצרכן" בתל־אביב (האחראים למעשה זה, שבעה תושבי טול־כרם, נעצרו בסוף השבוע שעבר בידי כוחות הבטחון), והפיגוע באוטובוס "אגד" בזכרון יעקב. כפי שנודע, קיים לגבי אחדים יסוד סביר להניח, כי הם קשורים למספר פעולות שבוצעו בחודש האחרון.

חמש מדליות למכונות ישראליות לקטיפת כותנה - ביוהניסבורג

מאת אראלה ישיב, סופרת "מעריב" ביוהנסבורג

התערוכה מכונות ישראליות לקטיפת כותנה זכתה בחמש מדליות בתערוכה החקלאית ביוהנסבורג.

אחרי שש שנים בהן לא הונף בדרום אפריקה, חזר והתנופף דגל ישראל בין דגלי המדינות האחרות המשתתפות בתערוכה, הכוללת אגף חקלאי גדול וכן יריד תעשייתי ומסחרי. התערוכה מושכת כ־750 אלף מבקרים כל שנה.

מנהל החברה שסיפקה את המכונות — אפיטרה — מר א. שגב, הסביר, כי בדרום אפריקה גדל הביקוש לציוד מקצועי מן הסוג שמספקת חברתו.

חברה ישראלית אחרת, המייצרת מוצרים וטרינריים לענפי הבקר וגידול הצאן, משתתפת ביריד הדרום־אפריקני זו השנה הרביעית. אשתקד זכתה חברה זו למדליית זהב, ומכרה סחורות ביותר משלושה רבעי מיליון דולאר. מנהלה, מר ג. נבו, מקווה, כי השנה יעלה סכום המכירות על ביליון דולאר. לדבריו, סוד ההצלחה הוא בהירכובה של יעוץ מקצועי ומכירת המוצרים. החברה מארגנת, בין השאר, סיורים מקצועיים בישראל, כדי לעמוד על שיטות גידול הבקר והצאן בארץ.

הקונסול המסחרי הישראלי בדרום־אפריקה, מ. רם, אמר, כי ישראל מופיעה השנה ביריד הדרום־אפריקני רק בנושא החקלאי, שהוא הנושא המרכזי השנה. הוא הסביר, כי העשייה הכוללת מתפתחת במהירות בדרום־אפריקה, וישראל יכולה להציג מכונות מיוחדת לענף זה.

מר רם ציין, כי אשתקד ייצאה ישראל לדרום־אפריקה מוצרים ביהלום בסך 4.5 מיליון דולאר, ובדרך כלל ניתן לציין, שארץ זו פותחת הזדמנויות בלתי רגילות ליצוא הישראלי. לדעת הקונסול המסחרי יש מקום לעריכת תערוכה ישראלית מיוחדת בדרום־אפריקה, לאחר שהנציגות הישראלית בארץ זו הועלתה לדרגת שגרירות.

מדינות אופ"ק יקימו קרן שתסייע לארצות מתפתחות לקנות נפט

מאת שרי רוזמר, סופרת "מעריב" בוינה

13 המדינות החברות בארגון הארצות המייצאות נפט (אופ"ק) החליטו בוועידתן בוינה בסוף השבוע שעבר להקים קרן מיוחדת שתסייע למדינות המתפתחות לקנות את הנפט הדרוש להן על אף מחירו הגבוה.

הודות להעלאת מחירי הנפט תגדל השנה הכנסתן של מדינות אופ"ק בכ־50 מיליארד דולאר. מאחר שקיימת התנגדות חזקה למכירת נפט במחירים זולים יותר למדינות מתפתחות, אך בה בעת מכירים הכל בעובדה שמדינות אלה אינן מסוגלות לעמוד במחירים החדשים, הוחלט להקים את הקרן שכספיה הם של מדינות אופ"ק.

הצעה של איראן אמדה את הסכום שיצטבר השנה בקרן בשניים עד שלושה מיליארדים דולאר.

קולונל בריטי נרצח; צפוי גל טירור

צלף הרג ביריה קולונל של הצבא הבריטי. משטרת בריטניה הזהירה את הציבור מפני גל של מעשי טירור: הנחת חומר נפץ, שימוש במעטפות נפץ ופיצוצים בעזרת מכוניות ממולכדות.

המשטרה חוקרת, אם "הצבא האירי הריפובליקני" היה מעורב ברצח הקולונל סטיוונסון, שנורה למוות בקרבת גבול סקוטלנד. בעקבות ההריגה נעצרו לחקירה שלושה אנשים.

הקולונל, ותיק מלחמת העולם השניה, שירת בצבא 35 שנים. הוא נורה למוות כאשר בא לפתוח את דלת ביתו בקרבת מחנה צבאי נידח. הסמקונו לא שירת בצפון אירלנד. (רויטר)

חיילים שכחו

● ב־24.3 שכח חייל במונית ... ת.ד. 3131, חל. 965109.

● ב־3.4 שכח חייל במכונית סובארו צהובה ... נא להתקשר ל־03-744183.

סגן הרמטכ"ל האתיופי התפטר

סגן הרמטכ"ל של הצבא האתיופי הגנראל הילה כאיי־קידאגנה הגיש אתמול את התפטרותו לשר ההגנה ולרמטכ"ל באדיס־אבבה.

התפטרותו באה בעקבות כיבושה של הציר הצראר על־ידי יחידות של הצבא האתיופי השלישי. מקורות צבאיים יודעי דבר מסרו, כי התפטרותו של סגן הרמטכ"ל נתבעה מזה ימים כספר על־ידי חלקים של הצבא השלישי, שהאשימו אותו בשחיתות.

קפצה מקומה שלישית — ונחבלה קל בלבד

יפה מימון, בת 18, מאשקלון, זרקה עצמה שלשום בערב מהקומה השלישית של בית מגורים בשכונת צפון בעיר, אך כאשר נפלה לארץ נחבלה קל יחסית בכל חלקי גופה ואין נשקפת סכנה לחייה.

מפקד משטרת אשקלון, סגן־ניצב אהרן לוי, אמר, כי לפי עדות המשפחה, קפצה הצעירה מבעד לחלון דירתה בקומה ג' אחרי חילופי דברים חריפים בינה לבין אחיה, במהלך סכסוך שהיה ביניהם. החקירה בנושא נמשכת.

סולז'ניצין הוקיע הטיפול בגריגורנקו

הסופר אלכסנדר סולז'ניצין האשים את השלטונות הסובייטיים בנסיונות לחסל את הגנראל פיוטר גריגורנקו על־ידי כליאה בבית חולים לחולי נפש וכפיית טיפול שאין בו צורך.

סולז'ניצין פירסם את הצהרתו למען גריגורנקו במוסקבה — באמצעות ידידיו. זו הפעם הראשונה שהוא מפרסם דברים בברית המועצות, מאז גורש ב־13 בפברואר. על ההצהרה חתם גם המתימטיקאי איגור שאפארביץ', המתגורר במוסקווה. סולז'ניצין כותב כי השלטונות מחסלים את גריגורנקו, שהיה גנראל בצבא האדום, במסגרת שיטה "כדי שאנשים יפחדו להוציא מפיהם מלה או אפילו לנשום, כך מכניעים השלטונות את כניעתם של מיליונים".

כינוס־חירום לחינוך היהודי — בירושלים

כינוס חירום של מחנכים עבריים מהארץ ומחו"ל יתקיים בעוד כחודשיים בירושלים, כדי לדון בבעיותיו ובסיכוייו של החינוך היהודי.

הכינוס יתקיים במסגרת סדנאות־עבודה ויכלול דיונים, ביקורים במוסדות־חינוך בארץ ותרצאות.

נושאי הדיון שנקבעו לכינוס הם: אחדותו של עם ישראל ובעיותיו בחינוך היהודי; מרכזיותה של ישראל בחינוך היהודי; לימודי היהדות בבתי־הספר היהודיים. (י.ש.)

תסיסה ב"צים" עם פרסום הידיעה על מועמדות י. רותם

מאת ראובן בן־צבי

הידיעה על מועמדותו של יהודה רותם, איש קיבוץ שדות ים, למשרת מנכ"ל "צים" במקום משה קשתי המנוח, עוררה תסיסה בקרב חלק מהפקידות הבכירה של החברה ואומרים מ־9 הסמנכ"לים שלה. הידיעה התפשטה במהירות בין אלף עובדי החברה, למרות שנמסרה רק לידיעת הנוגעים בדבר באופן בלתי רשמי.

לאחר מותו של משה קשתי נפגשו הסמנכ"לים של החברה עם יו"ר הדירקטוריון שלה מר מיכאל צור (מנכ"ל "החברה לישראל") ודיברו עמו על אפשרות של מינוי מנכ"ל מבין עובדי החברה. הם טענו בפני מיכאל צור כי לא יתכן להביא כל אימת שמתמנה מנכ"ל חדש — מועמד מבחוץ — ולהבריח על ידי זה מובנית וגלויות כי אין בחברה מועמדים מתאימים לנהל החברה וכי איש מהסמנכ"לים הקודמים לא השכיל להכין ממלא מקום מבין עובדי החברה.

העובדה:
אין כפרסום ב"לוח מעריב" — כל המפרסם בו נוכח בכך

הבקשה:
אנא הקדם ככל האפשר במסירת מודעתך ל"לוח מעריב" של ערב שבת בראשית השבוע ולא בסופו — למען לא תאחר את המועד.

בננו

גבי ברעם

אשר נפל בקרבות הבלימה בשיני במלחמת יום־הכיפורים

יובא למנוחת־עולמים בכפר מנחם ביום חמישי, 11.4.74, בשעה 3.00 אחר־הצהרים.

המבקרים מתבקשים לשחרר את היילינו.

אוטובוס (הלוך ושוב) יצא מחיפה, רח' פינסקר 50, נוה־שאנן, בשעה 10.45, יעבור ברחובת היכל התרבות בתל־אביב בשעה 12.30, ובראשון־לציון התחנה המרכזית, בשעה 13.00.

המשפחה
קיבוץ כפר מנחם

ביגון שרוי באבל על מות יקירנו

נתן סירוטה

יליד אנטופול

הלויה תצא היום, יום שלישי, ב' דחוה"מ פסח, י"ז בניסן תשל"ד (9.4.74), בשעה 2.00 בצהרים, מבית המנוח במושב משמר השבעה, לבית העלמין האזורי בחולון.

המשפחה

אבלים על מות הרעיה, האם והסבתא

אסתר (שרה) קרני

ילידת בוהאגי

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי, י"ז בניסן תשל"ד (9.4.74). אוטובוס יצא בשעה 4 אחה"צ מהבית הצבורי בכפר גבתון, ויתעכב ברחובות, ברח' יעקב, מול הסופרמרקט.

המתאבלים: הבעל יעקב
הבן יהודה
והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אבינו וסבנו היקר

משה ב"ר אריה ז"ל שמוטניאק

הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ז בניסן תשל"ד (9.4.74), בשעה 1.30 אחה"צ, מבית המנוח ברח' הגבולות 4, גבעתיים, לבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה המתאבלת

לתלמידנו ולחברנו
ג'ודא סגל

אתך באבלך הכבד בפטירת אביך

עקיבא ז"ל

המנהל, חבר־המורים, העובדים,
כתה י"ב ביולוגית
בי"ס התיכון העירוני "רמות" בת־ים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

יעקב (ז'ק) ונטורה
ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שלישי, י"ז בניסן תשל"ד (9.4.74) בשעה 3.30
אחה"צ מבית המנוח במושבה באר־יעקב אל בית העלמין בבאר־יעקב.

המשפחה המתאבלת

מודעות אבל גם בעמוד 9

אילת
ד"ר שמעון שיחור
ד"ר שמעון שיחור
משה פייצ'ר
יצחק פצ'ורניק
ליאורה ז"ל
דבורה מזן
אביך ז"ל

هكذا من الأصل

מעריב

עמוד 12 — יום ג' 9.4.74 — י"ז בניסן, ב' דחוה"מ פסח, תשל"ד

בריטניה סרבה להתערב למען יהודי סוריה בנימוק ש„זהו ענין פנימי סורי"

מאת צבי לביא
סופר „מעריב" בלונדון

ממשלת בריטניה סירבה באופן חד־משמעי, להתערב אצל ממשלת סוריה, למען בני הקהילות היהודיות בדמשק ובחאלב, הנתונים ברדיפות ובעשר־רצח.

שר החוץ הבריטי, ג'יימס קאלאהאן, הבהיר זאת באיגרת, ששלח לנשיא ועד שליחי הקהילות של יהודי בריטניה, מר סמואל פינקר, כבקשה את התערבותו בענין זה.

הוא נימק את סירובו בכך, שלבריטניה אין כל מעמד כשמי להתערבות בעין זו, שהרי היהודים שבהם מדובר הם אזרחים סוריים, והל כן ממשלת סוריה „הדוחה לבכה את פנייתנו, כהתערבות בענייניה הפנימיים".

קאלאהאן הוסיף להוסיף, כי „הביד קיים החשש, שאם תהיה השפעה כלשהי לפניה מצד בריטניה, תהיה השפעה זו מזיקה, כבחינתה של הקהילה היהודית בסוריה".

פנייה מר סמואל פיטר, שאליה צירף את חתימתו ציר הפרלמנט, מייקל פידלר, באה בעקבות מקרה הרצח האחרון של בני יהודים בסוריה.

שר החוץ הבריטי ציין, שרצח זה הוא „ענין מחריד", אבל הדגיש, כי ממשלת בריטניה קיבלה את גירסת שר הפנים הסורי, שמעשה הרצח בוצע בידי כנופיה של גנבים, שזימה נבנים מוסלמים ויהודים, וכי חברי כנופיה זו כבר בעצור בינתיים.

„עליכם להבין, שאין אנו נמצאים במעמד, שבו אפשר לערער על דין וחשבון זה" — כתב קאלאהאן, וציין, שהוא מסתמך על דיווחים מאת שגריר בריטניה בדמשק.

את סירובו להתערב לטובת היהודים, ניסח קאלאהאן בכלים יפות, כגון: „אני מבין את דאגתכם לקהילה היהודית בדמשק, ואני מכיר בעובדה, שמצבה קשה. אני יודע, שאנשיה מרותקים לעיר ונתונים למעקב קפדני".

ברוח מתחמקת ובלתי מחייבת, סיים את מכתבו, כך: „נמשיך לעקוב אחר ההתפתחויות, ואם יהיה משהו שנוכל לעשות, בוודאי נבחן זאת מקרוב".

ההתחמקות של בריטניה בתירוצים פורמאליים, מקורה בשאיפה להימנע מלהרגיז את ממשלת סוריה, דווקא עתה, זמן קצר אחרי שחודשו היחסים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות. לשגריר בריטניה נמצא בדמשק רק חודשים ספורים.

בעבר, כאשר היתה מפלגת הליכוד באופוזיציה, התערב מנהיגה לא־אחת אצל שלטונות בריה"מ, לטובת היהודים שם, וכלל לא עלתה על הפרק הטענה, שזוהי התערבות בעניניה הפנימיים של בריה"מ ושהתערבות כזו עלולה רק להזיק ליהודים. אדרבא, ההתערבות רק הועילה.

עתה מסרב שר החוץ הבריטי אפילו לנסות להתערב, ובעיני משקיפים בלונדון, זוהי עדות נוספת לכך, שמשרד החוץ בהנהגת קאלאהאן, דבק במדיניות הפרו־ערבית של אלק דאגלס־יום.

סולז'ניצין מודה לכל מברכיו – „ידידי החדשים"

מאת שרי רוכר

הסופר אלכסנדר סולז'ניצין פירסם אתמול הודעה שבה הוא מביע הודתו על המברקים, המכתבים, המתנות וההזמנות שהוא מקבל מדי יום ביומו מאת אנשים וארגונים מכל רחבי העולם.

סולז'ניצין מוסיף ואומר כי במתנות אלה כלפיו וכלפי משפחתו הוא רואה את מבשר לאנושות מאוחדת.

הסופר מציין כי יתכן ששום אדם שנאלץ להימלט ממולדתו, לא נתקבל קודם לכן בסבר פנים כה יפות מחוץ לארצו. „עתה אני מבקש למלא את חובתי ולכתוב גם למען ידידי החדשים" — אומר הסופר בהודעתו.

כנס יסוד של איגוד שבויי מלחמה יערך היום

כנס יסוד של איגוד שבויי מלחמה, פדויי שבי מכל מערכות ישראל מאז קום המדינה ועד למלחמת יום הכיפורים יערך היום בשעה 5 אחר הצהריים במועדון „בר־מינק" באוניברסיטת תל־אביב ברמת־אביב, — על כך נמסר על־ידי מר משה ברגע, מ־ביל ועד הפעולה להצלת השבויים. עם מארגני הכנס נימנים סגן אלוף (מיל.) אסף יגורי, מיכאל זייפה, בן־עמי רוס, נפתלי פרה־צור, השבוי ד"ר זלמן וייגנרוב, משה ברגע ועוד.

שגריר ישראל בארה"ב: „ישראל מוכנה לשלום או מלחמה עם סוריה"

„אם רוצים הסורים לשאת ולתת על שלום — נהיה אנו מוכנים לכך. אם ירצו מלחמה — יתברר להם, שגם לכך אנו מוכנים" — הכריז אמש בניו־יורק שגריר ישראל בוושינגטון, שמחה דיניץ. הוא הביע את תקותו, שבסופו של דבר יבצת ההגיון את הקנאות והסורים יתחילו במשא ומתן להפרדת כוחות עם ישראל השבוע בוושינגטון. מר דיניץ אמר, שיש לקוות, שכאשר יבקר ד"ר קיסינג'ר במזרח־התיכון, בעוד כ־10 ימים, אפשר יהיה להשלים את המשא ומתן.

עתוני קהיר: התעלה תיפתח בעוד כשנה

תעלת סואץ תיפתח מחדש לשייט בעוד שנה, או לכל המאוחר בנובמבר 1975 — נכתב אתמול בעתוני מצרים.

העתונים מסתמכים על הצהרותיו של האדמירל האמריקני שיינגל את עבודות הניקוי של נתיב המים. עבודות אלו עמדו להתחיל אתמול, אולם פתיחתן נדחתה לשבוע הבא.

תחילה יאותרו המוקשים ההת־ימיים בתעלה הארבעה עד שישה שבועות לאחר מכן יתחיל הניקוי המעשי ויימשך כשלושה חודשים.

אחרי זה יתחיל הפינוי של 15 הספינות שנלכדו בתעלת סואץ במלחמת ששת הימים. מבצע זה יימשך תשעה עד 12 חדשים וכעבור שנה תוכל להפתח התעלה לשייט בהיקף שהיה לפני מלחמת ששת הימים (עי"צ).

מטען חבלה התפוצץ בג'נין

מטען חבלה מאולתר התפוצץ אתמול בבוקר ליד לשכת העבודה בג'נין.

אתמול, בשעה 10 בבוקר, זעזעה התפוצצות את איזור מרכז ג'נין. לאנשי זרועות הבטחון שהגיעו למקום הובהר, כי להתפוצצות גרמה הפעלת מטען חבלה מאולתר שהוטמן ליד לשכת העבודה המקומית.

נפקדים מצה"ל – למאסר

מאת עזרא יניב

שני חיילים בשירות סדיר, שערקו מצה"ל ונפקדו משירות חובה במשך זמן ממושך, נידונו אתמול לפני אב בית הדין הצבאי במחוז הדרום, סגן אלוף אפרים הדר, לעונשי מאסר בפועל ומאסר על־תנאי.

טוראי יעקב לנבני, בן 21, נידון ל־15 חודשי מאסר — מזה 6 חודשי מאסר בפועל — על אשר נפקד מצה"ל מראשית ינואר השנה, במשך 67 ימים. כאשר הוסגר, טען לפני חוקריו במשטרה הצבאית, כי עזר לאביו הקשיש בחנות הבדים שלו בתל־אביב. הוא טען, כי עשה זאת אחרי שאחיו, שנהג לעזור לאב, נלקח לשרות מילואים, ו„מישהו חייב היה להמצא ליד האב".

את פסק הדין במשפט זה נתן השופט המחוזי, רב־סרן בר־ציון פרוזי.

הנאשם השני, רב"ט שלמה ויארני, הורד לדרגת טוראי, והוטל עליו עונש מאסר של שנה — מזה 4 חודשים מאסר בפועל.

נאשם זה השתתף במלחמת יום הכיפורים ונפקד למשך 44 ימים. כאשר הסגיר עצמו טען, כי הוא סובל מפחדים וביעותי לילה, מאז ראה במלחמה כיצד מתו 9 מחבריו בקרבות הפגזות האויב, ואחרים נפצעו. הוא הסגיר את עצמו, לאחר שאחד מחבריו בא אליו והציע לו לעשות כן. הנאשם טען, כי אילו בא אליו אחד ממפקדי יחידתו והיה מבקש ממנו לשוב ליחידה, היה עושה זאת עוד קודם.

הסניגור, סרן יצחק אקסל, טען, כי הנאשם נפגע למעשה בנפשו, ואלמלא ברח, והיה פונה למרפאה צבאית, היה זוכה לאישפוז וטיפול מסור — כפי שצה"ל נהג לעשות לגבי נפגעים מסוגו.

בית־הדין התחשב בעברו הנקי של ויארני ובהיותו עולה חדש.

החל „שבוע אפרים קישון" בירושלים

טדי קולק: קישון — אורח העיר ✶ הוקרן הסרט „השוטר אזולאי"

אפרים קישון (באמצע) בין ראש עירית ירושלים טדי קולק (מימין) וראש עירית תל־אביב שלמה להט (משמאל) בפתיחת „שבוע אפרים קישון" שנפתח אתמול בתיאטרון ירושלים.
(תצלום: רחמים ישראלי)

מאת סופר „מעריב"

בנוכחות קהל מוזמנים רב נפתח אמש בתיאטרון ירושלים „שבוע אפרים קישון".

במסגרת ה„שבוע" יוכל הקהל הרחב לחזות במבחר מיצג מיצירות אפרים קישון — סרטים, מחזות ותערוכת ספרים.

בטכס הפתיחה בירך את הסופר ראש עירית ירושלים מר טדי קולק, שציין כי אפרים קישון הוא אורח העיר למשך השבוע הקרוב. אפרים קישון זכה להיות האורח הראשון של „משכנות שאננים", מלון לאורחי עירית ירושלים, שבנייתו הסתיימה לא מכבר.

המחבר הודה לראש העיריה, למוזמנים ולהנהלת תיאטרון ירושלים ובראשה למנהלה מר אביטל מוסינזון על תרומתם לקיום האירוע.

לאחר דברי הברכה קרא השחקן שמואל סגל קטעים מיצירותיו של הסופר. אליו הצטרף השחקן שמואל רודנסקי וביחד הציגו מחדש את המערכון הראשון של אפרים קישון שבו הופיעו יחד.

בהמשך הערב הוקרן סרטו של אפרים קישון „השוטר אזולאי". את האירוע חתמה קבלת פנים שערך הסופר למוזמנים.

סוכנים סובייטיים מפיצים תעמולה פלשתינית בדרום־מזרח אסיה

מאת דליה מזורי

ברוב של 7 נגד 6 נפלה בסוף השבוע שעבר ההצעה הפרו־פלשתינית, בקונגרס התאחדות הסטודנטים האסיאנים, שהתקיים בשבוע שעבר בהונג־קונג.

ההצעה שנפלה, הוגשה על ידי איחוד הסטודנטים הפקיסטאנים, ודרשה הכרה בארגון לשחרור פלשתין, ובארגון הסטודנטים הפלשתינים כארגון הבלעדי המייצג את הסטודנטים הערבים במזרח התיכון. ההצעה נתמכה על־ידי אוסטרליה, בנגלה דש, אינדונזיה ומאלזיה.

בקונגרס השתתפו 15 מדינות, ונושאו היה „חינוך גבוה באסיה". את ישראל ייצג חנן בן־יהודה, סגן יו"ר התאחדות הסטודנטים בישראל, שפעל נגד קבלת ההחלטה הפרו־פלשתינית.

לדברי חנן בן־יהודה, רבה חשיבות ההצבעה, כי בחודש יולי הקרוב תתקיים הוועידה השנתית של ארגון הסטודנטים האסיאנים, שיתקיים במלבורן שבאוסטרליה בו יתקבלו החלטות בנושאים מדיניים בלבד.

חנן בן־יהודה גילה עוד, כי התעמולה הפלשתינית בהונג־קונג ובדרום־מזרח אסיה, ענפה ביותר. השפעת ערבים היושבים בעיר, נעזרים בסוכנים מברית המועצות. הפועלים באמצעות [illegible] הסובייטית. [illegible] הסטודנטים על ידי [illegible] בחורים לתוך [illegible] ומנהלים בהם את [illegible] באינטנסיביות רבה. [illegible] של הסוכנים [illegible] נתמכת גם על ידי [illegible] באוסטרליה.

בין ההחלטות שהתקבלו [illegible] קונגרס, היתה זו [illegible] מערכת החינוך, [illegible] מדינות סוציאליסטיות.

סוף לחגיגות הליליות

סוף לג'וקים החוגגים בכל לילה, בכל בית, במסעדות ובכל עסק. אנו מרססים באחריות לשנה. מפעלי חימיקלים והדברה, פרוסטור בע"מ, טל. 412693 ת"א. מאושר ע"י משרד הבריאות, רשיון מס' 116. גורי ושמרי לשנה הבאה כי הג'וקים יבקרו גם בביתך. מתקבלות הזמנות מכל חלקי הארץ.

אם אין לך טלפון?
הטלפונים שלנו לרשותך
אם אין לך מזכירה!
רותי תהיה מזכירתך!
פרסום ב„טל־סרוויס" טל. 33838 ת"א.

הנהלת קפה־פיאנו
„קרטייה"
גאה להציג את הזמרת־פסנתרנית מניו־יורק
חואניטה סמית
פתוח ערב ערב
(הנחה לחיילים במדים)
שד' שאול המלך 2, תל־אביב
להזמנת מקומות: טל. 259843
Juanita Smith

אנחנו מוכרים במחירים הישנים!!!
לרגל החגים מכריז מיכאל עקילוב בעל
סלון אלנבי 113 ת"א
על מבצע מיוחד: טלויזיות, מכונות כביסה, מקררים, תנורי בישול ואפיה במחירים שאחרים כבר שכחו אותם
כל קונה מקבל
טי יקר ערך
אספקה מידית • אחריות במלוא של הסלון ושל היצרן. יחס אישי חם

סלון אלנבי 113
מבחר בכביסה טלויזיות ומוצרי בית חשמליים.
בהנהלת מיכאל עקילוב
רח' אלנבי 113 ת"א טל 615902 611966
אולמי תצוגה דו קומתיים

←ספריות→
ספריות על עמודים ✶ ארונות ובארים ✶ מבחר גדול של שולחנות כתיבה
✶ מדפים ✶ ארונות ילדים
✶ מדפי מתכת ✶ מבחר ספריות
לרגל החג!
מיטת נוער כפולה 675.— ל"י בלבד
שולחנות כתיבה במחיר היצרן
יעוץ והדרכה חינם
בזור לספריות
פתוח מ־8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה
תל־אביב, רחוב סלמה 76, טלפון 823417

נגנבה סובארו אדומה
מחייל שהשתחרר זה עתה נגנבה ביום רביעי 3.4.74 בנס־ציונה, מכונית סובארו GSR אדומה שמספרה 734־312.
כל המוצא אותה ומודיע לטלפון 950283 — יבוא על שכרו בעין יפה.

מקפה
2 x רבע מיליון ל"י
הפרס הראשון
הגרלת ספלים
להכשים כרטיסי
פיס עם ספה
בתכנית הנוספת
של מפעל הפיס
בפיס ברידה
מחיר כרטיס רגיל 4 ל"י
מחיר כרטיס עם ספה 6 ל"י

אצטבאות טלפון
(15 דוגמאות שונות)
שולחנות טלפון
מראות
וקולבים לקיר
שינקין 6, תל־אביב

לעסקים
ברמת־גן גבעתיים והסביבה
שליחויות וחלוקת חבילות בגוש דן
טל. 721047 בערב 768472

אמבטיות חרסינה וקרמיקה
לבני זכוכית דקורטיביים
המבחר הגדול ביותר בארץ
יבוא בלעדי ושיווק
קנמיד בע"מ
חדרי תצוגה:
רח' החשמונאים 105
תל אביב
טל. 264359, 266667
פתוח מ 8.30 עד 17.30
ללא הפסקה
סוכנים בכל ערי הארץ
אספקה מהמלאי

הברק בע"ם
הברקת מרצפות עם פוליאסטר
הרצל 64 רמת־גן
727048, 728255

הסוף לג'וקים בחיפה!!!
השמדת ג'וקים לתושבי חיפה והצפון כולל אחריות לשנה!
הזמנות בטל. 04־221031

48.— ל"י
ביטוח שנתי לטלויזיה כולל מסך
+ גם שרותים ובירור
סיגנל
רח' החשמל 4, ת"א
טל. 62 27 98
מקבלים גם תיקונים בתשלום!

מוזיאון תל־אביב
מחר, יום ד', י"ח ניסן (10.4)
תיפתח לקהל
בביתן הלנה רובינשטיין, רחוב תרס"ט 6
תערוכת ציורי ילדים ונוער
כ־150 ציורים מגני ילדים, בתי ספר יסודיים, תיכוניים וחוגי נוער, וכן עבודות תלמידי סדנאות הנוער של מוזיאון תל־אביב.
שעות הביקור: ימים א', ב', ד', ה': 10—17; יום ג' 10—13, 16—22; יום ו' 10—14; מוצ"ש 18—22.

רכשו כעת בעוד מועד
מבצע חגים לתושבי חולון
מטבח מרשלם
מעץ מובחר־סנדביץ' (ללא סיבית)!
אספקה מהירה ✶ טיב מעולה
פרוסי־דהבש
סוקולוב 41 חולון
תכנון וייעוץ חינם!

מגרשים!!
בנאות הכרמל
— אזור לקייט ותיירות משקיף לים
בטבעון
— גובל ברחי השקדים — נוף מרהיב
מחיר המגרש החל מ־5,000 ל"י
„אדמות מבטחים"
תל־אביב: רחוב אלנבי 140 טל. 03־613128
חיפה: רחוב ארלוזורוב 15 טל. 04־645542

הקץ לג'וקים
„ארסן"

„אלדן"
שרותי נקיון, הסקה מר־כזית, אחזקת מבנים, אחזקת משרדים כלליים, נקיון יסודי וליטוש בוקס אקרילי ללא התלקה.
„אלדן", רח' אחד העם 77 א' ת"א, טל. 220391

מערכות
אזעקה
מותאמות לצרכיך המיוחדים
אולטרסוניק, אינפרא אדום.
חיוג טלפוני וכן מערכות קונבנציונליות
ממיטב הייצור האמריקני, מאושרות ע"י מכון התקנים של חברות הביטוח בארה"ב.
למפעלים. מוסדות
בתי־עסק ומגורים
בתנאי רכישה או שכירות
לסוכני ביטוח, הסדרים מיוחדים.
בענין פרטים והזמנות נא לפנות:
חברת **השמירה** בע"מ
תל־אביב: רח' אנגל 8
טל: 623084, 621975
ירושלים: רח' כורש 12, טל: 227865/6
חיפה: רח' הנמל 33, טל: 640972/3/4

ירח דבש בנהריה
ל"ג בעומר
10.5.74 עד 30.6.74
מחירים מיוחדים, פרסים, שי לכל זוג, ובדור חינם

מבחר זקטים ומעילי עור וחמש לאשה ולגבר
תל אביב, כל־בו שלום.
ובמפעל בעכו - "בית מקט"
Maquette
אופנת עור עילית
עכו, אזור התעשיה

טרם נפלה ההכרעה מיהו הפוסק האחרון בלוב

התעלומה: מה התרחש במועצת ההפיכה הלובית ✶ האם עלה קדאפי לדרגת „מדריך עליון" כדוגמת היו"ר מאו או שנהפך לשליט־בובה ✶ קדאפי שומר עדיין, על עמדת־כוח, אולם ייתכן כי ג'אלוד הצליח לגייס תמיכה בתוך המועצה להגבלת סמכויותיו של השליט ✶ המבחן האמיתי בתוך זמן קצר ✶ ייתכן מאבק בין ג'אלוד לבין קדאפי

מאת **עודד גרנות**

כמעט כאמור ידוע, לפי ש... על מה שהתרחש ב... שעבר בין כתלי ... ת ההפיכה הלובית, ... שהביא לפירסום ההד... על העברת הטיפול ב... ענייני המדיניות, מינהליים כפויים, בידיו של יו"ר ... המועצה, מועמר קדאפי, ל... סגנו, עבד אל־סלאם ג'לוד. אבל דבר אחד ב...: ההכרעה בשאלה מי... הפוסק האחרון בלוב ... נפלה.

...לוים גירסות רווחות ביחס ... שהתרחש בתוך המועצה, ...יא גוף בן 11 חברים (מ...תחילה 12). מועצה זו חו... את הפיכת ספטמבר 1969, ...יחה את המלך אידריס. ב... המהפכנים התקצבו ק... מועמר קדאפי, המבוגר ...חבורה, והמייג'ור עבד אל־...לאם ג'אלוד.

● הגירסה הראשונה, ש... אפי אכן הודח, נוטל מכל ...בויות הביצוע ונהפך ל...יט־בובה. על־פי גירסה זו ... חברי המועצה כאיש אחד ... מדיניותו של קדאפי ב... וכי הפנים ובעיקר בתחום ...ץ והחליטו לרוקן את סמ... כיותיו ולהעמידן בידי ג'אלוד. אלא שאם כך הדבר, קשה להבין מדוע השאירו בידיו את תואר יושב־ראש מועצת ההפיכה והמפקד העליון של הצבא.

מתקבל על הדעת, כי לו רצו חברי מועצת ההפיכה להדיח את קדאפי, כי אז היו עושים זאת לאלתר. הטענה, כאילו נמנעו מלעשות זאת, מתוך שנשבעו בספטמבר 1969, כי לא ידיחו זה את זה — אין לה אחיזה במציאות. מהתמוטטותן של מועצות הפיכה בעולם הערבי למדנו, כי לסנטימנטים.

משום כך יש מקום לסברה, כי קדאפי מחזיק עדיין בעמדות־מפתח בעניינים כגון אלה אין מקום דה־כוח בתוך המועצה. ועדיין לא נוטל כליל מסמכויותיו.

● הגירסה השניה נותנת אמון בהכרזות של כלי־התקשורת הלוביים לפיהן ביקש קדאפי להתמסר לצדדים האידיאולוגיים של המהפכה ולפיתוח הצבא ולשחרר עצמו מן הטורח שבניהול המדיניות היומיומית. גירסה כזו קשה לבטל בהינף לגלגני.

קדאפי אכן רואה עצמו כ„אידיאולוג" של המהפכה הלובית ודווקא משום כך הוא רגיש במיוחד לביקורת המרסקת כלפי המהפכה שלו, שהיא ריקה מכל תוכן אידיאולוגי. ביקורת המופנית מתוך ומבית, זאת במיוחד כאשר משווים את המהפכה הלובית ל„מהפיכת־האם" — מהפיכת יולי 1952 במצרים, שבראשה עמד נאצר — ממנו מוסיף קדאפי עד היום לשאוב את השראתו.

זכורים מאמציו של קדאפי להנהיג „מהפיכה נוספת" — מקורית משלו — „מהפיכת התרבות העממית" ואף שגבולה זו לא קדאפי הוא שיורה בכשלון.

נקל לתאר מצב שבו מבקש קדאפי להיות ה„אידיאולוג" בחינת היושב־ראש מאו, ה... מדריך והכוהן העליון שבפניו יובאו הכרעות בעניינים חשובים, כאשר ההכרעות בנושאים חשובים פחות יתקבלו בדרג נמוך יותר. מצב כזה יכול להביא ברכה גם למאמצים להחלץ את לוב מעמדת הבדידות בעולם הערבי.

באלוד, איש המעשה, הפרגמאטי במדיניותו ובהליכותיו, יצליח למצוא נתיבים אל ראשי מדינות ערביות, תרות, שקדאפי בקנאותו והרבצני הבירוף שלו, הצליח לעורר את חמתם. היו שראו בפגישת ג'אלוד־פומפידו בפריס „סנונית ראשונה" לשיטה זו.

על־פי ה„סנריו" הזה ימשיך קדאפי להתוות את המדיניות ולמשוך בחוטים מאחורי הקלעים. יתכן שיש ממש בטענתו של שר ההסברה הלובי, בראיון לשבועון לבנוני, כי קדאפי פשוט סולד מטכסים רשמיים ומקבלות־פנים לראשי ממשלות ולנשיאים.

● הגירסה השלישית מיחסת את פירסום החלטת מועצת ההפיכה הלובית להתוצאה של מאבק־כוח, שהתחולל בתוך המועצה בין תומכיו של קדאפי לבין תומכיו של ג'אלוד ואשר הסתיים בחיזוק מעמדו של ג'אלוד ובצימצום סמכויותיו של קדאפי, אבל לא הביא עדיין לידי הכרעה.

קדאפי וג'אלוד הם בתכונות רבות מנוגדים זה לזה ומשלימים זה את זה. נוהגים להציג את קדאפי, כנושא החזון הפאן־איסלאמי, כדמות כאריזמטית בעלת כושר מנהיגות ו„בעלת מוח" ... ג'אלוד המוצנע, שאינו מרבה לנאום בפומבי, אבל נוח יותר במגעים אישיים ויהדל כאיש משא ומתן. זה היה ג'אלוד שניהל את המו"מ עם חברות הנפט בלוב ונתפרסם כבעל קשרים הדוקים עם אירופה.

לא פעם נפוצו שמועות, כי ג'אלוד חולק על מדיניות־החוץ של קדאפי, במיוחד בתחום כוונותיו של השליט הלובי להתאחד איחוד מלא עם מצרים והתריכך עם תוניס. לא פעם הוכחשו שמועות אלו, אבל אין ספק, כי ג'אלוד רואה עצמו לא רק משלים לקדאפי כי אם גם יורש ומתחרה לו ויתכן, כי הצליח לגייס תמיכה בתוך מועצת ההפיכה להגבלת סמכויותיו של השליט הלובי.

כל אלו הם לפי שעה בגדר השערות בלבד. על־פי הבידע המעט יש, לפי שעה, מהלכים במיוחד לשתי הגירסאות האחרונות. המבחן האמיתי יהיה כנראה בתוך זמן קצר, כאשר יוודע אם קדאפי מוסיף לשלוט בלוב כאוחרי „התמסרות לאידיאולוגיה", או שההתמסרות לאידיאולוגיה היא הגולה הדרך להרחיקו מן השלטון.

„עדותו" של הדקוראטור היהודי מגיטו דמשק

בביתו של נציג דיפלומטי מערב־אירופי בדמשק עסק לא מכבר דקוראטור בתליית וילונות חדשים בדירת השגריר של הנציג. תוך כדי עבודה, נכנסו הקונסול הנציג לשיחה והתברר, כי הדקוראטור הוא יהודי. כיצד ניצל הנציג את ההזדמנות המצויינת כדי להיוודע מה בעצם מצבה של הקהילה היהודית הקטנה של דמשק. מימצאיו הגיעו לא מכבר לישראל, בידיו של דיפלומאט אחר מאותה מדינה, שביקר בדמשק במסגרת סיור „פרטי" באיזור.

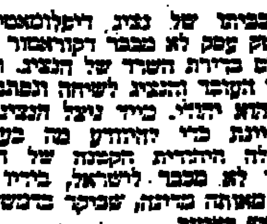

ואלה המימצאים: „היהודים מגודרים מכל צד במתאנותיהם ותשוקותיהם על גודל יהודי דמשק", דיווח אותו דיפלומאט. בהסתמכו על „מימצאיו" של הנציג הנ"ל מדמשק, „הדקוראטור אמר לאיש שלנו, כי חיי הקהילה היהודית מתנהלים כסידרם. אומנם, הם חיים בגיטו, אך בסך־הכל אין השד נורא כל כך".

בעיני האיש מדמשק נחשבו דברי תולה הוילונות כמהימנים, שהרי הם באים „הישר מפי הסוס". לבחון אותם לא ניתן לו, כי הגיטו סגור, אך עובדה קטנה זו לא מנעה ממנו להסיק את המסקנה הנוראה, כאילו מצבם של יהודי דמשק אינו כה גרוע כפי שמציגים זאת בישראל.

כבת מוניטה המחשבה, כי נציגי מדינות תרבות מסוגלים להסיק מסקנות כאלה גם אחרי הרצח השפל של אחיות משפחת זיבאק וחברתן לבית ספר, ואחרי הנסיון הזדוני של שלטונות דמשק להאשים ברצח זה שני יהודים מבני הקהילה, שכאילו אנסון ורצחון. בלי שיאמרו זאת, מסתמן החשש, פן גם מעשה ברברי זה יסווג על־ידי דיפלומאטים כחלק מן „ההגזמה הישראלית".

✶ ✶ ✶

ושנית, אם נעריך התייחסות זו רק במסגרת של קהילת־הרשים לגבי סבלם של יהודי סוריה. כי הפיכה הרחבה יותר היא ראנוב של זרים רבים, שלא לראות שלילה בכל הנוגע לסוריה ודהיום. כך, ניתן בזמן האחרון גם אצלנו להבחין בנציגים זרים, המרמים ללמד סניגוריה עקיפה על מעשי הסורים, גם כשהמדובר בהפרה גלויה ובוטה של הפסקת־האש בגולן.

„הם זקוקים לירות כדי שיוכלו להמשיך בדרך של מרים", מסבירים לנו נציגים שונים, המסתמכים שוב על דיווחים של עמיתיהם בבירה הסורית, או במרכזים ערביים אחרים. והרי לפניכו דוגמה נוספת של כזב, שכבר הורגלנו אליו: לערבים מותר לעשות כל שיעלה על דעתם, כולל מעשי תוקפנות. לישראל אסור אפילו להתגונן. בהגזמה מטוסים נגד סורים, המודרים לתותח הישראלי, בניגוד לצו הפסקת־האש, רואים „הסלמה". או כפי שאמר נציג בכיר: „רעש מנועי המטוסים, חזק יותר מדברי ההסבר המתלווים".

בשעה שדיבורים ישראלים אינם עושים עליהם, כנראה, רושם, מתרשמים הם יותר־על־המידה מדברים, שנשמעים באוזניהם בדמשק. כך, למשל, מזוחים הנציגים הזרים בבירה הסורית חוזר וחוזר על הרצון הכן של ממשלת סוריה להגיע בכל זאת להידברות ולהסדר כלשהו עם ישראל. אין ספק, שממשלת אסאד משקיעה מאמצים לא מבוטלים במלאכת השכנוע של הזרים, היושבים בקרבם. באותות ובמופתים משכנעים אותם לבל ישימו לב לקול היריות בגולן ושיתעלמו מהצהרות, ומה בדבר — לדוגמה — דברי הנשיא אסאד, כי „פלשתין (חייבת להיות) חלק משוחרר מן המולדת הערבית והסורית... פלשתין אינה מהווה רק חלק מן המולדת הערבית אלא שהיא גם חלק בסיסי מדרום סוריה"?

מסתבר, שהזרים מקבלים זאת כמעט בלי עירעור. כי נוח כיום למדינות שלא לעשות דבר, העלול לעורר עליהם את זעמם של הערבים.

✶ ✶ ✶

מטיבן שכן, אין לסורים גם כל קושי לעצן אוזני מבקריהם, כי למעשה היתה זו „תוקפנות ישראלית", שגררה גליה של אליבות. בהקשר זה הם מפתיעים זרים בתלונתם מבצעי העבר את פרשת השטחים המפורזים שלל גבול הצפון.

בפי הסורים הענין הוא פשוט בתכלית: הישראלים ביקשו לגזול את השטחים, שהיו לדעתם „שטחי הפקר". מכיוון שסוריה התנגדה לכך, ארעו התקלויות ותקריות. מכיוון שהסורים ישבו על רמת־הגולן, הם החזיקו שם צבא וזה נטל חלק בתקריות. ישראל, שנפגעה מן האש, התערבה על הרמה במלחמת ששת הימים וכבשה אותה.

ספק אם בין הזרים, היושבים כיום בדמשק, יש אפילו אחד, היודע דבר על השטחים המפורזים של שנות החמישים והששים. שהרי לגבי רבים זוהי פרה־היסטוריה. מכל מקום, אין ביניהם בודאי איש, היודע את העובדות לאשורן. אפילו בתיקיהם ספק אם ימצאו הסבר לעמדה הישראלית, כי השטחים היו מפורזים בתוקף הסכם הפסקת־האש משנת 1949 — מפורזים מכוח צבאי, אך לא מעובדי אדמה.

זאת ועוד: בלהיטותם לאמץ כל הסבר סורי, אין נציגים אלה מוכנים להרהר בשאלה, האם מחלוקת על הגדרת שטח היא צידוק להפיכת רמת־הגולן לבסיס אש, שממנו כמטירים פגזים וכדורים על ישובים חקלאיים שבעמק. וכאשר מגיעים דיווחים אלה גם לנציגויות בישראל ומתעוררת השאלה הזאת בשעה זו — שישראל עסוקה כל־כך בעצמה — יימצא מי שינער תיקים ישנים מאבק ויספק את הטיעון הנגדי. אפילו אצלנו תחסר אותה להיטות לקבל את דברי ההסבר.

תנועת המחאה תפגין מחרתיים בתביעה להתפטרות הממשלה כולה

במסיבת־עיתונאים קראו ראשי תנועת „תמורה" להחיל את עקרון האחריות המיניסטריאלית של מחדלי המלחמה על כל השרים שכיהנו בממשלה מאז 1968 ✶ צעירי מפלגות שונות ונציגי ארגונים כבר הודיעו על השתתפותם בהפגנה ✶ במפלגת העבודה חוששים מהתפשטות המאבק מן המוסדות הנבחרים אל הרחוב ✶ גם צעירי „העבודה" עשויים להפגין

מאת **דניאל דגן**

תנועת המחאה „תמורה", שלהמו במלחמת יום הכיפורים, תקיים מחרתיים הפגנה בגנת רוזיה בירושלים, ב... ההפגנה תתחיל בשעה ... תביעה להתפטרות הממשלה, הסמוך לבניין הכנסת. לפני הבניין יעמדו המפגינים במשך כשעתיים, כשהם נושאים סיסמאות הקוראות לכל השרים, שכיהנו בממשלה מאז 1968, להתפטר מתפקידיהם, ולהמשך בכך את עקרון האחריות המיניסטריאלית למחדלי המלחמה. המפגינים גם ידרשו, שאותם שרים לא יכהנו בממשלה הבאה שתקום.

במסיבת עתונאים בתל־אביב קראו אתמול ראשי תנועת „תמורה" לציבור להזדהות עם מאבקם. הם מבקשים, כי במשך זמן ההפגנה יעצרו בעלי עסקים את עסקיהם למשך שעתיים, ועובדים ישביתו את המפעלים ונהגים ידליקו את אורות רכבם.

●● לא מפלגתי

המפגינים גם יבקשו להיפגש עם ראש הממשלה גולדה מאיר, ולהגיש לה את תביעותיהם בכתב ובעל־פה. בקשה נוספת שלהם מופנית למפלגות וחוגים קיצוניים; לא לנצל את ההפגנה לצרכים פוליטיים, לא לחלק חומר מפלגתי ולשמור בקפדנות על הסדר.

בדברי הסבר שהילקו לעתונאים אומרים ראשי תנועת „תמורה", כי הם מתייחסים בחומרה רבה למסקנות ועדת אגרנט. לדעתם לא יתכן, שהאחריות המיניסטריאלית לכשלון ישראל תוטל אך ורק על המטכ"ל, והשרים יהיו פטורים מכל אחריות. הם גם רואים בהמשך נסיון של כמה שלים לנער את חוצנם מאחריות למחדלים, על־ידי כך שהם ממקדים את המביעה בהתפטרות שר אחד בלבד. ראשי תנועת „תמורה" סבורים, שעיקר האחריות המיניסטריאלית אינו קיים כלל בתודעתם של חלק משרי הממשלה.

●● שתי קבוצות

במסיבת העתונאים בלטו שתי קבוצות בין החברים: ראשי תנועת „תמורה" — ישראל שלגר, שהתארגנה סביב מאבקו של מוקי אשכנזי לרבות קיבוצי על־ידין, ונציגי מפלגות. המשותפים גם הם פעולה באירגון ההפגנה מחוץ...

מוקי אשכנזי לא נכח במסיבה בשל שירותו במילואים. את מקומו ייצגו חבריו אבא קרמני, משה מלר, רן לבנה וחנניה גלובמן. מבין נציגי המפלגות והארגונים ...אחרים נכחו במסיבה ...

(סוף בעמוד 16)

כל הכבוד לרנו 16

חשוב שגם אתה תדע מדוע זוכה "רנו 16" לכבוד ולהצלחה בכל ארצות אירופה.

רנו 16 היא מכונית יוקרה מצוידת בתקנים של לוקסוס אמריקאי בשילוב עם היעילות והחסכוניות האירופאית.

●

ב"רנו 16" התוספות, הנחשבות במכוניות אחרות כ"אכססורא", הן תקניות בלא תוספת במחיר:

בקרה אלקטרונית, אורות אזהרה לכל תפקוד, מונה מרחק, אורות להילוך אחורי, מיתקן חשמלי בחלון האחורי להפשרת אדים, מגבים הפועלים בשתי מהירויות, דאי לאור יום וללילה, מנעול הגה, מצית חשמלי.

●

בין היתרונות המכניים של "רנו 16" תמצא:

מערכת ציננון חתומה הרמטית, מוגנת מפני חלודה או קפיאה, הגנה של מרכב המכונית מפני קורוזיה, מערכת מעצורים כפולה, הנעה קדמית, מנוע רב עוצמה שפעולתו שקטה וצריכת הדלק שלו מינימלית, צמיגים רדיאליים, ZX עם חוטי פלדה.

●

בין אמצעי הנוחות הבלעדיים ל"רנו" תמצא:

מושבי כורסא המכוונים לכל זוית רצויה עד הפיכת המושב למיטה, משענות צדדיות, תא מטען ענקי, דלת חמישית המאפשרת הפיכת הסלון לסטיישן.

תראה, תבדוק ואז תאמר גם אתה: "כל הכבוד לרנו 16"

RENAULT 16 רנו — רנו מתכנן ראשון!

רנו - היצרן הגדול בעולם של מכוניות עם הנעה קדמית

בני משה קרסו

תל־אביב: רח' דיבל 26. טל. 33241
ירושלים: רח' הע 4. טל. 226491
חיפה: "דבב חיפה" רח' יפו 32. טל. 523359
נתניה: שברדלוב, רח' הרצל 54. טל. 23852
באר שבע: סוכנות "דנו" לנגב דרך הנשיאים 2166
ראשון לציון: ברגיצקי, רח' הרצל 62. טל. 941008
נצרת: "כוכב הגליל", נצרת עליה. טל. 56567
אשדוד: "רנו אשדוד" - פאר רנגחין 25. טל. 31569
רמת־גן: סוכנות רנו ר"ג-קיבל. וברטינסקי 10. טל. 798474
טבריה: סוכנות רנו טבריה-יחזי. רח' תבור. טל. 067-21036
יפו: סוכנות רנו דרום ת"א-ירושלמי. שד' בן צבי 32
אברבנל. טל. 826192-825666

לרסום מלד

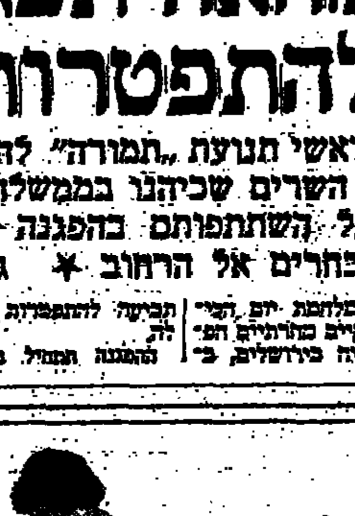

ענג

המפעל הנבחר בישראל לרהיטי תינוקות ונוער, מרפסת וגן

שולחן כתיבה ספריה וכסא

לנער הם מהדברים החשובים ביותר לילד: היות ועם ריהוט זה מתבגר הנער ורוכש ערכי חינוך. כמו כן על המערכת לתת לנער הרגשה של פינה נעימה משלו.

תיכנון המקפיד על כל פרט והנסיון הרב של ענג הביאו לשיכלולים רבים בשולחן הכתיבה (עיצוב פונקציונאלי, מקום לילקוט, 6 מגירות, ספריה נוספת), כל אלה יתבבו את השולחן על הנער.

הכסא המרופד שלנו מצופה בסקאי וזוית הישיבה הנוחה, הנכונה והבריאה יעניקו לילדך שעות של ישיבה נעימה בפינה זו.

העיצוב מודרני והמערכת משתלבת עם רהיטי "ענג" נוספים שיעניקו לילדך הוד חדש ונאה.

בקרו באולמי המכירה של "ענג" ברחבי הארץ והתרשמו ממבחר מוצרי "ענג"

תן להם את הטוב ביותר תן להם ענג

ONEG ענג

...קישון בירוש...

...מפיצים ה...

...רום מזרח...

סוף לתגיגות ה...

אם אין לך טלפון?

מגולת קהפיסאי „קרטייה"

חואניטה סניה

אנחנו מוכרים באחריות היטנים!!

סלון אלנבי בת"א

כל קונה מקבל

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

שיח תלמידים באילת בעקבות המלחמה: „אין במי להאמין"

מאת ברוך מאירי

שאלותיהם של תלמידים באילת בתכנית השלוחיה על הזכות לארץ־ישראל ו־הזיקה ההיסטורית אליה הסעירו רבים ועוררו ויכוח ציבורי. שלא בצדק, נוצרה תדמית שלילית לנוער באילת, כאילו הוא מטיל ספק בזכות העם היהודי על ארץ ישראל.

אמרה לנו תלמידת ביה״ס, דורית גינצבורג: „בחרנו לשאול שאלות ולא להביע רגשות. ביקשנו מהמנהל לדבר בצורה פרובוקאטיבית, כדי שיתנהל דיון פורה. רצינו שהשאלה בנושא מרגיז, כדי לגרום תשובה חריפה ונלהבת. וזאת אכן עשינו. מה טעם בתכנית (בעיני העורך שלה) אילו היינו מסכימים עם המשיבים. הרי לא היה מתעורר ויכוח במקרה כזה...

„אנחנו היינו רק אמצעי, עבור השלוחיות, שבעזרתו הביעו שלושת המשתתפים את דעותיהם".

תלמידות ותלמידים מכתות י״א בביה״ס התיכון המקיף התכנסו, שאלו והשיבו בינם לבין עצמם איך השפיעה מלחמת יום הכיפורים על דעותיהם בתחומי הפוליטיקה, הצבא והאידיאולוגיה וכן על כל אחד ואחת באופן אישי

• „בינינו לבין עצמנו"

לאחר ששודרה התוכנית בשלוחיות התכנסו תלמידות ותלמידים, מכתות י״א בבית־הספר התיכון המקיף באילת, והעלו שאלות „בינינו לבין עצמנו". בדיון השתתפו: גיל מגור (י״א 2), נעמי מזרחי (י״א 1), עוזי יקותיאלי (י״א 3), דינה שוורץ (י״א 2), הדס איתן (י״א 4), יעקב לנגמנר (י״א 5), יורם סהר (י״א 2), אורלי אבינון (י״א 2), יונה לוינשטיין (י״א 2).

יש להניח, כי הדעות שנשמעו הן לא רק דעותיהם של המשתתפים. אלא, דעות של צעירים רבים במדינה, הצופים בפני גיוס.

להלן תוכן הדברים, כפי שפורסם ב„עלים במדבר", בטאון בית הספר.

הדס: אחרי המלחמה התחלנו לשמוע יותר על הצד הערבי ובעיותיו. אנו ערים יותר למה שקורה שם. גיבשנו לעצמנו דעות פוליטיות מסוימות.

נעמי: אני לא חושבת, שהדעות הפוליטיות מגובשות. הכל מעורער...

יונה: אצלי התגבשה הדעה, שהכל רקוב במדינה פוליטית. עד עכשיו היה לי אמון מלא בצבא, שהכל בדוק, „הפסק שם דופק". כיום הכל מלא חילוקי־דעות ולכן אין במי להאמין.

אורלי: במשך המלחמה לא תמיד אמרו את האמת, ולכן עכשיו אין בה להאמין. הדיעה הכללית היתה, שמשבר האמון בצבא בא כתוצאה מחדירת הפוליטיקה לתחום הבטחוני.

יונה: עכשיו לכל אלוף דוקטרינה אחרת. הוא הושב על כסא בכנסת לפני שהוא עוזב את הצבא.

הדס: דווקא לפני המלחמה השחיתות היתה גדולה יותר. כאז תקופת רבין, הרמטכ״לים מתענינים בנושאים פוליטיים לפני שגמרו את שירותם הצבאי.

גיל: קודם היתה שחיתות, אבל היא לא הזיקה לאף אחד.

הדס: השחיתות הזיקה, אולי לא כמו עכשיו, אבל תוצאותיה נכרו ב־6 באוקטובר.

אורלי: הציבור ער ולכן יותר שם לב לשחיתות. אולי בכך עזרה לנו המלחמה, שכעת אנחנו יכולים להבחין בשחיתות ולגנות למנצה. הערנות של הנוער לענינים פוליטיים באה במיוחד בעקבות המלחמה ולא בעקבות הבחירות, כפי שאפשר לחשוב.

הדס: עד עכשיו לא חשבתי בדיוק מי יושב בממשלה ומה הם עושים. היום אני יודעת בדיוק מי אני רוצה שישב שם, ומה אני רוצה שיעשה.

• למות למען אידיאל

דינה: האם הנוער, עכשיו לאחר המלחמה, מרגיש קשור יותר לארץ ואוהב אותה יותר? בקרב המבוגרים ישנה הרגשה, שהאידיאלים התרופפו וישנה ירידה מן הארץ.

גיל: אני לא חושב, שמשהו השתנה אצלי בזיקה.

נעמי: לפעמים אני חושבת, שאם היו נותנים לי אפשרות להגר והייתי עושה זאת... (על דברים אלו לא עבר איש בשתיקה — קמה הכולה וצעקה גדולה. מולה של נעמי, שיצאה בשלום), אבל זה רק ענין של שניות, מיד אחרי זה אני מרגישה, שאני חייבת להיות כאן, לא בשל הזכות או הזיקה, אלא מפני שזהו מקומי, מפני שאם כולם היו חושבים על הגירה, אז „נסגור את המדינה ונלך".

גיל: האם כל אלה שמתו, מתו כדי שאת תהגרי?

נעמי: ברור שלא. במחשבה שניה אני אומרת, שאני צריכה להקריב.

עוזי: זה לא להקריב, זה להילחם למען מטרה.

אורלי: יש בזה הקרבה, אתה מוותר על משהו: על חיי ההתענגות, אולי על חיי בטחון בארה״ב ואפילו על חייך שלך. בעצם ההקרבה יש כבר חלק מהמעשה.

יונה: צריך להקריב, כמו שהחלוצים, שתודות להם הקימו את הישוב בארץ־ישראל, ויתרו על הכל. לסבא שלי, לדוגמא, היתה אפשרות לנסוע לארה״ב ולהינות שם, או לעלות לארץ־ישראל כשכאן לא היה כלום. אבל היה לו אידיאל והוא ויתר על הכסף. הוא ידע, שהמקום היחיד בשבילו הוא ארץ־ישראל והוא לא היה יהודי. ומהי הקרבה, עד לאיזו מידה? האם אתה מוכן למות בעד הארץ?

עוזי: אני מוכן ללכת, ברגע שיקראו לי, לצבא. אני צריך ללכת, זוהי חובה מצפונית. למה לי לחשוב, שאני אמות? אני לוקח את הסיכוי, שאצא מן המערכה.

יורם הביע את הדעה, שהוא מוכן למות בעד המדינה, אך שאל מדוע הוא ובניו ובני־דורו צריכים למות בעד הארץ, רק מפני שהממשלה שלנו איננה יודעת להגיע לדרכי שלום.

גיל: זו טעות לחשוב ככה, כל השנים האלה הממשלה פעלה בכיוון לשלום.

יעקב: מדוע שאנחנו לא נמות, כשם שאחינו החלוץ היה מוכן להקריב את חייו למען העולים ולמעננו שבאנו אחריו?

דינה: כל אחד שנמצא בארץ מקריב למענה. אנו מקריבים למען המדינה, כשם שאנו מקריבים למען דברים, שאנו אוהבים או אידיאלים, שאנו נלחמים בעדם.

• קשה לבטא השמחה

נעמי: לכל מסיבה שאני הולכת (בכוונה, אני לא מגזימה) בכל יום ששי שאני יוצאת, אני מרגישה משהו. אני חושבת שבעצם אסור לי לעשות את זה. אין זה הזמן לשמוח.

הדס: התחלתי לחשוב על דברים שונים, כמו מהו המשמעות של המוות, ומדוע נער, בן 19, צריך למות. פיתחתי לי תאוריה, שלא היתה קיימת בכלל לפני המלחמה. כיום הרבה יותר קשה לי לבטא את השמחה בספונטניות.

עוזי: התבגרתי מבחינה זו, שאני מבקר יותר, שואל שאלות ומבקש תשובה ואני לא „מבסוט", עד שאני לא מקבל תשובה מלאה.

יורם: אני חושב, שצריך לחזור להווי החיים שלפני המלחמה.

נעמי: אם נחזור, תחזור השחיתות, נחזור למחדלים.

אורלי: אסור לנו לחזור אל החיים שלפני המלחמה, כי תחזור האדישות והעמד כמה שים, אם תהיה מלחמה נוספת כי יודע איך נתגבר עליה. אני חושבת, שאנחנו גם איננו מסוגלים לחזור לחיים אלה. כל שמחה מהולה בקמה של עצב.

דינה: מבחינה רעיונית ברור, שהמלחמה השפיעה על הנוער בכך, שהוא חושב יותר ומביע דעות, אפילו אם הוא יוצא מגבולי מכך. השאלה היא מה עושה הנוער מבחינה מעשית?

אורלי: אני מרגישה, שהנוער היה רוצה מאוד לעשות משהו, אך בינתיים אינו עושה, אולי מפני שאינו יודע מה לעשות.

• בעקבות מוטי אשכנזי

נעמי: מה כבר אפשר לעשות?

אורלי: זה מתחיל מדברים קטנים, חוג שיהיה כמו זה, חוגים שמתעוררים מעצמם.

הדס: תקימו גוף שיגבול ברעיון מסויים, תכתבו עצומות לממשלה ותפרסמו בכתבים בעתונים.

דינה: אני מרגישה, שהאווירה הכללית בקרב הנוער היא, שהוא לא יכול לעשות הרבה. שטובים ממנו ניסו ולא הצליחו.

הדס: זה, שמוטי אשכנזי עומד ליד הכנסת — זה כלום?

דינה: אני לא חושבת שזה כלום, העובדה שמוטי אשכנזי פועל כיחיד עשויה לעודד רבים כמוהו לעזור לצאת לספרלה.

אורלי: אולי אנחנו לא מבוגרים מספיק, ואין לנו כוח כמו למוטי אשכנזי, אבל אנחנו חייבים לנסות לעשות משהו.

גיל: מוטי אשכנזי הוא סרן בצבא, כוסי היה בקו הראשון. יש לו יותר משקל בדעת הקהל ולכן כוחנו לא שוה לכוחו.

יורם: מעגינים לא עזרו, ואנחנו כן נעזור?

יונה: אתה ממש פוגע בדבריך אלו!

נעמי: אם אתה, ועוד אנשים כמוך תדברו כך זה לא יעזור והכל ישאר „רקוב". אני חושבת שיש להרגיש את החלק המעשי. צריך לפעול:

(סוף בעמוד 15)

בדו״ח של ציר הקונגרס האמריקני קלארנס לונג

הסיוע הכולל שהגישה ארה״ב לערבים בשנת 1973-1968 גדול פי 2.4 מהסיוע הרוסי

נוסף על סיוע גלוי בשווי של 1927 מיליון דולאר, הגישו האמריקנים לערבים גם סיוע סמוי בשווי של 7025 מיליון דולאר ✶ באותו פרק זמן הגישה ארה״ב לישראל סיוע בשווי של 1807 מיליון דולאר בלבד ✶ הסיוע הסובייטי למדינות ערב באותה תקופה הסתכם ב־3707 מיליון דולאר — וזה אינו כולל את הסיוע שהגישה מוסקווה למצרים וסוריה וממשלת ארה״ב לישראל — בעת מלחמת יום הכיפורים

מאת גיל קיסרי

כולנו מודעים ומלאי־הערכה לסיוע הכלכלי והצבאי, שהעניקה ועודנה מעניקה לנו ארצות־הברית. אולם הסיפור שלנו לא יהיה שלם ללא עובדה מסויימת „יבשה", העשויה אולי להיראות מדהימה: בשש השנים שקדמו למלחמת יום הכיפורים קיבלו מדינות ערב מארה״ב סיוע מקיף יותר מאשר ישראל!

גילוי עובדתי זה כלול בדו״ח שהכין ציר־הקונגרס האמריקני קלארנס ד. לונג (ממדינת מרילאנד) בחודש פברואר השנה. מן הנתונים המשוואתיים שאסף בדבר הסיוע שקיבלו מדינות ערב הן מארה״ב והן מבריה״מ מסתבר, כי בין פברואר 1968 לפברואר 1973 העניקה ארה״ב למדינות ערב (הרשימה כוללת 11 ארצות) סיוע בשווי כולל של 1927 מיליון דולאר! לעומת זאת, קיבלה ישראל מארה״ב באותה תקופה (לפי אותו דו״ח) סיוע בסכום של 1807.5 מיליון דולאר. סיוע זו כולל (בשני המקרים) הן את הסיוע הכלכלי הישיר, הן את אספקת הציוד הצבאי והן את חלקה של ארה״ב בסיוע כלכלי רב־צדדי, שקיבלו ישראל ומדינות ערב.

הדו״ח של קלארנס לונג, שהופץ על־ידי מחלקת ההסברה של משרד החוץ הישראלי, אינו מפרט את הסכומים שהעניקה וושינגטון למדינות־ערב בכל אחד מסוגי־סיוע זה. אולם לגבי ישראל מסתבר, כי הציוד הצבאי, שקיבלה מארה״ב, היה בהיקף של 1352 מיליון דולאר לעומת 430 מיליון דולאר במסגרת סיוע כלכלי יחיד (מתוך 1.8 מיליארד הדולאר שהוזכרו לעיל). אך הסיוע הכלכלי הישיר הזה גדול לאין שיעור מן הסיוע שקיבלה ישראל ממקורות רב־צדדיים והמסתכם רק ב־122 מיליון דולאר (וגם מזה חלקה של ארה״ב קרוב לארבעים אחוז).

השוואת הנתונים של הסיוע האמריקני לישראל ולמדינות־ערב מצביעה על יתרון, שנהנו ממנו הערבים גם, בשל נתון אחר: נוסף לסיוע הישיר, כאמור לעיל, קיבלו מדינות־ערב מארה״ב „סיוע־חוץ סמוי" (כהגדרת הדו״ח של קלארנס לונג) בשיעור של 7025 מיליון דולאר!

סיוע זה מתייחס לזיכיונות־מס, שמעניקה ממשלת ארה״ב לחברות־הנפט האמריקניות הגדולות, המשלמות המלוגים למדינות־הנפט הערביות. מדיניות־מיסוי זו של וושינגטון איפשרה השקעות גדולות יותר, שהשקיעו חברות־נפט במדינות־הנפט הערביות. התלות הגדולה והולכת של המערב במקורות־הנפט של המזרח התיכון הובילה, בעקיפין, להגדלה ניכרת בהכנסות של ממשלות־ערב ממכירת־הנפט.

בסיכום: בסוגי הסיוע השונים (ישיר וסמוי) העניקה ארה״ב למדינות־ערב 8952 מיליון דולאר בין 1968 ל־1973 — לעומת 1807 מיליון דולאר שהעניקה לישראל.

סיוע ענקי זה שהעניקה וושינגטון לערבים, עולה לא רק על הסיוע לישראל, אלא גם על זה שהעניקה בריה״מ למדינות־ערב. סיוע סובייטי זה, לאותה תקופה, הסתכם ב־3707 מיליון דולאר. כלומר, הסיוע האמריקני הכולל למדינות־ערב היה גדול פי 2.4 מן הסיוע הסובייטי.

הסיוע הסובייטי הזה התבטא בחלקו הגדול באספקת ציוד צבאי בשווי של 2603 מיליון דולאר (אינו כולל את הציוד הצבאי שסיפקה בריה״מ למצרים וסוריה במרוצת ובעקבות מלחמת יום־הכיפורים) — ואילו הסיוע הכלכלי הסתכם ב־1104 מיליון דולאר.

המגמות העיקריות בסיוע הצבאי הסובייטי הן, כמובן, מצרים (1679 מיליון דולאר), סוריה (334 מיליון דולאר) ועיראק (375 מיליון). סדר העדיפויות משתנה כשמדובר בסיוע הכלכלי הסובייטי: עיראק קיבלה את המיכסה העיקרית (365 מיליון דולאר) ואחריה צועדות מצרים (196 מיליון) ואלג'יר (189 מיליון).

נתונים אלה מצביעים גם כי מבריה״מ קיבלו מדינות־ערב סיוע כלכלי בשיעור של שני־שלישים מהסיוע הכלכלי, שהעניקה ארה״ב לישראל. ואילו מארה״ב קיבלו הערבים שני־שלישים מהיקף הסיוע הצבאי, אשר העניקה וושינגטון לישראל.

המסקנה המתבקשת מאליה: על אף העובדה שנחשבו כידידי ארה״ב — מדינות ערב, העניקה להן וושינגטון סיוע רב יותר משהעניקה להן מוסקבה הידידותית. הצד השני של המטבע: עם הידידות האמיצה, שרוחש הממשל האמריקני לישראל, אין הדבר מתבטא בהיקף הסיוע, בהשוואה לסיוע שניתן לערבים. ההיפך הוא הנכון.

ברם, אם קיוותה וושינגטון שהעמדה הערבית כלפיה תהיה ביחס ישר לשיעור הניכר של הסיוע — היה זה שיקול מוטעה. הערבים קיבלו בשמחה את הסיוע — אבל דחו את הידידות האמריקנית. ביטא זאת עתונאי מערבי באמרו, כי הערבים יורקים אל תוך הבאר, שממנה הם שותים.

הדברים נכונים גם לגבי אירופה. ביצירת משבר אנרגיה מלאכותי גמלו מדינות־ערב לאירופה המערבית (וגם ליפאן) בסחטנות ובאלימות כלכלית על הסיוע החקלאי והתעשייתי הניכר שהן מקבלות ממן.

העתון המערב־גרמני „ריינישר מרקור" (דצמבר 1973) מבליט את התלות הגדולה של מדינות ערב בחקלאות ובתעשיה של המערב.

למשל, מצרים מייבאת מארצות־המערב 62 אחוז מצרכיה בזרעים ותבואה, 42 אחוז של הציוד התעשייתי שבשימושה, 50 אחוז בתציוד המיתקנים החשמליים והאלקטרונים, 15 אחוז של הדשנים והתרופות. אפילו בתחום הכימיקלים, שבו מסוגלת מצרים לספק לבדה את צרכיה, נתאפשר הדבר רק תודות לסיוע אירופי, ובמיוחד של התעשיה הכימיקלית והפארמצבטית הגרמנית, שגם הקימה מפעל גדול וחשוב בקאהיר.

מאלפת עוד יותר הדוגמא של לוב, המייבאת מהמערב 90 אחוז מצריכתה בזרעים ותבואה; 95 אחוז של הציוד התעשייתי, חשמלי, אלקטרוני ושל מכונות מנועים ורכב; 95 אחוז של דשנים ותרופות. הדבר כמובן אינו מביא את שליטי טריפולי מלאחול למערב את כל ביטויי־טעמו האפשריים של אללה...

גרמניה המערבית, הסבורה כי הגיעה העת לממן את הסיוע הכלכלי לישראל, העניקה לבדה למדינות ערב סיוע כספי שהסתכם בשנת 1973 בלבד ב־387 מיליון מארקים. ואילו במרוצת שבע השנים האחרונות גרפו שליטי־ערב לכיסיהם סכום־עתק של 3.5 מיליארדים מארקים, שבאו במישרין מן האוצר הגרמני. (הנהנית העיקרית — מארוקו, אחריה — תוניסיה, ותבואות בתור — מצרים וירדן).

גם בעקיפין התעשרו בעלי־ההון הערביים בשל הסיוע הכספי הגרמני. הדבר משתקף בהיקף הפקדונות הערביים הממשלתיים בבנקים שונים במדינות „השוק האירופי המשותף". פקדונות אלה מסתכמים בכ־30 מיליארד מארקים. מרשים לא פחות שיעור הרבית שמקבלים בעלי־הפקדונות הללו: 3.6 מיליארדים לשנת 1973 לבדה.

„מגדל 37"

תבנית ביטוח חיים חדשה
לראשי משפחה צעירים
(כולל כל סיכוני מלחמה)
ביטוח חיים גדול בפרמיה קטנה

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע״מ

פרטים אצל סוכני „מגדל בנין" ובמשרדי החברה

לכבוד
מגדל בנין חברה לבטוח בע״מ
ת.ד. 1088
תל אביב.

אני מעונין לקבל פרטים נוספים בדבר „מגדל 37" תכנית ביטוח החיים המיועדת — לראשי משפחות צעירים

השם המלא ______ הגיל ______ גיל האשה ______
הכתובת המלאה ______
טלפון ______
(אם הנך משרת כעת במילואים ציין גם דואר צבאי) דצ. ______

עבור ממכונית גדולה למכונית גדולה באמת

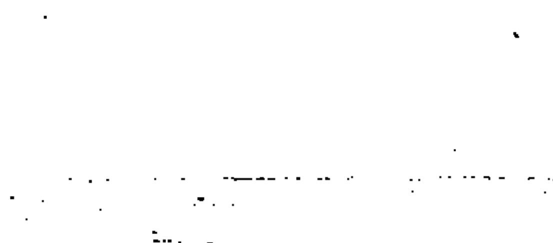

מנוע 1186 סמ״ק
57 כ״ס לבלימה
16.5 קילומטר לליטר
4 הילוכים קדמיים
החלפת שמנים כל 8000 ק״מ
בקורת כל 16000 ק״מ

Alfasud
Alfa Romeo

משרדי קפריס בע״מ: תל־אביב, דרך פ״ת 19, טלפון 623441. חיפה, דרך העצמאות 98, טלפון 526653.
המפיצים: ירושלים, סיפ סוס, רחוב שמעא 3, טלפון 222391.
באר־שבע, שלמה לדר. נתניה, המכונית נתניה בע״מ, רחוב הרצל 52, טלפון 053-23353. רמת־גן, „אוטורם", רחוב ז'בוטינסקי 36, טלפון 723345. חולון, יוסף בן יוסף, רחוב המעפילים 102 מול משרד הרישוי, טלפון 840328.
מוסכים מורשים: תל־אביב, א. אילין תעשיות בע״מ, מוסך מרכזי, רחוב תובל 8, טלפון 35325. חיפה, א. אילין תעשיות בע״מ, צור 3 דרך נצרת, טלפון 231127. ירושלים, מוסך מושיקו, רחוב יוליאנוס קיסר מרכז מסחרי, טלפון 221394. באר־שבע, מוסכי הסדרות אזור התעשיה טלפון 057-5777. יפו, מוסך הצפון, דרך בן צבי 17 ליד מגרש בלומפילד, טלפון 825653.

מוסקווה משתמשת בקלף הסורי כדי להחזיר את סאדאת לתלם

אש הבלתי פוסקת בחזית הצפון מסייעת להפעיל לחץ בוושינגטון למען הסדר שלו תהיה שותפה ברית־המועצות ✶ הסובייטים מעריכים שאם תפרוץ מלחמה בגולן, תגרר מצרים למערכה, דבר שעלול להכשיל יזמת קיסינג'ר ✶ סאדאת תורם בוושינגטון ללחץ הסובייטי־סורי

מאת **אורי דן**

[illegible] האש הבלתי־פוסקת בחזית הצפון מב־ [illegible] נראה באבק פוליטי [illegible] ביותר במזרח התי־ [illegible] ההסגמה ה־ [illegible] הסוריות שומרת [illegible] באמצעות [illegible] אלה לקיסינג'ר: [illegible] בין ישראל לסוריה בלי שיתופה של בריה"מ. מקורות דיפלומטיים ירדניים־בריטיים מציינים, כי בריה"מ מנהלת כאן משחק מדיני עדין, כמיטב המסורת הסובייטית.

דאגתה של בריה"מ מעמיקה לנוכח התמרונים של נשיא מצרים אנואר סאדאת. הנשיא המצרי נקט מהלך, שמשמעותו המשך קבלת נשק מבריה"מ ובו בזמן הוא נשען על ארה"ב לצורך הפעלת המנוף המדיני להחזרת השטחים ולקבלת סיוע כלכלי.

לדברי המקורות הדיפלומטיים, רוצה מוסקווה להחזיר את סאדאת לתלם ויש בידה הכלים לעשות זאת. אחד הכלים החשובים במשחק הסובייטי הוא סוריה.

בעוד במצרים היו מוכנים הרוסים לאפשר להנרי קיסינג'ר לפעול לבדו להשגת הסכם להפרדת הכוחות בין ישראל למצרים, אין מוסקווה מוכנה לכך שקיסינג'ר יחזור על תרגיל דומה בסוריה. אין בריה"מ מוכנה לאפשר עלייה נוספת של קרנה של ארה"ב באיזור.

■ אווירת מלחמה

לכן מוכנים הסובייטים לעודד את הסורים עד כדי מלחמה ממש ברמת־הגולן. אווירת המלחמה מסייעת לסוריה להפעיל לחץ בוואשינגטון למען הסדר מהיר שלו תהיה שותפה גם בריה"מ.

אך לא פחות חשוב לסובייטים הוא לסבך גם את מצרים בשלב זה של המאבק. שכן אם תפרוץ מלחמה ברמת־הגולן מעריכים הסובייטים, כי מצרים לא תוכל לעמוד מן הצד. היא תיגרר לתוך המערכה בין אם על־ידי הכנסת הצבא המצרי מחדש, לאיזור דילול הכוחות, מזרחה מן התעלה תוך הצגת התעלה ובין אם על־ידי כניסה למלחמה ממש.

במצב כזה עלולה ישראל למצוא את עצמה מגייסת את מערך המילואים, כדי לעמוד מול ריכוז הכוחות המצריים בדרום.

התפתחות כזאת עלולה לשים לאל את המאמץ האמריקאני במישור המצרי־הישראלי — וממילא להביא כשלון ליזמת קיסינג'ר.

אם התפתחות זאת לא תגרום, נוכחים הסובייטים כבר עתה בלחץ שמפעיל סאדאת על קיסינג'ר כדי להביא לויתורים ישראלים גדולים ברמת־הגולן. כלומר, סאדאת המתכוון להסתייע בארה"ב מתוך תקוה לקבל ללא מלחמה שטחים נוספים בסיני, פועל בוושינגטון בסיוע ישיר למאמץ הסובייטי־סורי.

כך שהלחץ על ארה"ב בענין זה הוא כפול. גם מצרי וגם סורי. הסימנים המדאיגים הם, שאמריקה „הלחוצה" תובעת מישראל לשלם את המחיר. הביטוי לכך: השאיפה האמריקאנית שישראל תוותר מעבר לקו הסגול — כלומר על קוניטרה.

מעניין שסאדאת בלהטו בוושינגטון הזהיר על התזיה הבאה: תלחצו על ישראל לעשות ויתורים. שאם לא תהיה נסיגה ישראלית משמעותית — תפתח סוריה במלחמה, ואני אהיה אז חייב להתערב.

■ „ישראל אשמה"...

כאשר ישראל מתלוננת על שהסורים הם שפותחים באש עונה לה וושינגטון, כפי שהשיב קיסינג'ר לגולדה בעת ביקורו האחרון בישראל: „לא חשוב מי פותח באש. בתודעת דעת־הקהל הבינלאומית ישראל היא האשמה בכך משום שהיא „כובשת השטחים"...

היערכותו של הצבא הסורי לאפשרות של מיתקפה בכל רגע — נותנת בידי שלטונות דמשק אפשרות לנהל מלחמת־עצבים נגד ישראל, מלחמה שגם היא בבחינת מלחמת־התשה. הסורים — וגם המצרים — למדו את נקודת התורפה של ישראל בשאלת הגיוס הנשנה והולך של חילות המילואים.

עובדה היא, כי אווירה של ערב מלחמה שררה בימי החג בישראל. ישיבת ממשלה מיוחדת כונסה ביום ששי בצהרים בירושלים והזכירה את האווירה של ערב יום הכיפורים שעבר.

הסורים „מסמנים" מפעם לפעם, שהנה הם עומדים לפתוח במלחמה. הצרה היא שאי־אפשר בשום פנים להתייחס לסימנים אלה בזלזול.

הסורים פתחו במלחמת התשה גם על־ידי תרגילים מהוג החדירה לאיזור החרמון. בימי החג הם העמידו בפני ישראל בעיה: חדירה לאיזור קשה, להרי החרמון, המגביל את התנועה לחוליות רגלים בלבד. על־ידי מהלך זה — שהפתיע שוב את ישראל — העמידו הסורים את צה"ל במצב שחייב היה להגיב: בין אם על־ידי הפעלת שריון בשטח התמרון כדי לגמול לסורים ובין אם על־ידי הכנסת חיל האוויר לפעולה והסלמה מסוכנת של המצב, כפי שאמנם נאלצה ישראל לפעול.

לא רק מבחינה מדינית רוצים הסורים שישראל תואשם בתוקפנות. הם מקווים שישראל „תתנפל" על הגייסות הסוריים, מתוך כוונה לנפק, בקרב הגבה, את ההתקפה הישראלית.

■ „ספרד של המזה"ת"

בתוך כך נהפכה סוריה לספרד של מלחמת האזרחים במהדורה ערבית. „הבריגאדות הבינלאומיות" מקובה, קוריאה הצפונית, מרוקו, סעודיה, כוויית ומדינות אחרות, שמוצבות בשטחה, מעבקות. מימד חדש למאבק עם סוריה. נראה שבחזית העיקרית מוצבים כוחות השריון הסורי.

אף כי לסאודה דומה, שלא כדאי בינתיים לסוריה לפתוח במלחמה, והיא צריכה להמתין לתוצאות טיפולו של קיסינג'ר, הרי התכונה הצבאית בצפון מעידה, שייתכן כי סוריה הסיקה מסקנה שאין לה מה להפסיד ממלחמה נוספת. ואף אם תאבד עוד כמה מאות טנקים ועוד כמה אלפי חיילים, הרי ישראל הרגישה לאבידות במלחמה — תהיה יותר נכונה לעשות ויתורים רציניים בגולן.

באותה מידה רואים המורים תועלת בתקריות של סף מלחמה — כשלנגד עיניהם עומדת הדוגמה המצרית של חודש דצמבר 1973, כאשר המצרים ניהלו מלחמת התשה שלחצו על ישראל ועל וושינגטון לעשות ויתורים כדי נסיגה חד־צדדית מן התעלה.

דווקא בגלל מעורבותה המלאה של בריה"מ במתיחות ברמת־הגולן נראה, כי העמדה הישראלית שם חייבת להיות תקיפה פי כמה.

ספר חדש בגרמניה: „הנאצים לא תיכננו כלל חיסול היהודים"

מאת **סופר „מעריב"** בבון

בית־ההוצאה ימני קטן בפרנקפורט הוציא לאור ספר את מחברו בן 35, ו. רוסה, הנושא את השם „הפתרון הסופי של השאלה היהודית".

המחבר טוען כי העדויות שניתנו במשפט נירנברג היו עדויות כזב וכי גם במשפטי הנאצים האחרים לא נמסרה האמת על מעשי הנאצים.

רוסה טוען עוד, כי ראיין עדים רבים ו„לא מצא שום עדות להכוונות נאציות להשמדת היהודים בגלל היותם יהודים".

✶

בספרו טוען רוסה, כי „דעתי האישית היא ששום יהודי לא הוצא להורג רק בגלל יהדותו".

הוא אף טוען שהמיסמך החשוב ביותר המוכיח שהמנהיגות הנאצית תיכננה חיסול יהודי אירופה, הוא פרוטוקול הישיבה הסודית של הצמרת הנאצית בוילה בוואנזה ב־20 בינואר 1942 — זויף. לדבריו היה ראש המשטרה החשאית ריכרד היידריך בפראג כאשר נערכה אותה ישיבה ולא יכול היה כלל להשתתף בה.

✶

המכון להיסטוריה בת זמננו במינכן, שלח מכתב למוציא־לאור ובו הוכחות בדבר אמיתות העדויות ביחס לישיבה והגנה מפני המסמכים הרציניים ביותר.

„סבורני כי טוב יותר היה לו לא היתה גרמניה מפסידה מלחמה" — הגיב על כך המו"ל — „המנצחים כותבים את ספרי ההיסטוריה".

בסין מתחוללת תנועת־מחאה - אבל אין יודעים נגד מי...

אסיפות־עם, כרזות גדולות וכותרות ענקיות בעתונים מלמדות, שמחאה זו גוברת והולכת — אך אין זו מחאה נגד הממשלה ✶ להיפך: ההנהגה היא הכוח המניע, כמו במהפכה התרבותית לפני 8 שנים ✶ סברה, שהיו"ר מאו מנסה להחיות את רוח המהפכה

מאת **ריצ'ארד פריי**, שליח „גארדיאן" בסין

אין אתה יכול לסייר בסין בלא לעמוד על קיומה של תנועת־מחאה עממית. אסיפות־עם, כרזות גדולות וכותרות ענקיות בעתונים מלמדות, שמחאה זו גוברת והולכת. אף בעיר־הנוף נידחת בדרום־המערב הרחוק מעירות אותך עם שחר בנגינות־לכת צבאיות מרמקולים, בעוד איכרים וחיילים במשאיות מתחילים להגיע מן הכפרים להפגנה של אותו יום.

קל לראות את הדברים וקשה לעמוד על טיבם. אין זו מחאה נגד הממשלה — להיפך, הנהגת המפלגה היא הכוח המניע, כמו במהפכה התרבותית לפני שמונה שנים. אומרים, שהמחאה היא נגד שני סמלים מעורפלים: גנראל לין פיאו המנוח, שניסה לדחוק את רגליו של היושב־ראש מאו ורצה לשפר את היחסים עם בריה"מ ולא עם ארה"ב; וקונג פו־צה — הידוע במערב בכינוי „קונפוציוס" — הפילוסוף של „החוק והסדר" בדורות עברו.

לשני הסמלים משמעויות לא פחות משיש קליפות לבצל, והמומחים עדיין מגששים באפלה, מה היעד האמיתי של המחאה. לדעתי שלי — ואני מודה, שאין זו דעת־מומחים — מערכה זו היא אחד הנסיונות החוזרים ונשנים של מאו להחיות את רוח המהפכה מול הפיתויים המתמידים של חיים שקטים, ביורוקרטיה מתגבשת והתחזקות המעריצים העתירים. היושב־ראש עודנו מתאמץ לשנות את טבע האדם.

● שני סמלים של האויב

לין פיאו, שדגל בהידוק הקשרים עם רוסיה, בהכרח יהיה סמל אויב בארץ, המקדישה עכשיו חלק מדאיג ממשאביה לבניית מיקלטים עמוקים בערים ובכפרים.

משמעות הסמל „קונפוציוס" היא, כנראה, כל נטיה אל מדיניות ליבראלית יותר וקשוחה פחות. יש רבים במרכז המתחות המטיפים למדיניות כזו.

לפי שעה, נתבדה הנושא הרווח, שאחת המטרות היא ראש־הממשלה, צ'ו אן־לאי. הוא יושב איתן על כסאו. המערכה הפעם גם איננה מגיעה למימדי האלימות של המהפכה התרבותית. אמנם, מעודדים את תלמידי בתי־הספר ואת הסטודנטים להפגין את מחאתם, אבל לא חידשו את „המשמרות האדומים". המערכה הזולה בחלונה. כי הבחינות קשות מדי לסטודנטים, המחוייבים עתה לעשות עד שנתיים באחד המשקים החקלאיים.

הפעם אין גם הסממן של שנאת־זרים. אל בני חוץ־לארץ מתייחסים בכל מקום באדיבות ובחיוכים של חיבה.

אמנם, זוהי ארץ רחבת־ידיים, ובהכרח יהיו דברים רבים, שהתייר איננו מספיק לעמוד עליהם. אולי יש אמת בידיעה על מהומות בעיר מפטלי המלבה ה־זאן, שיש לה מסורת של אי־שקט. כאשר בני־אדם מתרגזים, הם עלולים להרוג מן הגדר, שמבקשת ההנהגה להציב להם.

אולם הרושם הכללי איננו של מדינה השרויה במהומה. יש רושם של התקדמות מתמדת מתוך עמל כבד בזכות תכנון מצליח ועבודה קשה ושקדנית — ורושם של סיפוק כללי מתקבל על הדעת.

היסוד הנזכר לי ביותר מביקורי בסין לא מכבר מתייחס לא לפוליטיקה אלא לחקלאות. החקלאות הסינית בזינה היא של חקלאים זעירים: חלקות קטנות, שכמעט כולן מושקות מנהרות ותעלות גדולות וקטנות, והן נעבדות באינטנסיביות ובנאמנות יכולים אותים בשלב. רוב העבודה נעשית ביד ובחריש בשוורים בתאואים ובמחרשות ממונעות. בחלקות אין רואים שום עשב שוטה. החקלאים מקדישים לחלקותיהם יגיעה וטיפוח כמו שיקדיש צורף־זהב לתכשיטיו.

הראו לי קומונה אחת, שהיתה בלי ספק כעין „חלון ראווה". יש בה 92 כפרים ובהם כ־16 אלף משקי־בית, ולה כ־40 אלף דונאם אדמה בעבדה. במשך 15 השנים האחרונות יישבו הרבה מן הקרקעות האלה, גדרו את החלקות בתלוליות אדמה, שיקמו את הדייקים על הנהרות ואת תעלות ההשקיה, והתקינו חשמל. אף שכמות המישקעים גדולה מאוד, שוב אין השטח נתון פעם בפעם בסכנת שטפונות, ובזכות מיתקני ההשקיה אין גם מכות בצורת כפי שהיו בעבר.

אמרו לי, כי ההכנסה הממוצעת למלגולת בקומונה היא כ־200 יואן (כ־106 דולאר) לשנה; אולם הכלכלה והלבוש זולים מאוד, החינוך חינם, הטיפול הרפואי עולה במחיר מועט, ורוב המשפחות יכולות לחסוך כסף בבאנק של הקומונה, המשלם ריבית בשיעור של שלושה אחוזים לשנה.

הקומונה מוכרת את עודפי התוצרת לחברה ממלכתית, ובדווחים אחרי ניכוי מיסים היא משתמשת לקניית ציוד יסוד. דשנים ומדבירי מזיקים. אגב, החקלאים בסין חדלו מן השימוש המאסיבי בד.ד.ט., הם משתמשים עכשיו בכימיקלים אחרים. אף־על־פי־כן, יש בסין „אביב של דומיה" — אין זבובים, וגם אין ציפורים.

הקומונה הזאת נמצאת באיזור פורה מאוד. בעיה, שעדיין לא נפתרה בשלימותה, היא חלוקת ההכנסות בין אזורים עשירים לעניים.

דומה, שמדיניות הממשלה מוגשמת בצורה סבירה באמצעות מערכת־פיקוד כפולה: הוועדים המהפכניים, שעיקר תפקידיהם מינהליים; וועדי המפלגה, האחראים לחינוך הפוליטי המוחזקים בשלטון הממשי.

לשם השוואה אזכיר מפעל־כותנה בפקינג, אחד משלושת המפעלים מסוג זה בבירה. הוא נבנה לפני כ־20 שנה; אומרים, שכל מכונותיו וציודו יוצרו בסין. לפי קנה־מידה בריטי היו מגדירים מפעל זה כטוב למדי.

● אין חופשה שנתית

המפעל מעסיק 6400 עובדים (70 אחוז מהם נשים) שישה ימים בשבוע, בשלוש משמרות בנות שמונה שעות כל אחת. חוץ מיום המנוחה השבועי וכמה ימי פגרה לאומיים אין חופשה שנתית, פרט לחופשת לידה בת 56 יום.

השכר הוא לפי התעריף הארצי לפועלי תעשיה — 60 יואן (כ־32 דולאר) לחודש. בהערכת השכר הזה יש להביא בחשבון, כי דמי השכירות בשיכון ליד המפעל הם נמוכים מאוד, בקנטינה של המפעל מספקים מזון זול מאוד והמחירים של בדי־כותנה בקיצוב ושל אורז בקיצוב בחנויות זולים מאוד. סידורי הסעד טובים: מעונות־יום לתינוקות, גני־ילדים, טיפול רפואי חינם לעובדים (ובהנחה של 50 אחוז לבני משפחותיהם). גברים פורשים מן העבודה בגיל 60 ונשים בגיל 50, בקיצבה ממלכתית של 70 אחוז מן המשכורת האחרונה.

אנשים, הבקיאים במצב בסין בעבר, מסכימים, כי תנאי הפועלים והאיכרים עולים בהדרגה מעוני מנוול אל חיים סבירים. אין ספק, כי המחיר הכלכלי היה ההוה גבוה מאוד. כנראה, קיימת הברכה של תעסוקה מלאה ושל מחירים יציבים, והתקוה של שיפור אישי, אם אפשר יהיה לקיים את האחדות הלאומית.

סין מקווה, שיהיה לה עודף גדול של נפט בעוד חמש או עשר שנים. יהיה בכך כדי לפתור את בעיית התשלום בעד ציוד שנוכל מחוץ־לארץ, הדרוש להבטחת חיים טובים יותר לעם.

שיחה תלמידים

(סוף מעמוד 14)

לצורר את רוב התלמידים ו־אפילו באופן אישי, על־ידי הקמת בתי, מגעים והצהרות שונות. אסור להתעלם, צריך להקדיש לזה את כל המרץ.

ביל: אני חושב, שמוכיחה זה הגעתי למסקנה, שהיתה לי גם קודם, שלאחר המלחמה אי־אפשר לעבור לסדר־היום. המלחמה שיקפה את המצב בשלטון. הרבה חשבו, כי היהודים עם טוב, מצליח, כן, ישר, וגילו כי המצב שונה. מגע לשמוע, אך זוהי האמת. לכן צריך לבוא דבר קיצוני לטובה, כמו הסכם שלום או שחרור שבויים מסוריה, שיגדיל את היוקרה של הממשלה בעיני העם. לא הכל רקוב בממשלה, בכל דבר ישנו גם חלק חיובי.

עורכי „השיחה" דינה שוורץ ואורלי אבינון מסכמים אותו: „השיחה נסתיימה. כולנו היינו מרוצים מעצם קיומה. אנו מקווים להמשיך בשיחות נוספות. הצעקות שנשמעו, קריאות הביניים הרבות, ששיסעו את הדברים בלי לתת אפילו לאחד לגמור משפט בשלמותו, גרמו לאווירה סוערת ומתוחה. אווירה, שמצביעה על ערנות, על נכונות ועל רצון רב לדבר בנושאים שונים, שאולי קודם העסיקו אותנו פחות".

בואו לבקר את
הדירה לדוגמא

בשכונת היוקרה „נוה אמירים" — בהרצליה,
בגבול רמת השרון, 2 ק"מ מצומת הכפר הירוק.

הדירה בשטח הבנית
פתוחה למבקרים:
בימות השבוע: א'—ה'
בין 15—18 אחה"צ
בשבת
בין 10.00 בבוקר—14.00 בצהריים
בשעות אחרות, לפי קביעה
בטלפון מראש.

הדירה מתוכננת
בסגנון ארכיטקטוני מתקדם
ומדגימה את תרבות הדיור
ש„נוה" הנהיגה לראשונה בארץ:
חלוקת שטח הדירה
לנוחות ההורים והילדים בנפרד,
אפשרויות האירוח הנרחבות, חדרי הארונות,
מטבח שהוא חלום כל אשה, ועוד.
כדוגמת „נוה אביבים", מצטיינת „נוה אמירים"
בתכנון קהלתי מקיף עם מרכז מסחרי מודרני
ומרכז ספורט (בריכת שחיה וטניס).

לבחירתך-דירות בנות 4 ו-5 חדרים ופנטהוזים.
דירה ב„נוה" - השקעה לדורות!

נוה אמירים

נוה חברת בנין בע"מ
חברה בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

ת"א 62646, רח' ארלוזורוב 53, טל. 240122
פתוח בימים א' ב' ג' ה' בשעות 8.00—16.00
ביום ד' ו' בשעות 8.00—13.00
טלפון משרד המכירות באתר הבניה 984406

„שינוי"

תנועה להתחדשות חברתית ופוליטית

במרבית העם אנו סבורים שיש להבריא את המשטר בישראל. אך כדי לתקן, לא די בדיבורים — דרושים גם מעשים.

אנשי „שינוי" — תנועה פוליטית חדשה — רוצים לעשות!
אנו מאמינים כי יש סיכוי — לשינוי!

שינוי פוליטי וחברתי הינו הכרחי כדי שבישראל תתקיים חברה טובה יותר, צודקת יותר.

„שינוי" תומכת בפעולות התארגנויות המחאה השונות, אך סבורה כי לא די במחאה.

„שינוי" מאמינה בצורך לשנות את שיטת הבחירות — אך סבורה כי לא די בכך.

„שינוי" מאמינה, כי כדי להשיג את השינוי הדרוש, יש צורך בהתארגנות פוליטית ובהכנת תכנית פעולה ברורה ומקיפה. תכנית זו תוכן על ידי אזרחים, שאינם עסקנים מקצועיים, כי אם אנשים שאינם מוכנים להפקיר עוד את הממשל בידי ה„מקצוענים", שהביאו את ישראל למצבה הנוכחי.

צוותי מומחים של „שינוי" מכינים כבר בימים אלו תכניות מפורטות בתחומי איכות החיים, חוץ ובטחון, חינוך, כלכלה, צמצום הפערים, שינוי שיטת הבחירות, שירותי התנדבות והדגמה אישית, ובכל שאר הנושאים הנוגעים לחייו של אזרח במדינה.

ברוב עם יושג שינוי. יותר מדי ישראלים הניחו את הפוליטיקה בידי העסקנים. הגיעה העת להחזיר לעצמנו תחום חיוני זה.

אם אתה מסכים שהשינוי חייב להיעשות, אם אתה רוצה לתרום חלקך בהגשמתו — הצטרף אלינו.

הפסק לדבר על מצבה של ישראל - התחל לעזור לה!

גזור ושלח

אם אתה —
☐ רוצה להצטרף לתנועה ☐ מעונין לקבל חומר הסברה
סמן נא את המשבצת המתאימה ומלא הפרטים הבאים:
שם ______ כתובת ______ טל. ______
ושלח אל: — „שינוי", תנועה להתחדשות חברתית ופוליטית, ת.ד. 1698 תל־אביב, עבור „שינוי".

هكذا من الأصل

ישראלים חשפו עברה המפואר של קפריסין

במוזיאון ישראל בירושלים תיפתח היום תערוכה של מימצאי חפירות ארכיאולוגיות שעשתה באי השכן משלחת בראשות ד"ר טרודה דותן וד"ר אמנון בן־תור ✶ נחשפו אלפי חרסים

מאת שאול הון

לראשונה בתולדות ה־ארכיאולוגיה של ישראל עיכנו „יצוא של ידע" ב־תחום זה. משלחת של אר־כיאולוגים יצאה מישראל לפני שלוש שנים לקפרי־סין, כדי „להפור את ה־ארץ" — במשמעותו ה־פשוטה של מושג זה. ה־ארכיאולוגים שלנו חפרו בקפריסין שתי עונות, ב־קיץ 1971/72, ובכך סייעו גם לארכיאולוגים של קפ־ריסין להתחקות על עברם המפואר.

צעירים שבתוכנו יודעים ב־מעט על קשרים שהיו בין ישראל (ארץ ישראל המנד־טורית) ובין קפריסין, ש־שימשה תחנת מעבר למעפי־לים שהגיעו לארץ. אוניות־המלחמה הבריטיות היו מש־תלטות על אוניות המעפילים הללו ומעבירות את אנשיהן למחנות מעצר בקפריסין. אב־לם הקשרים בין ישראל ובין קפריסין ניקשרו הרבה הרבה לפני־כן, לפני 3000 ו־4000 שנה. קפריסין היתה בעת ה־היא מרכז תעשייתי גדול ו־היא ייצאה לארץ ישראל מ־תוצרתה: כלי־חרס נפלאים, מעוטרים בסגנונות שונים ו־בציורים שונים, כלים שהיה להם כאן ביקוש רב.

גם קפריסין, כארץ־ישראל, נתפרה לצומת? כדי לעמוד על היפגשי התרבות הקדומה. קפריסין היתה קרובה לשני מרכזי תרבות גדולים ביוון — התרבות המינואית והתר־בות המיקנית. אולם הארכי־אולוגים, שחפרו בקפריסין, התרכזו בערי החוף, מתוך הנחה, שמרכזי הקשר היו ב־ערים הסמוכות לגבולים עצ־מם. ואילו המשלחת הישרא־לית בחרה לחפור במרכזה של קפריסין — אתר ושמו אתיינו. אתיינו שוכנת במרכזה של קפריסין, באמצע הדרך בין ניקוסיה ללרנאקה, כדי 20 קי"מ מדרום־מזרח לניקו־סיה. מקום זה נחקר פחות, בשום שהוא היה מרוחק מ־החוף. אולם אתיינו היתה צומת הישובים ששכנו על עו־רקי התחבורה, המקשרים את פנים האי עם איזור החוף. לפיכך ברור הקשר ההדוק בין מימצאי אתר זה ובין המימצאים באיזור החוף.

החילת החפירות באתיינו היתה כבר לפני בואה של המשלחת הישראלית. ב־1958 נערכה כאן חפירת־נסיון מ־טעם אגף העתיקות הקפריס־אי. נתגלו כאן מימצאים, ש־כללו כלי מנחה ושרידי מית־קנים לעיבוד נחושת. אחד ה־מימצאים המעניינים היה דגם של מרכבה פולחנית מברונ־זה.

המימצאים שנתגלו ואשר עוררו את התעניינותם של הארכיאולוגים הניעו את ה־ארכיאולוגים של קפריסין ל־קבל את עזרת עמיתיהם מ־ישראל. בראש משלחת החפי־רות הישראלית עמדו ד"ר טרודה דותן וד"ר אמנון בן־תור. רק בעצם את אתי ה־חפירה והעמיקו כמה מטרים בלבד — וכבר נמצאו כמה אלפי שנים לאחור, בלב תקו־פה שקדמה לנו בכ־3000 שנה.

מופלאה היא עבודתם של הארכיאולוגים. בשתי רגליהם הם עומדים על קרקע ההווה — ויחד, השלוחה למטה, נו־געת בשכבות בעבר הרחוק, לפני כמה אלפי שנים. אין כאן, סתירה, אדרבא, זהו השלוב, העבר את ההווה. ש־כן בחשיפת המימצאים מאו־תה תקופה קדומה מציירים לנו הארכיאולוגים את נוהגי החיים של אז.

המשלחת הישראלית חשפה אלפי כלי־חרס, מהם שלמים ומהם שבורים. כן נתגלו כלי־עבודה וכלי פולחן מאותם ימי קדם. פרופ' יגאל ידין ביקש ממנהל מחלקת העתי־קות של קפריסין, שיסכים ל־הציג את תערוכת המימצאים בישראל, ומשניתנה הסכמתו מוצגת עתה התערוכה במוזי־און ישראל בירושלים. התע־רוכה כוללת לא רק כלי־חרס, שבהם הצטיינה קפרי־סין, אלא גם כלי נחושת (ר־יש קשר בין השם קפריסין ובין השם קיפרוס, שהוא נחו־שת).

עבודה רבה הושקעה בעי־צובה של התערוכה, על־מנת שמבקרי המוזיאון יוכלו ל־התחקות אחרי תרבותה הקדו־מה של קפריסין. נושא מיוחד בתערוכה זו הוא הכתב ה־קיפרו־מינואי. כתב זה טרם פוענח והוא עודנו בגדר תע־לומה, כשם שגם הכתב ה־פלישתי לא פוענח עד היום. אולם בארץ ישראל נתגלו סי־מנים רבים של כתב זה, עיקר באתרים הסמוכים לחוף. התערוכה אתיינו נו־עדה להיפתח בדצמבר 1973, א־בשל אירועי המלחמה נד־חתה פתיחתה לאביב 1974 — היפתח היום.

טביעת־חותם גליל, שנתגלה בחפירות

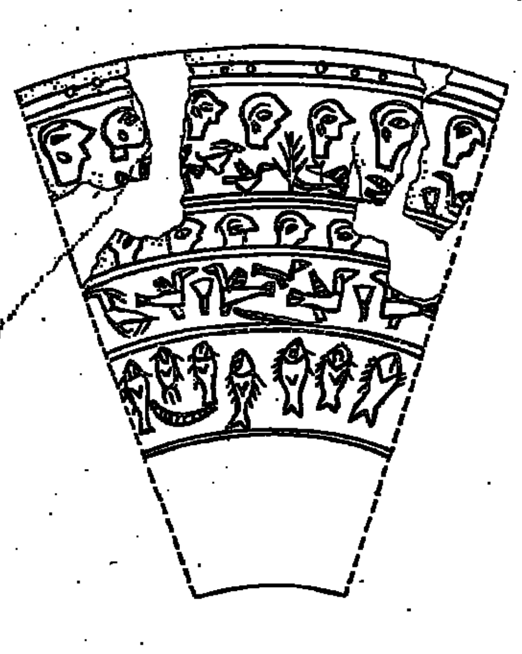

ריטון שנהב, שנתגלה בחפירות באתיינו

כלי־חרס בסגנון מיקני

כלי־חרס שנועדו לתליה על הקיר

תנועת המחאה תפגין

(סוף מעמוד 13)

הנהלת צעירי „חרות" רוני מיליקובסקי, נציג צעירי ה־מפד"ל מיכה יגון, ונציג „ה־פנתרים" יגאל ברנץ. כן נכח עמי שניר, נציג תנועת ה־מחאה „נמרודי", שמרכזה ב־קרב הסטודנטים בטכניון. (גם צעירי מפלגת העבודה עשויים להשתתף בהפגנה ש־תהיה מחרתיים).

רן לבנה אמר, כי האח־ריות של הממשלה היא כלפי העם כולו, והאשים אותה ב־אובדן יושר, התפרקות מערכי מוסר ואובדן אמון.

בתשובה לשאלה, מדוע מש־תפת תנועתו פעולה עם נצי־גי מפלגות אמר לבנה, כי למען השגת המטרה של מי־צוי עקרון האחריות המיניסט־ריאלית יש מקום להתחבר עם כל הכוחות התומכים בדרישה זאת.

מיכה יגון מן המפד"ל אמר, כי השתתף בחלק מן המשא ומתן הקואליציוני, וראה כי־צד התנהלו בשותפות, שרי־רות והלישות לתביעה להקי־מת ממשלת חירום לאומית.

הפגנת תנועות המחאה ב־יום חמישי נועדה לזמן שבו תתקיים ישיבה מיוחדת של הכנסת, לדיון בדו"ח הביניים של ועדת אגרנט. קרוב ל־וודאי שבמהלך דיון זה תגיש סיעת הליכוד הצעת אי־אמון בממשלה.

עד כה הודיעו נציגים של ארגונים רבים על נכונותם להשתתף בהפגנה.

מארגני ההפגנה מצפים ל־כך שהמונים רבים מכל קצווי הארץ יגרמו לירושלים, כדי למחות נגד כוונת השרים, שלא לממש את עקרון האח־ריות המיניסטריאלית, ולהמ־שיך בתפקידיהם.

בתוך מפלגת העבודה הגבי־עו חששות מהתפשטות תנו־עות המחאה, ומהצלחת ההפ־גנה שהן עומדות לקיים. ב־דיונים פנימיים שהיו בימים האחרונים הושמעו דעות, ש־אם לא יגיעו מוסדות המפ־לגה להחלטות מחייבות ש־יאלצו שרים להתפטר מתפ־קידיהם — תגבר הדרישה ה־ציבורית לכך, והמאבק יעבור למעשה מן המוסדות הנבחרים אל הרחוב.

●● היום — הפגנת 75 קיבוצי „השומר הצעיר"

היום בשעה 12 תתקיים מול משרד ראש הממשלה בירו־שלים הפגנה בהשתתפות נצי־גים של 75 קיבוצים של „ה־שומר הצעיר". משלחת ת־גיש לראש הממשלה עצומה קריאה להחלת האחריות המיניסטריאלית על שר הב־טחון והחלפתו של דיין כ־קצין? שר הבטחון.

●● „שינוי" נגד „חילופי תיקים" ב„ממשלת המחדל"

דובר תנועת המחאה „שי־נוי", שהודיעה על כוונתה להתארגן כמסגרת [illegible] הגיב אתמול על כוונת מפ־לגת העבודה להוליך „התפטרות טכנית" של [illegible] שלה, וביצוע „חילופי [illegible]" בין השרים.

הדובר אמר, כי [illegible] יהיה עלבון וזלזול ב[illegible] קהל ובציבור. הפתרון ה־עשוי להתקבל [illegible] „ממשלת המחדל" [illegible] של השרים [illegible] ממשלה (בראש תנועת „שי־נוי" עומד פרופ' אמנון רובינשטיין מאוניברסיטת תל־אביב).

...ערב המיצ...
...י הזהב וגורמ...
סאדאת: בין ה...

מדינות ערב המייצאות נפט מסתערות על שוקי הזהב וגורמות להאמרת מחירים

מאת מרדכי אריאלי
(ניו־יורק)
מיוחד ל„מעריב"

מתוך הכנסה של כ־110 מיליארד דולר הצפויה השנה למדינות „אופק" הן יוציאו 30 מיליארד על יבוא מוצרים ושירותים ✶ 80 מיליארד דולר, מרביתם בידי מדינות ערביות, גורמים לביקוש יותר לזהב בעוד כמות הזהב הצבורה שווה 50 מיליארד דולאר בלבד ואינה מוצעת כולה למכירה

במשך החודשים האחרו־ ים חלה האמרה ניכרת ב־ חיר הזהב בשוק החפשי. מחיר רשמי של 42.22 דו־ ר לאונקיה לפני כשנתיים ליקוע המחיר ל־180 דולר אונקיה. יתרה מזו, מחיר זהב למכירה בעתיד (ה־ ... כדרך לציפיות, ה־ ...) הוא 200 דולר האונ־ יה בינואר 1975.

... מה מתחולל ... מחירים? האמנם צדקו או־ ... איכרים צרפתיים, שטמנו ... מיליונים של זהב במזרונותיהם ... אי־אמון בשטרי בנק ... ושטבות הסכנה? האם צדקו ... יתן מדינות שהמשיכו באגי־ ... המתכת הצהובה, על אף ... תנועה לקראת הילך חוקי ... בינלאומי חדש, כגון זכויות המשיכה המיוחדות של ה־ מדינות החברות בקרן המט־ בע הבינלאומית?

●● ביצע וביקוש

לגרום האינפלציה הדוהרת ברבות מהמדינות התעשייתי־ יות, הגרעונות הצפויים ב־ מאזני התשלומים של חלק מהן מעליית מחיר הנפט ה־ גולמי, אין המחיר הנוכחי של הזהב בשוק משקף חוסר אמון ביציבות מטבעותיהן. זהירה נעוצה בתופעה יסוד בסיסית ופשוטה בכלכלה: היצע מוג־ בל, ביקוש יותר.

על־פי השער הרשמי שווה כמות הזהב הצבורה כיום ל־ 50 מיליארד דולר. במחירים הנוכחיים ערכה של כמות זו עולה על 200 מיליארד דולר. הכמות מוגבלת: 1,2 מיליארד אונקיות, שלשם ייצור כמות מקבילה כיום זקוק העולם לשלושים שנה.

אשר לביקוש, כאן אנו מגי־ עים לתוצאותיו המשניות של משבר האנרגיה. מתברר כי מאחורי הביקוש המוגבר לזהב עומדות מדינות ערב, יצוא־ ניות נפט שאינן יכולות או אינן רוצות בהשקעה אחרת פרט לזהב. אינן יכולות: אם נקח מדינות עשירות כסעודיה או דלות אוכלוסין כסעודיה, שתקבוליהן הם מצל ומעבר למה שהן מוציאות על מוצרי יבוא. אינן רוצות: בשיכויות המפרץ הפרסי — שבמתכונן מעדיפות רכישת זהב — ולו גם כהשקעה לטווח קצר — על אפשרויות של השקעה אחרות.

●● אפשרויות השקעה

אם נקח את מחירי הנפט הגלמי של היום כקנה־מידה, הרי שהכנסות מדינות „אופק" השנה תגענה לכ־110 מיל־ יארד דולר. מתוך סכום זה מעריכים, כי 30 מיליארד דולר יוצאו על יבוא מוצרים ושירותים ממדינות מערביות. ועדיין עומדות חברות הקרטל בפני שוקת גדושה של 80 מיליארד דולר, מרביתם בידי מדינות ערביות.

ארבע אפשרויות השקעה עיקריות פתוחות לפניהן:

● השקעה באגרות חוב ממ־ שלתיות, כמו שטרי האוצר של ממשלת ארה"ב.

● השקעה במניות בשוקי ההון: שבניו־יורק, לונדון, פרנקפורט וטוקיו.

● השקעה ישירה בהון — על ידי רכישת מפעלים ו־ חברות.

● רכישת זהב.

האינפלציה במדינות המע־ רב, ירידת השערים בבורסות החשש מצעדי גמול כלכליים מצד מדינות בהן ישקיעו, כל אלה גורמים לצימצום יחסי בהעדפתן העודפים הערביים לשלוש האפשרויות הראשו־ נות. העדפה היסטורית מחד גיסא וחוסר ברירה תיאורטית מאידך גיסא מביאים את ה־ מדינות הערביות, חברות ה־ קרטל, אל שוקי הזהב שבעולם כקונים נכבדים. ואם נתבונן בסכום העומד לרשותן ל־ השקעה, לעומת כל כמות ה־ זהב בעולם נבין את הלחץ הדוחף את המחיר כלפי מע־ לה. זאת ועוד: הכמות ה־ אמורה אינה מוצעת כולה. למעשה הכמות הנסחרת מדי יום בלונדון ובציריך יחדיו אינה עולה, אפילו במחירי ה־ זווה, על 150 מיליון דולר, שהנה כאין וכאפס לעומת אפ־ שרויות הספיגה של הקונים החדשים.

●● שמועה בבריסל

באחרונה רווחה בבריסל ה־ שמועה לפיה כמה מדינות חברות השוק המשותף דנות באפשרות של קביעת שער רשמי חדש לזהב, בסביבות 175 דולאר. באופן זה מק־ וות המציעות, כי יוכלו לכ־ סות את הגרעונות הצפויים במאזני התשלומים שלהן כ־ תוצאה מעליית מחירי הנפט. אלא שבאותו אופן יכולות הן למעשה למכור זהב מה־ רזרבות שלהן בשוק החפשי.

זאת ועוד, צעד שכזה יוסב בו משום יתרון למדינות ש־ אגרו זהב כצרפת, שווייץ ו־ איטליה, בעוד אוצרות שתמכו ברעיון של הסדר תשלומים בינלאומי (כמו זכויות משיכה מיוחדות) תמצאנה נפגעות. ל־ דוגמא, בעוד שחלקו של ה־ זהב בכלל הרזרבות של ארה"ב הוא 81 אחוז, באיטליה 54 אחוז ובצרפת 50 אחוז, הרי ששיעורו בגרמניה רק 15 אחוז, בבריטניה 14 אחוז וב־ יאפאן — שבעה אחוזים. מ־ כאן שאם ישוערך הזהב שב־ כספותיהן של אותן שש מדי־ נות, יימצאו המארק, הלירה הבריטית והין מפסידים מ־ ערכם לעומת הדולר, הלירטה והפרנק.

●● פרשת דרכים

בעוד צרכני הנפט, ובמיוחד מדינות המערב ויאפאן מנסים למעט את השפעת העליה ב־ מחירי הנפט המיובא על מאז־ ני התשלומים שלהן ועל שע־ רי המטבע, עומדות מדינות העודפים הערביות על פרשת דרכים. מצד אחד, להוסיף לשאוב הנפט ולמכרו לדרי־ שת השוק במחירים הנוכחיים, כשהבעיה היא לברור בין אפשרויות ההשקעה. ניתן להי־ ניח, כי מחיר חבית של נפט גלמי ירד אל מתחת ל־10 דולרים. ההסכמה הכללית היא, על כל פנים, כי מחיר זה יתייצב בגבולות שמונה דול־ רים לחבית (לשם השוואה: מחירה של חבית נפט מהמפ־ רץ הפרסי בסתיו האחרון היה שלושה דולרים).

מצד אחר נשמעו קולות במחנה הערבי לפיהם אולי מו־ טב לשמור את הנפט בקרקע. הוות אומר: לצמצם את ה־ הפקה כדי לשמור על עודף מלאכותי של ביקוש — ובכך לשמור על רמת המחירים ה־ נוכחית ואף לגרום להעלאות נוספות במחיר הזהב השחור. על רקע זה ניתן אף להבין את האיום של כמה ממדינות „אופק", שאם לא ירסנו ה־ מדינות התעשייתיות את האינ־ פלציה בביתן ולא יגבילו את העליה במחירי מוצריהן המיו־ צאים למדינות הקרטל, תשו־ קולנה האחרונות עוד ביתר הקרוב את האפשרות של הע־ לאת מחירים נוספת.

אלא שאליה וקוץ בה. כל עוד מחיר הנפט הגולמי גבוה מעלותם של מחקר, פיתוח ו־ הפקה של מקורות אנרגיה אלטרנאטיביים יש באיסטרא־ טגיה של שמירת הנפט ב־ קרקע משום כריתת הענף עליו יושבות מדינות הנפט. אם לא מיידית, הרי שבטווח היותר רחוק, מדיניות כזו עשויה להביא לכך, כי אותן מדינות ימצאו עצמן יום אחד (ואולי אף בתוך עשר שנים) במצב בו יהא עליהן להיפטר מאוצ־ רן הטבעי ב„מחירי חיסול" (לעומת מחירי היום או המחי־ רים הצפויים במקרה של אי־ מגון דרך כביל). וזוהי בעיה נוספת שעל השייחים מהמפרץ הפרסי להביאה בחשבון.

אנואר סאדאת: בין הפרוטה—והירח

בפרלמנט המצרי נמתחה ביקורת על תוכניותיו של נשיא מצרים לשיקום הריסות המלחמה ולהקמת „ערי חלומות" ✶ סאדאת נתבע להפנות את מחשבותיו מתוכניות מפוארות כאלה, שהגשמתן תעלה מיליונים רבים, אל בעיות הגרוש והמיל של המוני העניים ✶ השכר הנמוך והמחירים המאמירים פגעו קשות בפועלים ובחקלאים

מאת איירין ביסון,
סופרת „אובזרוור" בקאהיר

לנשיא מצרים, אנואר סאדאת, יש תוכניות שאפ־ תניות לכ תוח ארצו. לכן ... ב־22 באוק־ טובר אשתקד מערכת ה־ עתונות הקאהירית במעמ־ ... תיאורי ארץ־הזהו־ ... יתקום מחורבותיהן ... של שתי מהמהומה.

... יהיו ערים נוצצות של רבי־ קומות, בנויים פלדה וזכו־ ... לאורך תעלת סואץ, ש־ ... עמק פי ארבעה, ותבנים ... מעבר פי ארבעה או פי ... שה כאשר לפני 1967; ... כבישים מפוארים מסביב ל־ קהיר ולאלכסנדריה; תשלו־ ... התעשייה חדשות, אזורי ... סחר חופשי, מלונות פאר, ... מרכזי־תיירות ומקומות נופש ... מספר. הערים סואץ ו־ פורט־סעיד יגדלו פי עשרה ... לפני המלחמה, ובת־ ... הבסורי יתחרו בביירות, הונג־קונג ובסינגפור.

בעיני המצרי שברחוב, ה־ עובד קשה בשכר דל, נשמ־ עים הדברים כאגדת־פלאים; ודעתו נתונה יותר לעמל ה־ יומיומי ולבעייה המחמירה ו־ הולכת, איך מתקיימים מההכ־ נסה הדלה.

בסוף מארס נדרשה ה־ ממשלה להפנות את מחי־ שבה מתוכניות השיקום, המפוארות, העולות מיליר־ דים רבים, אל בעיות הג־ רוש והמיל של המוני העניים. בישיבה סוערת של „אסיפת־העם" דרשו החברים, שהממשלה תיגש מייד אל פתרון בעיותיהם של העובדים: שכר, מחי־ רים ומחסור.

אחד מחברי האסיפה הציע להגדיל את שכרם של עובדי הממשלה הרשויות הציבוריות הקטנים, כי 90 אחוז מפועלי מצרים משתכרים פחות מ־30 לירות (כ־350 ל"י) לחודש. פקידי ממשלה, שנכחו בישי־ בה, הצטרפו אליו. הם דרשו גם ביטול היטל הבטחון וה־ מל ההגנה (בשיעור שכר של יום לחודש), ייצוב המחירים, ודאגה לאספקה נאותה של מוצרים הכרחיים.

יושב־ראש ועדת הפעצות של האסיפה, שהיא הפרלמנט המצרי, אמר, כי העם דורש הגדלת המשכורות וההכנסות, והוא שאל את ראש הממשלה, ד"ר עבד אל־עזיז חיגאזי, אם הדבר אפשרי. ד"ר חיגאזי לא היה אופטימי. הוא אמר, כי הפרדת־הכוחות אינה קץ ה־ סכסוך במזרח־התיכון ואינה מאפשרת הפגת המתח הבט־ חוני והכוננות הכלכלית. אם הפועלים רוצים בתוספת שכר, הם צריכים להגדיל את פריון הייצור.

שכר העבודה המינימאלי במצרים הוא 9 לירות (כ־40 ל"י) לחודש ומסכום זה מנ־ כים 13 אחוז לביטוח סוצי־ אלי. באוקטובר אשתקד מנ־ כים עוד שכר יום אחד לצר־ כי „הגנה ובטחון". לדברי האיגודים המקצועיים, משתכ־ רים יותר ממחצית העובדים שכר מינימום זה. עובדים חקלאיים ופועלים, העוסקים בבניית גשרים, בסלילת דר־ כים, בחפירת תעלות וכד' ב־ אזורים כפריים, משתכרים עוד פחות.

מצבם של הפקידים ובעלי המקצועות החופשיים בדרגים הנמוכים יותר איננו טוב ב־ הרבה. משכורת יסוד למורה, לפקיד או לרופא היא 20 לירות (כ־240 ל"י) לחודש, ו־ ניכוי המסים והביטוח גבוה יותר.

החקלאים במצרים מוחים גם על המחירים הנמוכים, ש־ קבעה הממשלה לתנובת אד־ מתם, ודורשים מדיניות־תמ־ חיר הוגנת יותר. אותו הסי־ בות למחסור באורז, בסוכר

(סוף בעמוד 19)

המדינה היחידה בעולם שלא הביעה תנחומים על מות בן־גוריון

התעלמות זו של יפאן מנוהג יסוד דיפלומאטי עומדת בניגוד לחנופה של היפאנים לכל אורח ערבי בטוקיו

מאת י. פניאל,
סופר „מעריב" בטוקיו

הדיבות של יאפאן בעיני ישראל כיום היא דמותה של המדינה היחידה בעולם, שלא הביעה תנחומים על מותו של דוד בן־גוריון — כך אומר אחד מראשי הפוליטיקאים היאפאנים, אקי סונה, איש המפלגה הסוציאליס־ טית־הדימוקראטית, הנמנית עם האו־ פוזיציה ביאפאן.

מר סונה השתתף במשלחת האינטר־ נציונל הסוציאליסטי, שסיירה בישראל, במצרים ובסוריה בחודש מארס ובראשה קאנצלר אוסטריה, ברונו קרייסקי. בשובו ליאפאן דיווח שם על הסיור.

בתארו את פגישתו עם ראש הממשלה, גולדה מאיר, אמר מר סונה: „על אודות יאפאן היא לא הזכירה דבר אלא שזו המדינה היחידה, שלא הביעה לישראל תנחומים על מות דוד בן־גוריון".

התעלמות זו מנוהג־יסוד דיפלומאטי עומדת בניגוד חריף לחנופה, שמחניפים היאפאנים בחודשים האחרונים לכל אורח ערבי, המבקר בטוקיו.

מר סונה סיפר עוד, כי נשיא מצרים, אנואר סאדאת, ומנהיגים מצרים אחרים, הביעו באוזני חברי המשלחת בטחון ב־ יחס למעמדה של מצרים בעקבות מלחמת יום כיפור. סאדאת אמר לו, כי מצרים מוכנה לשלום, אבל לא תעשה שלום נפרד מחוץ למסגרת הסולידאריות הער־ בית.

נשיא סוריה, חאפז אל־אסאד, אמר למשלחת, כי איננו מתנגד להפרדת ה־ כוחות בין סוריה לישראל, אבל איננו יכול להסכים לכך כל זמן שצה"ל מחזיק בעמדות קדמיות. לדברי אחרים מחברי המשלחת דרש, שצה"ל יסוג לקווים מ־ לפני 1967.

משלחת ממשלתית ומסחרית יפאנית יצאה למצרים בשבת, כדי לשאת ולתת בעניני שיתוף־הפעולה הכלכלי בין שתי המדי־ נות בעתיד. יאפאן כבר הבטיחה סיוע ל־ ניקוי תעלת סואץ ולהרחבתה, והמשלחת תדון בקאהיר בבקשת מצרים להשיט לה סיוע נוסף לצורכי פיתוח תעשייתי בסך מיליארד דולאר. עם המשלחת נמנים יצרני אלקטרוניקה ויצרני מכוניות וכן נציגי חברות מסחריות.

יחתום על ספריו הנמכרים בהנחה
בתערוכת ספרי א. קישון
הערב, יום ג' בין השעות 19.00-13.00
בתיאטרון ירושלים
ספרית מעריב

השבוע
מסע אל
מערכת
השמש
במעריב

„הכוכב"
ביח"ר לרהיטים
מחיצות עץ מיוחדות ● מזנונים
עם סדור למערכות סטראו ●
חדרי שינה מקסימים.
בת־ים, הרצל 57 טל. 864475

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יום ג' 9.4.74 — י"ז בניסן, ב' דחוה"מ פסח

יצחק אביגרי / מזכרונותי על פינחס מינקובסקי

(במלאות 50 שנה למותו)

לפני 40 שנה, בחודש שבט תרצ"ד, פירסם שאול טשרניחובסקי ז"ל רשימה ב"הארץ", ובה הגדיר את הצורך להציב זכרון לפינחס מינקובסקי, כאחד מגאוני הזמרה הדתית של ישראל. אחרי זה פורסמה הודעה שהקרן מסיבת אזכרה, ואולם "האזכרה נדחתה מסיבות טכניות". הזכרון היהודי שהוצב למינקובסקי הוא, שיש לנו כיום בתל־אביב רחוב על שמו.

לפני 55 שנים, בהיותי תלמיד הגימנסיה של רפופורט (אבליצקי) באודיסה, נמגיתי על קול "חסידי" הנאמנים ביותר של מינקובסקי. וסבורני, שהקורא ימצא עניין בלקט זכרונותי הבאים, זכרונות מן העבר הרחוק והקרוב.

* * *

מינקובסקי בגדולתו היה בחינת כהן גדול במקדש, "רבי" לקהל הסידים של סטודנטים וגימנזיסטים עולי־ימים, וגם — משכילים וקנים עמוסי־דאגות, שהיו שוכחים את יסוריהם לשמע המנגינות המקסימות. אך הצי יובל עבר — וכמעט אין איש מעלה את זכרו של שמתהיה. מינקובסקי עצמו חשש, כנראה, לכך, שכן הוא מתחיל את פרקי זכרונותיו (בדפוס ב"רשומות") בהדגשת מה שהיה, כי אין הוא יודע מה שיהיה, כלומר, "עד כמה יעמוד לדורות זכרו של השי"ץ מינקובסקי".

אולם — יש להבחין בין האיש ובין פעלו. שירתו לא נדמה ולא תידום. גם אלה שלא שמעו אפילו את שמו — חיה זמרתו בפיהם (דוגמה בלבד — "החמה מראש האילנות נסתלקה" — בפי תינוקות). ועל הקים הכבוד של יצירותיו הכלובצות בכתר הזמרה הדתית — הרי לית מאן דפליג. בפה מלא אפשר לומר, כי שפתותיו דובבות בקבר, והן והיו גם דובבות תמיד, כל ימי היות זמרה עברית בעולם.

* * *

לנו, לקהל שומעיו ומביניו, היתה תפילתו חויה נפשית עמוקה, עמוקה הרבה יותר משל שומעי קונצרטים פילהרמוניים וסימפוניות וכדומה. כי עד כדי מסירות־נפש הגיעה חויה זו. ועל מדרגה כזאת לא יעמדו לעולם שוכחי הקונצרטים.

זכורני, באותה כשבועות זמתורף של תרפ"א היה הדבר. הימים באודיסה ימי תסיסת אנשים כן התוצות לעבודות כפייה של הבולשביקים. מסוסו כבשמע. ישבתי בביתי כעל חולים מכם. מלחמה קשה ניטשה בנפשי: האלך לבית הכנסת הברודי, אם לאו? סוף דבר שכמובן לא יכולתי לעצור ברוחי. בראותי שהשעה 8 הולכת וקרבה: מינקובסקי היה מתחיל את תפילתו בשעה 8 ועשרים רגע בדיוק. ידעתי, שעל כל צעד צפויה לי סכנה, ואף־על־פי־כן — קמתי ואלך.

בדרך פגשני אחד ממורי בגימנסיה:
— לאן זה? ברח מן הסכנה ושוב מהר הביתה, — גער בי בנזיפה.
— לא אוכל — עניתי — עוד מעט יתחיל מינקובסקי את תפילתו בבית הכנסת הברודי.

מורי הסתכל בי בתמיהה, כבסתכל ב"משוגע" לדבר אחד. אולם בבואי לבית הכנסת — נוכחתי שלא בודד הייתי ב"שגעוני"...

הימים ההם ברוסיה (שנות 1920—1922) ימי מהומות ומבוכות, מחלות, רעב ופגעים רעים וכל מיני פורעניות. ההליכה ברחוב — בחזקת סכנה, עוברים ושבים נחטפים בחוצות ונשלחים לעבודות־פרך, ישיבה בבית הכנסת היותה בחזקת "קונטר־ריבולוציה", המלה העברית נרדפת, הרצאה עברית, כל השמע, מסיבה עברית — כל תראה (במסתרים היותה נעשית), הציונות נראתה כרעיון ערטילאי, הברוך הרחוק־רחוק מאתנו; וארץ ישראל — כארץ שאיננה במציאות על כדור־הארץ. הענג היהודי היחידי, שנשאר בעולם העברי שבאודיסה — תפילת מינקובסקי. ותפילותיו נעשו דווקא אז, בימי היורים הללו, תדירות ביותר: לא פעם בחודש, אלא מדי שבת בשבתו.

ידע הרגיש, שבימים קשים אלה הכרחית זמרתו לשומעיו כמזון רוחני משיב־נפש. ואכן, אותה שעה שישבנו בבית הכנסת הברודי והגינו מזיו הזמרה העברית, אותה שעה שהיינו רואים את נוביאקובסקי, המנצח הקומפוזיטור, ומטה הקסמים בידו, וקולות המקהלה וצלילי העוגב משתלבים עם זמרת מינקובסקי להשיבת הרמוניה אחת, נעימה ונפלאה — אותה שעה היינו מסיחים את דעתנו לגמרי מהמציאות האיומה של הימים ההם. אפיקורסים, שלא ראו חסיד מימיהם, ואת טעם הדביקות החסידית לא טעמו, — היו נהפכים לחסידים נלהבים וטועמים טעמה של דביקות אמיתית.

* * *

מינקובסקי הוא אחד הפרשנים המופלאים של פסוקי התפילה, עבודה זו אינה מתבטאת, כמובן, אלא על־ידי אילוסטרציה מוזיקלית של זמרה ונגינה, — דבר שבעל־פה שאי־אפשר לאמרו בכתב. התפילה היותה מובנת גם להרבה אנשים שלא ידעו את פירוש המלות, ואפילו — לשאינם יהודים (בקהל המבקרים היו לא פעם גם קצינים ומפקדים נוצריים).

הנה כי כן, השיב מינקובסקי למקור ישראל רבים מהנידחים. ידעתי גימנזיסטים, בני־בניהם של מתבוללים, שקשרם היהודי עם היהדות היה — שמיעת זמרתו של מינקובסקי. כידוע, יש יהדות העומדת בעיקרה על הלמדנות, על הלבינה, הלאסקע... באודיסה היתה גם יהדות, שעמדה על שירת מינקובסקי בלבד.

וזכותו הגדולה היא! להשיב לב בנים נידחים למקורות השירה הישראלית — לא זכו אלא מתי־מספר. וזה אחד ההבדלים העמוקים בין מינקובסקי לשאר חזנים.

האמת ניתנה להאמר, שהשם "חזן", עם הסלילה הגנאי, שנתייחד לשם זה בגולה, אינו הולם כלל את מינקובסקי, שהיה יחיד בסוגו.

את קרן הזמרה הדתית הרים לא רק בעיני אחינו המתבוללים, כי אם גם בעיני הגויים. ואל נא יתמהו אם אומר, שהוא היה בעל תפילה יהודית יותר משאר חזנים, המתנגדים בטיפוסו של יפה יותר מאשר באהלי שם... בית־הכנסת שלו היה "נכרי" מבחוץ ו"יהודי" מבפנים, ורבים משאר בתי־הכנסיות — להפך. נוסח התפילה בפי מינקובסקי היה שב למקורות מחצבתו, מיטהר מכל הסיגים שדבקו בו בגלגולי הגלות הארוכים, בחינת בצר זהב, שמזוקק מטוהר מכל הזוהמים, שנדבקו אליו והועבר לבוש זהב טהור.

* * *

בכרך רביעי של "רשומות" (בעריכת ביאליק, דרויאנוב ורבניצקי משי תרפ"ו) הביא מינקובסקי, במאמר זכרונותיו (עמ' 127), עדות יפה ונאמנה, עליו ועל חברו החזן הלפרין בחרסון: "הגביר העשיר ר' המשכיל, רבי זלמן רוזנטל, היה מתלוצץ ואומר: שניהם, גם הלפרין וגם מינקובסקי, רוצים ואינם יכולים: הלפרין רוצה להיות יהודי ואינו יכול, ומינקובסקי רוצה להיות גוי ואינו יכול"...

* * *

ואכן, מי לא הרגיש בנסיסת הים ונסיגת הירדן, בשעה שאזנו קלטה את שירת "הים ראה וינוס, הירדן יסוב לאחור"? וכמה האירה הסבירה הנעימה של "פתחו לי שערי צדק"! כאילו הגיע אז לאזני השומע קול הדופק, המבקש לפתוח לו את השער... "ובשופר גדול יתקע, וקול דממה דקה ישמע" — המעבר בין שני החלקים הללו היה ממש כמעבר מרוח סערה לדממה שלאחר הרעש. המנגינה הגיעה אליך כמו מבעד ליער עבות, שאילניו קולטים את צלילי המנגינה, ורק הד עמום מגיע אליך... העוגב "תוקעי תקיעה, שברים, תרועה, וקול ה"שברים" האחרון נמשך ונמשך, ואחריו — קול דממה דקה מרחף בחלל בית הכנסת. גדול כוחה של זמרה נאוגית זו, שבהיפסקה אתה מרגיש בה לא פחות מאשר בהישמעה: הדומיה שלאחריה מדברת ללבך לא פחות מהנגינה עצמה. זה היה ממש קול דממה דקה, ואשרי אוזן שמעה כל אלה.

* * *

גם ביאליק היה סר לפעמים לבית־הכנסת הברודי (בדרך כלל היה מבקר בבית־הכנסת "יבנה" של הציונים) ליהנות מן הריגה התפילה של מינקובסקי. פעם אחת גם כיבד ביאליק את המתפללים בנאום על ההבדל בין קודש לחול ועל אמנותם של תורה בהתקנת הזכן לחגים. זה היה נאום קצר, אבל מזהיר בתכנו. מובטחני, שלא נשאר זכר הימנו, אחד מאותם הנאומים אשר אבדו לעד...

* * *

פעם אחת בלבד ראיתי את מינקובסקי לא בשעת שירה, אלא בשעת אבל. זה היה בראש־חודש תמוז תרפ"א (1921), יום מותו של חברו הנאמן, הקומפוזיטור־המנצח דוד נוביאקובסקי, שאת יצירותיו ביצע מינקובסקי עשרות בשנים. המון מרשים חסמו את הדרך לאלפי אנשים. שנכנסו לשמוע את דברי מינקובסקי. הוא הספיד את חברו, וכעין רעד־מחשבה עבר בלבות השומעים:
לו יהיה ויאריך הוא עוד ימים רבים...

אך לא גרם מזל הזמרה הישראלית, ולא זמן רב האיר לנו עוד אור־כוכבו של מינקובסקי. אלה היו החדשים האחרונים לשבתו באודיסה, חודשי טלטול ונדודים. דירתו היתה סמוכה לבית ה"ציקה" (משטרה החשאית), ולכן הוכרח לצאת משם ולהיות נעיונר. כעבור זמן־מה נסע לאמריקה, ושם מת בודד ועזוב, הרחק־הרחק מן המקום, אשר בו הפיק את כוחות יצירתו הרבים, הרחק הרחק מקהל מביניו, מעריציו ושומעיו, אשר ידעו היטב מי הוא לנו.

גורל טראגי, כגורלם של רבים מגדולי האומה.

* * *

עד כאן — זכרונות מן העבר הרחוק, מן השנים הראשונות שלאחר מלחמת עולם א'. ועתה — משהו מן העבר הקרוב יותר.

לא הייתי הצעיר שבכל שומעי מינקובסקי. היו בין שומעיו גם תלמידים צעירים ממני. אעפ"כ בן תמיהני אם יש בארץ חצי מנין של אנשים, שנגינות מינקובסקי שמורות בלבבם כשם שהן שמורות בלבבי.

מעשה שהיה לפני שנים מספר: נזדמן לביתי מר ב. אונגר, שהיה אז חזן ראשי בבית הכנסת הגדול בתל־אביב. מעניין לעניין נתגלגלה השיחה על מינקובסקי, ולשמחתי מר אונגר, כי בקי אני בשירת החזן ואומן, ביקש ממני לשיר לפניו את "יכלוני" שהיה מינקובסקי שר בליל שבת.

נעתרתי לבקשתו, ומר אונגר התפעם על דייקנותי בתגים דקים מן הדקים.

— מנין לך, שדייקתי כל־כך? שאלתיו. הן לא שמעת את הביצוע של מינקובסקי?

— בעל־מקצוע מרגיש בדייקנותה של שירה, גם אם לא שמע אותה מכלי הראשון, השיב לי. ואולי הדין עמו.

* * *

אמרתי לעיל, כי בית־הכנסת הברודי, בו התפלל מינקובסקי, היה "נכרי" מבחוץ ו"יהודי" מבפנים. בעיני החרדים נחשב מינקובסקי לגוי גמור: מילתא זוטרתא? מקהלה שיש בה גם נשים, ומנגנים בעוגב בשבת.

ואעפ"כ "גוי גמור" זה הקפיד בענין אחד, שהחזנים האחרים לא הקפידו עליו: הוא סרב להקליט את נגינתו, לבל יחולל הקודש: "נגינה זו, שאני מנגן ביראת קודש, תשמע אחרי־כן בבתי־מרזח של שכורים ופרוצות?" כן היה סרבן, ובשום פנים ואופן לא הסכים להכנת תקליטי גראמופון.

ועד היום אין לפי מיטב ידיעתי, שום תקליט מנגינותיו, ובשום תכנית של "פרקי חזנות כבקשתך" — לא יישמע שם מינקובסקי.

לפיכך, תמהתי מאד שהוגד לי (לפני שנים רבות), שברדיו תשודר ביום פלוני ברכת החודש מפי מינקובסקי. הייתי דרוך מאד לקראת אותו יום, והנה — והגיעה סוף־סוף השעה, אבל — שומו שמים! — היתה זו תפילה שאפילו טון אחד מתפילת מינקובסקי לא היה בה. אף לא זוזו ולא תוקף, אלא סתם שירה אחרת. היעלה על הדעת שאיזה מסבתרן, למשל, יודיע כי הוא מבצע יצירה של מוצארט, ולבסוף נמצא שיצירת ליקט היא...

חרה לי מאד־מאד על תרמית זו, וכהבעתי להנהלת הרדיו שארעיש עולמות על כך. מנהל התכנית התנצל לפני, שנעזרו אותים מן מקהלה, בגלל מחלה, וממלא לא יכלו למלא את תפקידים ובדייקנות... סוף דבר: פשוט שלא להודות על האמת, כי הטעות כאן.

ידוע ידעתי מראש, כי אם צפויה לי כאן. האמנם, לא שכן ביתי זהו הבית הוא (ואולי ... בכל העולם כולו) בשמעת ברכת־החודש של מינקובסקי, מדי חודש בחדשו. ולכי מאד על מעשה תעו קייתתי בעצמי את מאמר ה"מקום שאין אנשים — השתדל להיות איש".

אמרתי ועשיתי. ולפני שנה ... בעצתי בשני תקליטים את כל נגינות מינקובסקי, לי ישה. לא עשיתי פומבי שהרי סוף־סוף לא חזן אני מובטחני כי אלה הם התקליטים היחידים של תפילת מינקובסקי בביצוע מכלי שני.

* * *

עד כאן — זכרונותי. לו דבר וחצי דבר על מינקובסקי חוקר וסופר, שפירסם מחקרים (בעברית ובגרמנית) במוסיקה הישראלית, שהרי עסקינו. אבל אקוה, שגם אלה יש בהם תרומה כלשהי לדמותו של האמן הגדול.

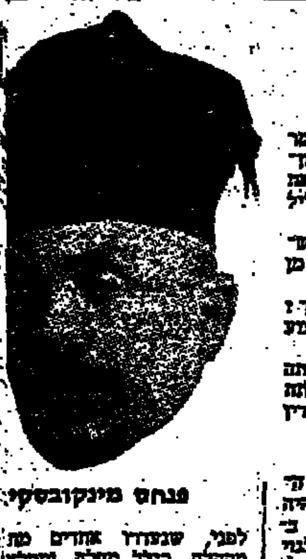

פנחס מינקובסקי

המערך הסכים לתביעות נוספות של החזית הדתית התורתית

מאת יהושע ביצור

בתי־החולים יקבלו הוראה לגלות הבאים יתר התחשבות ברגשות משפחות של נפטרים, אשר תובענה למנוע ניתוח הנפטר. — דבר זה סוכם בפגישה השניה של הפורום המשותף לראשי המערך וראשי החזית הדתית התורתית, אשר התקיימה לפני חג הפסח.

בפגישה השניה הזאת השתתפו מטעם המערך השרים פנחס ספיר, יהושע רבינוביץ והמזכיל אהרן ידלין. כנגד החזית התורתית השתתפו כל החיכים של סיעתה בכנסת. ראשית החזית התורתית דרשו לתת הוראות ברורות להנהלות בתי־החולים שלא לבצע ניתוחים לאחר המוות כאשר משפחת הנפטר מתנגדת לכך. נציגי המערך הבטיחו כי יבואו בדברים עם שר הבריאות, כדי שיוציא הוראות ברורות לבתי־החולים בעניין זה, וידאגו לכך, כי לעתיד לבוא יגלו יתר התחשבות ברגשות משפחות הנפטרים.

כמו־כן, תבעו ראשי החזית התורתית לעצמם בצורה רדיקלית את חילול השבת במקומות עבודה ובמפעלים. שר־האוצר השיב להם, כי כיום עובדים רק אחוז אחד מכלל העובדים במדינה בעבודות חיוניות, המבוצעות בשבתות וחגים. זהו, לדבריו, המינימום החיוני, כדי להבטיח קיום שירותים חיוניים. ביותר המשך תהליך הייצור בתעשיה הבטחונית ובייצור מוצרים, אשר לגביהם מבחינה מכנית לא ניתן להפסיק את הליכי הייצור באמצע.

עם זאת הבטיח שר־האוצר לראשי הציבור החרדי, כי יינתנו הוראות למקורות שלא לקבל יהודים שומרי מסורת בצורה כלשהי במקומות עבודה, בגלל סירובם לעבוד בשבת.

כמו־כן, תבעו החיכים החרדים לתקן מה שנראה להם כעוולות בתחומים שונים כלפי רשת החינוך העצ... דבר זה הוכחה לי... שיתגלה, כי נגרמו ... לות כאלה, בעניין תלמידים, מיבנים חינוכיים שונים.

בתמורה לכל אלה, החיכים של החזית התורתית לנקוט ... בית כלפי הממשלה, מצביעים נגדה ב... שורות בכנסת, של אינם נמנים על ... הממשלתית.

בדרך זו עקפו, החיכים של החזית את האיסור של ... התורה להצטרף ... הממשלתית.

TAPPAN
משב-רוח מאמריקה

עולם חדש של אויר ממוזג, מעתה גם בישראל: עם מערכות "טאפן" המשוכללות. "טאפן"-מושג בינלאומי לתכנון פונקציונלי, איכות בניה גבוהה ויעילות פעולה מידבית, תודות למנגנון אוטומטי משוכלל לשנוי בווני זרימת האויר. מערכות "טאפן" מותאמות לכל מטרה: בתים משותפים, וילות, משרדים, חנויות, מפעלים, אולמות, בניני־צבור וכו'.

מעתה תוכל גם אתה להנות ממזגנים מעולים בביתך ובעסקך שפעולתם שקטה להפליא...

ותוצאתם: אויר טהור ורענן בכל ימות השנה.

לקבלת יעוץ והדרכה ללא־התחייבות על־ידי מיטב מהנדסינו נא לפנות בכתב או טלפונית לסוכנים הבלעדיים:

אמריק-אייר בע"מ. רחוב נירים 6, תל־אביב. טלפון 33 ...

החלה ההרשמה למכירת מזגני "טאפן" במחירי פרסומת החל מ־2770 ל"י

TAPPAN - מזוג אויר היוצר אויר

לכל בעלי האדניות

המועצה לארץ ישראל יפה בשיתוף עם הרשויות המקומיות

עורכת מבצע

"שירות ירוק לאדניות"

אביב תשל"ד 1974

במסגרת המבצע ימכרו: שתילים, דשן אורגאני ותנתן הדרכה

בתל־אביב — בככר מלכי ישראל בימים ד'—ה' 10—11 באפריל בין השעות 10—13 18—15.30.

בחולון — בעיריית חולון מח' הנטיעות חדר 76 החל מ־15.4 עד ה־15.5 כל יום בין השעות 12—11 ובימים ב'—ד' 18—16.

בירושלים — בגן העצמאות (גן שרמן מול מלון בת־שבע) בימים ד'—ה' 10—11 באפריל בין השעות 15—10.

בבאר שבע — מרכז העיר ליד בנק לאומי בימים ד'—ה' 10—11 באפריל בין השעות 13—10 18—15.30.

בדימונה — מרכז מסחרי ליד העיריה בימים ד'—ה' 10—11 באפריל בין השעות 13—10 18—15.30.

באופקים — מרכז מסחרי בימים ד'—ה' 10—11 באפריל בין השעות 13—10 18—15.30.

בחיפה — לתושבי חיפה תבוא הודעה נפרדת.

ישראל יפה בעזרתך

מס־רכוש עיכב 4 שנים החזר־כסף

„זה ארבע שנים חיכינו לנו במס רכוש להחזר של קרוב לשלוש מאות לירות. אף קיבלנו מכתב ממס רכוש, כי הסכום יישלח בקרוב. מכתבים נשלחו לפני כחצי שנה" — כתבה לנו הנה קורן (חיפה). „בגיב תלונות הציבור טיפל בזה כשנה וחצי ושוב דבר לא זז.

אילו היה המצב הפוך היו מטילים רבית, קנסות, מפעילים הוצאה לפועל וכו' וכו'. מה אני יכולה לעשות? „האם לא מגיעה לי רבית על הכסף שמונח אצלם ארבע שנים?"

— • —

באמצע ינואר העברנו את תלונתה של גב' קורן למינהל הכנסות המדינה ולא קיבלנו אלא אישור כי הענין בטיפול.

בימים אלה קיבלנו מכתבה של המתלוננת: „ברצוני להודות לך על הטיפול בתלונה נגד מס רכוש הגבי בגיב התלונות. התשלום הוחזר לי ללא שום הסברים, קיבלתי צ'ק ע"ס 262 ל"י. כמובן, שלא הוחזרו רביות."

החבלים על הגג אינם מספיקים לכל הכביסה של כל דירות הבית

חוק יש לו טעם ותכלית, אם ניתן לבצעו. כמוסיפים דבר בכיניה, אי־אפשר להלין על אזרח, שאינו מסוגל לשמור עליו ובודאי שאין כל הצדקה להטיל על השוברים עליו קנסות כבדים.

במקרה שלפנינו — משפחות מרובות ילדים, בתים שאין בהם מיתקנים מספיקים לתליית־כביסה. חוסר נבונות של עיריית ירושלים להבין את הבעיה, ומאחר יותר: חוסר תיאום בין דובר העירייה לבין מחלקת הפיקוח, אשר כתוצאה ממנו שוברים „יהודים על התקנות ומוזמנים לבקרים לבית־משפט כדי לשלם קנסות.

החבלים, שנקבעו על קופת הגג בבתים שבקריית „צורת הגולה" (סטטודיה המוזהבת), אין בהם כדי להספיק לכל צורכי עקרות הבית — כתב לנו מר אליהו שלזינגר, המייצג את ועדי הבתים.

זאת ועוד: כיצד תישא אם־לילדים, הגרה בקומה הראשונה או השניה, את כביסה במעלה 64 מדרגות, פעם אחת או פעמים אחדות ביום:

בדירות שבבתים אלה רק מרפסות קטנות, „המקום היחידי, שאפשר לשאוף בו רוח מחוץ לדירה". למרות זאת, התקנו חבלים במרפסות, אולם לא ניתן לתלות עליהם אלא כמות קטנה של כבסים.

ביקש הוועד לבטל את התביעות שכבר הוגשו, בגין תליית כבסים מחוץ למרפסות ובכלל, „לרדוף מן הדיירים" בענין זה.

* * *

התלונה נשלחה אלינו לפני המלחמה, בראשית ספטמבר אשתקד. ב־25 בנובמבר השיב לנו דובר עיריית ירושלים, מר יצחק גרוסמן.

הוא הבהיר, למעשה, את טענות הדיירים בענין קשייהם. „בהחלט מבינים טענתם, שאין אפשרות לנשים מן הקומות הראשונות לעלות לגג עם הכביסה".

כדי לפתור את הבעיה, שוחח נציג העירייה עם נציגי הדיירים וסוכם, כי תישלח הצעת־התחייבות, שלפיה יתלו כבסים מחוץ למרפסות אך ורק משעות הערב עד למחרת בבוקר — ונוהה העיר יפה.

* * *

מר שלזינגר כתב לנו בשעתו, אחרי חודשיים בינואר. הוא אישר את ההגדרה בין העירייה לדיירים, „למרות שהוא לא נהה, כפרט מהוראה".

לדבריו, כתב „לפחות שמונה פעמים" למחלקת הפיקוח העירוני ומסר התחייבות הדיירים לקיים את ההסדר. א, הפיקוח התעלם ממנו ושיגר הזמנות למשפט לדיירים. מר שלזינגר גם טילפן פעמים אחדות לעירייה „ושלחתי מאתר לשני במשך ימים ושבועות ללא תשובה כלשהי".

רק ב־4 בינואר קיבל תגובה ראשונה משופר המפקח הראשי, מר דוד צירלי, הוא שיגרו אליו. כך נאמר במכתב: „במענה למכתבך, הנני להשיבך, כי על הדיירים לתלות את הכביסה אך ורק במיתקנים המיועדים לתליית כביסה בבנין".

שאל מר שלזינגר לדעתנו על הסתירה בין מה שנאמר ל„מה כואב" ע"י דובר העירייה (ההסדר) לבין מכתב איש הפיקוח.

* * *

פנינו שוב למר גרוסמן: „שואלים הדיירים ואנו מצטרפים לשאלה: כיצד מתיישבת סתירה זו?"

ב־24 בפברואר השיב מר גרוסמן במישרין למתלונן, בעקבות מכתבנו אליו. בתשובה נאמר, כי ההסדר שנקבע יהיה בר־תוקף רק אם ישלחו הדיירים התחייבותם. כיוון שלא נשלחה ההתחייבות זו, כתב מר צירלי מה שכתב.

הוסיף מר גרוסמן, כי הודעה על הצעת־ההסדר נשלחה לא רק ל„מה כואב", כי אם גם למתלונן.

העברנו תשובה זו למר שלזינגר. בתשובתו הכחיש מכל וכל כאילו קיבל מכתב מדובר העירייה. לדבריו, היה לו רק שיג ושיח עם מפקחי העירייה, שהציעו לו לשלוח את ההתחייבות. „אסור לי מפורשות, כי ימליצו על ההסדר".

כאמור, כתב, דבריו, לא פעם אלא פעמים אחדות „ונעלם, מעלם, לא קיבלתי מהם כל תשובה, רק מכתב אחד ויחיד" (זה של מר צירלי, שבו נאמר, כי יש לתלות את הכבסים על הגג).

* * *

התכתבות מייגעת זו נמשכת. שוב פנינו לדובר העירייה. בסוף מרץ השיב לנו: „הודענו למר שלזינגר פעמים מספר, שעליו, ככל אזרחי העיר, לתלות את הכביסה אך ורק במתקני הכביסה, שנבנו לשם כך. שיניתי בכל התכתובות ולא נותר לי אלא לבקש ממר שלזינגר לשמור על החוק ולא לאלץ אותנו לנקוט אמצעים חוקיים".

* * *

בשלב זה הרמנו ידיים. לא ראינו טעם בהמשך הטיפול. עיריית ירושלים נהגה במקרה זה בדרך של „יקוב הדין את ההר". חלק ניכר מן הזמן הרב, שעבר בפרשה זו, ניתן היה לחסוך, אם אחד המפקחים, שנשלח לדרוש התחייבות, היה מביא עמו כתב התחייבות ומחתים עליו את דיירי הבית. אבל לשם כך דרוש רצון טוב, וזה מצרך שאינו נמצא בשפע בשוק.

„אמפא" החזירה ההפרש במחיר

מר מנחם קוציפור (תל־אביב) סבור היה שחברת „אמפא" צריכה להחזיר לו 506 ל"י, שנגבו לדעתו לא בצדק. פנינו בראשית ינואר לחברת „אמפא", והחברה הודיעה, כי הכסף שדורש מר קוציפור יוחזר לו.

חודש ועשרים יום, אחרי שהודענו למר קוציפור את הבשורה, כתב לנו ב־28 בפברואר: „במכתבך האחרון צירפת תשובת „אמפא" ואמרת, כי הסכום יוחזר לי. בכל חופשה ממילואים, אני שואל בבית אם הגיע הכסף, כדי לשלוח למדורכם מכתב תודה על הטיפול. לצערי, טרם קיבלנו עד היום את התשלום. אני מוסיף להמתין".

ב־3 במארס פנינו שוב ל„אמפא". ב־14 בו כתב לנו המתלונן: „אני שמח להודיעך, כי ביום 14.3.74 נתקבל בביתי מכתב מב' „אמפא" בצירוף המחאה בסך 506.35 ל"י המהווה החזרת הפרש במחיר. למכתב צורפה התנצלות החברה על העיכוב בשליחת הצ'ק.

„עם סיום הענין, נשלחת בזאת תודתי על טיפול מסור ויעיל ואין לי אלא לאחל לך ולמדורך הצלחות כאלה".

יעקב העליון
מה כואב

דיסקיות זיהוי „לא־נורמליות"...

„מדוע מאז שעברתי את שבי, לפני 17 שנים, לא קיבלתי דיסקיות זיהוי תקינות, חרף עשרות פניות?" — כתב לנו רענן רשף (תל־אביב) בראשית ינואר.

שאלה זו קיבלה משנה חשיבות נוכח הבעיות הרבות בעת זיהוי חללים במלחמת יום הכיפורים. הפנינו את השאלה למשרד הבטחון. משרד זה השיב לנו, כי ניתנו הוראות למפקדת היחידה, שבה משרת מר רשף, בדבר אספקת דיסקיות תקינות.

בימים אלה כתב לנו מר רשף:

„ב־14.3.74 פירסמתם במדורכם את פנייתי בקשר לדיסקיות זיהוי. זכיתי לקבל את הדיסקיות ביחידתי ולהפתעתי גם לפעם הן ל א ת ק י נ ו ת.

„כאשר שייצור דיסקיות נורמליות הינו משימה קשה למערכת הבטחון, הייתי מציע למסור זאת ל„יוזמה הפרטית", כלומר שניתן יהיה לרכוש אותן בחנות תמורת תשלום.

„האמינו לי שענין הדיסקיות לא מטריד אותי, אני צריך אותן לאלף כפרות ויום כיפור אחד... (נקווה שלא יזדקק). הבעיה שזה רק סימפטומי".

— • —

בדקנו את הדיסקיות של מר רשף. אכן, מספרו האישי נחרט עליהן בצורה משובשת ביותר.

הרכב גויס ובעליו מחוסר עבודה

מכונית־מסחר של מר קיסא מאהא (חיפה) היא מקור הפרנסה של משפחתו, המונה אשה וארבעה ילדים.

האיש, העוסק בהובלות, אמר, כי נוכח גיוס מכוניתו נשאר מחוסר עבודה. נוסף על כל הוצאותיו השוטפות במכונית, עליו לשלם גם למעלה מ־500 ל"י מדי חודש, על חשבון חוב שיצר לצורך רכישת המכונית.

*

בימים אלה נמסר לנו ממשרד הבטחון, כי „בתשובה למכתבכם מן ה־2 במארס הננו להודיעכם, כי רכבו של מאהא שוחרר ב־18 במרס".

טחנות המשפט טוחנות לאט

לפני שנתיים וחצי, בדצמבר 1972, הופל הנער צבי אנגלנדר (תל־אביב) על־ידי שני מבוגרים, אשר גם חבלו באופניו על כי נסע באופניו בלילה, ללא פנס מאיר.

נהג שעבר בדרך, חזה במתרחש וניסה להפסיק את התעללות השניים בנער. הם גירשוהו והורו לו להמשיך בדרכו. האיש נתן בידי הנער כרטיס ביקור ואמר שיהיה מוכן להעיד במשטרה, אם יהיה צורך בכך.

מיד אחרי המקרה, נטלו הורי הנער את בנם למשטרה והגישו תלונה. רופא שבדקו, העלה כי הנער סובל מהלם וכי ניכרים סימני מכות במקומות שונים בגופו.

שבועות אחדים אחרי הגשת התלונה, נתקבל בבית הנער מכתב מן המשטרה, לפיו אין הנסיבות מצדיקות הגשת תביעה משפטית.

— • —

הנער כתב לנו על כך. אנו הבענו באוזני המטה הארצי של המשטרה את תדהמתנו על אי־הגשת התביעה. בתשובה נמסר לנו, כי „בהתחשב בטענותיו המשכנעות של הנער, הוחלט להגיש תביעה לבית־המשפט נגד התוקפים".

טחנות המשפט טוחנות לאט, אבל עושות צדק: בתשובה לשאלתנו, הודיע לנו א. שניידר, עוזר לממונה על תלונות הציבור במטה הארצי, כי „התוקף הורשע ונדון ל־100 ל"י קנס ותשלום 90 ל"י פיצויים למתלונן".

* * *

המכתב לנציבות „תעה" בדרך

* ב־6 במארס פירסמנו, כי נציבות שירות המדינה, לא השיבה לפניה שהעברנו אליה. התברר, כי בטעות נשלח המכתב המיועד לנציבות לכתובת אחרת והגיע באיחור ליעדו.

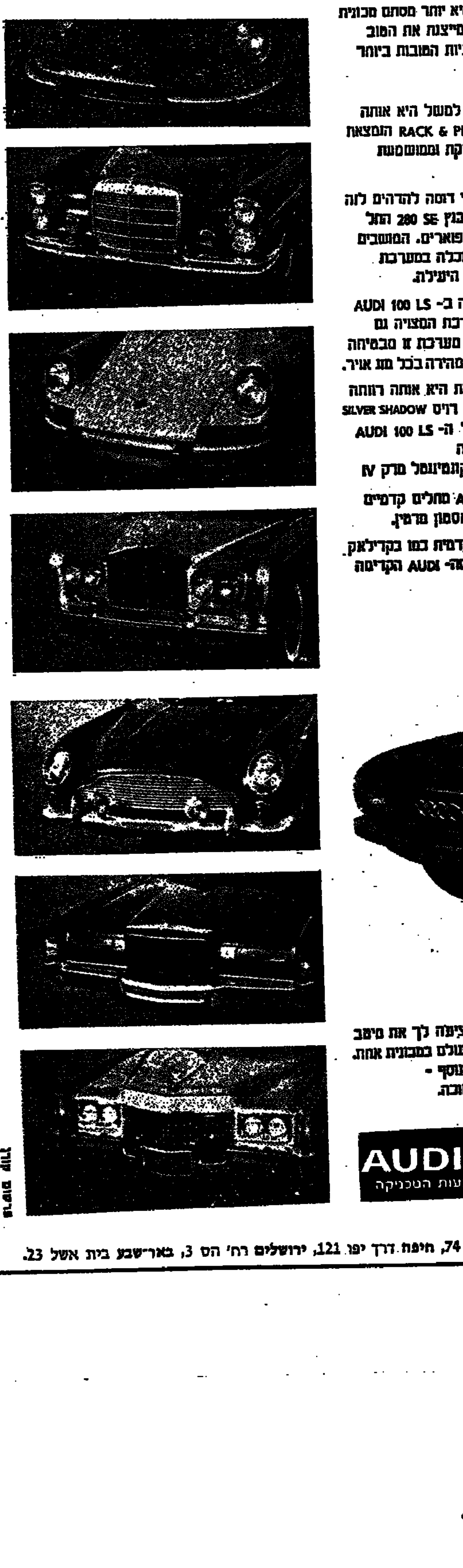

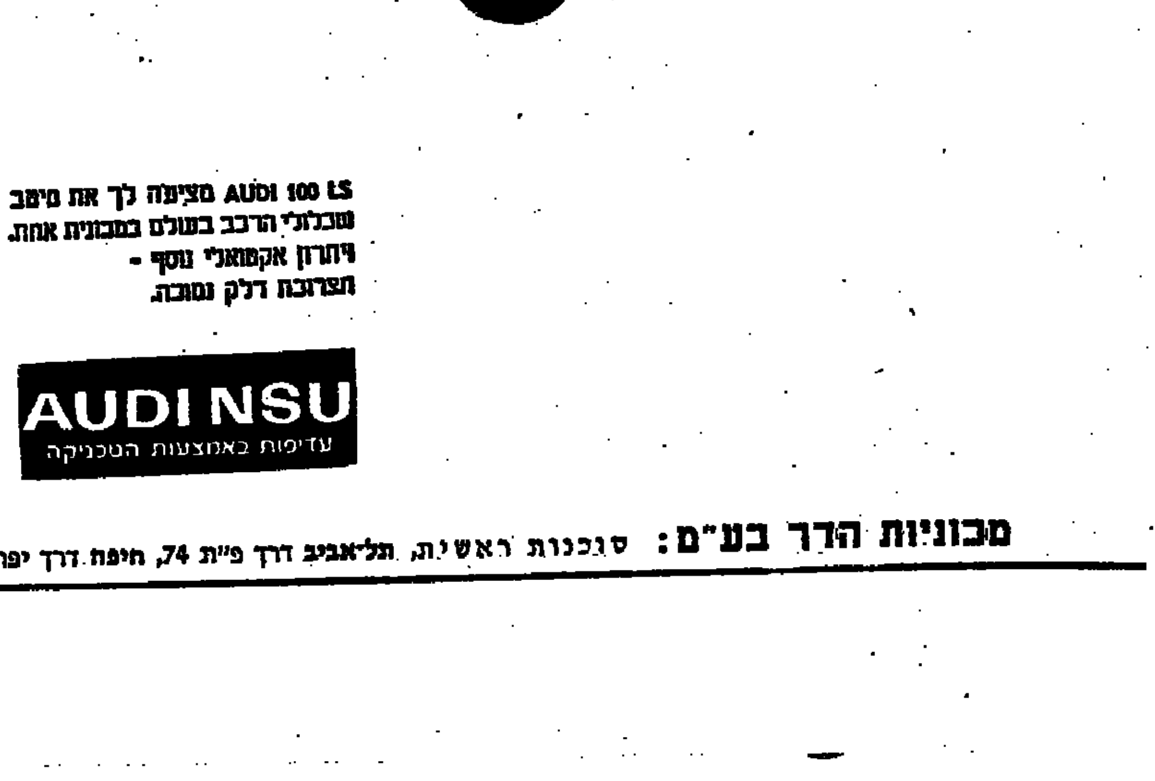

ייחודה של AUDI 100

AUDI 100 LS היא יותר מסתם מכונית
AUDI 100 LS מייצגת את הטוב ביותר שבמכוניות הטובות ביותר בעולם.

מערכת ההיגוי למשל היא אותה מערכת RACK & PINION המצאת בפרארי. מדויקת וממושמעת להפליא.

העיצוב הפנימי דומה להדהים לזה של המרצדס בנץ 280 SE החל מהשטיחים המפוארים. המושבים האורטופדיים וכלה במערכת האוורור/חמום היעילה.

מערכת ההצתה ב- AUDI 100 LS היא אותה מערכת הצתה גם בפורשה 911. מערכת זו מבטיחה אמינות והצתה מהירה בכל מזג אויר.

הרווחה הפנימית היא אותה רווחה המצויה ברולס רויס SILVER SHADOW

תא המטען של ה- AUDI 100 LS זהה בגודלו לזה של הלינקולן קונטיננטל מרק IV

ב- AUDI 100 LS מתלים קדמיים נפרדים כמו באסטון מרטין.

וכמובן הנעה קדמית כמו בקדילאק אלדורדו רק שה- AUDI הקדימה אותם

AUDI 100 LS מציעה לך את מיטב שכלולי הרכב בעולם במכונית אחת.
יתרון אקונומי נוסף -
תצרוכת דלק נמוכה.

AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

מכוניות הדר בע"מ: סוכנות ראשית, תל־אביב דרך פ"ת 74, חיפה דרך יפו 121, ירושלים רח' הס 3, באר־שבע בית אשל 23.

אנואר סאדאת

(סוף מעמוד 17)

ובכוונה היא, שהחקלאים צימצמו את שטחי הגידולים האלה והרחיבו את הגידול של פולים, שומשומים וגידולים אחרים, המכניסים יותר. חלק מיבול קני־הסוכר אוגרים החקלאים ומוכרים אותו ליצרני סירופ ולמוכרי מיץ קני־סוכר, המשלמים 50 עד 75 אחוז יותר מן המחיר הממשלתי.

במצרים יש כ־21 מיליון חקלאים, 30 אחוז מהם חקלאים זעירים. ההכנסה הממוצעת מדונם הוא 9—10 ל"מ לשנה, וממנה צריך החקלאי לממן גם ההשקיה, הדשנים ושאר האספקה החקלאית וכו'. כ־10 אחוזים מן החקלאים הם בעלי־קרקעות חדשים, שרכשו את הקרקע על־פי חוקי הרפורמה האגררית. התשלומים לפרעון ההלוואה הממשלתית לשם קניית הקרקע והוצאות העיבוד עולים לעתים קרובות על ההכנסה השנתית.

למן מלחמת יום כיפור, האמיר יוקר המחיה. יש מחסור חמור במיצרכים הכרחיים, שרבים מהם מגיעים אל השוק השחור המשגשג. כבר היו מקרים של התפרעויות מצד הקונים בתור מצרכים.

בדיחה, הרווחת במצרים, ממחישה את הבעיות, שהפועלים והאיכרים מתלבטים בהן: הנשיא סאדאת ציווה לפתוח לשכת תלונות. פועל בא אל הלשכה ומתלונן על היוקר, המסים הכבדים והמחסור. הוא טוען, כי במשכורת החודשית של 16 ל"מ איננו יכול להתקיים. סאדאת הולך עמו אל הצרכניה ומבקש חפיסת תה. אין תה, מסביר מנהל הצרכניה. סאדאת מבקש קילוגרם סוכר, אין סוכר. הוא מבקש אורז, שמן, סבון, גפרורים וכו' — ופעם בפעם משיבים לו אותה תשובה. אז פונה סאדאת לפועל ושואל אותו, מה יש לו להתלונן: „איך אתה מצליח לבזבז 16 לירות לחודש, כשאין על מה להוציא אותן?"

כל אזרח במצרים זכאי למנה חודשית של 750 גראם סוכר, 40 גראם תה, חצי ליטר שמן וליטר נפט במחיר בפיקוח. כמויות נוספות אפשר לקנות בשוק החופשי — כשהסחורה מצויה, אבל במחירים שרק מעטים יכולים לעמוד בהם. פועל, המשתכר משכורת מינימום, צריך לעבוד יום שלם לקניית קילוגרם סוכר. פקיד משלם משכורת יום בעד קילוגראם עוף או בשר אחר.

ועדת ההצעות של „אסיפת העם" מתכוננת להגיש דין־וחשבון על משכורות ומחירים. ארגוני הפועלים טוענים, כי הממשלה תיאלץ להיענות לדרישות הפועלים כדי למנוע משבר.

זה כמה שבועות ניכרו סימנים, שמתרקמת צרה. הופצו כרוזים על תלונות הפועלים ודרישותיהם. בכרוזים נאמר, כי המוני העם נשאו במשך שבע שנים, בבטל ההכנה לקראת מלחמת אוקטובר — והם נלחמו וניצחו, ועתה הם זכאים לדרוש הרווחה מיד ולא חלומה של גן־עדן בעתיד.

هكذا من الأصل

בסקר המכון למחקר חברתי והאוניברסיטה

20 אחוז מהאוכלוסיה העירונית טוענים שההכנסה אינה מספיקה

אולם רוב הנשאלים „נרגעו" אחרי קיצוץ הסובסידיות ובחודש מרץ חזרה תגובתם ביחס להערכת ההכנסה החודשית כמספיקה לצרכי המשפחה ודמתה לזו שמלפני ההתייקרויות ✶ עליה גדולה באחוז המצדדים בהעלאות שכר

מאת אריאל וינשטיין

ההרגשה שהציבור הרחב הסתגל להתייקרויות, ובכלל זאת לאלה של מוצרי המזון הבסיסיים, קיבלה באחרונה חיזוק בסקר של המכון למחקר חברתי שימושי והאוניברסיטה העברית על „תגובות הציבור הישראלי העירוני לבעיות החברה והשעה".

בעלי הסקר מציינים שעם צימצום הסובסידיות חלה ירידה קלה בהערכת ההכנסה החודשית כמספיקה לצרכי המשפחה. ואולם, ירידה זו נעצרה בחודש מרץ והתגובות חזרו להיות כפי שהיו לפני ההתייקרויות.

בעלי המחקר סבורים שתופעה זו ממשיכה להצביע על נכונותו של הציבור לויתורים כלכליים ולהסתפקות בפחות.

ואולם, בקשר לשאלה אם ההכנסה מספיקה, נשארת שיכבה של כ־20 אחוזים הטוענת שההכנסה החודשית „אינה מספיקה לרוב הצרכים".

בקבוצה זו היו כ־15 אחוז לפני הבדיקה הבחנות עם מצביים והיא עלתה לשיא של 24 אחוז באמצע פברואר, אחרי עליית המחירים, וירדה ל־19 אחוז באמצע מרץ.

הסקר, שנערך בשיתוף עם המכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית, קובע שמסוף חודש ינואר 1974 ועד סוף פברואר 1974 נשאר מצב רוחו של הציבור יציב, אחרי הירידה מאז הפסקת האש.

עם התחלת חודש מרץ נסתמנה עליה קלה במצב הרוח. באמצע החודש הזה הגיבו 28 אחוז מן הציבור שהם במצב רוח טוב „כמעט כל הזמן" או „רוב הזמן", וקרוב למחצית הציבור (44 אחוז) צויין נשאר במצב רוח בינוני „לפעמים טוב, לפעמים לא טוב". במשך כל התקופה הנסקרת, דהיינו מסוף ינואר ועד אמצע מרץ, המשיכו מרבית הנחקרים — כ־80 אחוז — להשיב שהם יוכלו להסתגל למצב הקיים.

מיד לאחר הסכם הפרדת הכוחות עם המצרים בסוף ינואר, בהיו 57 אחוז מן הנחקרים בהתשובה הקריבה להיות בסדיא של נכונות לויתורים: „כן, בהחלט האנשים צריכים להיות מוכנים להרשה הדתוריבי". ואת, בהשוואה לכ־70 אחוז בתשובה זו בתקופת יציאת ינואר. ירידה זו בתשובה הקיצונית להיות גבוהה והלכה ובאמצע חודש מרץ 39 אחוז בלבד צידדו בכך.

ואולם, במשך כל התקופה הנסקרת ברביע הראשון של השנה הנוכחית, מרבית הציבור — 70 אחוז — צידד בויתורים כלכליים רבים, ביחוד שבתקופה שבין המלחמות רק כמחצית מן האוכלוסיה צידדה בויתורים כאלה.

תופעה דומה מלווה את ההתייחסות להעלאות השכר. מיד אחרי הסכם ההפרדה ובמשך כל חודש פברואר עד מחצית מרץ כמחצית מן הנחקרים השיבו ש„רצוי מאד" או „רצוי" להכביד בתביעות להעלאות שכר, בהשוואה ל־18 אחוז בלבד שטענו כך בחקר שנערך בתקופת המלחמה עד סוף דצמבר אשתקד.

כנראה שההרגשה של הרחקת המלחמה שבאה בעקבות הסכם הפרדת הכוחות עם מצרים התחילה החזרה לתקופה של „לא מלחמה ולא־שלום", נתנה אותותיה גם של ההתייחסות ל„נורמות" בציבור במהלך החיים הכלכליים.

מן הראוי לציין שבקרב בעלי השכלה נמוכה רב יותר אחוז הנחקרים הסבורים שהממשלה דורשת מהם באופן אישי יותר מדי ויתורים, מאשר בקרב בעלי השכלה גבוהה יותר. כמו כן בקרב יוצאי אסיה־אפריקה ובניהם רב יותר מספר הנחקרים מאשר בקרב יוצאי אירופה אמריקה ובניהם, הטוענים שהממשלה דורשת מהם אישית ויתורים רבים מדי.

לא נמצאו כמעט הבדלים במצב רוחם של נחקרים משכבות שונות של הציבור. אם נמצאו הבדלים כלשהם הם היו, בדרך כלל, קטנים: גברים נטו למצב רוח קצת יותר טוב מאשר נשים. לנחקרים בעלי רמת השכלה גבוהה יותר היה מצב רוח קצת יותר טוב מאשר לנחקרים בעלי רמת השכלה נמוכה יותר ולצעירים מצב רוח קצת יותר טוב מאשר למבוגרים יותר.

לא נמצאו הבדלים במצב רוחם של הנחקרים לפי ארץ הלידה שלהם, והכנסתם המשפחתית ומידת שמירתם על המסורת הדתית.

בעלי הסקר מגיעים למסקנה שכדי להגביר את הרגשת יכולת ההסתגלות לא די בתוספת של שכר, אלא בעיקר יש להגביר את ההרגשה שההכנסה הקיימת אמנם מספיקה לרוב הצרכים. ייתכן שהדרך לכך היא להוריד את הרגשת הלחץ ואת התחושה שכיום דורשים מהם יותר מדי.

„קיפאון" בוועדה לבדיקת מספר משרדי הממשלה וייעול עבודתם

מונתה על ידי נציב שירות המדינה לפי הוראות ראש הממשלה לפני מספר חודשים ✶ הגישה הצעת מסגרת לעבודתה ל„ועדת היגוי" אך לא קיבלה „אור ירוק"

מאת מ. אילן

עבודתו של צוות מיוחד לבדיקת מספר משרדי הממשלה ואפשרויות ייעול עבודתם, אשר מונה על ידי נציב שירות המדינה לפי הוראות ראש הממשלה, מוקפאת בציפייה להנחיות של „ועדת היגוי".

באפריל 1973 פנה פרופ' יחזקאל דרור, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, לראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, והציע לה הקמת ועדה לבדיקת מיבנה משרדי הממשלה. ראש הממשלה קיבלה את ההצעה.

בהתאם לכך מינה נציב שירות המדינה, מר י. ניצן, צוות מיוחד, שכלל את הפרופ' י. דרור, העוזר לנציב, מר מרדכי ורטהיימר, ומר דוד וייגשל מאגף התקציבים באוצר.

כמו כן הוקמה „ועדת היגוי" בהשתתפות מנכ"ל האוצר, אברהם אגמון, הממונה על התקציבים, ארנון גפני, ונציב שירות המדינה, יעקב ניצן.

הצוות, שנתבקש להשלים עבודתו תוך ארבעה חודשים, הכין הצעת מסגרת לעבודה יסודית בעניין זה, שהובאה ל„ועדת ההיגוי" עוד בראשית חודש אוגוסט.

אך מתברר כי מאז לא חלה כל תזוזה ולא ניתנו הנחיות לצוות להמשיך בעבודתו. לא ברור אם העיכוב הוא טכני או שיש כאן כוונה „לטרפד" את עבודת הצוות.

עוזר נציב שירות המדינה, מר מרדכי ורטהיימר, אמר בתשובה לשאלת כתבנו, כי הצוות הגיש את הצעתו בסוף יולי או תחילת אוגוסט. אך זה היה קרוב לבחירות ולאחר מכן גם פרצה המלחמה. סוכם אז שההצעות יוחזרו לעיון ראש הממשלה לאחר הבחירות, אך לא נכנסו לבדיקה של הנושאים עצמם.

עם זאת, ציין מר ורטהיימר, נעשו פעולות מסוימות. „בטול משרד הפיתוח לא בא [illegible] חלל ריק" — אמר. כמו כן התייחס הצוות לעניין [illegible] רמת סגל המינהל הבכיר [illegible] התגבשה סופית ההחלטה [illegible] מיכללה לניהול [illegible] עם מומחה בעל [illegible] לתפקיד ניהול המכללה.

יעקב ניצן
נציב שירות המדינה

ועדה בינמשרדית תקצה קרקעות ממשלתיות לבניה

משרדי השיכון והאוצר דנים בפישוט הסובסידיות לדיור

ועדה משותפת של משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל בודקת את מפת הקרקעות במדינה במטרה להבטיח הקצאת קרקע לבניה למווח ארוך.

על הקמת הועדה הוחלט משום שהמחסור בקרקע הופך להיות הבעיה הקשה ביותר בתכנון הבניה.

נציגי משרד השיכון ומשרד המסחר והתעשיה יקיימו בימים הקרובים דיונים בדבר הדרכים להגברת התיעוש בבניה בשלבים שלאחר גמר השלד. בשיחות שקיים שר השיכון מר יהושע רבינוביץ עם הקבלנים הודגשו הקשיים באספקת אביזרי בניה המהווים „צואר בקבוק" בתהליך הבניה. הדיונים של שני המשרדים מיועדים לפתור בעיות אלו.

כמו כן יבדקו משרדי השיכון והאוצר את האפשרויות להנהיג פישוט בקריטריונים למתן הסובסידיה לצרכי דיור. שיטת הניקוד המקנה את הזכויות לשיכון וכן התנאים השונים במתן המימון למשתכנים היא מסובכת. שר השיכון מר י. רבינוביץ הורה לאנשי משרדו לבדוק הצעות שונות לפישוט השיטה.

היצוא גדל בחודש מארס ב־22 אחוז

בחודשים ינואר—מארס גדל היצוא ב־14 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד

בחודשים ינואר — מרס 1974 הסתכם היצוא נטו ב־406 מיליון דולר, לעומת 355 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול הנומינלי מגיע ל־14 אחוז.

נתוני הערך החודשי הממוצע של היצוא נטו (לאחר ניכוי השפעת העונתיות הרגילה) מראים כי ברביע הראשון של 1974 היתה רמת היצוא כ־115 מיליון דולר בממוצע לחודש — גבוהה לעומת הרביע האחרון של 1973 (כ־102 מיליון דולר), אם כי נמוכה עדיין מהרמה שלפני המלחמה (כ־143 מיליון דולר בממוצע לחודש ביולי — ספטמבר 1973).

היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) הסתכם בינואר — מרס 1974 ב־192 מיליון דולר, לעומת 138 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1973 (עליה ב־40 אחוזים).

נתונים חודשיים מנוכי עונתיות מראים, כי ברביע הראשון של 1974 היתה רמת היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) ב־72 מיליון דולר בממוצע לחודש, בהשוואה לכ־49 מיליון דולר ברביע האחרון של 1973 ואף גבוהה מהרמה שלפני המלחמה (כ־64 מיליון דולר בממוצע לחודש ביולי — ספטמבר 1973).

יצוא יהלומים (לאחר ניכוי ההחזרה) הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־148 מיליון דולר, לעומת 133 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (עליה ב־5 אחוזים).

בשני החודשים האחרונים הסתמנה עליה ביצוא היהלומים, לאחר שבתקופה אוקטובר 1973 — ינואר 1974 חלה בו ירידה גדולה.

יצוא חקלאי (כולל פרי הדר) הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־76 מיליון דולר, לעומת 86 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה ב־12 אחוזים). יצוא פרי ההדר ירד מ־69 מיליון דולר בינואר־מרס 1973 ל־56 מיליון דולר בינואר־מרס השנה (ירידה ב־18 אחוזים). יתר היצוא החקלאי הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־20 מיליון דולר, לעומת [illegible] מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (עליה ב[illegible] אחוזים).

דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד התעשיה מסרו כי בחודש מרס חל גידול ביצוא בשיעור גבוה מהצפוי בהתאם לנתונים העונתיים הרגילים בפברואר ומרס. היצוא נטו במרס השנה הסתכם ב[illegible] מיליון דולר, בהשוואה ל[illegible] מיליון דולר בפברואר. הגידול מגיע ל־22 אחוז.

מה ומי

הידיעות המובאות במדור זה נמסרו לנו על ידי החברות או המפעלים הנזכרים בהן ועל אחריותם.

✶

מערכת תכשירים היגייניים לקיץ של „ביר־מדילך"

מערכת התכשירים לשמירת ההיגיינה האישית, הכוללת „קמיל בלו" אל סבון בתחליב, „קמיל אנטיפרספירנט" (מונע זיעה מתחת לבית השחי) ו„פדיסול", תכשיר הסופג זיעה ברגליים, משווקת על־ידי „ביר־מדילך".

כל התכשירים פותחו במעבדות „ביר־מדילך".

✶

13 סוגים שונים של מכונות חישוב אלקטרוניות

חברת מונן בע"מ, הסוכנות הבלעדית של מפעלי „טריומף" באירופה, מציגה עתה מיבחר של שלוש־עשרה מכונות חישוב כיסי, רושמות ולא־רושמות. מפעלי „טריומף" הינם בעלי ותק של למעלה משבעים וחמש שנה בייצור מכונות משרד ומכירת תוצרתם בארץ עולה משנה לשנה.

✶

מסיבת פרידה לסמנכ"ל חברת „פז"

ארגוני הקניות של התחנות העוברות ערכו בשבוע שעבר מסיבת פרידה לכבודו של מר צבי רוזנצוייג, סגן המנהל הכללי (מכירות) של חברת הנפט „פז", העומד לצאת לגימלאות בגמר 45 שנות שירות בחברה.

המסיבה נערכה בבית ציוני אמריקה בתל־אביב, בנוכחות מנהל חבר הדירקטורין של חברת „פז", מר משה ביתן, המנהל הכללי, מר ישעיהו לחובר ופקידים בכירים של החברה.

חשוב לדעת
היין הטוב ביותר לארוחה הוא
רוזה בנימינה

אליעז

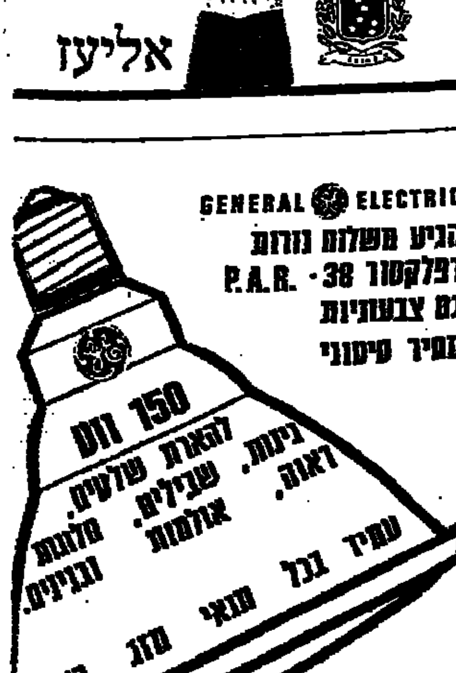

GENERAL ELECTRIC
הגיע משלוח נורות רפלקטור P.A.R.-38
גם צבעוניות

שטיינץ טל. 31049

היכן נמצא מרכז המחשבים הבנקאי (ON LINE) הגדול בעולם?

ב"סומיטומו בנק" ביפן פועלת רשת עיבודי ON-LINE הגדולה ביותר בעולם הבנקאי. רשת זו משתמשת במחשבים החדישים מדגם NCR CENTURY 350 המותקנים במרכזי הבנק בטוקיו ובאוסקה ואליהם קשורים אלפי מסופים (TERMINALS) אשר בסניפי הבנק הפזורים על פני האיים היפניים.

מיהו "סומיטומו בנק"?

הבנק של הקונצרן היפני "סומיטומו" מדורג בין עשרת הבנקים הגדולים בעולם. הוא מקיים רשת סניפים ענפה ברחבי יפן ופועל באמצעות חברות בת בארה"ב, ברזיל, בריטניה, גרמניה, אוסטריה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור.

המיחשוב המקיף הוא אופיני לדרכי הניהול של בנק זה החשוב למוסד הבנקאי המתקדם ביותר ביפן. מערכות מחשבי NCR CENTURY 350 מטפלות כבר עתה ב־150.000 פעולות בשעה ומשרתות את סניפי הבנק בזמן אמיתי (REAL TIME) משך 12 שעות ביממה, בהן המוסד פתוח לקהל.

ואצלנו?

גם בישראל פועלות עשרות מערכות של NCR בגדלים שונים. מערכות אלו נמצאות במינהל הממשלתי, הציבורי, הרפואי והפיננסי, בתעשיה, במסחר ובענפי משק אחרים.

NCR
מחשבים ומסופים
י.א. מיטווך ובניו בע"מ
רח' דרויאנוב 5, תל-אביב, טל. 281151

אשנב לבורסה

משך הביקוש לצמודי מדד

ירידות בשערי המניות היו מתונות יותר והורגשה קליטה טובה של היצעים במניות הפיננסיות ואי אלו מניות של החברות להשקעה ✶ ירידה של 4 אג' במחיר הנת"ד (4.81 ל"י)

אשנב לבורסה

מאת ש. אביטל

המסחר בבורסה בחול ה־ ...ד פסח נפתח תוך המשך ...מה הכבירות בשוק ה־ ...יות בשבשוק המקביל ל־ ...רות החוב נמשך רב ה־ ...פים המבקשים לבצע הש־ ...ה חוזרת בקנצי הצמודים. ...צות אגרות חוב ממשל־ ...ת, כמו מילוות הבטחון ...—69, „הנביט" עצמאי־ ...ודות ושערי סדרות רבות ...ב־5—6 נק', חלקם אף ...בם „קנונים" בלבד.

ירידות בשערי המניות היו ...ות מתונות, יחסית, והורגש ...שך הקליטה של ההיצעים ...ניות הפיננסיות ולאי אלו ...ברות להשקעה. מסחר המני־ ... היה יציב יותר בעוד בשלב ...ני נרשמו ירידות של 2—3 ... בשערי אותן מניות ש־ ...ארו ללא שינוי בשלב ה־ ...דם. המסחר שהוקדם בכל השוקים לרגל חול המועד, הסתיים אתמול לפני השעה 13. פעילות היו, מבוזנות גובה

המדדים הקבוצתיים

המדד הכללי	267.20	−0.88
בטחים וביטוח	224.84	−0.86
בנ. מסחריים	245.89	−1.08
בנ. למשכנת.	214.72	−0.77
מוסדות מימון	187.67	−0.45
חברות השקעה	214.12	−1.95
תעשיה	435.70	−0.03
מסחר ושרותים	360.48	−0.34
מקרקעין ובנוי	216.62	−1.47

מדד „פאי" לערך ההשקעה ב־28 מניות פעילות (100 = 31.12.72)
95.19 −1.27

המחזור, מניות בנק לאומי (כ־120 אלף ל"י ע"נ בשני הסוגים); „אי.די.בי." (65 אלף ל"י ע"נ); ו„מזרחי להשקעות" (בירידת נקודה אחת בקלט הרצע של 136 אלף ל"י ע"נ).

היצע של קרוב ל־400 דולאר הוריד את מחיר הנהי"ד ב־4 אג', ל־4.81 ל"י. במקביל נרשמו עליות של כבה עשירית הנקודה בשערי תעודות הולילים ושאר תעודות הנכהרים במטבע חוץ. המחזור בנהי"ד הסתכם ב־108 אלף דולאר.

המחזור במניות ירד אתמול לרמה של כ־2 מיליון ל"י, מתוכו 790 אלף ל"י בשלב השני. באגרות החוב הסתכם המחזור ב־12.4 מיליון ל"י, מתוכו 8.4 מיליון ל"י באגרות הבריודה. 1.4 מיליון ל"י ב„6.5" בסחחף 1.6 מיליון ל"י ב„בטחון 68/69" ו־425 אלף ל"י במילוה הקליטה.

שערי המניות

מניה	השער אתמול	השינוי היומי	המחזור באלפי לירות
בנקים מסחריים			
ה' ה' כ'	267.5	−2.5	0.1
אי.די.בי. בכ'	244	−6.0	4.5
אי.די.בי. רג'	201	−5.0	60.7
...נה ע"ש	294.5	−1.0	11.5
...יטניה ב'	322.5		1.0
...קונס ע"ש	1040	+10.0	1.0
...רחי כ'	165	−0.5	27.9
...עלים כ'	277	−1.0	47.0
...ומי ע"ש	291	−5.0	101.5
...ומי חדשות	287.5	−5.0	14.3
בנקים למשכנתאות			
...והיקאר כ'	239	−2.0	18.2
...בל כ'	160	−2.0	1.0
...שכנתאות ובנין	229	−3.0	
...תות ובשכנתאות	236		3.0
...יבון בכ'	185	−1.0	10.2
...אות מב'	254		16.4
...אות רג'	254		21.7
...דות מימון			
...לטון מקומי	100		7.0
...צר להעשיה	219	−5.0	8.2
...לאות כב'	74.5		
...ננה תעשיה מב'	70.5		7.0
...יטוח			
...יה	306	−5.0	4.8
...נה	229	−2.8	13.7
...ור	305		1.5
...ר	181	+1.0	2.0
מסחר ושירותים			
...ת הרכב	78	+1.0	6.5
...לק ע"ש	163	−1.0	8.5
...לק כ'	175	−2.0	4.0
...רור 1	302		1.0
...רור 10 כ'	180	+1.0	0.8
...שמל	62		22.5
...גות והספקה	161	−4.0	7.5
קרקעין לפיתוח			
...ורים	181.5		2.0
...פריקה 1	340	−5.0	1.0
...פריקה 10	285	−2.0	8.4
כשי הישוב ע"ש	177.5	−3.0	4.0
כשי הישוב כ'	173	−5.0	45.4
...ולל בונה מב'	141.5	−0.5	
...כסים ע"ש	203	−2.0	26.2
...ספרו	133	−2.0	1.0
...סרס	160	−3.0	0.5
...הדיר	196	−4.0	0.5
...סעי הדר	87	+2.0	5.2
...ושקיעים	172		
...אות אביב	82.5	−1.5	16.2
...רי אור	187		
...סקו מב'	87	−5.0	24.0
...סק רג'	66.5	−2.5	19.0
תעשיה			
...ליאנס	470	+5.0	1.5
...לקו 1	122	−3.0	1.0
...לקו 2.5	103	−2.0	5.0
...לקטרה 1	228	−12.0	
...לקטרה 5	220		4.0
...רגמן מב'	326		
...תא כ'	116	−2.0	53
...תא ג'	115	−1.0	13.6
...יבק מב'	423	+2.0	5.7

המניה	השער אתמול	השינוי היומי	המחזור באלפי לירות
כבלים	205	−5.0	13.0
סבג ע"ש	879	−11.0	0.9
כימיקלים	115	+10.0	15.0
לוין אפשטיין	68	−1.5	5.6
מלר סבסביל	187		
פניציה כ' 1	110	+0.5	2.1
פניציה 10	110		
מפעלי נייר	307	−2.0	15.2
עסיס	219	−6.0	4.5
נחושתן מב'	364		
עלית	305	−2.0	10.2
פוליגון	215	−3.0	2.4
צרד	100	+0.5	0.5
שמן מב'	134.5	+2.5	4.5
תעל	225	−1.0	5.5
חברות להשקעה			
אלגר כ'	88.5	−6.0	8.9
אלרן כ'	189	−5.0	2.0
חב' מרכזית	190	−10.0	2.2
פועלים כ'	234		27.1
„מי"	95		14.5
חלפסון 1 ע"ש	161.5		0.2
חלפסון 10 כ'	97.5	−2.5	44.5
ירדן	100		
אמפא	116	−3.0	5.4
דיסקונט כ'	228.5	−2.0	13.3
המזרחי	114	−1.0	136.5
לאומי	214.5	−1.5	31.2
פריון	97.5		
הסוהה	89	+0.5	4.2
יצוא	69.5	−2.0	12.0
כור מב'	174	−1.5	2.0
כלל השקעות	187	−6.8	9.7
כלל תעשיות	180	−9.0	8.2
צוז	190	−1.0	2.7
סמה	57.5	−0.5	1.1
דלק ונפט			
נפטא	88	+0.5	5.3
לפידות ע"ש	178	+1.0	8.0
לפידות כ'	222.5	+1.0	1.0
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ש.ה.	84	−1.0	12.7
אגוד ש.ה.	100	−0.5	36.0
המזרחי ש.ה.	103		10.5
פועלים ש.ה.	106.5		9.0
בל"ל ש.ה.	145	−3.0	90.0
בל"ל ש.ה.	116.5	−0.5	26.1
אפותיקאי	101		10.0
פת. משכנתאות	117		5.0
פת. משכנתאות	99	+0.5	8.0
שכון	103.5		2.0
טפחות	116		2.0
אוצר לתעשיה	100.5	−1.0	3.0
דלק	89	−0.5	1.0
הכשרת הישוב	85	−2.0	18.0
ישפרו	112		
אותא	84.5		22.0
עלית	86.5	−0.5	15.0
הפועלים השקעות	103	−0.5	4.5
דיסקונט השקעות	116	−1.0	6.0
דיסקונט השקעות	93	+1.0	29.0
מזרחי השקעות	96	−1.0	8.0
בל"ל השקעות	93	+1.0	50.0
כלל תעשיות	100	+0.5	37.0
צת	94.5	−1.0	6.0

שערי אגרות חוב

סדרה	השער		השינוי
אג"ח צמודות לדולר — מילווה קליטה 61			
63	280	(126.3)	+7.0
64	264	(132.6)	
65	257.5	(138.5)	+7.0
66	237.5	(118.7)	
מילווה קליטה 62			
63	258	(132.6)	+3.0
64	246.5	(138.5)	+1.5
65	239	(110.1)	
66	ק223	(118.7)	+7.0
מילווה קליטה 64			
64	350.5	(138.5)	
65	341.5	(110.1)	
מילווה קליטה 65			
65	316	(110.1)	
66	288.5	(118.1)	+1.0
מילווה קליטה 66			
66	288.5	(118.7)	+1.0
67	287	(116.7)	+1.0
מילווה קליטה 67			
I	281.8	(118.9)	
II	275	(120.2)	+2.0
מילווה במחזן 68			
א	157		+3.0
ב	155.5		
ג	154		−2.0
ד	ק155		+5.0
ה	ק153		+4.5
ו	151.5		−4.5
ז	140.5		−1.0
ח	131		+1.0

סדרה	השער	השינוי
ט	ב"ת 126.5	+3.5
י	274	
מ"א	145.3	−3.7
מ"ב	140.5	−1.0
מ"ג	131	+1.0
מ"ד	269	−1.0
מילווה במחזן בנקאי 68		
י"א	151	+2.5
י"ב	147.9	
י"ג	142	+2.5
י"ד	130	+2.5
מילווה במחזן 69		
א	131.1	+0.7
ב	272	+1.5
ג	269.5	
ד	269	+2.0
ה	266	
ו	266.5	+1.5
ז	265.5	+1.0
ח	266.5	+0.5
ט	267.5	+1.0
י	266	+1.0
כ"א	265	
כ"ב	262	+2.5
כ"ג	258	+1.0
מ"א	262.5	+0.5
מ"ב	263.5	+1.5
מ"ג	258	+1.5
מ"ד	257.5	+4.0
מ"ה	ק262	+7.5
מילווה במחזן בנקאי 69		
י"א	125.5	+1.5
י"ב	275.5	+2.0

סדרה	השער	השינוי
י"ג	270.5	+4.5
י"ד	268	+3.0
ט"ו	266	+1.5
ט"ז	265.5	+2.0
י"ז	260.5	+2.0
י"ח	261	+3.5
מילווה פיתוח 68 (ברירה)		
קצ"ז	202.5	−0.5
קצ"ט	201	
ק"פ	201	+0.5
קפ"א	201	+0.5
קפ"ב	201	
רי"ח (מ)	182	+1.0
ר"ט (מ)	181.8	+1.8
רכ"א (מ)	179.5	+1.5
רכ"ג (מ)	179.1	+1.6
רכ"ה (מ)	171.5	+2.5
רכ"ו (מ)	171.5	+2.5
רכ"ז (מ)	168.5	+2.5
רכ"ח (מ)	169	+3.0
רכ"ט (מ)	168.1	+1.6
אג"ח צמודות למטבע חוץ — מילווה פיתוח 69		
ד (מ)	280	
ו	260	
חשמל סטוק ב'	150.1	−0.4
אפותיקאי 6%	256	+1.0
ים המלח 5%	630	
אג"ח במטבע חוץ		
הוצ' 6	143.5	−5.0
הוצ' 13	105.6	+0.1
הוצ' 17	107.3	+0.2
הוצ' 18	106.1	−0.4

בנק לאומי

קרן	מחיר היחידה	מחיר פדיון
צמיד	171.50	167.29
גביש	158.10	154.24
ברולה	167.3	163.8
שמיר	107.13	104.61
פ"א	320.0	308.1
יגדל	335.5	323.0

המנהל: פוא"ם

חינם!
חיפוש בן 2 דקות

קח לך 2 דקות לכתוב על גליון־מכתבים של העסק שלך על אודות המוצרים או הציוד, הדרושים לך בעבור העסק שלך. תאר נא בפרטות את המוצרים או הציוד, וספר לנו איך בדעתך להשתמש בהם. כן צרף איזכור הבנק שלך והגד לנו, אם בדעתך לרכוש את המוצרים לשימושה של החברה שלך, או שבכוונתך לפעול כסוכן־מכירות של היצרן.

זה כל מה שעליך לעשות. כאשר נקבל את משאלתך, נודיע ליצרנים המתאימים של המוצרים, שאתה רוצה בהם. ישנם למעלה מ־40,000 יצרנים במדינת ניו־יורק, המייצרים כמעט כל סוגי המוצרים.

יצרני המוצרים, שאתה מעוניין בהם, יכתבו ישר אליך.

בזמן קצר ביותר תוכל לקשור קשרי־עסקים עם ספקים במדינת ניו יורק!

פניות באנגלית יוכלו לקבל טפול מהיר, אך אנו מקבלים בברכה משאלות בכל שפה מסחרית שהיא. כתוב אל משרד המסחר של מדינת ניו יורק:

The New York State Department
of Commerce, Dept. LLTA
International Division,
230 Park Avenue,
New York, New York 10017,
U.S.A.

NEW YORK STATE

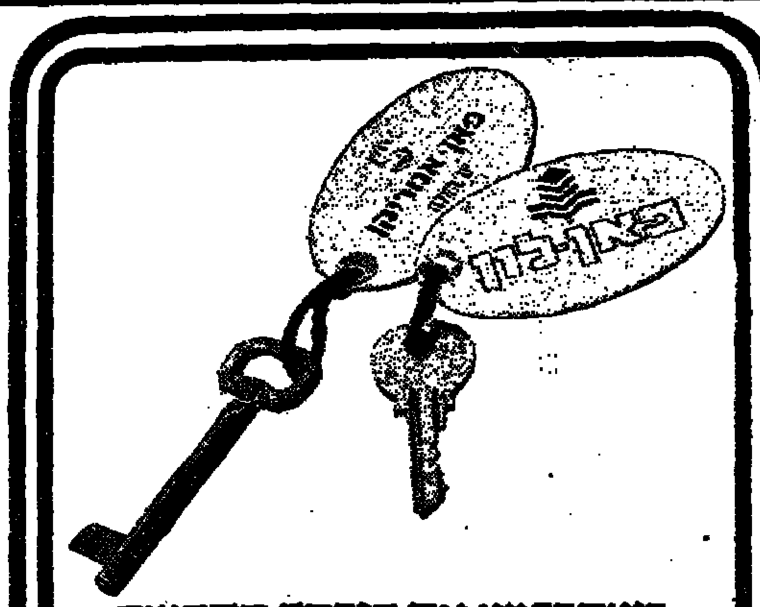

כשתרכוש את דירתך החדשה באחד מאתרי היוקרה של פאן-לון
יוענק לך שי מקורי: בילוי נפלא של שלושה ימים במלון היוקרה פאן-אמריקן ים המלח

את דירתך החדשה תוכל לבחור באחד מאתרי היוקרה בהם אנו בונים, בבת־ים, חולון, ראשון־לציון, בני־ברק, לוד, הרצליה ואשדוד. דירות פאן־לון כוללות לבחירת בכל הסוגים ובכל הגדלים, בהתאם לצרכך, שאיפותיך ואפשרויותיך.

בכל דירה כוללים ידע, באמן ומחשבה איך לאפשר לך לחיות טוב יותר בדירתך, ולהנות מאיכות בניה גבוהה, מרמת תכנון וגימור מושלמת ומאיכות הסביבה.

לפרטים — אנא פנה לאחד ממשרדי המכירות.

בחודשים אפריל־מאי, כמתנה, חברת פאן־לון שי מקורי לכל קוני הדירות שלה — בילוי זוגי לשלושה ימי חול במלון הפאר פאן־אמריקן ים המלח.

רשת משרדי המכירות

ראשל"צ — רוטשילד 50, טל. 947043; הרצליה — סוקולוב 58, טל. 937578; חולון — שנקר 47, טל. 845264; אשדוד — רוגוזין 4, טל. 055-25861; פתח־תקוה — ראה בני־ברק, טל. 766191/2; בני־ברק — רח' ז'בוטינסקי 20 (פינת רבי עקיבא), טל. 786191/2; בת־ים — רוטשילד 22, טל. 883395; לוד — שד' דוד המלך; יועצי השקעות חוץ — פרישמן 10, טל. 240225/5, ת"א

פאן-לון

עידן־יועצים לפרסום

מדרשת פיינברג של מכון ויצמן למדע

מזמינה את תלמידי השנה השלישית ומעלה, במדעי הטבע, במוסדות ההשכלה הגבוהה

ל„יום הסטודנט"

ביום שישי, כ"ז ניסן תשל"ד (19.4.74), בשעה 10.00 בבוקר, בבנין מדרשת פיינברג, מכון ויצמן למדע, רחובות.

בתכנית:
✶ דברי פתיחה — פרופ' חיים הררי, דיקן המדרשה
✶ סקירות על ההוראה והמחקר במדרשה — יושבי ראש ועדת ההוראה וכרעצים אחרים.
✶ סיור מודרך במעבדות המחקר במכון.

מגמות הלימוד:
1. מתמטיקה
— מתמטיקה שימושית
— מתמטיקה עיונית
— מדעי המחשב
2. פיסיקה (עיונית ונסויית)
3. פיסיקה שימושית
4. כימיה
5. מדעי החיים (ביולוגיה, ביוכימיה וביופיסיקה)

כמו־כן יתקיימו לימודים במדעי האדמה ובהוראת המדעים

הכנס יסתיים בשעה 13.00

חברה להובלה תלם בע"מ

מודיעה על מכרז למכירת רכב

לפי הפרטים הבאים:

1. גורר תומך קונטרקטור 1969 מ. רשוי 122554 + נגרר
2. גורר תומך ליילנד 1969 מ. רשוי 122191 + נגרר
3. גורר תומך וולוו 1973 מ. רשוי 156612 + נגרר
4. גורר תומך וולוו 1972 מ. רשוי 132157 + נגרר
5. גורר תומך סקניה 110 1969 מ. רשוי 122121 + נגרר
6. סקניה וואביס 110 1972 מ. רשוי 136430
7. וולוו 88 1973 מ. רשוי 155001
8. וולוו 88 1972 מ. רשוי 138449
9. וולוו 88 1973 מ. רשוי 140255
10. וולוו 88 1973 מ. רשוי 156946
11. וולוו 88 1973 מ. רשוי 156502
12. טנדר פולקסוואגן 1973 מ. רשוי 141928
13. טנדר פולקסוואגן 1972 מ. רשוי 132699

כל הרכב הנ"ל כשיר לעבודה מידית.

הצעות רציניות אפשר לשלוח לפי ת.ד. 8024 ר"ג. ישנה אפשרות לקנות את כל כלי הרכב ביחד או כל כלי רכב בנפרד.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הזולה ביותר.

מטבעות ישראל

פנה אל בית המסחר היחיד שיש לו עבורך תוכניות קבועות לאסוף והשקעה לבחירתך אוסף מטבעות מכסף שמכיל 12 מטבעות שונות מהשנים 1967—1973 במחיר —.1450 ל"י. או אוסף מטבעות מכסף שמכיל 12 מטבעות שונות כנ"ל אך כולם במהדורת קשוט המסומנות באות מ במחיר: —.2465 ל"י, או אוסף מטבעות מכסף שמכיל 9 מטבעות שונות מהשנים 1958—1962, 1964—1967 במחיר —.3525 ל"י... והנחה עד 30.4.1974 מהנחה בגובה 5% על המחירים הנ"ל וגם תקבל חינם אלבום מהודר שהוכן במיוחד על ידינו לאוסף שלם של כל מטבעות הזכרון, וקטלוג מעודכן על כל המטבעות והמדליות בתמונות צבעוניות, ושהוכן ע"י החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. לרגל חג הפסח ויום העצמאות הקדם בפניתך, אל

הגלריה הישראלית למדליות ולמטבעות
רחוב מנדלי 2, תל־אביב, טלפון 220648
מ־9.00 עד 1.00 ומ־17.00 עד 19.00

כתיבה במכונה
בבי"ס למסחר
„רימון"
ת"א, רח' דיזנגוף 85
טלפון 281985

רכב חיפה בע"מ

סוכנות רנו RENAULT לחיפה והצפון

בהנהלת חיים שמואל

נשאר מספר מצומצם של מכוניות רנו 15, 16 ריגל מודליס 73

בהוזלה מיוחדת

עקב ירידת ערך הפרנק. למסירה מידית

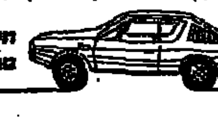

חיפה רח' יפו 32
טלפון: 523332

שומרית
הברה לשמירה ולשרותים בע"מ

המשרד הראשי:
תל־אביב
שדרות רוטשילד 42
טלפונים: 625395, 625396

חיפה רח' הנביאים 28, טלפון 64531
ירושלים, טלפון 286201

בחג החרות מברכת „שומרית"
את קהל לקוחותיה בכל רחבי הארץ
את חבר עובדיה הנאמנים
ואת כל בית ישראל
בברכת
חג שמח ומועדים לשמחה

בידרמן חברה לביטוח ימי (ב.ח.י.) בע"מ
רחוב מקווה ישראל 10 תל אביב
ת.ד. 478 טל. 627795
TELEX: 33479 COIN IL

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ה„אני מאשים" העצמי של ד"ר ספוק

רופאי הילדים נוטלים את הבטחון מאת ההורים — וילדיהם הופכים מפונקים

מאת **ג'ויס אגינטון**
שירות „אובזרוור"

ד"ר בנימין ספוק, הרופא הילדים הנודע נזכר לעיתים, כי ילדותו הוא לא תמיד היתה מלאה שמחות. הוא זוכר את ילדותו כ„בפאיינגיה" בבית הגדול של משפחתו, בקונטיקאט, בו לנו ששת ילדי המשפחה בחדר אחד גדול וקר.

במהלך עשור זה, שאפילו ד"ר ספוק מתקנא בו, מספרת אמו של הרופא כי היא ידעה מלכתחילה מה טוב עבור ילדיה, מתוך הדם אבוה. דרך גידולם של הילדים היתה של משמעת ומשירות. כאשר בנה הבכור של הבן ספוק קנה לו שם כרופא ילדים ניו־יורקי, הגיבה האם על הצלחה הבינלאומית של בנה „המיצאה" בילדה: „אוה, בני, הרי זה הרהי באוזני".

הבן הרופא ראה אז בכך דברי שבח. אך לא מכבר, פירסם ד"ר ספוק בן ה־70, מאמר שעורר חילוקי דעות ובו קרא לחזרה אל חלק מן העקרונות שלפיהם גידלה אמו את ילדיה. בעת ובעונה אחת האשים פסיכיאטרים ופסיכולוגים המטפלים בילדים, מורים ועובדים סוציאליים ו„רופאי ילדים כמוני" על שהם משכנעים הורים כי הם מומחים יודעים הכל — והתוצאה היא, שהורים רבים רואים עצמם כבורים וחסרי ידע. בעקבות כך הם חסרים את הבטחון העצמי להשליט משמעת בבית וילדיהם הופכים למפונקים ונרגנים. „והי נתיווה אכזרית שאנו, המקצוענים, הבאנו על אבות ואמהות", כתב הד"ר ספוק במאמרו, שהתפרסם במגאזין „רדבוק".

כוונות טובות

„במובן, עשינו זאת מתוך כוונה טובה, באמצעות שיחות ותשובה במאמרים על גידול ילדים ד השבנו שזה יהיה לעזר. אך לא הערכנו נכונה, עד כמה זה מזיק, שנראה שאנחנו יודעים הכל. השגיה את הבטחון העצמי של ההורים".

ד"ר ספוק כתב את ספרו המפורסם ב־1946, כדי להעניק בטחון לאמהות. מאז שהופיע נמכרו למעלה מ־20 מיליון עותקים של הספר והוא תורגם ללשונות רבות.

ד"ר ספוק תהה פעמים רבות כיצד בדיוק נהגות אמהות אמריקניות או במורת הרחוק לאור ספרו. הספר כמן בעיקר לאמהות אמריקניות, אשר תשטו מהתמורות השונות על גידול ילדים שרווחו בשנות ה־30 של המאה.

ד"ר ספוק כתב אז את המשפט מלא הבטחון בתחילת ספרו: „את יודעת יותר מאשר נדמה לך שאת יודעת..." המשיך בכתיבת ספר אשר בארה"ב הפך שני בתפוצה רק לתנ"ך.

ברצינות יתר

לפני דור היתה רוב תורתו של ספוק מהפכנית. אולם עתה הוא חושש כי הורים התייחסו לתורות של מומחי ילדים יותר מדי ברצינות. הוא מאמין כי הורים מודרניים עברו שטיפת־מוח כדי להאמין כי אם הם נוקשים כלפי ילדיהם, הרי הילדים ינקטו במעשי איבה נגדם ד לא יאהבו אותם.

„במשך מרבית המאה למדנו הרבה על הפסיכולוגיה של הילד. נטינו לחשוב, כהורים, כי מה שלא במרר עם הילד, הזה במקרה רציני של נגיעה הלה במקרה שולי של כסיסת צפרניים, משמען שההורים נכשלו בהענקת אהבה ובטחון לילד. הורים מבוהלים להשתמש אפילו לפני שנולד ילדם הראשון, מתוך הנחה שהם עלולים לשגות".

ד"ר ספוק אומר שההורים פוחדים מדחייה של ילדיהם עד שהם חוששים אפילו לתקן את דרכי התנהגותם: „לעתים אפילו מחייכים כאשר ילד עושה מעשה רע, כאילו היה זה מעשה קונדס בלבד". ד"ר ספוק מספר על מקרה של זוג, אשר הירשה לבתו בת ה־4 להתערב בשיחות, להפריע לאורחים בבית ולהפוך את כוסות המשקה שלהם — ואשר המשיך כל העת להתגאות בילדה. „ההורים הצליחו, משום שהתכוונו לכך, לא לראות את התגובה הנבוכה של האורחים. הם חושבים את עצמם למתקדמים ונבונים, הם יודעים את החשיבות שבמוסר תגובה מיידית".

חוסר משמעת

ד"ר ספוק מעיר כי התנהגות כזו של הורים היא שכיחה יותר בארה"ב כאשר בכל ארץ אחרת. הורים אמריקניים צעירים הקדישו לדעתו תשומת לב מרובה יותר מאחרים לעצות המומחים למיניהם. דברים אלה ידע ד"ר ספוק כבר זמן רב לפני שכתב את המאמר האחרון. בראיון שנערך עמו עוד לפני 10 שנים, הביע את אמונתו כי רוב הבעיות של גידול ילדים נובעות מחוסר משמעת ואמר לי: „אני מפחד שהתנהגות זו של ההורים מיוצאת עתה ל־אנגליה, כמו קוקה־קולה".

בהאשימו את עצמו ואת הפסיכולוגים אחרים המטפלים בילדים, קשה לעצמו ד"ר ספוק קהל. הוא מעולם לא הטיף בהתירנות ורק ביקש להתחשב באישיותו של הילד. ד"ר ספוק גם לא הציג את עצמו מעולם כסמכות העליונה לגידול ילדים — אלא רק כמדריך. פסיכולוג של ילדים הוא רחוק מן הדרישות. דוגמת ד"ר חיים גינות הסבור, אשר קרא לעיקוב מתמיד אחר דיבורי ומעשי של הילד, דבר הדורש כמות רב מן ההורים.

באשר להכאת ילדים, לדוגמה, מזהיר ספרו של ד"ר גינות מפני מכות היכולות להפריע להתפתחות מצפונו של הילד. ספרו של הד"ר ספוק מכיר בכך שאם הורה מרוגז ימנע מלהכות ילד, הרי שהורה עצמו יסבול מכך במשך שעות:

„אני לא מעודד במיוחד מכות, אבל ברור שזה פחות מרעיל את הנפש מאשר ויכוחים ממושכים עם הילד".

מקום האם

בנימין ספוק ורעייתו ג'יין, הם הורים לשני בנים שנולדו בהפרש של 11 שנים זה מזה. במבט אחורנית סבור ד"ר ספוק שהיה תקיף עם בנו מיכאל, אשר עתה הוא בן 40, כך, למרות שהאגדה מספרת איך נראו פעם האב ובנו בסנטראל פארק בניו־יורק, כאשר מיכאל הקטן יושב בתוך שלולית ולצידו עומד אביו, בעיניו מבט של התנגדות — וזו לא.

ספוק מוכן להודות כי הוא תמיד בוחן מחדש את דעותיו לגבי גידול ילדים. במשך 28 שנים ערך מספר שינויים חשובים בספרו הידוע. בתחילה עמד על כך שמקומה של האם בבית, כאשר הילד הוא קטן, אך ברבות השנים שוכנע על־ידי תנועות נשים שרנות כי האב, או אומנת או מטפלת, כתחליף להורה — יכול למלא היטב את צרכיו של הילד. כתוצאה מכך שיכתב את ספרו מחדש.

בגיל שבו רוב הגברים חושבים על יציאה לגימלאות, החל ספוק בקריירה חדשה. בתחילת שנות ה־60 החל בפעילות רדיקאלית בתנועת השלום האמריקנית, כשהוא מסכן עצמו במאסר. כשהוא מוקף בסטודנטים ארוכי שיער ולבושי ג'ינס, שרבים מהם גודלו על פי ספרו, הפך הרופא אפור השיער הנבוך בחליפתו השחורה ושרשרת השעון המוזהבת שלו, לדמות מוכרת בהפגנות נגד מלחמת וייטנאם.

הוא הציע או לצעירים בפומבי להתנגד לגיוס לצבא. הוא חשש מפני הגדול הצפוי במלחמה לדור הראשון של תינוקות שגודלו על פי ספרו. החשיבות שבפיתוח הכוח המוסרי, זה מה שחיזק את דעותיו הנרכשות בדבר הצורך בנוקשות יותר כלפי ילדים בעת הגידול. במהדורה מתוקנת של ספרו, קרא להורים לגדל ילדים עם חוש מוסרי ומתוך אמונה שהם צריכים להשפיע על העולם, יותר מאשר פוגעים בו.

בימים אלה מחלק ד"ר ספוק את זמנו בין כתיבת נאומים בנסיעות למען מפלגה רדיקאלית ושיט ביאכטה הפרטית שלו באיים הקריביים. הוא אינו יכול לראות את עצמו כפנסיונר מלא או כמי שאמר את מלתו האחרונה בנושא גידול ילדים. מאמרו האחרון, שעורר חילוקי דעות, הוא רק שלב נוסף בפעילותו. אך למרות שספוק חושב במונחים חדשים, תמיד הוא חוזר על משפט שאמר לפני שנים הרבה: „הורים יודעים יותר כאשר הם חושבים שהם יודעים".

בלי מילים...

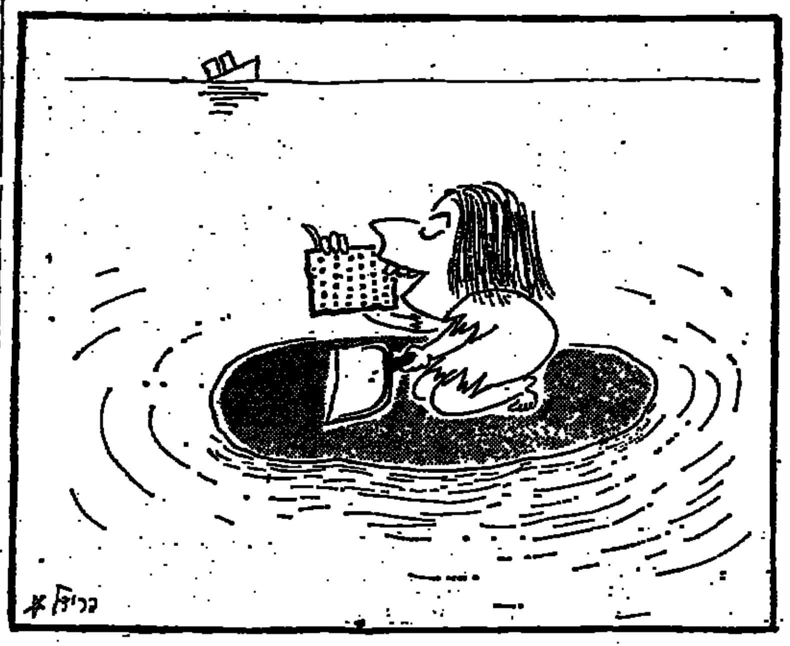

הקוסמטיקה לא נפגעה

תמרוקי היוקרה „אולטימה 2" הגיעו לישראל לאחר דחיות שהזמן גרמן

חברת „רבלון" עיכבה עד כה את מסע „האולטימה 2" שלה בישראל — בשל סיבות שהזמן גרמן (המלחמה ותוצאותיה). עתה, כאשר הוכח בעליל, כי רכישת מוצרי הקוסמטיקה (של כל החברות) חזרה למתכונתה הרגילה — הוחלט, שאפשר להמטיר על העם היושב בציון את מוצרי היוקרה „אולטימה 2", בתנאי שהעם יהיה מוכן לשלם. וזאת — מפני שהתכשירים הללו הם מהיקרים בעולם (ב־60—40 אחוזים יקרים יותר מתכשירים אחרים). קרם לניקוי עור, למשל, עולה 40 ל"י, וקרם מזין 70—130 ל"י, ושפתון 22 ל"י. המחירים הגבוהים למוצרים נקבעו לא רק על מנת להגביר את ה„סטוב־אפילי" שלהם, אלא גם משום שפיתוחם וייצורם מצריך תהליך כפול: בהיותם היפו־אלרגיים — הצליחו להוציא במעבדות מהמרכיבים הכימיים את חמרי הלוואי הנוצרים בעת תהליכי ייצור רגילים, אותם חמרי לוואי, שהם הגורמים העיקריים לתופעות אלרגיות אצל נשים רבות. בהרכב של בסיס החמרים מצויים חמרים, אשר מתפקידם, לדברי היצרנים, לעודד עור עייף: שמן מכבד לוייתן קולגן 100, שומני צמחים (אבוקדו), ועוד מרכיבים, שהיצרנים מבכרים לשמרם בסוד.

מערכת תכשירי „אולטימה 2" כוללת קשת רחבה של תכשירי טיפוח עור, תכשירי איפור ובושם — כולם על טהרת ההיפו־אלרגיות, כאמור: הסידרה לא שווה לכל „נפש". ה„אולטימה 2" משווקת זה למעלה משנה בחו"ל. לארץ הסתננו עד כה המוצרים הללו מארה"ב, אל נשים מטופחות ואל כאלו, שהאיפור מהווה חלק ממקצוען. סידרה זו של מוצרי יוקרה היא בת הטיפוחים של צ'ארלס רבסון בעל החברה, שקרא אף לספינת הטיולים שלו בשם זה. הדוגמנית הניו־יורקית, המופיעה בתצלומי הפרסומת בעתונות ובטלוויזיה ומציגה את מוצרי „אולטימה 2" התפרסמה בשנה שעברה, כאשר התברר שכרה הגבוה: 200 אלף דולר לשנה.

בארץ ישווקו המוצרים רק במספר קטן של תמרוקיות — גם כדי להגביר את ייחודם וגם, לדברי היצרנים, כדי להבטיח טיפול אישי בלקוחות. ולקוחות המשלמים מחירים כאלה אכן ראויים לטיפול אישי...

אופנת האיפור לאביב ולקיץ

„אקווארל"

„אקווריל" הוא שמו של האיפור החדש לאביב ולקיץ, שמציעה חברת „הלנה רובינשטיין". ה„אקווריל" מבוסס על קרם־בסיס בצבע ענבר, אבקת פודרה שקופה בגוון פסטלי, סומק לחיים בגוון אפרסק וצללית לעיניים, המוצעת בצמד של שני גוונים משתלבים בקופסה אחת, „שדו־מטיק דואט". כמו כן מוצעים שפתונים בגוונים חדשים, בגוני אדום וורוד. בימים אלה מוציאה החברה למכירה בושם חדש בשם „קראצ'ט", המורכב מתמציות עצים, פרחים והדרים בלוטות וחתול־פרא. הבושם מוצע בבקבוק או תרסיס.

גוני „קרם"

אופנת האיפור של חברת מקס פקטור לאביב־קיץ 1974 מותאמת לצבע קרם הבולט באופנת הביגוד הנשי. המייקאפ מתוצרת החברה הוא בגוון קרם, הצלליות בגוונים כהים, הלחיים והשפתיים בגוון האפרסק או הורוד. הציפורניים אינן בגוון זהה השנה לגון השפתיים אלא בגוון הבאם. לדברי מעצבי האיפור של החברה, תהיה האשה הקיצית המאופרת כך בעלת „פני שיש והבעה מהורהרת".

מתכונים צמודים

לא כל אחת זוכרת מתכון אפילו לאחר שחזרה עליו רבות על הכנתו. מתכונים את מרבה להשתמש בהם כדאי להצמיד לצד הפנימי של דלת הארון במטבח, בגובה העיניים. ההצמדה — ב„סקוץ' טייפ" שקוף. למעשה, טוב להצמיד כך כל מתכון ולהחזיר אחר כל שימוש. הוא לא יתלכלך באצבע העבודה, תצטרכי לגעת בו בידיים מלוכלכות. הכיני לך כרטסת מתכונים, כמו כרטסת משרד רגילה. גזרי 4 רצועות „סקוטש טייפ", הצמידי למרכז של אחת מהן רצועת קרטון ודביקי לדלת הארון, כמו כן להכנסת תכונות באלבום. מתכון ניתן להחלפה.

יעוץ קוסמטי חינם ע"י דיילות היופי של מקס פקטור

14.4	„ונוס", פתח־תקוה, ההגנה 17
14.4	„עליזה", פתח־תקוה, חיים עוזר 4
14.4	„שחלב", ירושלים, מרכז מסחרי רמות אשכול
15.4	„מור", חולון, נאות רחל מרכז מסחרי רח' אילת
15.4	„נאוית", רמת־יצחק, רח' נגבה 51
15.4	„איריס", אשדוד, מרכז מסחרי חדש
16.4	„ונוס", פתח־תקוה, ההגנה 17
16.4	„יופי לך", רמת־השרון, סוקולוב 45
16.4	„הסבון", ירושלים, בן־יהודה 15 (לפנה"צ)
16.4	„אסתר", ירושלים, בן־יהודה 2 (אחה"צ)
16.4	„אביבה", רמת־יוסף, מרכז מסחרי
17.4	„אביבה", בת־ים, בלפור 47
17.4	„מלכה", רמת יצחק, שד' ירושלים 37
17.4	„רחלי", ירושלים, יפו 119
17.4	„טייכמן", נתניה, הרצל 27
18.4	„סניטס", נהריה, שד' הגעתון
18.4	„אסתר", ירושלים, בן־יהודה 2 (אחה"צ)

גזרי ושמרי!

MAX FACTOR

מוצרי מקס פקטור מיובאים מאנגליה ע"י הכ' נורית בע"מ

ריהוט מברזיל BERGAMO
חדר שינה
2,750 ל"י
כל עוד המלאי קיים
ארון 4 דלתות, מיטה כפולה עם גב, 2 מדפים, שידה (טואלט) 4 מגרות וראי. שרפרף עם מושב מצופה בד, ארוז ב־2 קרטונים.
ארון ספרים או מזנון
3,750 ל"י
מודולרי, 4 יחידות
אדיעראקס בע"מ
יהודה הלוי 141 תל־אביב ובחנויות מובחרות

הזמן
נסיעתך לחוץ לארץ אצל
ארגובאנטורס
• אירופה • אמריקה • קנדה • אוסטרליה
• מרחצאות מרפא: גרמניה • אוסטריה
• צ'כוסלובקיה • רומניה.
צעירים וסטודנטים — תעריפים מיוחדים
תל־אביב — רחוב בורוכוב 5 — טלפון 235234

בשעה טובה, שעוני
PHILIPS
השעונים האלקטרוניים בשיטת ה-ELECTRONIC המבטיחה דיוק מירבי

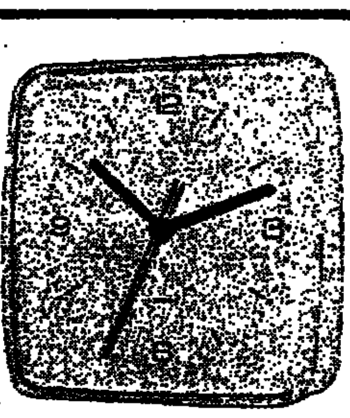
שעון מסבה

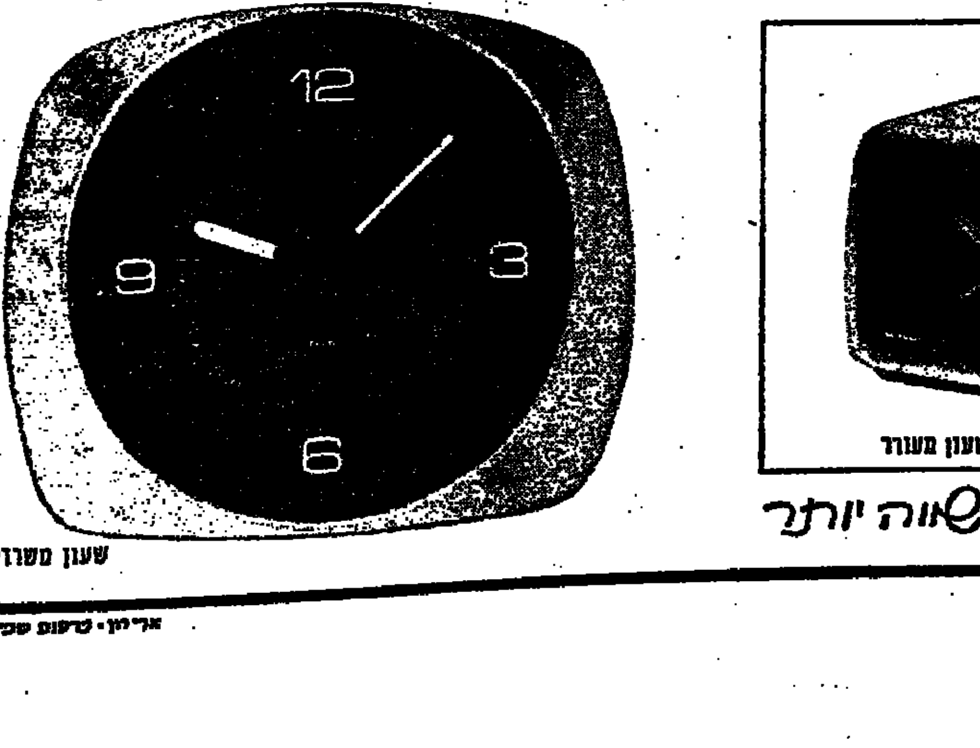
שעון קיר: שעון משרדי

שעון מעורר

פיליפס תמיד שווה יותר

אריון • טרפוס שפי

הציפוי הנותן את הטון

Helanca®
הצפוי האידאלי למזרונים וכריות
*כביס
*נמיש
*קל לצפוי ולהסרה.
*במבחר צבעים ודוגמאות
להשיג בשקים המשביר וחנויות רהיטים מובחרות
תוצרת „סופרפאום" בע"מ.
רח' יפת 32 ת"א־יפו. טל. 827876, 827686, מול מועדון זורבה

קוראים כותבים

...ר"מ תוך הפרת הפסקת־אש

אין אנו יודעים איך יתפתחו העניינים בחזית הצפון, אך דומה כי נלכדים אנו בתקריות עליידי מלחמה חדשה ניתן להביאנו לנסיגות. אם אכן כאלה תהיינה התוצאות, כי אז גם יותר „הפרדת הכוחות" הצבת כוח או"ם באיזור מפורז ניתן יהיה במדת ש או אחרת לתוחד ל תקריות אלה, בין עליידי אש ארטילרית וטילים מעל ומעבר איזור ההפרדה ובין עליידי דירה לאיזור המפורז תוך התעלמות מכוח או"ם.

אם ברצון הממשלה לשמור על אמינות עמדתנו, עליה להקפיא כל מו"מ על הפרדת כוחות ' דיונים עקיפים בנדון, כל עוד מנהלת סוריה מלחמת התשה נגדנו. מו"מ להפרדת כוחות ? לנהל אך ורק תוך קיומה הקפדני של הפסקת־האש, שקיבלו על עצמם שני הצדדים.

אריה ליבוביץ
...צלים

הצד החיובי בדו"ח

דו"ח ועדת אגרנט כלל קביעה יסודית לגבי צה"ל. באומרה, שהוא עמד במבחן, מהקשים צבא יכול לעמוד בהם.

הטובה הציבורית המוטלת על עתון מוליכות, שבדיווח על דו"ח ועדת אגרנט תודגש בולט־יפה זה. עד עתה לא נעשה הדבר – ויש לכך השלכות שליליות.

רוזנברג חיים
יפו

ענין של ריפוי

הנני מזדהה עם דברי ש. שניצר, שפוליטיקה וניהולה מזוהה עם רפואה („עם מחפש מנהיגות"). למען הקיצור והוודאות, הריני אומר, כי מה שדרוש לכולנו, היא „ר פ ו א ה פ ו ל י ט י ת":

המדינה זקוקה לריפוי מוגע. והחברה זקוקה לריפוי בעיסוק. המפלגות זקוקות לריפוי בחלם.

כותב אלוף צה"ל בכנסת – מאשר עלובי מפלגה במטכ"ל.

מתי דויד
רמת־גן

זכותו של משה דנן

גמשי סולדת מן מסע ההשמצה וההשפלה נגד אחד מגבורי ישראל, אנשי שם, המלא זכיות כתל של רשעים, ו„מקום כמוה" מעוגד לו בתולדות עמנו, במחיצת טובי בניו. משה דנן קנה עולמו לא בשעה אחת בלבד, אלא בשעות לאין ספור, ונוסף לזה קנה עולמו גם בעין אחת עקומה בגבורתו, בקרבות נגד האוייב השודד בטרם קום המדינה.

ליאור קרשבכ
נהריה

סימן־טוב ראוי לצל"ש

לבנות דעתי, לסגן בנימין סימן־טוב, של מיצוי תפקידו כראוי בשעה גורליה במלחמת יום הכיפורים, מגיע ציון לשבח.

משה אבי־שלום
רמת־גן

ארועי פוליטיקה דחקו מצוקת הדיור

בתוך גלי המחאות שפקדונו באחרונה דומני, כי נשכחה מחאה אחת יעיקרית – הדאגה לזוגות הצעירים המנסים להקים בית ומשפחה בישראל.

סוד גלוי הוא, כי אין אנו יותר „ציונים" כאשר היינו בעבר. זוג מצוי אינו מוכן להסתפק בדיבורים ומליצות, כמו „אמנו גרנו באוהל כשבאנו ארצה".

אילולא המלחמה ברי לי, כי הבעיות הסוציאליות היו תופסות מקום ראשון, אולם ארועי הפוליטיקה דחקו את מצוקת הדיור.

ושואל אני עד מתי יוכלו לפטם את הצעירים בדיבורים של אודות שינוי, שעה שהם נאלצים להשיג קורת גג לעצמם?

האם הגישה של בניית דירות של 45 מ"ר (כהצעת מנכ"ל רסקו) תפתור את הבעיה? האם צריכים אנו משכנות עוני חדשים?

אלי שריד
תל־אביב

לא זו הדרך לרפא את הפצע

הדימוקראטיה במדינתנו נפלמת והולכת. חושש אני, כי סופן של ההפגנות הנערכות מדי יום ברחבת הכנסת ובבקומות אחרים בארץ – מתרסים כביכול המהפכה בצרפת. כל עובר במל ויושב קרנות יש בפיו מה לומר על הממשל וצה"ל.

לא זו הדרך לרפא את הפצע. אסור לנו להגרר אחרי כל אותם מרחרחי ריב ומחפשי מדון. אין הכוונה לשלול זכות הציבור מהאזרח, אך קיימות דרכים מעודנות ומהוגנות יותר לשנות את החייב בשינוי בממשל שבמתכונת העם בחרה בו.

אכן, החברה מתאכבת, אך כל אחד נתן את ידו להתאכבותה ואלה המסטבים המתרגים הנם כנביאי השקר שנאמר עליהם: „שלום שלום ואין שלום ואשר לא יתן על פיהם וקדשו עליו מלחמה".

אברהם ירדן
תל־אביב

הכן לאנשי־קבע – תנאי מילואים!

בימים אלה, כאשר כל אחד בציבור הישראלי מתהדר בדעתו, מי יודה אבנים רבות ביותר בצבא־הקבע, התפרסמה ב־2.4.74 ידיעה, הקוראה, כי גם קברניטי המדינה בהתייחסם לצה"ל כאל „שירות קטן וגחשל".

הידיעה היא, קשכרם של אנשי המילואים ישוחת לשכר של עד 2,500 ל"י (נטו). אנשי מילואים, שהוחלו להם הפסקה של עד 30 יום בין פרק שירות אחד למשנהו, יהיו זכאים אף הם לסכום זה. יש לשער, שהכוונה היא לתת לאנשי מילואים את השכר שלו הם רגילים בעורף.

אכן, מי ידרוש מאיש מילואים שיורד מרמת חייו אליה הוא רגיל?

אבל אנשי צבא הקבע? אלה אינם צריכים לרדת מכל רמת חיים. הם מקום לא הגיעו אליה. משכורתם של רוב אנשי צבא־הקבע, ובהם קצינים בדרגות בכירות למדי, אינן מגיעות ל־2,500 ל"י ברוטו לחודש, כולל שנות ותק רבות וכל תוספות היוקר האחרונות. ואשר לחופשות, 95% של אנשי צבא־הקבע לא ניצלו אפילו את מחצית חופשתם השנתית (30 יום לשנה), וברוב המקרים החופשה שנוצלה – נוצלה לפני אוקטובר 1974. חופשות אלה אינן ניתנות לצבירה (פרט ל־15 יום) והלכו לאיבוד.

אנא, קברניטי המדינה, גייסו את צבא־הקבע למילואים! אז יובטחו לבעלינו חופשות רבות, משכורות מכובדות ונוכל להתייק רכב פרטי, בלי פיצוי של איש תהיה צרה בנו. אנא!

אשתו של רס"ר
(השם והכתובת שמורים במערכת)

מלחמות לסוגיהן

כמו שהרוסים מנצלים להפיכת את ההשלכות הנובעות ממשבר המעורער של ניכסון, כך ינסו הסורים לנצל לטובתם את מעמדה המעורער של ממשלת ישראל.

אין לעצור את כל המאמצים לעשיית צדק, אולם אולי כדאי שנרפה קצת ממלחמות היהודים, ונתבונן ביתר שאת למלחמה העומדת על הסף.

רמי הסמן (תלמיד תיכון, בן 15)
תל־אביב

כל המרבה לשמוח ביום העצמאות – יבורך

הושמעה דיעה שהשנה אין לחוג את חג העצמאות בטקסים ובפומבי.

נכון, המחדל על השפעותיו בתחומי הבטחון והחברה הישרה רוח דיכאון. את סיפור הנצחון הגדול על צבאות מצרים וסוריה אנו מעלימים. רק את המכה שקיבלנו בימים הראשונים של המלחמה אנו זוכרים ומרבים לחטט בפצעינו.

יקרים לנו כל גיבורי צה"ל שנפלו על הגנת המולדת במלחמת דמים זו. מבינים אנו ללב בני המשפחות השכולות שאיבדו את היקר להם מכל יקר (אני אב שכול ששכל את שני בניו במלחמות צה"ל נגד אויבינו), אך אל לנו להתייאש.

אם יעבור יום העצמאות ללא חג ושמחה, יהיה זה חילול זכר גיבורינו, שנפלו ב־26 שנות המדינה. הרי הם מסרו את נפשם על הגנת המדינה, כדי שיהיה לנו חג עצמאות!

חג העצמאות הוא החג היחיד, שנוסף לעמנו במשך אלפיים השנים האחרונות. העצמאות עלתה ועולה לנו בקרבנות רבים וראויה היא אפוא להיות נחוגה על־ידי העם ברוב שמחה מדי שנה בשנה. וכל המרבה בשמחה ביום זה – יבורך!

פרץ אלופי
ירושלים

בעוד מועד

אחר מחדלי מלחמת יום הכיפורים, מכח מצבה הכלכלי הרעוע של המדינה ומעמדה המדיני ...זפף בקרב רוב ארצות העולם, הריני פונה בבקשה אל כבוד ראש הממשלה הגברת גולדה ...יר, ואל חבר השרים הנאמנים הבלוים אותה: התפטרו! פנו את כסאותיכם, לפני שיתברר ...ם, כי כבר אין על מה לשבת!

ליטל קינן (גימנזיסטית)
...ת־גן

את מי רוצים להעניש?

בזמן האחרון מזהיר שר האוצר: אם תהיה פריצת שכר על ידי העובדים – תגיב מיד ...ממשלה ותעלה את מחירי השירותים. נשאלת השאלה: את מי יעניש, או במי ינקם, שר ...אוצר הנכבד בגלל פריצת השכר?

הרי יש עובדים רבים מאד, שאף פעם לא פורצים את השכר, והם לא מרוויחים כמו פועלי ...ל אשדוד וכדומה. אלא השכר שלהם הוא 400 ל"י לחודש.

מי אחראי לפריצות השכר האבטונומיות, אם לא הממשלה וההסתדרות גם יחד?

שמשון שיבק
...ריברק

לכל יורד – טיפול אינדיווידואלי

בין עשרות אלפי היהודים שירדו מן הארץ במשך השנים, מאז קום המדינה, יש רבים שבו בארץ עוד בזמן המנדאט, ולמרות התנאים הכלכליים והבטחוניים הקשים באותה התקופה, עזבו את הארץ, ואילו עתה, למרות שהתנאים השתפרו בהרבה, עוזבים.

אחר מכבר, רופא מפולין, שסיים את חוק לימודיו תוך מאמצים מרובים, עלה אחר כך ...ה – וכאן, לפי החוק המנדטורי דאז, נצטווה לעמוד בבחינות חוזרות. מחוסר ברירה, הלך ...בוד בסבל בנגל חיפה, ולא עזב את הארץ.

זה דוגמה. כיום המצב שונה, ולדעתי חמור. יש צורך בהקמת משרד מיוחד לטיפול ...ירידה מהארץ שיטפל בכל מקרה ומקרה באופן אינדיווידואלי.

יעקב מס
...אביב

שיכון יוקרתי – עולה ביוקר

במכתבו ל„מעריב" (19.3) מבקש ד"ר אמיל בר־שלום מירושלים לבנון לקבוע, כי חברת ...יכון עובדים" אינה בונה בשביל עובדים. משום שהתברר לו, כי דירה בבית הכרם עולה 250,000 ל"י, צר לי לקבוע, כי הד"ר בר־שלום המכובד מלוח ומנותק מהמציאות של בנייה בישראל.

חברת „שיכון עובדים" בנתה בירושלים, ב־3 השנים האחרונות, כ־4,000 דירות, שהן כ־35% ...מכלל הבניה בעיר הבירה, מתוכן 1,500 דירות לזוגות צעירים במחירי העלות ההתחלתיים ...ד, המסובסדות על ידי משרד השיכון. כן בנתה „שיכון עובדים" בתקופה זו כ־1,500 דירות ...ה, לעולים חדשים, מפוני משכנות עוני, חסכני מח"ל ויעדים סוציאליים נוספים של משרד ...יכון. „שיכון עובדים", כחברה ציבורית החייבת לאזן את תקציבה, בנתה כ־1,000 דירות ...פות, לבחירה חפשית.

במשך שלוש השנים הנ"ל נמכרו כל 1,500 הדירות המיועדות לזוגות צעירים. כן נמסרו ...ים סוציאליים של משרד השכון 1,500 הדירות הנוספות. כמעט כל הדירות שבנתה חברת ...יכון עובדים" לשוק החופשי – נמכרו אף הן, בינהן דירות באזורים פחות יקרים מבית ...רם, כגון שכונות גן בקטמונים, בגבעה הצרפתית, בגבעת מרדכי ועוד. כיום נותר בידי ...ברה מספר מצומצם של דירות בבית הכרם. בירושלים וברמת דניה.

כמורה בישראל ובעל תואר דוקטור, יודע ודאי מר בר־שלום, מה מחיר מטר בניה בירושלים. ...אי יודע הוא, כי מחירי הדירות בבית הכרם, המקום שבו רצה לרכוש דירה, הם „יקרים ...עט" ממחירי הדירות בקטמונים, למשל, וכי מחיר של 250,000 ל"י לדירה של כ־100 מ"ר ...רושלים, שבה הבניה יקרה ב־20% ממקומות אחרים בארץ, הינו בהחלט מחיר סביר בשכונת ...ה כגון הנ"ל.

אם היה ברצונו של ד"ר בר־שלום להיטיב את תנאי מגוריו, יכול היה לרכוש דירה בשכונה ...כל כך יקרה כמו בית הכרם; וכאמור, היו ל„שכון עובדים" דירות רבות כאלה.

יוסי ברקמן, דובר „שיכון עובדים"
...ל־אביב

מה הובטח לסטודנטים בבר־אילן

שלא כתוב במכתבו של מר ידידיה סגל („מעריב", 21.3), הובטח על־ידי ראשי המוסדות השכלה גבוהה, לקראת הפתיחה המאוחרת של שנת הלימודים האקדמית ב־23 בדצמבר, כי כל ...ודנט שנתקבל לשנת הלימודים תשל"ד, יוכל לסיים אותה ולעבור אותה כמובן, בתנאי ...עמוד בדרישות החומר שייקבע על־ידי המחלקות במוסדות להשכלה גבוהה, בהתחשב במצב. האמצעי העיקרי לצורך זה היתה הפתיחה השניה של שנת הלימודים בחודש מארס. אמצעים ...וספים היו, בבחירה ובאפשר, משלוח הרצאות בכתב, הדרכה אישית לסטודנטים וכו'. המחלקה ...בלבלה של האוניברסיטה הוליטה עקרונית לא לשלוח חומר הרצאות בכתב, משום שהן ...בוססות במידה רבה על תירגול בכתה. סטודנטים שיגוייסו מחדש לאחר חודש מארס, יקבלו, ...מובן, כל עזרה אפשרית, כדי שיוכלו לסיים לימודיהם בתשל"ד.

דוד ברוקנטל
אוניברסיטת בר־אילן, המחלקה ליחסי ציבור
...מת־גן

מי הפיץ את הכרזות

רשימתו של חנוך ברטוב („מעריב", 15.3.74), המעלה „חשש של יצירת תדמית חדשה ...ל הישראלי בקרב יהדות ארה"ב" – אינה מבוססת על עובדות. למגבית היהודית המאוחדת ...א היתה כל נגיעה בייצורן או בהפצתן של שתי הכרזות שהוזכרו ברשימה. הכרזה, שבה נראה ...ייל בעל־מום, הופצה על ידי הקתמוליה הישראלית בארה"ב; הכרזה, שבה נראה הילד – ...ל ידי קרן הנוער האמריקני הציוני.

במשך חדשים מנהלת המגבית היהודית המאוחדת מערכת, המבוססת על הרגשת החיים ...תקוה הבנין לבנין העתיד. כל אדם יכול לקבל מידנו כל מידע שירצה, כדי לאמת את ...עובדות.

אנו נשמח לשתף פעולה אתכם בכל דרך, אך אנא, אל תעשו לנו שירות־דב על ידי הפצת ...יוחסים לאי־מדוייקים ולאי־מאומתים.

ארווינג ברנסטין
סגן יו"ר בינהלי, המגבית היהודית המאוחדת
...יו־יורק

✱ אולי תואיל הנהלת „אגד" להסביר, כיצד מצד אחד היא „סוגרת" ערים שלמות בגוש דן ...שעה 21.30 בטענת חוסר נהגים (בשעה שהוי „רד" פועלים עד חצות), ומצד שני היא פותחת ...ו" חדש, „הרהבהו" – כיתן דימונה", וכבר גורמת לניצול פרנסתו של איש מילואים („מעריב", ...4), ומה דעת משרד התחבורה על מדיניות זו? ישראל נביש, תל־אביב.

✱ בירושלים, ברחוב דורות ראשונים פינת בן־יהודה, נמצאת תחנת מוניות „אביב". פעמים ...בות במשך היום פורקים בשקט הבילות. דבר המעכב את התנועה, ואז פותחים נהגי מבוניות ...בות... 4.4.74 ...524–66 ...מונית מס' ...שעה 18.00, פתח בצפירות ...בזמורות של צפירות. הגדיל לעשות נהג מונית מס' ...הרישות אזניים למשך כחמש דקות. עד שהכביש התפנה. האין מי שירסום דרישת לנהגים מצרי ...לים? – אליעזר רייז, ירושלים.

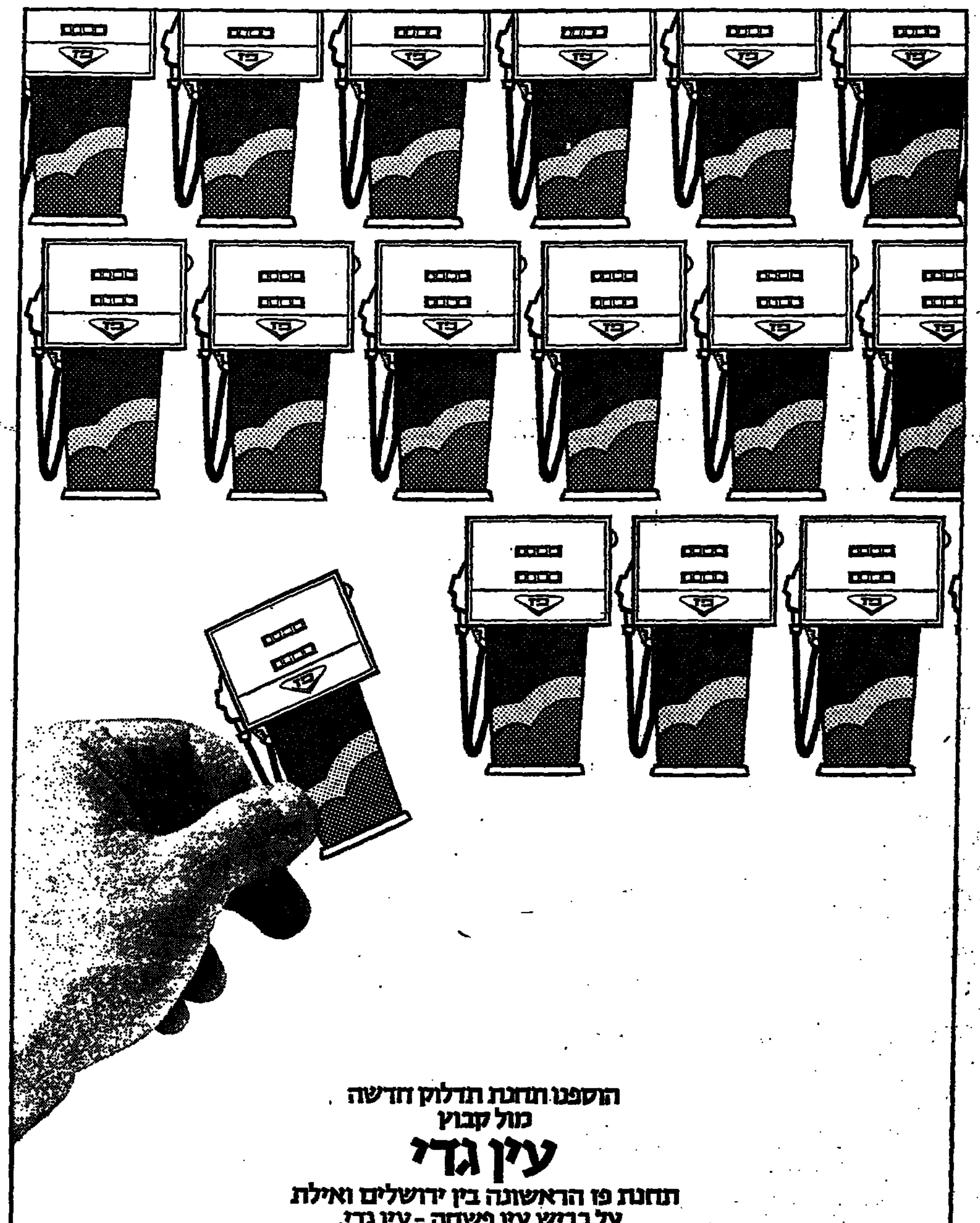

הוספנו תחנת תדלוק חדשה
מול קבוץ
עין גדי
תחנת פז הראשונה בין ירושלים ואילת
על כביש עין פשחה - עין גדי.
לשרותך בנזין, סולר ושמני פז וקסטרול.
ברכת נסיעה טובה ובטוחה
מאחלת פז חברת נפט בע"מ
פז

באור-הרשבסק

هكذا من الأصل

מודיעין

ברדיו

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
05.55 (א) חדשות באנגלית
06.60 (א) חדשות בצרפתית
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית

10.05 (א) קונצרט בוקר: פי יצירות איבר, פליה ר בריטן
10.55 (צ) מלה בסלע
11.55 (צ) כה לעשות
12.35 (א) קונצרט צהריים: קופלנד: "אביב בהרי האפלציים"
1.25 (א) מוסיקה קאמרית: קורלי: "לה־פוליה" לכינור ולגיטרה; רייכא: רביעיה לארבעה חלילים
1.30 (צ) זה מזכיר לי
2.05 (צ) שהייה עד ארבע

יומני החדשות
07.05 (א, ב) היום הזה; 08.05 (צ) יומן הבוקר; 12.05 (צ) יומן הצהריים; 1.05 (א, ב) בחצי היום; 5.05 (צ) יומן הערב; 7.05 (א) היום הזה; 11.05 (א, ב) הלילה הזה; 00.05 יומן חצות.

עם שלמה ארצי
2.10 (ב) תשבץ אריך נגן
2.35 (א) בארץ הלכה — חידון
3.05 (ב) לי ולך
3.30 (א) שיעור בתלמוד
4.05 (צ) בא לצלצל
4.06 (א) מוסיקה קלאסית כבקשתך: ג'ובאני גבריאלי: קנצונה להקת ויולות; באך: סוויטה מס' 2 לחליל ולתזמורת; בטהובן: סימפוניה מס' 9 ברה־מינור, אופוס 125 (עד 5.55)
4.05 (צ) בא לצלצל
4.06 (ב) דרכון לזכר
5.05 (ב) שוב יוצא הזמר

6.05 (א) על אנשים וספרים
6.05 (ב) כשהיסמין פורח
6.05 (צ) בעקבות המלחמה: תותחנים 1974
6.25 (א) עד מאה ועשרים
7.05 (צ) ממנה אליך עם עדנה פאר
7.25 (א) קלאסי וקל
7.50 (א) הים בתנ"ך: יונה פרקים ג', ד'
8.05 (א) זכרונות ארץ־ישראל
8.05 (צ) חוסב הרעב
8.15 (א) צלילי שירת־הים
8.30 (צ) כרצונכם
8.45 (א) לקראת קונצרט
9.00 (א) התזמורת רשות השידור: (שידור ישיר מבנייני האומה) המנצח: דאן סבסטיאן באך. הסולנים: יהודית לורוביץ, ז'ראר פרידמן, ודאן פרסו. בהשתתפות מקהלת הקתדרלה של שטרסבורג ומקהלת מן: הייד"ן "בריאת העולם" (עד 11.00)
9.05 (ב) בלי מחיצות — עם בתורה עיוורת
9.50 (צ) סיפור: פסח בארץ הרהיין
10.05 (ב) "שניב של פסח"
10.05 (צ) בוא נדבר עם ג. דונביץ
11.25 (א) "לשוב הביתה". תכנית דוקומנטרית על הבגיסים החוזרים לאחר תום השירות
11.25 (ב) פניני ג'אז
11.53 (צ) שיחות חצות עם דן צלקה
00.05 (ב) "פזמונים לא נימי"
02.05 (צ) בימת רדיו: "1984" מאת ג'ורג' אורוול

תכניות קבועות

5.55 (א, ב) מה טובו אהליך יעקב
6.05 (א, ב) התעמלות בוקר
6.05 (צ) צלילי בוקר
6.15 (ב) שעון מוסיקלי
6.59 (א, ב) רגע של עברית
7.25 (א, ב) זמר זמר לך
7.55 (א, ב) אור ירוק
8.10 (ב) בוקר טוב
8.30 (צ) דייש עם שיר
8.55 (ב) בעקבות החדשות
10.05 (ב) כאן בבית
11.00 (ב) עברית לעם
11.05 (צ) [illegible]
11.15 (א) שידורים לתלמידים
11.35 (א) שיר ומוכן
12.05 (ב) במקצב יומי
12.15 (א) שידורים לתלמידים
12.30 (ב) מן היום
1.25 (ב) שירים מסלנו
2.10 (א) לאם ולילד
2.30 (צ) חידון
3.05 (א) רדיוזה
3.53 (ב) זורן
4.05 (א, ב) רגע של עברית
4.30 (ב) חידון במספרים
5.40 (צ) פזמונים לכולם
6.45 (ב) היום בספורט
6.55 (א) לקלאסי
7.00 (ב) עברית לעם
7.05 (ה) נעימה חמר
00.05 (א) רגע של שיר
00.30 (צ) ציפורי לילה
01.05 (ב) עד אור הבוקר
02.05 (א, ב) עד אור הבוקר
03.05 (א, ב) עד אור הבוקר
03.05 (צ) פזמונים אל תוך השחר
05.05 (א, ב) עד אור הבוקר

בטלוויזיה

5.30 חדשות
5.32 משדר שירות
5.42 סדרת טבע — "צבאים"
6.10 מסיפורי עיר הכוכבים
6.20 ידידי ברחבי העולם — סמואה
6.30 חדשות (ערבית)
6.32 פולקלור — "השכרני והמהדרני"
7.00 למשפחה
7.30 חדשות (ערבית)
8.00 כל בו סק — מגזין לכל
8.30 מבט לחדשות
9.00 כניקס
9.50 מוקד
10.40 בידור חו"ל — תכנית בידור מגרבגית
11.30 פסוקו של יום חדשות

טלוויזיה לימודית
4.00 — "עץ או פלסטיק" — סרט ארוך המורכב מקטעי יומנים המספרים בהומור ואהבה על פרקים בתולדות היישוב
5.07 — תוכנית על חיי התלמידים בבתי־הספר החקלאיים.

שקיעת החמה: 18.05 זריחתה מחר: 5.19
י"ז — היום: שני לעומר

- פרק יומי: משלי, ל
- משנה יומית: בכורות, ה, א—ב
- דף יומי: מנחות, עב
- הלכה יומית: שבת, שכח, ה—ז

בתי־מרקחת

ירושלים: מאיר, רח' יפו 44, טל' 233592; אל מנס"אל, רח' צלאח א־דין טל' 282196.
תל־אביב: בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60, טל' 223889; תרופה, רח' דיזנגוף 217, טל' 223486; יאבי, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
חיפה: אין תורנות.
רמת־גן־הבורסה: רבה, ז'בוטינסקי 65, טל' 793483.
חולון ובת־ים: כרמה, רח' ויצמן חולון.
נתניה: גבע, רח' שער הגיא, טל' 22695.
פתח־תקוה: פישביין, רח' חפץ חיים 6, טל' 911541.
הרצליה: בריאות, רח' סוקולוב 65, הרצליה.

בתי חולים תורניים
ירושלים: הדסה (כירורגית כות, א.א.ג., ילדים, עינים); ביקור חולים (פנימית, נשים); שערי צדק (כירורגיה).
תל־אביב: הדסה (פנימית, כירורגית).
חיפה: רמבים.

רופאים

תל־אביב המרכז
ד"ר סגל, רח' בלוך 12, טל' 247860.
ד"ר הראבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
בת־ים: בבד"א — טל' 614333 נמצא רופא תורן בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, העורך ביקורי בית גם לחברי קופ"ח.
קופ"ח "מכבי" תורנות לילה, מד"א
תל־אביב: טל' 101.
אשדוד: טל' 22222.
נתניה: טל' 4—2333.
לוד: טל' 962133.
בת־ים: טל' 863333.
פתח־תקוה: טל' 912333.
חולון: טל' 843133.
רחובות: טל' 951333.
ראשל"צ: טל' 942333.
הרצליה: מד"א, טל' 981333.
גבעתיים: הרואה 8 טל' 731144.
קופ"ח "מרכזית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
גבעתיים: מד"א, טל' 781111.
בת־ים: מד"א, טל' 863333.
חולון: מד"א, טל' 843133.
קופ"ח "לאומית" תורנות לילה בכל סניפי מגן דוד אדום ברחבי המדינה.
קופ"ח "עממית" (מיסודה של הדסה) בכל סניפי הבחירה המוסמכת: החברים רשאים לפנות גם מחוץ לשעות הקבלה לרופא המשפחה.
קופ"ח "אסף" תורנות לילה, מד"א תל־אביב: טל' 101.
גבעתיים: טל' 781111.
בת־ים: טל' 863333.
חולון: טל' 843133.

ירושלים והדרום
קופ"ח "מכבי" שרות לילה מד"א, 523133, שירות אמבולנסים ומקרים דחופים, טל' 101, בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח "עממית" (מיסודה של הדסה) שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א טלפון 523133.
קופ"ח "מרכזית" שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א, טלפון 523133.

חיפה והצפון
ד"ר פרידמן (כללי ילדים) רח' הלל 43, טל' 524922; רופא תורן כללי (ילדים) — טלפון 254530.
טבריה: טלפון 101, משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח "מכבי" חיפה: מד"א, טל' 101. צפת: מד"א, טל' 101.
קופ"ח "מרכזית" חיפה: מד"א, טל' 101. נצרת: ד"ר עבאללה, טלפון 54096. קריות: טקסי ביאליק, טלפון 711515, 713232.
קופ"ח "אסף" רופא תורן כללי וילדים, טל' 254530.

רכבת

מחיפה
● לתל־אביב — 06.30, *07.10, *08.25, 08.57, 10.25, *11.40, 12.33, *13.26, *14.10, *15.26, *16.11, *17.16, 18.10, 20.30.
● לירושלים — 06.48, 16.30.
● לבאר־שבע ודימונה — 06.48.
● לנהריה — 06.28, *09.14, 16.46.

מנהריה
● לחיפה — 05.36, 07.50, 10.35, 18.01.
● לתל־אביב — 05.36, 07.50, 10.35.
● לירושלים, באר־שבע ודימונה — 05.36.

מדימונה
● לתל־אביב — 06.18, 12.24.
● לירושלים — 06.18.
● לחיפה — 06.18.

מבאר־שבע
● לתל־אביב — 06.47, 09.28, 12.54.
● לירושלים — 06.47.
● לחיפה — 06.47.

מירושלים
● לתל־אביב — 07.52, 10.52, 15.06, 16.55, 18.15.
● לחיפה — 07.14, 16.55.
● לבאר־שבע ודימונה — 07.14, 07.52.

מתל־אביב
● לירושלים — 07.17, 10.06, 09.02, 16.08.
● לדימונה — 09.02, 16.08, 12.02, 15.06, 18.00.
● לחיפה — 06.39, *08.02, 08.35, *09.55, *11.27, 12.20, *13.03, *13.48, 14.30, *15.35, 16.17, *17.05, 17.55, *19.20.
● לנהריה — *08.02, *15.35.
● לבאר־שבע — 06.33.

מטוסים

● נוחתים: מרום 245 מבוקרשט 10.00; אל על 834 מפראנקפורט 11.40; אליטליה 738 מרומא 13.15; פ.ה.א.י. 800 מניו־יורק ופאריס 13.45; אל על 500 מניו־יורק ומונטריאול 13.50; אל על 836 מקופנהאגן 14.00; לופטהאנזה 634 מפראנקפורט 14.30; בריטיש איירוויס 482 מלונדון 14.30; איירפראנס 192 מפאריס 15.40; אל על 348 מציריך 16.20; פ.ה.א.י. 810 מבומבי, פאריס ורומא 16.35; ק.ל.מ. 525 מאמסטרדם 16.50; אל על 016 מניו־יורק ולונדון 17.20; פ.ה.א.י. 840 מסאן־פרנציסקו, ניו־יורק, רומא ואתונה 17.25; אל על 302 מניקוסיה 18.05; אל על 434 מרומא 18.55; אל על 430 מאמסטרדם 19.10; אל על 358 מפראנקפורט 19.20; אל על 438 מפאריס 19.30; אל על 984 מלונדון 20.20; בריטיש איירוויס 486 מלונדון 20.35; סוויסאייר 334 מציריך 21.00; אל על 522 מניקוסיה 21.35; איירפראנס 132 מפאריס ורומא 21.50; נתיבי אוויר אוסטריים 711 מווינה 22.10; אל על 114 מיוהאנסבורג ונאירובי 22.30; אל על 338 מאמסטרדם 22.50; לופטהאנזה 632 ממינכן 23.05.
● ממריאים: אל על 357 לפראנקפורט 10.00; סבנה 202 לבריסל 10.10; אל על 015 ללונדון וניו־יורק 11.00; מרום 246 לבוקרשט 11.10; אל על 433 לרומא 11.25; אל על 637 לאמסטרדם 12.00; אליטליה 739 לרומא 14.00; לופטהאנזה 633 למינכן 15.10; בריטיש איירוויס 485 ללונדון 15.20; אל על 131 לטהראן 16.50; איירפראנס 102 לטהראן, בומביי, באנגקוק, המזרח הרחוק והונגקונג 17.00; פ.ה.א.י. 810 לבומביי ובאנגקוק 18.10; אל על 521 לניקוסיה 19.00; אל על 308 לניקוסיה 19.20.

המפתח לנסיעה נוחה, חסכונית ובטוחה

MORRIS Marina

הסוכנים
סוכנות ישראלית למכונות בע"מ
חברת בת של ליאו גולדברג בע"מ
תל־אביב - רח' דרך פתח תקוה 86, טל. 284111 | ירושלים - רח' שלומציון המלכה 15, טל. 234536
חיפה - שדרות המגינים 64, טל. 522189 | באר־שבע - רח' טרומפלדור 40, טל. 73515

טיול צעדת ישראל

סיורים רגליים בפסח בעיר העתיקה בירושלים

המסלול: שער יפו — המצודה (מגדל דוד) — הרובע הארמני — שער ציון — הרובע היהודי — הכותל המערבי — השוק — חזרה לשער יפו.

הסיורים יתקיימו בתאריכים הבאים:
10, 11, 12, 13 באפריל 1974

היציאה: מרחבת מגדל דוד (החצר הקדמית לפני הכניסה לשער יפו), בימים הנ"ל, בשעות 08.30 בבוקר ו־14.15 אחה"צ.

ההדרכה ע"י מורי דרך מוסמכים בשפות עברית ואנגלית.
משך הסיור בין 3 ל־3½ שעות.

ההשתתפות בסיורים — חינם!

בפסח השנה - עלה לבירה!

משרד התיירות אזור ירושלים | עיריית ירושלים אגף התיירות
בהשתתפות אגד־תיור ירושלים ויונייטד־טורס ירושלים

מתנה לחג!
SPEAK-a-PHONE

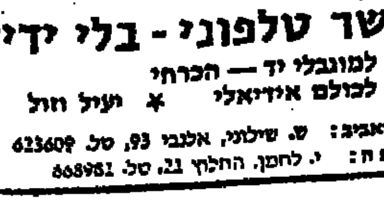

קשר טלפוני - בלי ידיים
* למובילי יד — הכרחי
* לכולם אידיאלי * ועיל חול

תל־אביב: ש. שילוני, אלנבי 93, טל. 623609
חיפה: י. לחמן, החלוץ 21, טל. 668981

Goodmans

רמקולי הקול־הטובים בעולם

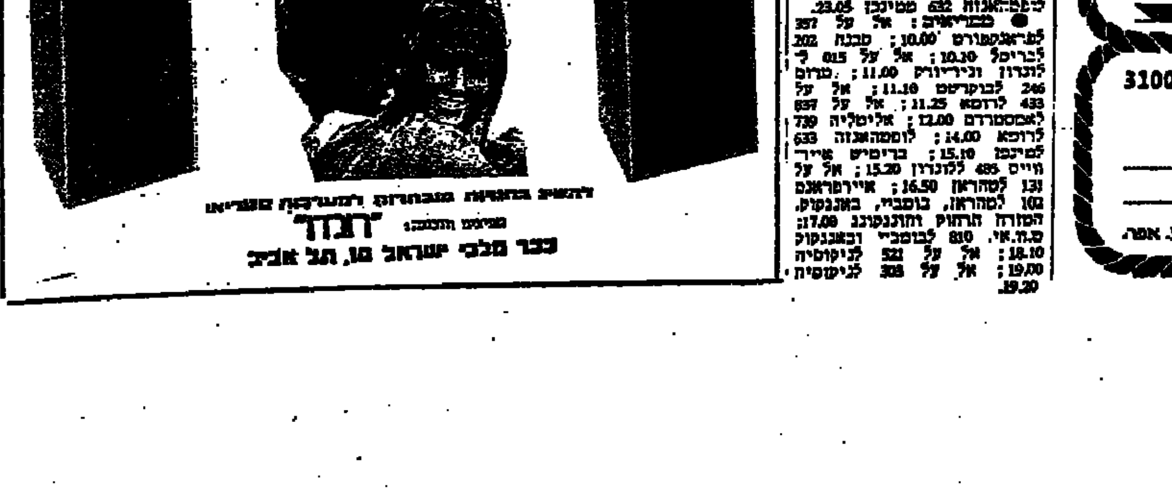

להשיג בחנויות המובחרות ולמערכות סטריאו
מפיצים ראשיים: "רנדו"
כבר מלכי ישראל 10, תל אביב

הרשות לחינוך והכשרה ימיים
מודיעה על פתיחת

קורס לחובלים

מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה, בוגרי 12 שנות לימוד ובוגרי 11 שנות לימוד בעלי תעודה טובה.

לפרטים נוספים פנה למשרדנו:
בחיפה: רחוב נתן (קייזרמן) 11, ליד כפר פריז, בימי א'—ו', בין השעות 08.00—14.00.
בתל־אביב: במשרדי החבל הימי לישראל, רחוב אחד העם 15, בימי ב' בין השעות 09.00—13.00.

לנוחיותך תוכל גם לשלוח הספח המצורף.

היה קצין בצי הסוחר!

לכ' הרשות לחינוך והכשרה ימיים ת.ד. 1909 חיפה, 31000
הנני מעוניין בפרטים נוספים בקשר לקורס החובלים.
שמי........ כתובתי........
השכלתי........ גיל........
תאריך........ חתימת........ מע. אפה.

בסדרת מפגשים חדשה „יוצר ויצירה", ביזמת עיריית תל־אביב — נפגש השחקן שמעון דז'יגאן עם אורחים

ערב ערב

כוחו של הומור יהודי

שמעון דז'יגאן

מאת: שרגא הר־גיל

ממלא מקום ראש העיר בתל־אביב, מר יצחק ארצי יזם מפעל בשם „היוצר והי־צירה" בו מפגישים יוצר כגון סופר שזה עתה הוציא מתחת לידיו ספר חדש עם ידידיו ולפעמים אפילו גיבורי ספרו. מאחר שהיצירה קיימת בשטחים שונים, הרי שנראה בוודאי במפעל זה גם את היוצרים בתיאטרון, מתוך הכרת בסביבתם המיוחדת, שסייעה להעלאת יצירתם.

המפגש הראשון היה בין הסופרת רות בונדי אשר כתבה ספר על אנציו סירני השליח הציוני מאיטליה עליו היא כתבה, לבין בני משפחתו חברי קיבוץ נצר סירני, חבריו מהמוסד לעליה וכמובן גם חבריו לנשק, הצנחנים שעמם יצא לשליחותו המסוכנת והאחרונה בחזית איטליה.

*

המפגש השני התקיים לפני ימים אח־דים והוקדש ל„כוחו של ההומור היהו־די" ספרו האוטוביוגרפי של השחקן ה־אידישאי הידוע שמעון דז'יגאן. מסתבר, שאהבתו הראשונה של השחקן היתה הכדורגל. וכשם הגיע בניגוד לרצון הוריו אל הבמה. הספר שנכתב במקור באידיש, עוסק בשלוש תחנות בחייו של השחקן. בפולין בה גדל, ובה טיפס את הבמה לסאטירה (קליינקונסטבינה). החלק השני הקדיש לבריה"מ, אליה ברח בתקופת מלחמת העולם השניה והשלישי מוקדש לארץ.

סיפר שמעון דז'יגאן באותו מעמד: „לפני למעלה מ־20 שנה מת ידידי ועמי־תי למשחק ישראל שומכר. שנינו היינו צמד כמו שרק דיבור על „דז'יגאן ו־שומכר" בנשימה אחת. כשנולדה לישראל ידידי בת, אמרו: זאת הבת של דז'יגאן ושומכר. והנה יום אחד מת, כל אמנותו הגדולה הלכה איתו לקבר. 12 שנים חלפו ושום דבר לא נשאר, האיש כמעט אינו זכור אותו. חשבתי, אולי מנסיוני אוכל להעניק משהו לבאים אחרי. ולד רע, כדי שיראו על מה אנחנו היהודים צחקנו".

כשהגיע למסיבה אמר דז'יגאן: „24 שנים אני משחק כאן. בניגוד לתיאטרו־נים בעברית, מעולם לא קיבלתי פרוטה תמיכה מאיזה שהוא מוסד ממלכתי כדי להעלות הצגה. אני בכל זאת מחזיק מע־מד, אינני יודע איך. מענין, תיאטרון יש לי, 24 שנים אני מופיע על במות ה־ארץ, ולא חכנו לערוך לי מסיבה. וכאת כשהוצאתי ספר, אפילו לא כתבתי מלו לבד, ואינני נמנה עם הסופרים ובוודאי שלא על הטובים ביניהם, דווקא מצאו עילה לערוך לי מסיבה..."

*

מבין הסיפורים שלא הכניס לספר, נזכר דז'יגאן פעם בהיותו בסיביר במחנה מע־צר סובייטי, גנבו לו את מנת האוכל שלו, ולא היה לו מה לאכול. עניין חמור בתנאי תת־התזונה ששררו שם. אמרו לו לדז'יגאן: „אל תתרגש, הערב חוגגים השומרים הרוסים שלנו חג. לך תעבוד אותם ויתנו לך לאכול". הלך הציע עצ־מו, אלא שרוסית לא ידע. לא היה איכפת לו, העיקר שקיבלו הצעתו והכ־ניסו אותו לאולם. דז'יגאן אכל ואכל ואכל, ועוד כמה מיני פירושקי (מאפה בצק ממולא בבשר) והחביא אותם ב־כנסיו למען חבריו. אלא שיצאו המיב מהתנור והגליו ניכור, והוא כל הזמן ריקד כדי שהפירושקי לא יגעו יותר מדי זמן במקום אחד. לבסוף עלה לזמר. הוא שר להם לרוסים שירי קללות ביידיש, שלמעשה לא היו אלא קללות לא כל כך נסתרות. כבילא איש מן הרוסים לא הבין יידיש. כעבור שנים כשהיה במסעדה בניו־יורק ניגש אליו אחד המלצרים ו־אמר: „אדון דז'יגאן", והזכיר לו שהוא מכיר אותו מאז המחנה ובזכותו נמצא כאן. שאל אותו מדוע ועבה: „בין ה־שומרים היינו גם שלושה יהודים. שלוש־תנו היינו באותה מסיבה. פחדתי ולא רציתי להלשין עליך. מאידך חששתי שמא אחד משני חברי היהודים ילשינו ויקראו לי לבגדת, ויסבנו כנגדי מדוע לא אמרתי מילה. בין כה וכה העניין יכול היה לעלות לי בכמה וכמה שנות מאסר. וכך, באותו לילה נטלתי את הרובה, הלכתי לציר סמוכה, מכרתי אותו, קניתי לי תעו־דות ויצאתי לאן שיצאתי, עד שהצלחתי לברוח מבריה"מ. אם לא הקללות שלך ביידיש באותו ערב, קרוב לודאי שעד עצם היום הזה הייתי בר שם".

על החינוך המוסיקלי של „קהל העתיד"

האזנה שמתחילה בבית

מאת יעקב מישורי

החינוך המוסיקלי של הדור הצעיר למוסיקה ולערכיה הינו בעל חשיבות עליונה שכולנו מודעים לה. לא אחת הדבר נכתב על כך, ואין צורך להסביר מדוע אנו צריכים לתת עדיפות לענין זה. השאלה היא מה נעשה עד כה, כיצד לפעול הלאה.

לא אעסוק עתה בנושא הכוונת הנוער לנגינה על כלים מוסיקליים שונים. אגע בעיקר בבעיית חינוך נוער להאזנה ל־מוסיקה (אם כי אין להפריד בין שני הדברים כאחר שלעתים בעקבות חינוך נכון לשמיעת מוסיקה מתעורר בילד ה־רצון להתחיל לנגן).

● הגראמופון ו„ידית ההילוכים"

החינוך להאזנה ולאהבת המוסיקה חייב להתנהל בכמה מקומות: בבית, בבית ה־ספר ובאולם הקונצרטים. אשר לבית — מן הידוע שכמעט לכל ילד פעוט ישנה רגישות לקצב וללחן וקל מאד לפתח אותו בעזרת גישה נכונה. אם ההורים הינם אוהבי מוסיקה הרי ברוב המקרים לא תהא זו בעיה. זכור לי, למשל, שעוד בהיותי בגיל שלוש, אבי היה נוטל אותי על ברכיו, שם על השולחן גראמופון גדול (בעל קפיץ ו„ידית הילוכים") והיה משמיע לי מיבחר מוסיקלי מגוון של כל סוגי המוסיקה; אריות מאופרות ידועות, קטעי סימפוניות, פרקי חזנות ושירי־עם. במשך הזמן בחרתי לעצמי את התקלי־טים שהיו אהובים עלי, הייתי מניח אותם בצד כדי שאוכל להאזין להם בפעם הבאה. כיום, הדבר קל עוד יותר בשל התפתחות אמצעי תקשורת משוכללים: רדיו, טלוויזיה, מכשירי סטריאו וקוואדרו מעולים שאף בצורתם יכולים להוות גורם מושך ומסקרן לילד ואף לנער.

החינוך בבית־הספר מהווה גורם מ־מדרגה ראשונה. תלוי, כמובן, מיהו ה־מורה וכן מה מידת החשיבות שמייחס מנהל ביה"ס לנושא המוסיקה והתאהבה לה; כאן מצאתי לא מעט הבדלים בין מוסד זה או אחר, ישנם כאלה ש„יותר איכפת להם" וישנם כאלה שמייחסים לענין „קצת פחות" חשיבות...

● קונצרטים זוטא שזוכים להצלחה

„אולמות הקונצרטים" בולטים בחשי־בותם הרבה להיתוכו ויקידתו של הנוער האזנה ולמציאת עניין והנאה במוסיקה. מובן שחשוב מאד כיצד נערכים הקונ־צרטים, מה הרפרטואר הכלול בהם, צורת הגשתם וכדו' (דברים היכולים לשמש כנושא רחב בפני עצמו) אך עם כל חשיבותם של הקונצרטים הנ"ל הנערכים בהיכל התרבות או באולמות גדולים אח־רים, אין הם יכולים להקיף את מיגוון השכבות של הדור הצעיר בישראל, ר' כאזינים להם בעיקר תושבי הערים הגדולות. נשאלת השאלה כיצד מביאים את המוסיקה לחוג רחב יותר בקרב בני הנוער. כאן חייב אני לציין כי אמנם נעשים מאמצים בנידון: רבים מחברי התזמורת הפילהרמונית, למשל — בהיותם מודעים לעובדה, כי גוף גדול אינו יכול להופיע על במות קטנות ומרוחקות — מתפצלים ל„משפחות כליות קטנות" ו־מופיעים כטעם „הנוער המוסיקלי הישראלי" (שבראשו עומד מר משה הדן) במקומות רבים בארץ, הן בכרכי עליית הנוער, מועדוני נוער, בתי ספר ממלכ־תיים ומקצועיים, עיירות, ואף אצל נוער מבני המיעוטים. את ההופעות הללו (ל־עתים 3 או 4 ליום, עד כמה שהזמן מאפשר) עושים החברים בתשלום סימלי בלבד. כשהגורם המדרבן הוא החדרת המוסיקה בקרב הדור הצעיר על כל שכ־בותיו והרצון לעורר בו אהבת ועניין לנושא.

ההופעות מוגשות כ„שיעורים מוסיקליים מוסברים" (לעתים במסגרת שעות הל־מוד). לדוגמא: שלישיית כלי מיתר נותנת הסברים בליווי הדגמות על כנור, ויולה וצ'לו. להקת כלי־נשיפה בעץ מד־גימה יצירות מהליל, אבוב, קלרנית וכדו' ומשמיעה את מיטב הרפרטואר לאותו הרכב. קבוצת כלי מתכת (שעל אחת מהן נימנה כותב רשימה זו) מספרת על התפתחותם של כלי הנשיפה השונים ו־אופן הנגינה בהם. מובן שמשתדלים להתאים את ההסברים לרמת השכלתם המוסיקלית של המאזינים (עליה מקבלים אנו אינפורמציה קודם לכן). עד כמה שידוע לי מתוך הנסיון, הרי „קונצרטי זוטא" אלה זוכים להצלחה בולטת והינם בעלי ערך חינוכי רב. ואכן, ישנה מידה רבה של סיפוק כשהנך מסיים הופעה לפני בני נוער — שקודם כמעט ולא היה להם מושג על הכלים שניגנו לפניהם והיצירות המוסיקליות — ויוצא בהרגשה שהעשרת אותם במשהו חדש. מה עוד שלאחר תום המופע הינם מקיפים אותך מכל צד וממטירים עליך שאלות.

● מה היא ה„צרה"?

ה„צרה" היא שעל אף הפעילות הנר־חבת יחסית, לא מוצו עדיין כל האפ־שרויות ולא כל בני הדור הצעיר זוכים ל„טיפול" שוה. כאן ברצוני להדגיש שוב עד כמה חשובה „עבודת ההכנה להאזנה" החייבת להתבצע ע"י המוסדות השונים ברחבי הארץ בעיקר במקומות המרוחקים וזאת ע"י קבלת כוחות הדרכה והוראה מתאימים.

נוכחתי לדעת (וכמוני גם רבים מעמיתי המוסיקאים) שבני הנוער בישראל מכל השכבות מהווים „קרקע פוריה" שאפשר בהחלט „לנטוע" בה את האהבה למוסיקה, לכן כל מאמץ נוסף שיושקע בנידון יהיה לנו לברכה.

(מחבר המאמר הוא חבר התזמורת הפילהרמונית)

פופ ופזמונים

מאת יוסי חרסונסקי

● פראנק פורסל בארץ

פראנק פורסל, המלחין, המנצח והמ־עבד, בא לישראל לביקור קצר בדרכו לקבלת תקליט־זהב בקאראקס שבו־נצואלה.

פורסל, יליד העיר מרסיי שבצרפת, אחד המוסיקאים הפופולאריים באירופה בתחום המוסיקה הקלה התיזמורתית, ד עומד בשורה אחת עם יתושי־שם כביימס לאסט, פול מוריה הנרי מאנציני. פורסל, שהחל דרכו המוסיקלית ב־1952 (בא לארץ לטקס בר־מצווה של בן ידיד ליד הכותל) סיפר, כי הוציא עד היום כ־100 אריכי־נגן, וכי אין לו מושג מדוייק, כמה מיליוני עותקים נמכרו מהם.

העקרון בבחירת הרפרטואר הוא לחדש מוכרים מבצעדי־הפיזמונים (לעיתים גם ג'אז). בעיבוד התיזמורתי מושם הדגש על תטיבת הבינוניות (לכל כינור מיק־רופון...) וכמו כן, על כלי קצב שונים, שהשתלבו בשנים האחרונות בהרכב שלו.

לפורסל אין בתקופה האחרונה תיזמורת קבועה, והוא מתבסס, בעיקר, להקלטות ולהפקות. לסיוריו ברחבי־העולם הוא נוטל עמו כמה נגנים, המצטרפים לתיזמורות מקומיות. באחרונה זכה להצלחה ניכרת ביפן, והוא שוקל עתה אפשרות להופיע בארץ ולנצח על תיזמורת „ידידי ישראל".

● מוטי פליישר בדרך חדשה?

הזמר מוטי פליישר מנסה לחדש בימים אלה את דרכו המוסיקאלית עם הפיזמון „ברכת שלום" של יוסי גמזו ואהוד אינגר.

מוטי לא הקליט משך שלוש שנים, משום שהיה נתון, לדבריו, לבקורת עצ־מית. לאחר כמה שנים של התקדמות מודרגת (להקת הנח"ל, „הנערים שב־חבורה", „ירושלים שלי") הגיע לשלב, בו הרגיש, כי להיט נוסף או „חלטורה" נר־ספת אינם מקדמים אותו עוד. חברת התקליטים שהוריה אותו כמתורה, ולא היה באפשרותו להוציא כספים על הק־לטות.

פליישר יצא, איפוא, לדרום־אפריקה, הופיע במועדוני לילה ובבתי כנסת במשך 4 חדשים. כשחזר לארץ, שב והרגיש, כי חסרה לו המוטיבציה להקליט. אולם אז פרצה המלחמה, והתוכניות נשתנו. פליישר מצא אדם, שישקיע בהקלטותיו, וחזר לחלום הרגיל, היינו: מבצעי הפיז־מונים...

● איש הרנסנס של הפופ שהלך לעולמו

האמריקאים „גילו" אותו רק עתה. בן 30 היה זמר־העם ג'ים קרוס, כאשר נספה באסון אויר (ספטמבר 73). ג'ים, אמן שבע־אכזבות ונדודים, נהפך כיום ל„גיבורו" החדש של עולם הפופ האמריקאי: עדות לכך ישמשו תקליטיו, הנמכרים כמכירות עצומות.

ג'ים קרוס, המכונה „איש הרנסאנס" של הפופ, נולד ב־1943 בדרום פילדלפיה. בנעוריו נגן אקורדיון וגיטרה, כשהוא מושפע מצלילי דיקסילנד והמוסיקה ה־כפרית. בקריירה מקצועית פתח רק ב־1964, וגם אז המשיך בעיסוקים אחרים למחייתו (מכנאי טלפון, נהג משאית, מורה). קרוס זמר שירים אוטוביוגרפיים ותרשתיים, הבעידים על דרך חיים כור־כבת ומגוננת. שירים שיש בהם תערובת של פנטסיה, ריאליזם, כנות והומור.

● בואי כותב מחזמר

דיוויד בואי, הזמר המלחין האנגלי יוצא הדופן, כותב ועובד בימים אלה על מחזמר רוק, המבוסס על רב המכר הדמיוני של ג'ורג' אורוול, „1984".

דיוויד השמיע את פיזמון הנושא בהר־פעת הבכורה שלו מעל מסך הטלוויזיה בתוכנית הפופ הפופולארית „כיוזר לי־וצות". בואי הלהיב בהופעתו בלווית קבוצת רקדנים, והזכיר כמה פניות מה־מחזמר „שיער". „1984" בגירסתו של בואי יהפוך, ככל הנראה, גם לסרט.

● בנו של דראקולה

הזמר הארי נילסון ואיש „החיפושיות" לשעבר, רינגו סטאר, משתתפים בפעולה בסרט־אימים חדש „בנו של דראקולה". את פיזמון הסרט „עלות השחר" כתב הארי נילסון, והוא מהווה תגובה מוסי־קאלית של הערפד (נילסון) לאור הזריחה. הצוות המוסיקאלי שמלווה את נילסון כולל בין היתר את רינגו (תופים) ואת ג'ורג' האריסון (גיטרה).

● טוב לשמור על קשר

ב־10.4 תשודר בטלוויזיה התוכנית האחרונה בסדרת „מועדון הצעטני ה־שארק" — „טוב לשמור על קשר". התוכנית נושאת אופי אקטואלי, ועו־כרת רובה בסימן המאורעות האחרו־נים ותיוב המילואים הממושך. היא מורכבת משירים, באלדות, פיזמונים ומערכונים העוסקים במכתבים והתכ־תבויות בין חיילים למשפחותיהם.

בתוכנית, שנערכה והוכנה כרגיל, בידי דן אלמגור, משתתפים זמרים, שכבר הופיעו בעבר במסגרת ה„מועדון" (ש. ארצי, צ. שביט, מירי אלוני) ולצידם זמרים המופיעים בה לראשונה. אושיק לוי למשל, יזמר פזמון (מתורגם) של דון מקלין, שהוא מכתב לחייל, שנפרד מ־אשתו ערב המלחמה. כן ישתתפו מיכל טל והאחים לוליק ואושיק.

בתוכנית ישמעו שירי־התכתבות, ה־מתפרסים על שלושה דורות. קטעי ה־הומור עוסקים בשיחות טלפון בין חיילים ובין משפחותיהם. לאולפן הזמנו, כאורחי התוכנית שני זוגות הורות צעירה מ־מדור ההורים של דוגי הי"א אשר מראייינים ע"י המנחה.

פרנק פורסל

ג'ים קרוס
שבע אכזבות ונדודים

משמאל: דיוויד בואי * מחזמר רוק על־פי „1984"

עכשיו 1000 ל"י מענק חינם בתכנית 'מטמון 4000+'

מה־1.4.74 תוכל להפקיד עד 10,000 ל"י ולהנות ממענק מידי של 1000 ל"י.
גם אם כבר הפקדת בעבר סכום כלשהוא אתה רשאי להוסיף ולהפקיד את מלוא 10,000 הל"י. אם הפקדת לפני ה־31.12.73 שמורה לך זכות נוספת להפקיד סכום זהה לסכום שהפקדת.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

בנק הפועלים בע"מ
המהפכה השקטה

בפסח
ירושלים
לבירה!
מתנה לחגו
SPEAK-A-PHONE
שר טלפוני - בלי יד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בידור

לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • • •

ציון פילם בע"מ גאים להציג:

יוסי בנאי

בסרטו של הבמאי
יואל זילברג

חכם גמליאל

הקומדיה הישראלית הצבעונית לכל המשפחה!

אושיק לוי • יוסי פולק • מירי אלוני

דב פרידמן • אביבה גר • נחום שליט • תקוה עזיז

מוסיקה: **נורית הירש** צלם: **אמנון סלומון** עורך: **דני שיק** מפיק בפועל: **דני פרלמן**

מפיקים: **דוד אברהם** **שמעון ארמה** מפיק משנה: **ז'ק ממון** צייר: **דב בן דוד**

תסריט: משה הדר

מוזמן לפסטיבל ק.ק. 1974

השבוע ב־6 ערים בעת ובעונה אחת

תל־אביב	ירושלים	ר"ג גבעתיים	פתח תקוה	חדרה	אילת
קולנוע „סטודיו"	קולנוע „חן"	קולנוע „הדר"	קולנוע „שלום"	קולנוע „אורות"	קולנוע „אילת"

כרטיסים רצוי לרכוש מראש בקופות הקולנוע ובמשרדי הכרטיסים.

הד • פרסומאים

ברית יוצאי מרוקו

מרכז ההסברה — עירית ירושלים

חגיגות המימונה תשל"ד

ביום ראשון, כ"ב ניסן תשל"ד, 14.4.74, תתקיימנה חגיגות המימונה
במעמד נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר
בעמק רחביה (המצלבה) בירושלים

בתכנית האמנותית:
אבי טולדנו
גבי שושן
אופירה גלוסקא
ריימונד
להקות פולקלור וזמר מרוקאיות
תזמורת המשטרה
מנחה: **ליאון ורדימון**

תחילת החגיגות בשעה 10.00
תצוגת תלבושות מסורתיות בשעה 14.00

הכניסה חופשית

לואי דה פינס
רבי יעקב

בסרט המצחיק ביותר בעולם

רבע מיליון איש כבר ראו את הסרט שיא מבקרים בתולדות הקולנוע בישראל

שבוע 4 „תל־אביב" ת"א	שבוע 4 „עצמון" חיפה
שבוע 4 „רמת־גן" ר"ג	שבוע 3 „אוריון" ים

רק אשה יכולה להבין אותי...

אני בת כמעט 40(!), גרושה, אם לבת בגיל עשרים ו...מאוהבת בבחור שפגשתיו בחופשה נפלאה ביוון והרוצה לשאת אותי לאשה. תגידו: זה קורה כל יום. טוב אני אגיד לכם, ישנן בעיות... הוא בגיל של בתי והוריו משום מה אינם רוצים בכלה בגילם. מסובך אבל מקסים... זהו השגעון המקסים ביותר שעלול לקרות לאשה ואם את רוצה להתחלק אתי, בואי ותפגשי אותנו

בקולנוע „דקל" בת"א,
שם אנחנו מופיעים ערב ערב
ב„שגעון המקסים"

שלכם,
ליב אולמן

סבן • סלית • דני פלץ מציגים:

נועם קניאל

ותזמורתו
לילדים ונוער **בפסח**

קוסמים וליצנים
בלב מאולף בימבי
חיקויים עם הזמר
ופארודיות
אמנים אורחים

היום ב: ירושלים „מיטשל" ... ראשל"צ „הפארק" ...
הרצליה „דוד" ... גבעתיים „חדר" ... כפר סבא „עמל" ...

הצגת בכורה ארצית במוצאי שבת 13.4 בקולנוע „דרייב־אין" בשעה 9.30 כל ערב

כששמך רשום בחוזה... אין מה לעשות... רק לברוח ולהתפלל.

החוזה THE CONTRACT

פורוס פילם • בצבעים • רק למבוגרים

שבוע 3 — ממשיכים כל ערב ב־7.15 סרטו של מלט דיסני „שירת הדרום"

היום בטלוידיה

בשעה 5.30 אחה"צ משדר בטיהרות לילדים:

חידון התחבורה מס' 11

מוגש ע"י: משרד התחבורה, המועצה הלאומית למניעת תאונות

כרמי ציון! אכלנו יותר זול! מטבח מבריאי ספמורם ברח' יהודה 8 תל־אביב

אמני ישראל מציגים

פסטיבל המימונה
ירושלים בנייני האומה

יום ראשון 14.4 בשעה 8 בערב
הכינו כרטיסים מראש!

תיאטרון יהל מציג: קומדיה

תשאירי לאלוהות־בוקר?

אילי גורליצקי, תמי סביבק, דידי לוקוב

9.4 ב־9.00; 11.4 ב־9.00; 12.4 ב־9.00; 13.4 ב־9.00; 15.4 ב־9.00

בתי-קולנוע

תל-אביב
בשעות: 4.30—7.15—9.30
אלנבי: חיה תן למות
אורדע: קח את הכסף וברח
אורלי: איזה מין כומר
אלנבי: שלושה טובים האחד מכל
אסתר: הצרי המוזהם חזר
בן-יהודה: הסימפוניה הפרוטות
גורדון: הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת: פיט וטילי
דקל: השגעון המקסים
דרייב אין: שירת הדרום 7.15, 9.30
הוד: צה המוד
זהר: הנודד האמיץ
זכיר: איזה מין פרופסור
חן: השיטה הספרדית
לימור: צורות הכיף
מוגרבי: כך היינו
מקסים: שיעור באהבה
מרכז: דו-קרב הגברים
מנמיד: הקשר הסיני
סטודיו: חכם גמליאל
סינמה 1: יומו של הדולפין
סינרמה: שלום לכפיל
עדן: בינגו 4.00, 7.00, 9.00
פאר: אהבת חיים
פריז: הבלונדיני המפואר 10, 12, 2, 4, 7.15, 9.30
צפון: אין עשן ללא אש
רמת-אביב: קובלן
תכלת: הרולד ומוד
תל-אביב: רבי יעקב
תמר: סנדקי הקרטה

יפו
נגה: הטוב והקשוח 4.00, 7.15, 9.15
צליל: המשכבע 4, 7, 9.15

בת-ים
בשעות: 7.15, 9.30
אורנים: ג'ודיס
בת-ים: הרקולס
סביון: עד שהגט יפריד בינינו
צבאות: איזה בין צווחות
רמת-יוסף: משחק המינים

חולון
בשעות: 7.15, 9.30
ארמון: הביגמיסט
גיל: הלב הנאמן
מגדל: בננות
סבוי: אני אוהב את גרושתי
רון: החלום הנתוק 7.15, 9.15
רינה: חזק יותר חברים

רמת-גן וגבעתיים
בשעות: 7.15, 9.30
אואזיס: צ'רלי והאריק
אורדע: הבלונדיני עם הנעל השחורה
אורלי: בורית
ארמון: נשיא של הכוונת 6.30, 9.00
גל-אור: הארסיסטים בתופשה
הדר: חכם גמליאל
לילי: עד שהגט יפריד בינינו
רמה: מה תאמר לגברת ... צירומה
רמת-גן: רבי יעקב
שביט: זמנים מודרניים

בני-ברק
שבה: ג'ין אייר 8.00

קרית אונו
אורי-און: איש האוכנה 8.00

אור-יהודה
גולן: כנופית הקרטה 8.00

פתח-תקוה
בשעות: 3.30, 7.00, 9.00
הדר: חזק יותר חברים
היכל: הבריחה
שלום: הצגה 9.00

הרצליה
בשעות: 7.00, 9.00
דגניה: ציד ושמה ביהנום
דוד: קובלן 7.00, 9.30
תפארת: מלכודת למפקח

רעננה
אורות: קובלן 8.15

כפר-סבא
צמל: הבו נשים לסנטור 8.15
חן: קובלן 6.15, 8.30

נתניה
שרון: חלף עם הרוח 5, 8.45

חדרה
חדרה: תאוה ונקמה 7, 9
חוף: זמנים מודרניים 7, 9.15

פרדס-חנה
דקל: הסנדק מהארלם 8.00

רמלה
מגדל: הקדילאק הלבן 7.15, 9.30

ירושלים
בשעה: 3.45—7.00—9.00
אדיסון: שניהו לנצח
אוריון: רבי יעקב
אורגע: הגנב שבא לסעוד
אורגיל: אין עשן ללא אש
ארנון: אורות הכרך
הבירה: הנמלט באי השדים
חן: חכם גמליאל
ירושלים: קברט
סמדר: חלף עם הרוח 7.30
עדן: חיה תן למות
רון: נשיא על הכוונת 4, 6.45, 9.15

חיפה
בשעה: 4.00—6.45—9.00
אורדן: עושים חיים
אורה: איזה מין עזרות
אורלי: לייד' קארולין לאמב
אמפי: גרסה בעלת ארבעת העמודים
ארמון: נשיא על הכוונת
בית-רוטשילד: רסיסי חיים
גל-אור: שאפט באפריקה
חן: האוחלט הגדול בעולם
כרמל-גנים: מתוקה שלי
מוריה: בתו של ריאן 5.30, 8.30
מירון: טרזן נגד הנאצים
נוף: סלוטר 8.45
עצמון: רבי יעקב
פאר: פיט וטילי
רון: אהבת הזוים
שביט: לילה באופרה

קרית חיים
בית העם: קובלן
היובל: ביג—קיד

קרית מוצקין
אורות: סנדקית ושמה קופי 8

קרית-ביאליק
סביון: קובלן
ספיר: סנדקית ושמה קופי 6.00, 8.30

קריות-ים
ניצן: המזימה

קרית-טבעון
זהר: האלוף 6.30, 9.00
יובל אור: בלש ושמו קולומבו 6.00, 8.30

עכו
גן-עדן: הטנגו האחרון בפריז 6.30, 8.30

עפולה
בשעה 8.00
חן: העד הצעיר
קולדון: אני אוהב את גרושתי

קרית שמונה
חרמון: נקמת מלכת הקרטה 6.15; מוניק 8.30
שניר: המפתח הוא המוח 8.30

קרית מלאכי
בינדור: המקצץ 7.00, 9.00
הוד: הצגה

ראשון לציון
בשעות: 6.45, 9.00
בעמן: מלכודת התופש
ראשון: החוטא
תפארת: הצגה 9.00

נס ציונה
נוה: רופרטה מסטאבה 8.30

רחובות
הוד: הרוברמנים הרעועים 6.30, 8.45
חן: יומנה של בתולה 8.30

גדרה
בית-רחל: אריזונה קולט

אשדוד
אולימפיה: הדרקון משנגחאי 7.00, 9.15
אסתר: המכורים לתאוה 7.00, הופעה 9.00
אשדוד: הדרקון 7.15, הרי המוזהם חוזר 9.30
דגון: סיזאר ורוזלי 7.15, 9.30

אופקים
בית העם מרחבים: רצח בירח הדבש 7.00, 9.00
כוכב: צמר מזהב 7.15, 9.15

אשקלון
רחל: הרי המוזהם חוזר 7.30

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה
דלתות דופקות — בל-אביב האולם הגדול, הערב 9.4 ב-8.30, מחר 10.4 ב-8.30
הו, הו יוליה — תל-אביב האולם הקטן, הערב 9.4 ב-8.30, מחר 10.4 ב-8.30

התיאטרון הקאמרי
בטוב בעיניכם — הצגות אחרונות, תל-אביב הערב 9.4
יעקבי ולידנטל — בית ציונה, מחר 9.4
נעורי ורדהלה — תל-אביב, מחר 10.4

התיאטרון העירוני חיפה
הצילו — באר: אחרוני בנין; ברי: עידד מוטלר, הערב 9.4 חיפה
סילבסטר 72 — מחר 10.4 חיפה; יום ה' 11.4 עין המפרץ

הסרט שעושה הסטוריה
הבלונדיני הוזיל בתל אביב ב-1973 וצועד עם הנעל השחורה לקראת 1975
לראשונה בישראל מוצג סרט
46 שבועות
הבלונדיני עם הנעל השחורה
בעת ובעונה אחת!
„גורדון" ת"א „אורדע" ר"ג „אשלי" ב"ש

„מכבי" רמת-גן מארחת:
אשפי הרלם נגד כוכבי ניו-יורק
NEW-YORK STARS vs HARLEM WIZARDS

הופעות בכורה בישראל מכירת כרטיסים החלה

תל-אביב „היכל הספורט"	לתושבי ירושלים	לתושבי חיפה
בערב העצמאות ה-26 24.4.74 2 הופעות בשעות 8.00—11.30 בערב	במגרש הכדורסל ב„קרית יובל" ביום העצמאות 25.4 בשעה 6.00 אחה"צ כרטיסים ב„כהנא"	באולם הספורט נעמן מוצ"ש 27.4 2 הצגות 6.30—9.00 מכירת כרטיסים בקופה חיפה הרצל 21 תושבי נתניה היכונו!

תיאטרון לילך מציג:
גבי עמרני
בקומדיה המצליחה של אלי שגיא

בני הדוקטור
הערב 9.4 תל-אביב „בית החייל" ב-8
מחר 10.4 דימונה „אילת" ב-9
11.4 ראש העין „ירקון" ב-8
הפצה ראשית: לאן (יוקי) טלפון 222445

הפסטיבל הישראלי
בעין גב
הערב 9.4.74
תזמורת סימפונית ירושלים (רשות השידור)
המנצח: ז'אן סבסטיאן בארו
היזון — בריאת העולם
בהשתתפות המקהלה של הקתדרלה של סטרסבורג
מחר בערב 10.4:
התזמורת הפילהרמונית הישראלית
המנצח: פייר בולזי
האופרה „דון פסקואלה" של דוניצטי
בביצוע סולני „לה סקאלה" ממילנו
(ביצוע אופראי מלא עם תלבושות ותפאורה)
כרטיסים: ת"א — אונין; חיפה — גרבר, כוכבי; טבריה — קייס כנרת; אלונים; לקבוצה — אגד תיור.
כל ההופעות מתחילות ב-9.00 בערב

מערכות סטריאו משוכללות
במבחר גדול לכל כיס
אצל פוטו-סטריאו ספורט ברח' יהודה 8 תל-אביב

כרונוסה טריפו
הלילה האמריקאי

זכה בפרס האוסקר כסרט הזר הטוב ביותר ל-1974
החל ממוצ"ש 13.4.74
„אורדן" ת"א
הקולנוע לסרטי איכות
רח' הירקון 61 ת"א

תיאטרון הזמן מציג
בעלי במילואים
„על ג' יעו אלהמברה" ב-8.30
יום ד' 10.4 ירושלים מיטשל ב-8.30
כרטיסים: לאן אצל יוקי כיכר דיזנגוף 14 טל. 222445 ת"א
ת"א טל. 222753

עיר השעשועים ומתקני הלונה-פרק בגני התערוכה יריד המזרח יהיו פתוחים בימי חול המועד פסח בין השעות 10.00 בבקר עד 6.00 בערב

תי
שבוע אפרים קישון
תיאטרון ירושלים בתיאטרון ירושלים המחלקה לתרבות
הערב, יום ג' 9.4
בשעות 6—7 בערב א. קישון יחתום על ספריו
בשעות 4 אחה"צ ו-8 בערב הסרט סאלח שבתי
— * —
מחר, יום ד' 10.4 בשעות 4 אחה"צ ו-8 בערב
הסרט ארבינקא עם חיים טופול
— * —
יום ה' 11.4 בשעות 4 אחה"צ ו-8 בערב
הסרט תעלת בלאומילך
בשעה 9.30 בערב פגישה עם אפרים קישון — שאלות ותשובות.
— * —
תערוכת ספרי א. קישון פתוחה בין השעות 3 אחה"צ עד 10 בלילה. כרטיסים במשרד כהנא וקופת התיאטרון טלפון 67167.

ביתות במועדון התיאטרון
ת"א מנדלי 7 טל 230039
מסע הקסמים
הצגות לילדים מיוחדות לפסח
היום ב-11.00 לפנה"צ וב-3.00 אחה"צ
מחר 10.4 ב-11.00 לפנה"צ
יום ו' ב-11 לפנה"צ.
שבת ב-3.00 אחה"צ
המלחמה האחרונה (שם זמני)
התוכנית הסאטירית
מג'יבה על ועדת אגרנט
הערב, מחר וביום ה' בשעה 9.00
יום ו' 12.4 ב-9.30 ובחצות
מוצ"ש 13.4 ב-8.30 וב-10.30
כרטיסים ב„יוקי" (לאן) ובמשרדים ולפני ההצגה בקופת המועדון טלפון 230039, למאורגנים טלפון 246246/7 לפנה"צ
בימי חול המועד לחיילים וסטודנטים בקופת המועדון בלבד

Lee עושה אנשים יפים.

צוותא לתרבות מתקדמת
תוכנית השבוע בצוותא:

ליל שבת 12.4	ב-9.00: „טוב למות בעד עצמנו" — מאת אילן רונן ובבימויו. בחצות: זה הכל בינתיים (בינתיים זה הכל) — יהונתן גפן, דני ליטני מגישים ערב שירים וחברים.
שבת 13.4	ב-11.11 בבקר: קונצרט בסדרה 11:11. בתוכנית: ג. הנדל — „מוסיקת המים" סוויטה בפה מג'ור, ו.א. מוצארט — קונצ'רטו לקלרנית ותזמורת בלה מג'ור, פ. שוברט — סימפוניה מס' 5 בסי במול מג'ור. מבצעת: תזמורת קאמרית חולון; מנצח: אבי אוסטרובסקי; סולן: אלי הפר — קלרנית. ב-4.00 אחה"צ: משפחת עובד מגישה „מר צ'ארס בויינס".
מוצ"ש 13.4	ב-7.00 וב-9.30: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: יעקובי ולידנטל (שם זמני)

האנסמבל הקאמרי הישראלי
בגלל מחלתו הפתאומית של
אורל ניקולה
מתבטלים הקונצרטים
תל-אביב מוזיאון ת"א 10.4, 14.4
ירושלים האן 11.4
בעלי כרטיסים מתבקשים לפנות למקומות הרכישה ולקבל תמורתם
●-----●
הקונצרט בגבעת חיים 12.4
מתקיים עם החלילן
נאומקה נישידה

תיאטרון יובל מציג:
בובות העץ של אריק

מכריה „אביבי" היום 9.4 ב-4.30 אחה"צ
נהריה „הדר" מחר 10.4 ב-10.00 בבקר
ת"א „בית החייל" יום ה' 11.4 ב-10.30 בבקר ו-4.00 אחה"צ
הרצליה „הדר" יום ו' 12.4 ב-11.00 בבקר
ימשמה יום ג' 16.4 ב-5.00 אחה"צ
המשרד: רח' הנביאים 4 ת"א טל. 285791 284671

ב„חאן" הירושלמי
„מחלים לנוזו" מאת: שמואל בקט
הערב יום ג' 9.4 בשעה 8.30 בערב
ערב פולקלור לתיירים עם: להקת ענבל
מחר יום ד' 10.4 בשעה 9.00 בערב

האם...
הילד...
והחוק...
מי מהם יהיה הקורבן?!
הסרט של המבקר נודע נובי
24 שעות של מתח
סרט המתח שכולו מתח
ישראל אהבר, ריצ'ארד בולנגר, קתרין אהבר, מ. כריסטנן באור
הצגת בכורה ארצית • ממוצ"ש 13.4
בקולנוע „הוד" תל-אביב
4.30—7.15—9.30

עירית תל-אביב-יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט
יריד האמנות והאמנויות - 1974
יריד האמנות והאמנויות בשד' ח"ן ייערך כבעבר, גם השנה, החל מ-21 באפריל עד 14 במאי 1974.
היריד יכלול את שטחי האמנות הבאים:
★ ציור
★ קרמיקה
★ מלאכת מחשבת
ציירים ואמנים המעוניינים להשתתף ביריד מתבקשים להגיש מועמדותם.
פרטים בבנין עירית תל-אביב חדר 1152, 1148. טלפון: 243311 פנימי 278.
ההרשמה תסתיים ביום א' 31.4.74.

בימת „רוקור" מציגה:

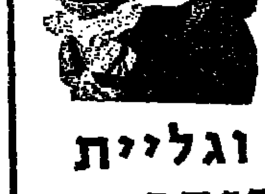

הצגות מיוחדות לילדים — בפסח
2 הצגות 1 בכרטיס
★ דוד וגלית
★ דג הזהב
ת"א-יפו: „אלהמברה", ביום ג' 9.4.74, בשעה 11.00 לפנה"צ
חולון: „רינה", ביום ד' 10.4.74, בשעה 11.00 לפנה"צ.
ליום שני 8.4 נמכרו כל הכרטיסים!
כרטיסים: „רוקוקו" וביתר המשרדים
הזמנת הצגות: טל. 248146.

התיאטרון העירוני חיפה
מעוניין
בנגנים
להצגה המתחילה בראשית מאי
* נגן חצוצרה
* נגן צ'לו
יועדפו נגנים המנגנים על כלי נגינה נוסף
בהצעות נא לפנות, בכתב, עד 18.4.74 לתיאטרון העירוני חיפה רח' פבזנר 50 חיפה, ולציין על המעטפה „נגן".

תסריט: משה הדר
...ת ובעונה אחת
...מיכונה תשל"ד

THE CONTRACT החוזה

هكذا من الأصل

לימודים

חינוך על־יסודי · בי"ס לאכסטרנים · בגרות • • • רדיו אלקטרוניקה · פקידות · חשבונאות • • •

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

מ. העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי
להכשרה טכנולוגית

המכללה הטכנולוגית - באר־שבע

מודיעה על

פתיחת ההרשמה לשנה"ל תשל"ה

החל מיום א' ה־31.3.1974

במגמות

הנדסאות יום/ערב

מכונות — כימיה
חומרים — בנין
מחשבים — אלקטרוניקה
חשמל

טכנאות יום/ערב

מכונות — חשמל
כימיה — מכשור ובקרה
אלקטרוניקה — תעשיה ומנהל

משך הלימודים
הנדסאות 4—5 סמסטרים בלימודי יום 8—9 סמסטרים לימודי ערב
טכנאות 3—4 סמסטרים בלימודי יום 5—6 סמסטרים לימודי ערב

פרסי לימוד והלוואות
א. במכללה קיימת קרן לפרסי לימוד ע"ש הנדבן יוסף רבינוביץ ז"ל
ב. בלימודי־יום ינתנו הלוואות בתנאים טובים כמקובל במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית.

חיילים משוחררים
חיילים משוחררים ששרתו מעל 75 יום מאוקטובר 73 עד ספטמבר 74 פטורים מתשלום דמי הרשמה ושכ"ל לשנה אחת.

• פרטים והרשמה
המכללה הטכנולוגית, רח' בזל 71, באר־שבע, טלפון 3290, ת.ד. 45 בימים א'—ה' בין השעות 8.00—13.00 ובין השעות 17.00—20.00. ביום ו' אין קבלת קהל.

המכון לפריון העבודה והייצור

בית הספר למנהלי־עבודה
בשיתוף משרד העבודה — המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

פותח בחודש מאי 1974

קורס מנהלי־עבודה

שייערך

בתל־אביב, בירושלים, בחיפה ובבאר־שבע

ביעוד: למנהלי־עבודה וראשי צוותים בפועל (קיימת אפשרות לקבלת מענק להשתלמות נוספת בחו"ל).

* * *

משוחרר צה"ל הזכאי למענק לימודים, מתבקש להביא עמו בעת ההרשמה תעודת שחרור, אישור השלישות הצבאית המעידה על שירות מילואים של 75 יום לפחות. למשתתפים שיגוייסו בתקופת הלימודים יותאמו מסגרות להשלמת החסר.

פרטים והרשמה

תל־אביב: דרך חיפה 21, טל' 2261־25, 71־62־26
ירושלים: בית משרד העבודה, חדר 220, מגרש הרוסים, טל' 66־60־22
חיפה: דרך העצמאות 82, טל' 666388, 644296
באר־שבע: רח' העצמאות 7, בית־ציב, טל' 4254

בית הספר למסחר

פיטמן

בפקוח משרד החנוך
ת"א, רח' בלפור 38

נוסד 1937

כתות בוקר למסיימי בי"ס יסודיים
כתות מיוחדות לגומרי 5, 6 תיכון
מסלולים: דו שנתיים, תלת שנתיים, ארבע שנתיים

פקידות, מזכירות, ממכר,
חשבונאות-הנה"ח מוכנת

בחינות בגרות במסמ"ת

שכר למוד מודרג ממשלתי.
תלמידי כתות ט'־י'־י"א חובה משוחררים משכר למוד
תעודות גמר ממשלתיות
שעות המשרד 8-12 לפנה"צ 5-6 אחה"צ

משרד החינוך והתרבות
מערכת החינוך הטכנולוגי — החינוך הימי

החלה ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ה
לבתי־הספר הימיים ולמגמות הימיות

מס' סד'	שם בית־הספר	המען ומס' טלפון	המגמה	המסלול
1.	בי"ג יהודי הפריה בי"ס לקציני ים	ת"ד 66, עכו 04-910106	שיט מכונאות ימית	4 שנתי בגרות
2.	ביה"ס הימי „מכמורת־ים"	מכמורת דואר מכמורת 053-96085—6	שיט מכונאות ימית קציני דיג	4 שנתי בגרות תעודת גמר
3.	ביה"ס הימי „אורט" ע"ש י' רוגוזין	ת"ד 81, אשדוד 055-21255—6	קציני רדיו קציני חשמל	4 שנתי תעודת גמר
4.	כפר הנוער הציוני „ניצנים"	ד"נ אבטח 3168; 051-2180	מכונאות ימית	תלת־שנתי מעשי
5.	תיכון על־יסודי מקיף מגמה ימית	כשר 04-233909	מכונאות ימית	תלת־שנתי מעשי
6.	„אורט" יד ליבוביץ נתניה	אזור התעשיה החדש, נתניה 053-22922	מכונאות ימית אלקטרוניקה וקשר ימי	4 שנתי תעודת גמר
7.	תיכון על־יסודי מקיף	אילת 059-3929	מכונאות ימית	4 שנתי בגרות
8.	בית־ספר דתי תורה ומלאכה	כפר צבי ציטרין ד"נ חוף הכרמל 04-942028	מכונאות מכשור ובקרה ימית	4 שנתי תעודת גמר

תנאי הקבלה:

1) גמר כיתה ח' או ט';
2) מצב בריאות וכושר ראייה תקינים;
3) כל התלמידים זכאים ליהנות משכר־לימוד מדורג.

פרטים נוספים אפשר לקבל על־ידי פניה, בכתב או בע"פ, להנהלת בית־הספר.
מנהלי בתי־הספר, היסודיים וחטיבות הביניים, המורים, היועצים ומחנכי כיתות ח' מתבקשים לעודד הרשמת תלמידים, לבתי־הספר הימיים ולמגמות הימיות הנ"ל.

משרד העבודה
האגף להכשרה
והשתלמות מקצועית

ההסתדרות הכללית
של העובדים בא"י
מרכז משען

אונים

מרכז לחינוך מקצועי קדם צבאי
אונים
רישום תלמידים
לשנת הלימודים תשל"ה

מתקבלים נערים ונערות בגיל 16—17½ לקורסים חד שנתיים, בתאום עם צ.ה.ל.
המסיימים בהצלחה את הלימודים יועסקו במקצועם בעת שרותם הצבאי.
שכר לימוד כולל פנימיה — 480 ל"י למשך שנת לימודים (מחוסרי אמצעים יהנו מהנחות).

המגמה	השכלה נדרשת
1. שרטוט רק לבנות	י' כתות לפחות
2. אלקטרוניקה כולל בנות	י' " "
3. חשמלאות ומכשירנות מטוסים (כולל בנות)	י' " "
4. חשמלאות וציוד עזר למטוסים	ט' " "
5. מכונאות ציוד עזר למטוסים	ח' " "
6. חשמלאות רכב	ט' " "
7. מכונאות רכב	ח' " "
8. פחחות רכב	ח' " "
9. מכונאות קרור	ט' " "
10. טבחות	ח' " "
11. אמני בניה	ח' " "

פרטים והרשמה ב„אונים" כפר־סבא, רח' הנריטה סולד.
טל. 925843 — 923131 בין השעות 8.00—13.00.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

לוח ההדרכה

אזור תל־אביב והמרכז
מודיע על פתיחת

קורס מתקדם
לניהול כוח־אדם
מועד פתיחה 29.4.74

ימי הלימוד ב' ו־ד' בשעות 17.00—20.00.
הקורס מיועד למנהלי כוח־אדם בעלי נסיון ולעובדים בכירים ביחידות כוח־אדם.

סיום ההרשמה לקורס ב־22.4.74

* * *

קורס בבקורת איכות
מועד פתיחה 14.4.74

ימי הלימוד א' ו־ד' בשעות 17.00—20.00.
הקורס מיועד לבעלי השכלה מקצועית ועיונית מתאימה העובדים או המיועדים לעבוד בבקרת איכות.

* * *

השתלמות מיוחדת
בניהול אחזקה

מיועד למהנדסים, טכנאים, עובדי אחזקה ובעלי תפקידים אחרים שיבחרו ע"י ההנהלה לשמש כמפעילי מערכת אחזקה. נסיון קודם אינו הכרחי.
משך ההשתלמות — 38 שעות לימוד.

פרטים והרשמה לכל הקורסים ניתן לקבל ע"י פניה למכון לפריון העבודה והייצור תל־אביב רח' עולי 4 טל' 253131 שלוחה 324

לידיעת המעוניינים:
חייל משוחרר הזכאי למענק לימודים מתבקש להביא עמו, בעת ההרשמה, תעודת אישור השלישות הצבאית המעידה על שרות מילואים של 75 יום לפחות.

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות

המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

המשרד הראשי: תל אביב, הקריה רח' ד' מס' 19 ת.ד. 20122 טל. 256421

בתי ספר להנדסאים / טכנאים / מדריכים ומורים טכניים

במסגרת הסמינר להכשרת מורים בחיפה
אנו עומדים לפתוח קורס

להכשרת מדריכים

לבתי הספר המקצועיים העל־יסודיים, (לימודי ערב)

יתקבלו מועמדים בעלי תעודת גמר של בי"ס מקצועי־מסמ"ר (מסלול מקצועי רגיל), ואישור על שלוש שנות נסיון בתעשיה במקצועם.
כן תפתח מכינה עבור תלמידים אשר אינם עונים לדרישות הנ"ל.
הקבלה למכינה ולסמינר המדריכים מותנה באישור ועדת הקבלה.
ההרשמה: בימי שלישי וחמישי, בין השעות 17.00—19.00, במשרדנו בבנין בסמ"ת (בצריף הירוק), רחוב בלפור, חיפה.
הנרשמים מתבקשים להביא צילומים של המסמכים הנדרשים.

למד באוירה בריאה
בבית ספר תיכון איזורי וחקלאי ויצו בעפולה

טלפון 065—23027

ההרשמה בחופשת הפסח:
לכתות ז'—ט' חטיבת ביניים, בתנאי פנימיה
לכתות י'—י"א תיכוניות, בתנאי פנימיה
למגמות בגרות: ביולוגית, חברתית, חקלאית
למגמה מקצועית: טכנולוגית לבנים — מכניקה מיכון ואוטומציה

למגמות גמר: מקצועית לבנות.
התלמידים לומדים יחד עם ילדי המושבים באזור בכיתות מעורבות.
שכר לימוד ושכר פנימיה מדורגים.
למבקשים ישלח עלון הסברה.
פרטים במקום בשעות לפני הצהריים.
בעת ההרשמה יש להביא תעודת שליש ב' + 40 ל"י דמי הרשמה.
לאחר הרישום יוזמנו המועמדים לראיון אישי.

לקראת החגים!!!

20.- ל"י הנחה!

על קורס כתיבה במכונה

השיטה שבשימוש צ.ה.ל.

לנרשמים בתאריכים
1 עד 30 באפריל

אינך חייב להתחיל ללמוד מיד, כדי לזכות בהנחה — עליך רק להרשם במשך תקופה זו!

* למד כתיבה במכונה באנגלית או בעברית (שיטה עיוורת) תוך 12 שעות בלבד, — בשיטה אורקולית בינלאומית היחידה בישראל!
* הצלחה מיידית מובטחת!!

סייט אנד סאונד חנוך

תל־אביב: רחוב אלנבי 98, טלפון 624281 (8—20)
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 5 (8—13; 15.30—19.30)

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות

בבי"ס למסחר „רימון" ת"א, רח' דיזנגוף 85, טלפון 281985
שיטה עיוורת — פיקוח ממשלתי

לימודים

משרד העבודה — האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית
מט"ח — המרכז לטכנולוגיה חינוכית, טלפון 938813 (03)

החלה ההרשמה למחזור שני לקורס
אלקטרונאים סוג 1
לימוד ביתי - באמצעים חדישים

הלימודים יכללו:
* משדרים בטלויזיה הלימודית שישודרו לפנות ערב.
* ניסויים בעזרת מעבדה ביתית משוכללת. (המעבדה תסופק לכל תלמיד לביתו).
* חומר כתוב מעודכן מוגש בצורה נאה ומהנה.
* קשר התכתבות ואפשרות פניה אישית וטלפונית אל המורים.
* מיפגשים חדשיים וימי עיון שנתיים.

משך הקורס: הקורס יימשך שנתיים החל מספטמבר 1974. המסיימים יעברו בסוף הקורס מבחני סיווג מטעם משרד העבודה ויקבלו תעודת אלקטרונאי סוג 1.

מתקבלים לקורס:
* תלמידים ותלמידות ללא הגבלת גיל.
* מסיימי 10 שנות לימוד לפחות.
* המועמדים יידרשו לעבור מבחני התאמה וקבלה.

חיילים משוחררים יהיו זכאים לפטור משכר לימוד ע"פ חוק חיילים משוחררים תשל"ד

ההרשמה תסתיים ב־24.5.74
— מספר המקומות מוגבל —

לקבלת פרטים, גזור, מלא ושלח:

לכבוד המרכז לטכנולוגיה חנוכית
שדרת יעקב 8 הרצליה
אבקש פרטים נוספים אודות הקורס בכתב לאלקטרונאים סוג 1.
שם_____ משפחה_____
כתובת_____

היום והר מתחיל
ללמוד במועד מוכר המקנה לכם תעודת בגרות ומקצוע מבוקש
בגמנסיה "סוקולוב-לאור" בפקוח משרד החנוך והתרבות

החלה ההרשמה למגמות
* לבורנטית (מבואי כימיה)
* ביולוגית ● מינהל
* הומניסטית ● שרטוט

* תעודת בגרות * דיפלומה במשלחת כימית
* שכר לימוד בהסדר בהשלמה

תלמידי כתות ט' משוחררים משכר לימוד

פרטים והרשמה במשרד: רח' עזה 13, יפו. טל. 822766

מכללה בין אזורית "אחוה" — המכון להכשרת מורים וגננות, מועצה אזורית באר־טוביה
משרד החינוך והתרבות — המחלקה להכשרת עובדי הוראה

מודיעים על:
פתיחת ההרשמה לשנה"ל תשל"ה

מסלולי ההכשרה:
- **מורות לגיל הרך** — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בעלות תעודת בגרות.
- **גננות** — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בוגרות י"ב כיתות עם תעודת גמר משלימה.
- **מטפלות מוסמכות במעונות יום** — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בוגרות י"א כיתות, בנות 17 ומעלה.
- **עוזרות פדגוגיות לגני ילדים** — משך הלימודים שנה אחת. מתקבלות תלמידות בוגרות י' כיתות בנות 16 ומעלה.

תלמידות שתתקבלנה תהיינה זכאיות להלוואות מותנות ההופכות בתנאים מסויימים למענקים.
דחיית שרות בצה"ל: תלמידות הסמינר זכאיות להכלל בעתודה הפדגוגית הדוחה את השרות הצבאי עד לאחר תום הלימודים.

פרטים נוספים במזכירות המכללה: כל יום בין השעות 08.00—16.00, 17.00—20.00.
המען: מכללה בין אזורית "אחוה" ד.נ. 35 קרית־מלאכי, טלפון: 055-96283.

גימנסיה ריאלית

נפתחה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה לכתות בוקר י', י"א, י"ב

תיכון עיוני	ומגמות מקצועיות
הומניסטית ריאלית ביולוגית	רדיו אלקטרוניקה וטלויזיה גרפיקה ● שרטוט נמשכת ההרשמה לקורסי ערב לכל המגמות

כל המגמות כוללות הכנה לבחינות בגרות הנערכות ע"י משרד החינוך * הוראה ע"י מורים אקדמאים בעלי נסיון * סטיפנדיות
פרטים והרשמה: תל־אביב — ברנר 17, מפינת אלנבי 55; חיפה — שמריהו לוין 30, מפינת הרצל. לפנה"צ 1—9

משרד העבודה — אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
המרכז להכשרה טכנית בשיתוף המכללה הטכנולוגית באר־שבע
מודיע על
פתיחת כיתת קלט לחיילים משוחררים

לקורסי חשמל, מכונאות רכב, עבוד שבבי (חריטה, כרסום) ריתוך, שרטוט מדידות ואוטומציה

כתת הקלט תפתח בחודש אפריל ותפעל ללא הפסק. ילמדו בה המקצועות: מתמטיקה, פיסיקה, שרטוט וטכנולוגיה.
הלומדים יופנו מכתות הקלט לקורסי ההכשרה השונים בהתאם לכשוריהם ורצונם.
תנאי הקבלה: מתקבלים בוגרי 11—9 שנות לימוד.
מלגות קיום: בתקופת הלימודים בכתת הקלט ולאחריה בקורסים השונים יקבלו הלומדים מלגות קיום מטעם משרד העבודה.
● **פרטים והרשמה:** מר צ. מינצברג מנהל המרכז להכשרה טכנית רח' בזל 71 שכ' א' באר־שבע טלפון: 057-2272.

בחן
בית־ספר לבגרות מצויים:
לימוד חינם לחייל מילואים
(בשרות או משוחרר)

בהתאם לחוק חיילים משוחררים ימומנו תשלומי שכר הלימוד ע"י משרד החינוך והתרבות.
כל הטיפול הדרוש ייעשה ישירות ע"י מזכירות בית־הספר.
לחייל משוחרר — נא להמציא תעודת חייל משתחרר.

נפתחות כיתות ערב חדשות
להכנה לבחינות
בגרות ומוקדמות
למועדים: אוקטובר 74 ואפריל 75

בחן — בי"ס לבגרות בפיקוח ציבורי

התייעצות פדגוגית והרשמה: ת"א, רחוב גורדון 53 פינת ריינס, טלפון 248514, בשעות 08.00—14.00 ובערב בשעות 17.00—19.00

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות — המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית — עתיד ישראל
הלימודים בכתות למכנאים
מועד ב'
מתחילים ב־16.4.74

במגמות:
* אלקטרוניקה
* חשמל
* בנין
* מכונות־מתכת
* מכשור ובקרה
* תעשיה ומנהל

● הלימודים מתקיימים בשעות הבקר והערב
● למסיימים יוענק התאר טכנאי
● למבקשים תנתן האפשרות להבחן בחינות בגרות חיצוניות.

** לחיילים הזכאים עפ"י החוק — הלימודים ללא תשלום.

בפרטים נא לפנות לשד' דוד המלך 39, טל' 267436; 264193, כל יום בין השעות 08.00—19.00 וביום ו' עד השעה 13.00
בעת ההרשמה יש להציג:
1. תצלום של תעודת השכלה.
2. החייל המשוחרר יציג 2 תצלומים מתעודת זכאות ללימודי הנא.
3. 35.— ל"י דמי הרשמה.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
מודיע על פתיחת לימודי תעודה דו־שנתיים
אשר יתקיימו בשעות הערב בתל־אביב

ניהול כללי
הקורס מיועד לבעלי תואר ראשון בהנדסה, מדעים או מדעי החברה, כמו כן יוכלו להגיש מועמדותם אנשי מינהל בכירים.
מקצועות הלימוד: כלכלה וכלכלה הנדסית; בקרה ניהולית; שמושי מחשב במערכות ניהול; סטטיסטיקה; חקר ביצועים; מימון ומיהול פיננסי; נהול משאבי אנוש; ניהול מלאי; ניהול תיק השקעות ותנות ניירות ערך; מסים מעסקים; נושאים נבחרים בהנדסת תעשיה; ניהול פרויקט; נתוח מערכות ניהול בעזרת סימולציה; עקרונות הניהול; קבלת החלטות באירגון; שיווק וקידום מכירות; ניהול אספקה ורכש; תכנון לטווח ארוך; סמינר בניהול.

ניהול כח־אדם
מטרת הקורס להקנות ידע מקצועי ובסיס עיוני לעוסקים בניהול סגל, או למבקשים לעסוק בכך.
מקצועות הלימוד: מבוא לכלכלה; פסיכולוגיה תעשייתית, טכניקת הראיון, סטטיסטיקה למנהלי כח אדם; חשבונאות מנהלית; תמחיר ותקציב; מס הכנסה ובטוח לאומי; הנדסת ייצור; ארגון וניהול; ניהול כח אדם ושכר באמצעות מחשב; המרכז האנושי בעבודה; שיטות הדרכה; יחסי עבודה; דיני עבודה; עקרונות הדוח בניהול כח אדם; שיטות מדידה בניהול כח אדם; ניהול כח אדם.

מועד פתיחת הקורסים: 28.4.1974.
פרטים והרשמה: הטכניון, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפון 268126/7, 266992.

תיכון ד"ר

הכנה לבחינות בגרות ומוקדמות
לחיילים משוחררים - הלימודים חינם
בהתאם לחוק חיילים משוחררים (הוראות שעה) תשל"ד — 1973.

נמשכת ההרשמה	החלה ההרשמה
לכתות ערב מועד אוקטובר 1974 אפריל 1975	**ללימודי בוקר** שנת תשל"ה לכיתות י', י"א, י"ב (בכל המגמות)

פרטים והרשמה: רחוב סמולנסקין 7 תל־אביב. טלפון 229960

כתיבה במכונה תלמוד ב־12 שעות
בבי"ס למסחר **"דימון"** ת"א, רח' דיזנגוף 85, טלפון 281985
שיטה עיוורת · פיקוח ממשלתי

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה
בית המדרש הממלכתי־דתי למורים ולגננות
כפר הנוער הדתי

הולכת ומסתיימת ההרשמה למסלולים הבאים:
א. גננות
ב. מחנכות לגיל הרך
ג. מורים לביה"ס היסודי
ד. מורים לחטיבת הביניים

מסלולי ההתמחות:
טבע, חקלאות, חינוך מיוחד.
הסמינר מקיים פנימיה מלאה.

לקבלת פרטים נוספים ולהרשמה נא לפנות למזכירות ביהמ"ד הממ"ד למו"ג, כפר הנוער הדתי, דואר כפר חסידים (טלפון: 04-952022).

מורשת
בית־ספר תיכון דתי
למינהל, לפקידות ולחשבונאות
בפקוח משרד החנוך והתרבות
רח' שפע טל' 13, תל־אביב · ת"ד 7086
הכניסה מדרך פתח תקוה 128 · טל: 251610

ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ה

לכיתות: ט', י', י"א, י"ב — נערכת במשרד בית הספר כל יום בין השעות 8.30—12.30 ובימים א', ג', ה' גם בין השעות 5.00—7.00 אחה"צ.
* שכר לימוד מודרג * סטיפנדיות * הלימודים בכיתות ט', י' — חינם (לחייבי חינוך חובה) * צוות מורים מעולה * המסגרת נוחה (מול הקריה) * עזרה בהבטחת עבודה.

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
נפתח קורס
לטפול בילוד ובפג
בבית חולים בילינסון

מתקבלות אחיות מעשיות או מטפלות בעלות נסיון במח' ילדים של שנה לפחות
— תינתן משכורת בזמן הלימודים —
לפנות ישירות למנהלת שרותי הסיעוד מרכז רפואי בילינסון.
מרכז קופת חולים

למד בטכני של חיל האויר

هكذا من الأصل

שלום ישראל

ציור ילדים נושאת פרטים

סונול

אלגים בע"מ

עברנו

לעלון החדש

נס־ציונה

הפולקסווגן שהגיע בדיוק בזמן הנכון

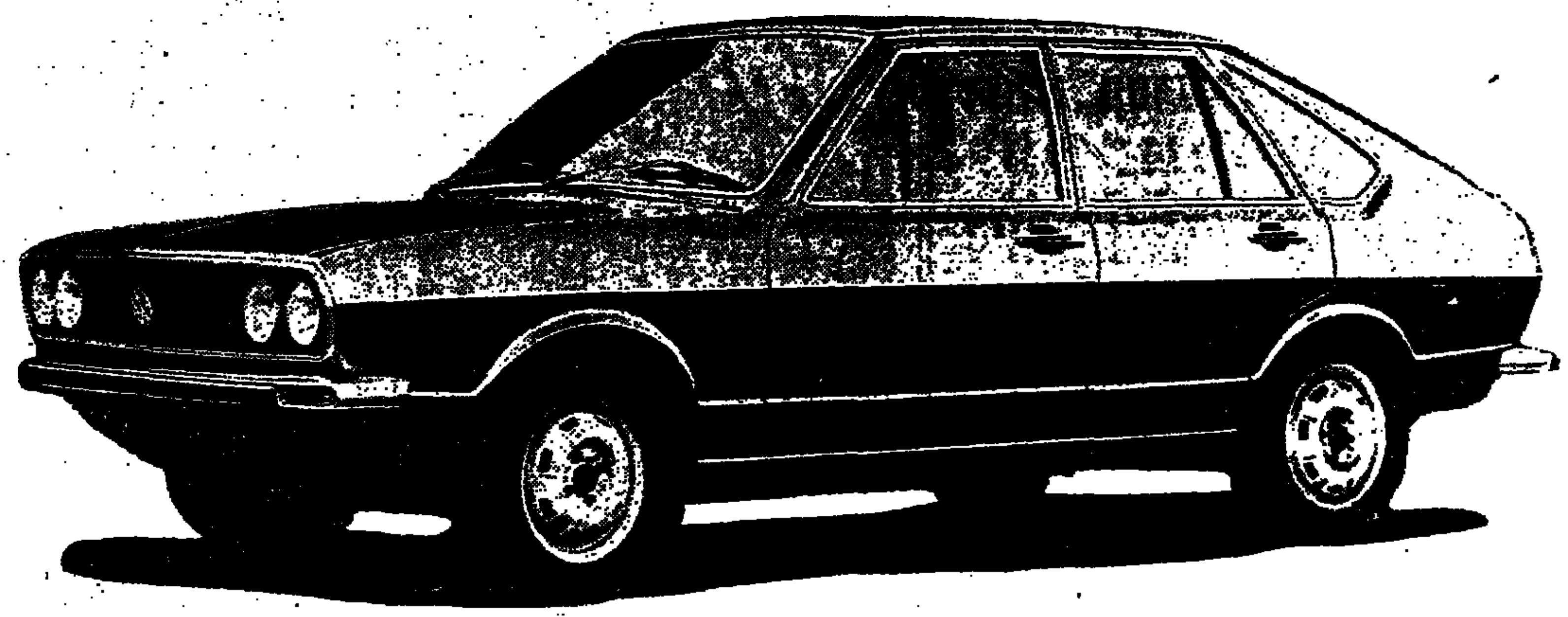

פאסאט, המכונית החדשה של פולקסווגן עושה את כל מה שאתה רוצה שמכונית תעשה כיום.

למשל: עצמה וצריכת דלק חסכונית אינם הולכים בדרך כלל יד ביד, אבל לפאסאט יש מנוע חדש המפתח 75 כ"ס ותאוצה של 0־80 קמ"ש תוך 8,5 שניות ואעפ"י כן צורך בממוצע רק 8,8 ליטר לכל 100 ק"מ.

רוב האנשים בימינו רוצים מכונית מרווחת המושיבה 5 אנשים מבוגרים בנוחות מקסימלית. הם רוצים גם הרבה מקום למטען אך אינם רוצים מכונית גדולה (מי רוצה לשלם עבור פח מיותר?). הפאסאט פתר גם בעיה זו: חידושים טכנולוגיים (שאחדים מהם יפתיעו אותך) איפשרו לפולקסווגן לבנות את המערכות המיכניות של הפאסאט בקומפקטיות רבה כך שרוב המקום בפאסאט שמור לך ולנוסעיך.

הגלגלים המניעים את הפאסאט (והם מגיעים אותו עד למהירות של 160 קמ"ש) נמצאים לפנים, ממש, מתחת למנוע. זה מקנה לך שליטה כפי שלא ידעת אותה במכונית קונבנציונלית ונותן לפאסאט יציבות פנטסטית בסיבובים ובנסיעה במים, בוץ או שלג.

לפאסאט יש מתקן קטן ומופלא הנקרא „בלם החלקה" (SKIDBREAKER). בלם־ההחלקה מכריח את הפאסאט להמשיך ולנוע ישר אם לוחצת קשות על הבלם בעת נסיעה על כביש חלק. מכוניות שאין להן „בלם־החלקה" עלולות להתחלק על הכביש במקרה כזה.

הפאסאט נבנה לאמינות, חסכנות ואורך חיים (ומי יודע לבנות מכוניות כאלה טוב יותר מפולקסווגן?). הוא זקוק לשרות תקופתי רק אחת ל־15,000 ק"מ (אחת לשנה בממוצע!) ולהחלפת שמן רק אחת ל־7,500 ק"מ. הפאסאט בא ב־17 דגמים שונים: 2 או 4 דלתות; הילוכים רגילים או אוטומטיים; מנוע של 60, 75 או 85 כ"ס; רגיל, סטיישן או ספורט; ריפודי בד או עורית; צבע רגיל או מטליק; פאסאט היא המכונית שהגיעה בדיוק בזמן הנכון ופולקסווגן מאפשר לך להתאים לעצמך את הפאסאט הנכון.

פאסאט — המכונית המתחילה את העידן החדש של פולקסווגן.
4 דלתות החל מ־36,350 ל"י. סטיישן 5 דלתות החל מ־38,750 ל"י.

צמפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן ופורשה

מחירים עשויים להשתנות ללא הודעה מראש בעקבות שינויים במיסוי ו/או בשערי מטבעות בינלאומיים. הנתונים במודעה מתייחסים לפאסאט 1500.

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

מכרז מס' נח 37/73
מוזמנות בזה הצעות
לקניית סחורות בלתי נתבעות
כדלקמן: —
1) צינורות, פחים שונים, ברזל בנין, אלומיניום, נחושת ומתכות שונות.
2) גלילים סיבי זכוכית.
3) אריחי קיר (דוגמאות).
4) ציוד חשמל שונה.
5) כימיקלים וחומרי גלם שונים.
6) תופים למכונת כביסה „קנדי".
7) ג'ינסים.
8) ממסרה עם חילזון.
9) מוטות מעץ קשה (מקלות).
10) ציוד סניטרי שונה.
11) רהיטי עץ ופלסטיק שונים.
12) כוסות (עם רגל) מזכוכית.
13) חבילות שלחים יבשים (עורות).
14) ציוד שונה.

הסחורות הנ"ל נמצאות בשטח נמל־חיפה ואפשר לבאותן בימים א'—ה' בין השעות 09.00—13.00.
הצעות יש להגיש אך ורק על־גבי טופס הצעה שאפשר להשיג במדור נכסים חדר מס' 5, בנין המתלקות — נמל חיפה.
להצעה יש לצרף המחאה בנקאית בשיעור 10% מהמחיר הכולל המוצע.
את ההצעה, כשהיא בתוך מעטפה סגורה, חתומה ומשומנת: „הצעה למכרז מס' נח — 37/73", יש לשלשל לתיבת המכרזים שליד מזכירות נמל־חיפה עד ליום 29.4.74.
על הזוכה יהיה להוציא את הטובין תוך שבוע ימים מתאריך משלוח ההודעה על זכייתו.
אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
י. רהב — מנהל הנמל

רומניה
- חופשה והבראה -

* 7 ימי חופשה מקסימים, כולל פנסיון מלא החל מ־70$ בפרדיאל, סיניה, קוואטה.
* 18 ימי הבראה כולל פנסיון מלא וטיפולים רפואיים החל מ־205$.
* טיולים מאורגנים בהרי הקרפטים החל מ־78$.

מחיר הטיסה — 1,215 ל"י.

פרטים נוספים והזמנות מקומות אצל סוכני הנסיעות.

מנהל משרד
האם יש לך בעיות בהדפסת מכתבים באנגלית?
אנו מציעים לך פתרון מושלם.
עליך רק להכין טיוטת מכתבך בעברית, ולצלצל ל־03-214261 בשעות הבוקר. נבוא למשרדך לקבל את הטיוטה, ונחזיר את המכתב מוכן (על ניירך) לחתימה, מודפס באנגלית למופת, ולמחרת היום.
המכתב האנגלי THE ENGLISH LETTER
תן לנו לשבור את הראש!

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור תל־אביב והמרכז
מודיע על רישום לקורס
נציגי מכירות
מיועד: למעונינים לכלא תפקיד של נציגי מכירות בתעשיה ובשרותים.
*
פרטים והרשמה: המכון לפריון העבודה והייצור, תל־אביב, רח' מולר 4, טל' 253131 שלוחה 317.

אתר התיירות
ראש הנקרה
רכבל ונקרות
מסעדת מצפה ראש הנקרה
דוכן מתנות ומזכרות
פתוח יום יום בשעות 8.00-17.00

הסקה מרכזית
בשיטה האמריקאית

החברה האמריקאית והבינלאומית SLANT/FIN Corp. הפעלת בארץ זה שנים בשם סלנט/פין—הידרון, יכולה לספק היום את הטוב והמתקדם ביותר בציוד הסקה לכל מטרה:

*לבית *לבית הספר *למפעל
*למשרד *לבנייני ציבור *למוסדות ועוד

באמצעות
קונבקטורים דירתיים — גופי חימום קומפקטיים, מוסקים במים חמים, נקיים, שקטים, חסכוניים ומשתלבים בעיצוב הפנימי.
קונבקטורים חשמליים — מוסקים בחשמל במקום במים חמים.
קונבקטורים מסחריים — אותם גופי חימום בתתכונת גדולה יותר לחימום שטחים גדולים כגון משרדים, אולמות, בתי ספר, מפעלים וכו'.
דודים — עשויים מברזל יציקה, מופעלים בסולר או גז, לאספקת מי הסקה ומי צריכה חמים. דודים אלה הם קומפקטיים, אוטומטיים, שקטים, בעלי מראה נאה, ובאיכות אמריקאית מעולה המבטיחות חיים ארוכים.

בנוסף ליצור הציוד המקורי, סלנט/פין—הידרון מעסיקה צוות מהנדסים ומומחים למתן הנחיות בשמוש בציוד הנ"ל ובטיפול בו ללא התחייבות מראש.
המספר הרב של המערכות השונות הפועלות בארץ עם ציוד סלנט/פין—הידרון זה שנים לשביעות רצון מליון — הינו ערובה לאיכות, למחיר ולשירות יעיל לכל הבוחר בהסקה מרכזית בשיטה האמריקאית.

סלנט/פין-הידרון בע"מ
שדרות ברציון 7, תל־אביב, טל. 288717, 288969.

לנגרים!
מכונות נגרות
מכל הסוגים
מכירה והחלפה • מחירים נוחים
„מינר"
רח' שלמה 50 ת"א, טל. 824636

התנצלות
הרינו להביע התנצלותנו לזמרת
על פרסום שמה בטעות כמשתתפת בפסטיבל „שירי אידיש 74" בהיכל התרבות 10.4.74 וזאת עקב חוסר תאום אדמיניסטרטיבי.
כוכבה הררי
הנהלת פסטיבל שירי אידיש
נתן גלבוע

למכירה משאית גורר
דגם לילנד ויבר
שנת ייצור 1969
לקבלת פרטים נא לפנות:
מוסך אפיקים דאר אפיקים
טלפון 067-50451

גולדשטיין, גרוסמן ושות. בע"מ
חומרי בניין, אינסטלציה וחרסינה
חיפה: רחוב הרצל 75, טל. 662180
קבוץ גלויות 108, טל. 669220
ביום 3.4.74 נחטף תיק ובו כל הפדיון מיום זה, מזומן — וצ'קים.
אנו פונים בבקשה לכל הקונים שלנו שביום 3.4.74 קנו אצלנו ושילמו בצ'קים, לבטל בבנק ולשלוח לנו צ'ק אחר במקומם.
בתודה למפרע ובברכת חג שמח.

FIAT
לעבודות עפר
• יותר עצמה
• יותר חסכון

בתנאי אשראי נוחים

דגמים על שרשרות:
FL 14 B 160 כ"ס
FL 10 B 125 כ"ס
FL 4 C 45 כ"ס
מעמיסים הידראוליים על שרשרות בכל הגדלים.

הסוכנים לישראל:
נ. פלדמן ובנו בע"מ
חיפה רח' יפו 137 טל: 528255
ת.א. רח' גבורי ישראל 73/71, טל. 259177/8

אחים פולק בע"מ

בית יציקה למתכת אל-ברזלית ומוצרי אינסטלציה סניטרית

מפרץ חיפה, כביש הנמל
טל.: 723238, ת.ד.: 10188

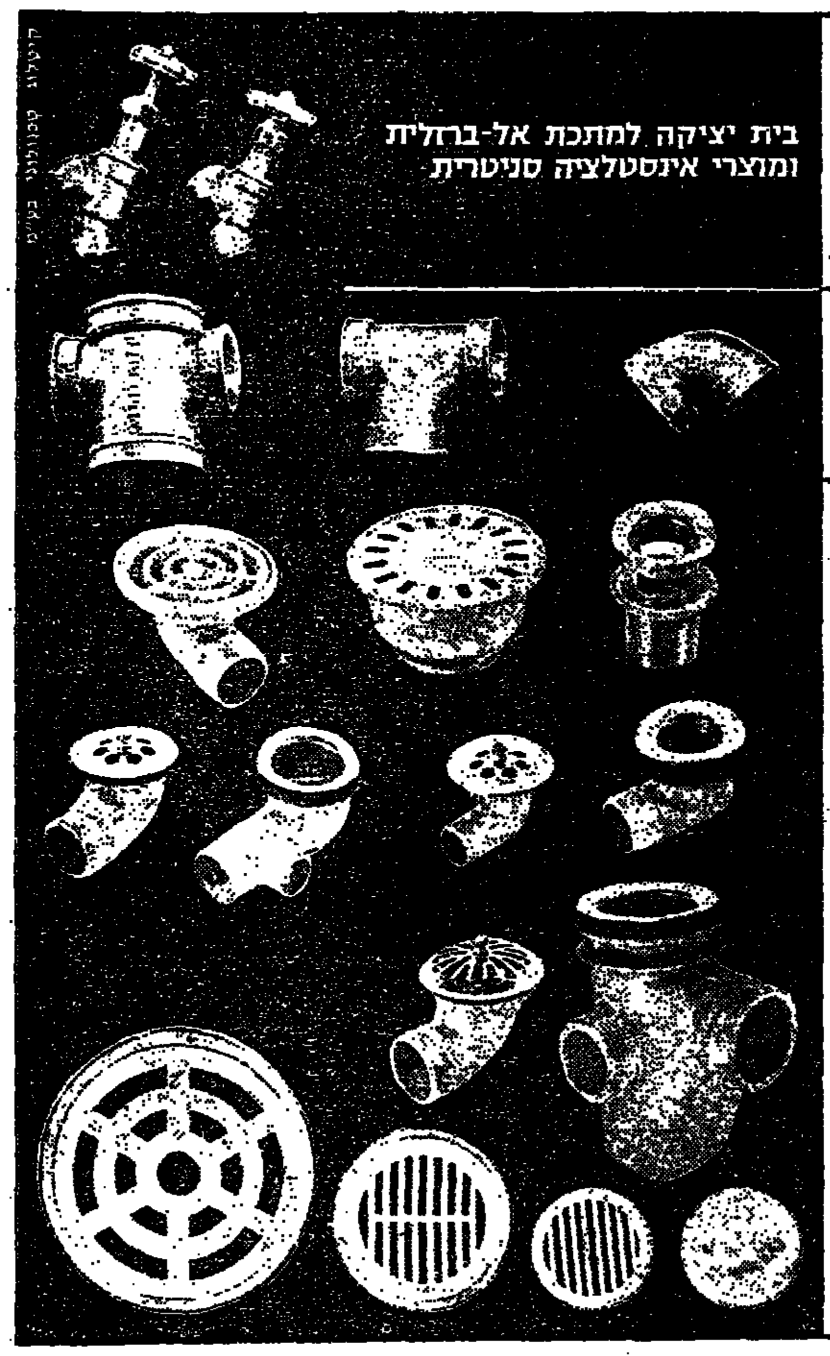

- אביזרי ניקוז הנושאים תו תקן
- מכסאות למחסומים ומאספים — הנושאים תו תקן
- אביקים ממתכת לכיור רחץ — הנושאים תו תקן
- מחסום לאמבט 1½" — מתאים לתקן
- קופסאות ריכוז
- מחסומי רצפה
- משפך עם זוית למקלחת
- רשתות וטבעות מ-6"—3"
- מכסאות מ-6"—3"
- אביקים 1¼" ו-1½" לאמבטיה.

בפרטים נוספים ובייעוץ נא לפנות ישירות למפעלינו.

מפיצים: כל סניפי חרות בע"מ — בארץ
תל-אביב: בימ"ס איבשיץ — גת רמון 6; ל. גליקמן בע"מ — דרך יפו 37; ירושלים: ל. גליקמן בע"מ — שמאי 16; בימ"ס שאולוף — יואל 18; חיפה: ל. גליקמן בע"מ — המגינים 46; זיצמן את וקסלר — יפו 34; גולדשטיין גרוסמן ושות' בע"מ — הרצל 75; באר-שבע: בכר את קמחי — כפר הדרום 42; נתניה: פ. רטהאוז ובניו בע"מ — שמואל הנציב 7; חדרה: בימ"ס אנגלביץ — רח' הרצל.

SALE!

מערכות סטראופוניות מכל הסוגים, במחירים מיוחדים! מכירה גם של מערכות משומשות.
המקום האידאלי לראות... לשמוע... לקנות!

סטראו מרקט
ת"א, אבן גבירול 188

סימר בע"מ

מציעה 4, 2½ חדרים

לוקסוס מלא בצפון תל-אביב
רחוב שמעון התרסי 45
(ע"י נורדאו פינת אבן-גבירול)
*
פגישות בטלפון 754686

שלום על ישראל

תחרות ציורי ילדים נושאת פרסים

ילדים עד גיל 16 מוזמנים להשתתף בתחרות ולשלוח את ציוריהם בנושא „שלום על ישראל" עד לתאריך ה' בסיון תשל"ד (26.5.74) לת.ד. 4868 חיפה.

עלון לפרטים נוספים אפשר לקבל לפי פניה בכתב לת.ד. 4868 חיפה.

בהצלחה

בוא לסונול וסע לשלום! **סונול**

המשרד לקליטת העליה
המחלקה לקליטה חברתית

מודיעים לכל המשתתפים

בעצרת יום העולה

שתתקיים בהיכל הספורט ביד אליהו
מחר, יום ד', ה-10.4.74
בהשתתפות שר הקליטה מר שלמה רוזן

כי עליהם להיות במקום בשעה 16.30

ולא בשעה 16.00 כפי שנמסר במודעות.

דרושים מבנים

באיזור כפרי
(אפשרי מלון — 30 חדרים)
כהצעות לפנות בכתב לת"ד 7555 ירושלים, עבור מבנים.

עדיין לא מאוחר מדי...

סיורי סיני לקבוצות ולאילת

מנחות ניכרות לקבוצים, אולפנים, בתי ספר וועדי עובדים
רכסים — סיורים הרריים בע"מ
רחוב המלך ג'ורג' 10 (קומה ג') טל. 222488 ירושלים.

בחרי ברון-לי

בגד הים המתחיא לגופך
להשיג בחנויות מובחרות בכל הארץ

אלגים בע"מ

נס-ציונה · ת.ד. 201 · טל. 958894

עברנו

למפעלנו החדש

רח' העשור 10 ★ נס-ציונה

ירושלים
עיריית ירושלים
הגזברות

תושב ירושלים!

9% הנחה

אם תשלם מסיך מראש באפריל

תשלומים מתקבלים בכל סניפי הבנקים ובגזברות העיריה, רחוב הנביאים 67.

בחודש אפריל, תהיה הגזברות פתוחה גם אחה"צ בשעות 16.00—18.00 פרט לימי שישי וערבי חגים.

כל מי שלא קבל פנקס תשלומים וברצונו להנות מהנחה זו, מתבקש לסור לגזברות העיריה.

חייב בארנונה אשר יוכיח שבחודש אפריל ש. ז. היה בשרות פעיל בצה"ל, ייהנה מהנחה של 9% אם ישלם את המסים לשנת 1974/5 תוך חודש ימים מיום שחרורו.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי הרוח

מודיעה

טקס חלוקת תעודות בוגרים (ב"א)

יתקיים ביום ז' בסיון תשל"ד (28.5.74). על המקום והזמן תישלחנה הודעות לבוגרים.

סטודנטים אשר סיימו לימודיהם וטרם קיבלו הודעה על זכאותם להשתתף בטקס הבוגרים, מתבקשים לפנות מיד למזכירות לעניני תלמידים, בנין פאפיק, חדר 102.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז" ו„השרון הדרומי"
רח' העליה השניה 2, פתח-תקוה, טל. 916547

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון בישיבות המרכז מס. 151—52 והשרון הדרומי מס. 44 בקשות להיתרי בניה:

מס. תיק	השם	המקום	גוש	חלקה	ההקלה המבוקשת
רמ/124/11	א. הלל בן עור	צופית	7596	24, 33	שינוי לתנאים
רמ/4/137	מליחי אבשלום	ירחיב	7637	11, 12	הקלה בקו בנין צד
רמ/104/171	תבור מרדכי	בת רימון	6718	81	שינוי לתנאים
רמ/136/61	אסתר ואברהם פרקר	כפר-סירקין	4049	98	שינוי לתנאים
רמ/1760/112	יחיד מאמוד חג'א יחיא	טייבה	7848	52	הקלה במס. יח' דיור
רמ/260/21	אדמוני יואל וברכה	בית דגן	6075	150	הקלה של 3% בשטח הבניה
רמ/560/94	טריטר נפתלי	גבעת שמואל	6189	48	הקלה בקו בנין צד
רמ/1843/112	צלחה עלי עבורוד	טייבה	7841	35	הקלה במס. הקומות

כל המעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים, שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהמתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדויות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. לאלוף
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז" ו„השרון הדרומי"

מכונות חתוך וכפוף ברזל

גדלים שונים — במחירי פרסום.
זמני אספקה מיידיים.

פרטים: צ.מ.ל. — ציוד מתקדם לבניה חברה בע"מ.
רח' הירקון 204 (מול הילטון) טל. 226352 ת"א

בהזדמנות!

מוכירה אלקטרונית

משוכללת ביותר וחדישה לגמרי
לפנות 03-475702

רשת שיווק והפצה לחנויות המרכולים, חומרי ניקוי ומתנות

מעונינת במוצרים נוספים

לפנות: „ברלוי חזי" טלפון: 03-475702

מנהל משרד
האם יש לך בעיות בהדפסת מכתבים באנגלית?
אנו מציעים לך פתרון מושלם.
THE ENGLISH LETTER המכתב האנגלי
תן לנו לשבור את הראש.

הוקמה

חופשה והבראה

ציגי מכירה

אתר התיירות ראש הנקרה
רכבל ונקרות
מסעדת מצפה ראש הנקרה
מזנון מתנות ומזכרות
פתוח יום יום בשעות 8.00

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

צומת מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2. הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33. פתוח בבוקר עד 6 בערב
מחיר מלה: ביום חול — 1.50 ל"י בערבי־שבתות וחגים — 2 ל"י

מכירות

[illegible]

משרדים

[illegible]

שידוכים

[illegible]

חוגים

[illegible]

רהיטים

[illegible]

התעמלות ומסגים

[illegible]

דוברי שפות זרות

[illegible]

טיולים

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

חיות בית

[illegible]

שרותים

[illegible]

מקררים

[illegible]

חקלאות

[illegible]

מכונות כביסה

[illegible]

תעודות מלווה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

קניות

[illegible]

חנויות

[illegible]

טלוויזיות

[illegible]

הלבשה

[illegible]

מבני תעשיה

[illegible]

צומת ירושלים

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בירושלים: רחוב הלל 14/16. פתוח מ־8 בבקר עד 6.30 בערב

נרשמו לנשואין

ע"י הרב חיים שרעבי בלשכת הרבנות בקעה.
אהרון בן משה עטארי, רווק, ישראלי, של יצחק.
הניתה בת קרול, מיגוריא, רווקה, ישראלית, רמלה.

דירות למכירה

[illegible]

דירות להשכרה

[illegible]

דירות מ־יהתסות

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

ה... ים מרוהטים

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

שרותים

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

טפטים

מבחר בטפטים ושטיחים במחירים פיוהרים. תצוגה ובחירה בחנות פזית, מס' המגדל — 232170

אבידות

[illegible]

צומת חיפה

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בחיפה: רחוב הנביאים 32. פתוח מ־8 בבקר עד 7 בערב

הודעות

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

עסקים

[illegible]

משרדים

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

מקררים

[illegible]

פאות

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

בתי ספר לנהיגה

[illegible]

רהיטים

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

דירות להשכרה

[illegible]

הלבשה

[illegible]

טלוויזיות

[illegible]

בולים

[illegible]

שונות

[illegible]

אבידות

[illegible]

מחסנים

[illegible]

אולמות

[illegible]

שעורים

[illegible]

צים ****
***

אניות משא צפויות:
לנמלי חיפה ואשדוד
9.4 Salzburg
9.4 Sane Romani
10.4 Nia
11.4 פלמה
12.4 Agate
12.4 רחל
15.4 רבקה
15.4 ערקים
באשדוד בלבד
15.4 לילך
צים
חברת השיט הישראלית בע"מ
הסוכנים הכלליים
ח. דיזנגוף ושות' בע"מ

קרן בן־אמתי
למילגות למוסיקה
לילדים מחוננים
מודיעה כי
מתקבלות בקשות
למילגות השתלמות
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב ותולדות חיים ומצב סוציאלי, לקרן בן־אמתי, רחוב מודליאני 7 תל־אביב, עד 30 באפריל 1974

מועצה דתית דימונה
מכרז חוזר
המועצה הדתית דימונה מכריזה בזה על
מכירת מכונית
דגם המכונית כרמל דוכס, שנת ייצור 1971
את הרכב ניתן לראות במוסך ש.ר.ד. באר שבע כל יום משעה 8 בבוקר עד 15.00
בדבר פרטים נא לפנות למזכיר המועצה הדתית דימונה. את ההצעות יש להגיש בדואר רשום אל מזכיר המועצה הדתית.
התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום שלישי 23.4.74 א' באייר תשל"ד.
הרב אברהם אלמליח, יו"ר

אגף האספקה והאחסנה
החברה מכריזה בזה על מכירת הטובין הבאים:
מס' המכרז — הטובין
1530 — ציוד וחומרים משומשים כגון: פסולת ברזל ועופרת, סולמות ותוצרי עץ, צנורות ברזל ומכונות השחזה.
1531 — פסולת מתכות אל ברזליות כגון: נחושת ואלומיניום גלוי בכבלים ועוד.
1532 — חמרים וציוד בלתי משומשים כגון: צנורות, אביזרים, אלקטרודות, ברגים, אומים ועוד.
לקבלת טפסי המכרזים ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום, בשעות 13—09 למחסן הקר שוקים ומכרזים חיפה, המשרד הראשי ליד תחנת הכח חיפה, או למחוז המכירות, תל־אביב, רח' החשמל 7.
על ההצעות להגיע למשרדנו הראשי בחיפה לא יאוחר מיום 2.5.74 שעה 12.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

שותפות
בחברה מסחרית
שליש עד 50 אחוז של המניות
בחברה מסחרית ידועה
בעלת סוכנויות ייבוא
עומדים למכירה בגלל מחלה
דרוש כמועמד — אדם פעיל ובעל נסיון בשטח המכירות או נהול כללי או טכני
ההשקעה הדרושה
150 עד 250 אלף ל"י
מעונינים רציניים יפנו בכתב
לת.ד. 29631 ת"א

בעפולה ונצרת עילית
יש ברשותנו מבחר גדול
להשכרה ולמכירה
מגרשים * דירות * עסקים * חנויות
תווך והשקעות האחים כרסנטי
טלפון 065-23840, 065-54473.

למכירה
דוד קיטור משומש
במצב עבודה, תוצרת Engelke (גרמניה)
לחץ עבודה 10 אטמוספרות, תפוקה 400 ק"ג קיטור לשעה. נא לפנות בטלפון 053—28201/2
אל מהנדס בקר.

למכירה
7 חדרי משרד
בבנין משרדים
במרכז תל־אביב
בהצעות נא לפנות לת.ד. 14241 תל־אביב

אבד
כלב
זאב
אפור לבן
המוצא הישר מתבקש לצלצל
623180 או 241523

תושבי רמת־גן גבעתיים והסביבה
למה לך לבוא במיוחד לת"א לבחור רהיטים?
רהיטי מ.ב.ט
נמצא בר"ג קריניצי 5
אצל
רהיטי קורנפלד
יש מבחר של רהיטים שונים גם מתוצרת חוץ.
אנו מאחלים חג שמח לקרובינו ידידינו ולקוחותינו.

האם יש לך חנות
במקום מרכזי בגוש דן?
אנו מעונינים להפוך אותה או בחלקה לסניף קבלת מודעות וחלוקת דברי דואר של רשת בובי,
טלפון 59—47—86

חיסול
רהיטים עתיקים וחפצי אמנות
לרגל פרישה לגימלאות המחירים יותר זולים מלפני שנה.
ברגר, בוגרשוב 55,
ת"א, טל. 286658
10.00—13.00,
17.00—19.00

אבד
כלב זאב
בן חצי שנה
באיזור נוה אביבים
צבע חום, כף רגל קדמית לבנה
פרס מובטח טל. 411499

דרושים
נהגים
לרכב כבד
עבור משרד־הובלה
תנאים טובים לרציניים
ת"ד 1334 ת"א
עבור ל/74068

לוח מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2.
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33. מ־8 בבוקר עד 6 בערב

מחיר מלה: ביום חול — 1.50 ל"י. בערב־שבתות וחגים — 2.— ל"י

מכוניות למכירה

מכוניות להשכרה

ביקוש מכוניות

אופנועים וקטנועים

הצעות עבודה

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

מגרשים

עסקים

להחרת יבוא דרושה מקיזה מ' כישורים הדרושים: 1) שליטה בשפות עברית, ואנגלית. 2) נסיון קודם. 3) כשרונות כתיבה עברית ואנגלית. הדפסה. להתקשר 262383 — 236370.

דרושים חשמלאים מוסמכים לעבודה אחזקה במקום קבוע. 740319

קורס קוסמטיקה בשרות ... 226066

דירות

קבלני בנין

דירות למכירה

וילות ובתים

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות להשכרה

מודעות ל־מעריב מתקבלות: 1 לוח מס'

בתל־אביב: בית "מעריב" מחלקת המודעות רח' קרליבך 2; סניף "מעריב", תל־אביב, שדרות רוטשילד 33; בסמפי "דחף": דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות), אלנבי 123, בן־יהודה 7

בירושלים: סניף "מעריב" רח' הלל 14/16; סניף "דחף": רח' יפו 43; ובכל משרדי הפרסום

בחיפה: סניף "מעריב" רח' הנביאים 32; סניף "דחף" הרצל 11; ובכל משרדי הפרסום

בבאר־שבע: סניף "מעריב" רח' הפלמ"ח 81; סניף "דחף" רח' ההסתדרות 78

בכל סוכנויות "מעריב" בארץ ובכל משרדי הפרסום

קרן בן־אמתי לאילגות למוסיקה לילדים

מתקבלות בקשות לאילגות השתלמות

מכירת מכוניות

שותפות בחברה מסחרית בעלת סוכנויות

להשכרה ולמכירה

למכירה דוד קיטור משומש

למכירה חדרי משרד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מהנדסים · טכנאים · כימאים · שרטטים · מחסנאים • • •

דרושים

מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים

נציבות שירות המדינה
מודיעה על הרשמה למכרז
קיבוצי מס' מק/5/74

למהנדסים, הנדסאים וטכנאים

במחלקת עבודות צבוריות במשרד העבודה

המכרז הוא עתודה על משרות צמיתות ובלתי צמיתות הפנויות עתה או העשויות להתפנות במשך השנה

להלן הפרטים:

מקום העבודה: ירושלים, או תל-אביב, או חיפה, או נצרת עלית או באר-שבע בהתאם לצרכי השירות;

דרגות המשרות: מ-1 עד 6 של דירוג המהנדסים או 1—6 של דירוג ההנדסאים והטכנאים.

תאור התפקידים: תכנון כבישים, גשרים או בניינים, ופיקוח על ביצוע עבודות אלה. מדידות שדה.

דרישות המשרות: השכלה אקדמית באחד התחומים הבאים: הנדסה אזרחית או הנדסת בנין, או סיום בית ספר מוכר להנדסאים או לטכנאים בשטחים הנ"ל.

מסמכים שיש לצרף:

למהנדסים: תעודת רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים ואישורים ממקומות העבודה.

לטכנאים: תעודה המזכה לדרוג ההנדסאים והטכנאים באישורים על נסיון של שנתיים לפחות.

הערות:

1. הדרגה תקבע בהתאם לתקן באחת הדרגות הנ"ל לאור ההשכלה והנסיון.
2. על המועמדים לציין בטופס הבקשה למשרה פנויה את התחום בו הם מעונינים לעסוק ומקום העבודה.
3. המועמדים שיבחרו במשרות בלתי צמיתות יועסקו על פי חוזה מיוחד.
4. המועמדים שיבחרו במכרז זה יהוו עתודה ויוזמנו לעבודה למילוי משרות פנויות, אם ותפנינה.
5. במספר משרות פנויות מועסקים עובדים באורח ארעי אשר רשאים להשתתף במכרז גם הם.

בקשות יש להפנות באמצעות הדואר בטופס 2115, אותו אפשר לקבל בלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה כדלקמן: ירושלים: הקריה, בנין משרד ראש הממשלה, חדר 429; בתל-אביב, הקריה, רח' ה' מס' 5; בחיפה, רחוב חסן שוקרי 11 בבית הממשלה; בבאר שבע, דרך הנשיאים, משרד הפנים.

חייל רשאי להגיש מועמדות גם במכתב רגיל ולאו דווקא בטופס הנ"ל, אם יציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.

לחייל מילואים, אחרי 75 ימי שירות וכן לחייל ששוחרר בנסיבות האמורות בחוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) תשל"ד—1973, תינתן זכות קדימה בועדת הבחינה, בהתאם לתקנות השירות, אם הוא עונה לכל דרישות המכרז ויצרף תעודה על זכאותו (מהשלישות הראשית) בהתאם לחוק הנ"ל.

היום האחרון להגשת הבקשות הוא: ח' באייר תשל"ד (30.4.74).

למפעל במחוזי בת"א
דרוש
מהנדס מכונות
רצוי עם נסיון בשטח
האופטיקה ומכניקה עדינה

המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 עבור א"ל תל-אביב 61330 ולפרט תולדות חיים בכתב יד, השכלה, נסיון קודם, כתובת ומס' טלפון.

סודיות מובטחת

לחברת במות ישראלית
דרוש
חתם ראשי
הצעות בצרוף פרטים על נסיון קודם, נא להפנות אל ת.ד. 382 קיראון, עבור „חתם ראשי".
סודיות מובטחת!

דרושים/ות באילת
מוכרים/ות
לחנות ספרים בשדה התעופה אילת. ובמלון „לרתם"
ידיעת אנגלית ועברית חיונית. שפות נוספות יתרון
תנאים טובים לאנשים המתאימים
נא לפנות לעוזרת, סוכנות סטימצקי, שדה התעופה אילת, או בכתב לת.ד. 628 תל-אביב 61000

לסיטונות ספרים בחיפה
דרושה
פקידה
לחצי יום
לפנות לגבי אלמגור, רח' אבן סינא 26, חיפה, בין השעות 8.00—14.00

משרד הנדסי
מעוניין:
1. במהנדס בעל נסיון כאחראי על סניף פעיל בירושלים.
2. במהנדס בעל נסיון, לתכנון כבישים בת"א.

לפנות: טל. 03-720594
סודיות מובטחת

לחברת שוק גדולה בתל-אביב
דרושה:
מזכירה למנכ"ל
כישורים:
* נסיון בנהול עצמאי של משרד
* שליטה מלאה בעברית, נסוח הדפסה

נא להתקשר לטלפון 31161, 37505.

למשרד טכני בחיפה
דרושים
הנדסאי בנין
לעבודות פקוח באתרי בניה
לפנות בשעות העבודה טל. 242975

נקבניות
דרושות לעבודה קבועה ברמת-גן עדיפות לרציניות.
טל. 743982

החברה
להגנת הטבע
רח' השפלה 4 תל-אביב
דרושים
* **מזכירה עצמאית**
למשרד בתל-אביב ליום עבודה מלא, הדפסה הכרחית
* **מזכירה**
לבית ספר שדה הר גילה
* **אחראי למינהלה**
לבית ספר שדה הר גילה המגורים במקום
* **פקח בניה**
עם ידע טכני (רצוי טכנאי בנין) נסיון בנושא הבניה של 3 שנים, העבודה כרוכה בנסיעות ברחבי הארץ בסיס העבודה בתל-אביב

המעונינים יפנו בכתב בציון גיל, קורות חיים ונסיון קודם למשרד בתל-אביב. נא לציין את המשרה המבוקשת

למועדון אוהדי דרושים:
שומרים, סדרנים ושוערים
העבודה זמנית, במשמרות,
בין התאריכים 21.4.74 עד 6.5.74
תנאי העבודה והתשלום טובים
נא לפנות למשרדי החברה: דרך חיפה 21, ת"א.

למטבחי דנאר
אזור התעשיה קרית ביאליק טל. 04-711252
דרושים
מרכיבים
להרכבת מטבחים
באזור חיפה, חדרה, והצפון
העבודה בקבלנות
נגרים בעלי נסיון ובעלי רכב יפנו בשעות העבודה למפעל.

חברה בענף השרותים
בעלת מחזור בהיקף גדול
מעוניינת במשקיע שקט
בסכום של 100,000 ל"י ל-6 חדשים
החברה מציעה 20% רווח נטו לאחר ניכוי מס ובטחונות מלאים למשקיע רציני ומיידי.
המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 26151 ת"א.

לחברה
העוסקת ביחסי ציבור
דרושה
פקידה ראשית
מנוסה
להתקשר 280010 בין השעות 9.00—12.00, 13.00—15.00

לחברת קוסמטיקה בינלאומית
דרושות
דיילות/מוכרות
לירושלים ובאר-שבע
הופעה נאה, נסיון במכירות, רצוי ידע קוסמטי. תדרוך יינתן על ידי החברה.
תנאים טובים.
טלפון 03/458647.

דרושה
פקידה כתבנית
השולטת בעברית ובעלת ידע בסיסי באנגלית ומדפיסה בשתי השפות. נסיון של 3 שנים לפחות.
אביק בע"מ
מח' המטמון רמת-גן
טל' 721261

דרוש
מבלטן לפלסטיק
סוג א' או ב'
תנאים טובים לאדם המתאים
טל. 769858

דרושה:
כתבנית בעברית
(רצוי קצרנות)
לעבודה 4 פעמים בשבוע מפתל מ-8.00—13.00 ומ-15.30—18.00 ופעמיים בשבוע עד שעה 13.00
נא להתקשר ל-262126 לקביעת ראיון
— תנאים טובים —

דרושה:
כתבנית אנגלית עברית
(רצוי שפת אם אנגלית+קצרנות)
לעבודה 4 פעמים בשבוע מפתל מ-8.00 עד 13.00 ומ-15.30—18.00 ופעמיים בשבוע עד שעה 13.00
נא להתקשר ל-262126 לקביעת ראיון
— תנאים טובים —

למוסד צבורי
דרושה
פקידה
* בעלת נסיון בחשבונאות

התכונות הדרושות:
* השכלה תיכונית
* אפשרי גם סטודנטית לכלכלה או ראית חשבון

לפנות בכתב יד לת.ד. 3265, ת"א, עבור מס. 105

למשרדנו בת"א
דרושה
פקידה כללית — כתבנית
בעברית על בוריה ידיעת צרפתית, יתרון שעות העבודה 4—8 אחרי צבא.
לפנות לת.ד. 2177 תל-אביב בצרוף קורות חיים, נסיון והמשכורת המבוקשת.

למשרדנו בת"א
דרושים
הנדסאי/ת שרטט/ת מזוג אויר
בעלי נסיון בלבד
נא לפנות טל. 222477 או 226564
ה.ג. גולדשמידט מהנדס יועץ בע"מ

לחנות לחומרי בניין ולסלון לחרסינות
דרושים
עובדי מכירות
נא לפנות: גולדשטיין גרוסמן בע"מ, הרצל 75, טל. 662180 חיפה

קצין צה"ל משוחרר
צעיר דינמי, השכלה תיכונית + רשיון נהיגה
מעונין בהצעות מעניינות ומכניסות
טל. 442726
מ-8.00—13.00.

דרוש
חשמלאי רכב
לסטנראור רחובות
טלפון 951484
תנאים טובים

וישיי ישראל בע"מ
חברה לאלקטרוניקה
דרושים

מזכירה כתבנית
התכונות הדרושות: השכלה תיכונית, הדפסה בעברית, רצויה הדפסה גם באנגלית. נסיון של שנתיים בעבודה.

פקידה כתבנית
התכונות הדרושות: השכלה תיכונית או תיכונית חלקית. הדפסה בעברית. קיימת אפשרות להתקבל לאחר שרות צבאי או לאחר סיום הלימודים.

בדבר פרטים נא לפנות למחלקת כח אדם של „וישיי ישראל" בקיסרי רחוב האומנים מלאוריסה 3, תל-אביב (בסביבת המכבר בראשיתרור), טל. 39062.

דרוש
מהנדס אזרחי
לתפקיד מהנדס
פרויקט הנדסי גדול
באיזור אשדוד
על המועמד להיות בעל 7 שנות נסיון לפחות בביצוע עבודות הנדסה אזרחית.
העבודה עפ"י חוזה מיוחד
התנאים בהתאם לכישוריו
●
בדבר פרטים נא לפנות למהנדס נמל אשדוד ת.ד. 16 אשדוד.

דרושים
למשרד רואה חשבון
* **בוחנים**
* **בוחנים מרכזיים**

עבודה מגוונת ואפשרויות קידום
לפנות: טלפון 262133

דרושים
טרקטוריסטים מעולים
לשופלדוזר 955
לפנות מיד אחים מרגלית בע"מ
רח' בורל אלוט 13, תל-אביב טל. 288532, 284048 — עד שעה 13.00

ד. סולמן בע"מ
יעוץ לניהול ייצור וכ.א. ושיווק

מחפשים
עבור אחד מלקוחותינו בתל-אביב לחברת הובלה עם מוסך גדול
טכנאי ייצור
* יועדפו בוגרי בי"ס מקצועי במגמת מכונאות רכב.
* נסיון בהנדסת ייצור במוסכים — יתרון.

נא לפנות בצרוף תולדות חיים ופרוט הנסיון לת.ד. 270 קיראון או לטלפון 750722 — בשעות 08.30—15.30.
סודיות מובטחת

לחברת דהיטיקול
דרושה
למשרדנו בת"א
פקידה - מזכירה
בעלת נסיון.
● שעות עבודה 7.30—15.00.
לפנות בכתב לת.ד. 7128 תל-אביב.

דרוש שותף בעל מקצוע
לניהול מסעדות, מזנונים וכדומה.
*
לפנות לת.ד. 2306 תל-אביב עבור מספר 144.

דרוש בוגר בי"ס חקלאי
לביצוע נסיונות בגידולי שדה
למשך עונת הקיץ
*
לפנות ת.ד. 29511 תל-אביב

סטודנטים
וחיילים משוחררים
העומדים להתחיל לימודיהם:

דרושים מועמדים נוספים לסיירת הבטיחות במרחב תל-אביב

יתקבלו סטודנטים וחיילים משוחררים שנרשמו לשנת הלימודים תשל"ה, יוצאי צה"ל ובעלי כושר בריאות תקין. המעונינים, מתבקשים לפנות למפקדת סיירת הבטיחות, בכל יום בין השעות 8.00 עד 13.00, בדרך פתח-תקוה 158 תל-אביב, טלפון 267239. סטודנטים שכבר נרשמו, מתבקשים להתקשר לשם קביעת מועד ראיון.

סטודנט! הבטח לעצמך הכנסה טובה וקבועה בשעות הפנאי!

משרד התחבורה
סיירת הבטיחות

דרושים
אלקטרוניקה
מנהל חשבונות ראשי
אנגלית

למפעל פיתוח באלקטרוניקה
דרושים
הנדסאי פיתוח
טכנאי דואר
פיתוח קרוסבר

דרושים
למחסנאי

דרושים
מהנדס פיתוח
מהנדס פיתוח

דרושים

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

ועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני נחל-שורק

דרושים

● **פיסיקאי**
— פיסיקאי בעל תואר שלישי (Ph.D.)
— עם נסיון בתחום אלקטרואופטיקה ולייזרים

● **חרט**
— ידע בהשחזת כלים, נסיון של 3 שנים לפחות

● **טכנאי אלקטרוניקה**
— לעבודות פיתוח ואחזקה (למערכות מחקר)
— נסיון של שנתיים

● **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
— השכלה תיכונית
— שליטה מלאה בשפה העברית
— נסיון בעבודה של 3 שנים
— בעל סוג ג'—ד' בהנהלת חשבונות

● **מזכירה**
— נסיון בניהול משרד ועבודת מזכירות
— ידיעה מלאה בהדפסה בשפות עברית ואנגלית
— תועדפנה תושבות אשדוד, רחובות, ראשון-לציון והסביבה

● **כתבנית אנגלית**
— שליטה מלאה בהדפסת חומר מדעי באנגלית

על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, אל: מח' כח אדם, המרכז למחקר גרעיני נחל-שורק דאר יבנה מיקוד 70 600.

לחברה ידועה, העוסקת בשיווק מוצרי מזון

דרוש

מנהל כללי

לניהול עסקיה באזור ת"א והמרכז

נסיון קודם בניהול מכירות, אדמיניסטרציה ופיקוח על צוות עובדים — הכרחי.
יועדפו מועמדים בעלי השכלה גבוהה בניהול עסקים ו/או כלכלה.

מועמדים המתאימים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב-יד לת.ד. 20050 תל-אביב למספר ל/263, בצרוף קורות חיים, נסיון, המלצות ומשכורת מבוקשת.

— סודיות מוחלטת מובטחת —

אליט

דרושים

✱ **לסניף תל-אביב**
רח' ישראל בק 34, תל-אביב
טלפון 3—2—259231
1. טכנאים בכירים למכונות כביסה
2. טכנאים לטלוויזיות
3. מלפף מנועים מעולה

✱ **לסניף חיפה**
כבר מאירהוף 5, חיפה
טלפונים: 512603, 531213
1. טכנאים בכירים למכונות כביסה
2. טכנאים לטלוויזיות

✱ ✱ ✱

על המועמדים להיות בעלי ידע ונסיון, רשיון נהיגה, רצוי בעלי רכב.

תנאים מצויינים למועמדים המתאימים

לפנות במקום

שרותי חשמל ואלקטרוניקה איש בע"מ

אם הנך בוגר תיכון או מקצועי

עם ארבע שנות לימוד בבית-ספר תיכון או מקצועי או עם תעודת בגרות ומחפש עבודה רבת ענין ואתגר,

בוא אלינו!!

ונכשירך לעבודה במתקן חדיש בדרום הארץ.

● **המועמדים שיבחרו יקבלו:**
— שכר עבודה מלא בתקופת הקורס.
— עזרה בשכר דירה לבאים מחוץ לאיזור הדרום.
— תוספת בשכר עבור עבודה במשמרות מסיום הקורס.

מקומות מגורים אפשריים הם:
דימונה, ערד, באר-שבע, ירוחם.

● **המעוניינים** יפנו לת.ד. 387 באר-שבע מיקוד 84100, תוך פירוט קורות חיים והשכלה, ויוזמנו לראיון אישי.

— סודיות מובטחת —

למפעל מתפתח ודינמי בחיפה

דרוש

מהנדס אלקטרוניקה

לעבודות תכנון ופיתוח של מערכות אלקטרו-מכניות. ידיעת השפה האנגלית הכרחית. נסיון בשטח זהה או דומה של שנתיים לפחות. עדיפות לבוגרי בי"ס מקצועי.

המועמד המתאים ישלח לתקופת השתלמות בארה"ב.

נא לפנות בכתב בצרוף הפרטים המבוקשים לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 579 (מיקוד 31048).

למוסד ממלכתי

לעבודה זמנית ברחבי העולם

דרושים:

★ **יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פיקוד**

✱ בעלי השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
✱ בעלי כושר גופני מעולה.

המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 ת"א מיקוד 61170 בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.

למפעל תעשיתי גדול במרכז הארץ

דרוש

מנהל מחסן טכני

הדרישות:
✱ עד גיל 45
✱ השכלה תיכונית
✱ ידיעת השפה האנגלית הטכנית
✱ נסיון בנהול מחסן טכני

תנאים טובים למועמד המתאים

לפנות לת.ד. 16284 תל-אביב, עבור „מנהל מחסן טכני"

לסוכנות בטוח גדולה בתל-אביב במזכירות המשנה למנכ"ל

דרושה

פקידה-כתבנית

הכישורים הדרושים:
✱ השכלה תיכונית.
✱ הדפסה במכונת כתיבה בעברית.
✱ ידיעה כלשהי של השפה האנגלית — יתרון.

נא לפנות טלפון: 51381 תל-אביב לגב' איתנה.

למפעל פיתוח באלקטרוניקה

דרושים

1. **טכנאי פיתוח**
2. **טכנאי דואר למרכזיות קרוסבר**
3. **שרטט**

נסיון קודם הכרחי. העבודה בת"א

● בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 תל-אביב — מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצרוף קורות חיים.

— סודיות מובטחת —

לחברה גדולה בענף חלקי חילוף

דרושים

★ **עובדים מקצועיים בענף**
★ **נער שליח**

תנאים טובים למתאימים

לפנות בכתב: ת.ד. 20193 תל-אביב או טלפונית 30846

למפעל במחוזי בתל-אביב

דרוש

מנהל מחסן טכני

כאחראי למחסן אלקטרוניקה

● המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 תל-אביב עבור מ/61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומספר טלפון.

— סודיות מובטחת —

לחברה מסחרית גדולה

דרוש

קופאי ראשי

בעל נסיון וידע בהנהלת החשבונות

לפנות בכתב יד עם פירוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם ת.ד. 14123 ת"א.

לתנועת נוער

דרושים

מדריכים

לאחר שירות צבאי — לעבודה במשרה חלקית בשעות אחה"צ.

● המדריכים שיתקבלו יחויבו בהכשרה מקצועית לתקופה של 3 חודשים.
● ההכשרה בשעות הערב ובמשך תקופה זו ישולמו למשתלמים דמי כיס.

מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 11125 תל-אביב עד 19.4.74.

למעבדות מחקר ופיתוח בתל-אביב

דרושים

✱ **קניין** (רצוי בעל רקע טכני)
✱ **עוזר למחסנאי**

לעבודות מעניינות ומגוונות בשטח האלקטרוניקה והמכניקה.

● לקביעת ראיון מיידי נא לפנות לת.ד. 17201 ת"א מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצרוף פירוט קורות חיים.

— סודיות מובטחת —

למעבדות מחקר ופתוח בת"א

דרוש

★ **מהנדס ייצור**

לפיקוח ומעקב אחר פרויקטים בתהליך
שטחי העבודה: אלקטרוניקה ומכניקה
כישורים נדרשים: הבנה טכנית ומרץ רב

● פנה עוד היום לת.ד. 17201 ת"א מיקוד 61170 (עבור ב.א.) לקביעת ראיון.

נא צרף פירוט השכלה ונסיון קודם.

— סודיות מובטחת —

דרוש

מנהל חשבונות

סוג ד'

בעל השכלה תיכונית, גיל 35—25.
בעל ידע ונסיון בהנה"ח מסחרית לפחות 3 שנים.

לפנות בכתב-יד עם פרוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 14123 תל-אביב 61 000.

תנאים טובים למועמד המתאים

דרוש נגר מקצועי

לעבודה עם אסירים בבית סוהר דמון

להתקשר עם המנהל,
טלפון: 222131—04.

למפעל פיתוח באלקטרוניקה

דרושים

1. **מהנדס פיתוח** בשטח ה-RF
2. **מהנדס פיתוח**

נסיון קודם הכרחי. העבודה בתל-אביב

● בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 ת"א מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצרוף קורות חיים.

— סודיות מובטחת —

דרושים

לעבודה בטחונית מעניינת בדרום הארץ

בוגרי החוג לגיאוגרפיה וחוגים במדעי הטבע.

יועדפו מי שהיו קצינים בצה"ל.

● המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 22411 ת"א 61330 עבור י.ש. בציון קורות חיים רמ.א. בצה"ל

— סודיות מובטחת —

לחברת בנין דרושה

קבוצת שלד

להקמת מקלטים וקומה קרקע
עם או בלי חומר
העבודה באזור נתניה

לפנות טלפון 446156 תל-אביב

למוסד צבורי

דרושה

פקידה

הבקיאה בהכנת משכורות

התכונות הדרושות:
● השכלה תיכונית
● נסיון של שנתיים לפחות

לפנות בכתב יד לת.ד. 4265 ת"א עבור מס. 104

דרושים

נגרים

לארונות מטבח
תנאים טובים
בפיתוח !

לפנות: **ערוסי**
מטבחי דנש
חולון, סוקולוב 41
טלפון 856158

ד. סולמון ... מחשבים ... טכנאי ...

לחברת ... דרושה ... פקידה - מזכי...

דרוש שו... בעל מקצ...

דרוש בוגר בי"ס ח... לביצוע נסיונות ...

...דנטים ... משוחררים ... להתחיל ...ודיהם: ...עמדים נוספים הבטיחות תל-אביב

לעצור הכנסה טובה ...עות הפנאי!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דרושים

מהנדסים · טכנאים · כימאים · שרטטים · מחסנאים · מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים

נציבות שירות המדינה מודיעה כי

דרושים צעירים/ות לתפקיד בטחוני מענין

במשרד התחבורה מינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד)

תכונות נדרשות:

משוחררי צה"ל

בעלי 10 שנות לימוד

ידיעת השפה האנגלית

הופעה נאה

הערה: העבודה היא במשמרות.

על המעונינים בעלי הכישורים המתאימים לפנות באופן אישי למינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד), קומה ב', ליד היציאה מאולם הנוסעים המגיעים, ביום חמישי 11.4.74, בין השעות 12.00 — 10.00

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות, המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

המכללה הטכנולוגית באר־שבע

דרושים לשנה"ל תשל"ד ותשל"ה

א. מורים במשרה מלאה

במקצועות:

1. פיסיקה (2 משרות).
2. מתמטיקה (משרה אחת).
3. אלקטרוניקה — מהנדסים (משרה אחת).
4. מכונות — מהנדסים (משרה אחת).
5. בנין — מהנדסים (2 משרות).
6. כימיה — כימאים (כימאי אורגני ואנליטי בעלי תואר לפחות).

ב. מדריכים מקצועיים להדרכה בבתי מלאכה:

בעלי תאר הנדסאי, טכנאי או מדריך מוסמך במקצועות החשמל והמתכת (חרטות ומסגרות).

על המועמדים לשלוט היטב בשפה העברית. כל המשרות הן משרות מלאות בלבד והמועמדים שיתקבלו יצטרכו להתגורר בבאר־שבע. למועמדים מחוץ לבאר־שבע תנתן עזרה בדיור.

● על המועמדים להמציא תעודות המעידות על השכלתם ונסיונם בהוראה בצירוף קורות חיים בכתב יד להנהלת המכללה הטכנולוגית, ת.ד. 45 באר־שבע, רח' בזל 71, טלפון 057-3290.

נציבות שירות המדינה מודיעה כי

דרושים עוזרים סטטיסטיים

לסקרים חדשים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד ראש הממשלה, ירושלים בדרגה ח—יוד של הדירוג האחיד

רשאים להציע מועמדותם בעלי השכלה של 12 שנות לימוד מלאות.

העבודה היא במשרה מלאה בלבד.

המועמדים המתאימים ידורגו לפי דרגה ח' של הד־ דירוג האחיד עם אפשרות לקידום עד דרגה יוד אחיד. הקידום יהיה כרוך במעבר בחינות ועמידה בהן בהצלחה.

העובדים יועסקו בתפקידים משרדיים, סימול חומר סטטיסטי ושימוש במכונות חישוב.

המעונינים יפנו אל מנגנון הלשכה המרכזית לסט־ טיסטיקה, הקריה, רוממה, ירושלים, ביתן 27, חדר 13, באחד מהימים: 16, 18, 21 באפריל בין השעות 09.00—12.00.

לחברת בנין ארצית

דרוש

בירושלים

מהנדס ביצוע

בעל נסיון של 5 שנים לפחות.

●

תנאים מצוינים — סודיות מובטחת

●

לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים לת.ד. 1016 ירושלים מס' 17.

למפעל גדול של אריגה והלבשת גברים

דרוש/ה

פקיד/ה בכיר/ה

בעל/ת נסיון בניהול יבוא ויצוא וקורספונדנציה באנגלית

* רצויה ידיעת השפה הגרמנית.

●

נא לפנות תל־אביב, ת.ד. 13063

סודיות מובטחת!

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

לקופת חולים של ההסתדרות במחוז תל־אביב

דרושים:

פיסיותרפיסטים (יות)

מרפאים (ות) בעיסוק

מוסמכים

למכונים לשיקום בתל־אביב

במשרות חלקיות ושלמות

דרושה גם

עובדת סוציאלית

מוסמכת במשרה חלקית

להתקשר עם משרד האחות הראשית ברח' נורדאו 10 תל־אביב. טל. 289221

הנהלת קופת־חולים מחוז תל־אביב

לחברה מסחרית גדולה בת"א

דרושים

1. פקידה כתבנית
2. שני פקידים/ות

מעולים/ות, הציוניים/ות, בעלי/ות נסיון, כתפקידים מעניינים.

3. שני מנהלי/ות חשבונות

סוג ג' ד' בהנהלת חשבונות עם נסיון של שנה לפחות.

לפנות בכתב לת.ד. 115 תל־אביב ולציין על המעטפה את מספר ההצעה.

סודיות מובטחת — תנאים טובים

לחברת להב

תעשיות הלבשה בע"מ

דרושים:

1. מנהל ייצור
2. עוזר/ת למנהל חשבונות סוג ג'

לפנות טלפון 827102 תל־אביב

אורט ישראל

לבית־ספר "אורט" בהרצליה

דרוש

מדריך חשמל

ממלא מקום

לפנות לבית־הספר, שדרות שבעת הכוכבים, הרצליה, טל. 981614

למשרד רואי חשבון בחיפה דרושים:

1. פקיד בקורת (אפשרות להתמחות)
2. מנהל/ת חשבונות אחראי/ת
3. פקידת מזכירות

לפנות בפרטים מלאים, בכתב־יד, לת.ד. 1252 חיפה.

לבי"ח מכאני

דרוש חרט

לעבודה קבועה בתנאים טובים

סטפן בע"מ, רח' שומרון 1, תל־אביב, טל. 34389, בערב: 234469

לעבודות־צמוד מעניינות בשטחי הפלסטיקה וההנדסה הביו־רפואית

דרושים

1. מהנדס מכונות

בעל ידע ונסיון בהחזקת מכונות עבוד לתומרים פלסטיים ו/או בתהליכי סנק, ריכוז, סחור והפרדה.

2. מהנדס או הנדסאי פלסטיקה

בעל ידע ונסיון בעבוד חומרים טרמו־ פלסטיים.

3. אלקטרו־כימאי

עדיף בעל נסיון במחקר ופתוח של סוללות.

4. כימאי

בעל ידע ונסיון בהכנת ואפיון של פולימרים ושל ממברנות.

5. כימאי פיזיקאלי או ביוכימאי

בעל נסיון באנליזה כימית.

6. הנדסאי או טכנאי

בעל ידע ונסיון בסינתזות אורגניות וב־ אנליזה כימית.

7. מזכירה כתבנית בכירה

דוברת ומדפיסת עברית ואנגלית.

— מקום העבודה בתל־אביב —

— סודיות מובטחת —

תנאים טובים למועמדים המתאימים.

סיכויי התקדמות מצוינים.

נא לפנות לת.ד. 16540 ת"א למספר 41 ולפרט: קורות חיים, נסיון מקצועי ושמות ממליצים.

עיריית חולון

משרות פנויות

א. פסיכולוג

(במשרה מלאה או חלקית)

הכישורים: מוסמך חינוכי או קליני, בעל תואר שני. יועדף בעל נסיון בתחום הי־ חינוך. יתקבל גם תלמיד בשלבי גמר ל־ תואר שני.

הדרגה תקבע בהתאם לכישורים.

המעונינים יפנו בכתב־יד למזכיר העיר עד 1.5.74 ויצרפו להצעתם תעודות והמלצות.

ב. מדריכי חבורות נוער

ג. מדריכים בבתי נוער

לחוגים במלאכת מחשבת, ריקודי עם ומוסיקה (חלילית, גיטרה וכו').

ד. ספרנים

(בתנאי משרה)

לעבודה בבתי נוער בין השעות 15—19.

מועמדים בעלי הכשרה ונסיון קודם יפנו בכתב יד למזכיר העיר עד 1.5.74 ויצרפו להצעתם, תולדות־חיים, תעודות והמלצות.

מפעלי נייר אמריקאיים ישראליים בע"מ

למפעלנו בחדרה דרוש

הנדסאי או טכנאי כימיה

למחלקת פיתוח מוצרים חדשים

רצוי נסיון קודם במפעל תעשייתי

אפשרויות קידום טובות

נא לפנות אל מנהל כח אדם, ת.ד. 142 חדרה, 38100, טלפון: 063-24582.

נייר מעולה לכל מטרה

לחברת יבוא ויצוא גדולה

דרושה

פקידה

עם נסיון

השולטת בכתיבה על מכונת בשפות עברית ואנגלית

נא לפנות בכתב יד עם פירוט נסיון קודם לת.ד. 2901 תל־אביב „עבור יצוא"

דרושה־דחוף

מזכירה מעולה

בעלת נסיון רב

בין השעות 16.00—8.00

לעבודה בתל־אביב

עם שליטה באנגלית ועברית כולל הדפסה בשתי השפות.

תנאים טובים.

נא לפנות טלפונית 615398 ת"א.

מכתשים באר־שבע

מפעלים כימיים בע"מ

דרושים למחלקת אחזקה

* חשמלאים

הכישורים: בוגרי בתי ספר מקצועיים במגמת החשמל בעלי ידע מעמיק במערכות פיקוד ובקרה. קריאות תכניות חשמל מורכבות. ידע במנועי חשמל. בעלי רשיון „חשמלאי מוסמך". נסיון בעבודה בתעשיה הכימית.

* צנרים־שרברבים

להתקנת ואחזקה של מערכות צנרת במיתקני תעשיה כימית והחזקתן.

הכישורים: רצוי בוגרי קורס שרברבות ו/או בעלי נסיון בעבודות צנרת במפעלי יצור.

* מסגרים

מסגרי מכונות בוגרי בתי ספר מקצועיים במקצוע המסגרות.

הכישורים: נסיון במערכות הנעה בתעשיה הכימית.

* פוליאסטר

למקצוע חדש — עבודה בחומרים פלסטיים.

הכישורים: נסיון קודם בעבודות צנרת.

הכשרה למקצוע זה תינתן תוך כדי העבודה.

תנאים טובים מובטחים למועמדים המתאימים.

סודיות מובטחת

מועמדים יפנו בכתב בציון נסיון קודם ופירוט קורות חיים למחלקת כח אדם ת.ד. 60 באר־שבע 84100.

למפעל בטחוני בתל־אביב

דרושים

* עוזרות טכנאים

לבדיקת רכיבים אלקטרוניים ועבודות חיוט והלחמה

* טכנאי אלק'
* עובדי מעגלים מודפסים
* שרטטים
* פחחים, מסגרים, כרסמים, רתכים, טכנאי ייצור

המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 עבור מ/ ת"א 61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומספר טלפון.

— סודיות מובטחת —

למפעל גדול בדרום

דרושים:

★ מחסנאים ראשיים

★ מחסנאים

בוגרי בי"ס מקצועי או קורס טכני שווה־ערך, ובעלי נסיון בניהול מחסנים (חשמל, אלקטרוניקה, חלקי חילוף מכניים). עדיפות תנתן לבעלי ידע במיכון.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאי שכר טובים, אפשרות להשתלמות מקצועית ועזרה בדיור.

בפרטים נא לפנות לת.ד. 387 באר־שבע בציון קורות חיים ונסיון מקצועי.

משרד התקשורת

שירותי ההנדסה

דרושות

בהנהלת שרותי ההנדסה בתל־אביב

מזכירות

דרוש נסיון בעבודות מזכירות וידע בהדפסת עברית. דרגה ט'—י"ב.

כתבנית

דרוש ידע בהדפסת עברית ואנגלית.

המעונינות תפנינה לקביעת ראיון לגב' ינקוביץ בטלפון מספר 03—610222 או 03—610224 בשעות העבודה הרגילות.

דרושים

רכיבי רדיו למכוניות

לטלפן 03-31310

לבקש את שמעון

לתחתוני דרוורס ישראל

בפיקוח דרוורס ארגנטינה

דרוש סוכן מכירות

לכל הארץ, בעל רכב

מקבלי— סוכני בדים לחולצות

לפנות רחוב החלוצים 8, נתניה